

Notulen

Vergadering van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum	:	18 en 25 mei 2020
Voorzitter	:	dhr. A.Th.H. van Dijk
Griffier	:	mw. K. Bolt
Contactpersoon griffie	:	mw. V. Mulder – statengriffie@noord-holland.nl

5

10

15

20

Aanwezig: Mw. R. Alberts-Oosterbaan (SP), mw. I.A. Bezaan (PVV), dhr. D.J. van den Berg (FvD), dhr. M.N. Bolkestein (VVD), dhr. M.T. Cardol (GL), dhr. J.J. Carton (PvdA), dhr. M. Deen (PVV), dhr. J. Dessing (FvD), mw. S.S. Doevendans (PvdA), dhr. J.W. Dulfer (GL), mw. A. Er (GL), mw. G. Van Geffen (VVD), mw. A. Gielen (GL), dhr. J.P.H.M. van Gilse (VVD), mw. L. Gonggrijp (D66), dhr. J. Gringhuis (GL), dhr. G.J.W. Hartog (VVD), dhr. D.G. Heijnen (CDA), dhr. J.P. Hollebeek (PvdD), dhr. W. Hoogervorst (SP), mw. A.A.J. Jellema (PvdA), dhr. E.W.J. Jensen (FvD), mw. J.F.L. Kaamer van Hoegee (VVD), dhr. E.B. Kanik (D66), mw. A.C. Kapitein (D66), dhr. N. Kaptheijns (PVV), dhr. M.C.A. Klein (CU), mw. R.P.M. Kocken (GL), dhr. G.H.J. Kohler (FvD), mw. W. Koning-Hoeve (CDA), Ines Kostić (PvdD), mw. C.D.M. Kuiper-Kuijpers (CDA), dhr. G.L.J. Leerink (PvdA), dhr. E.J. van der Maas (VVD), dhr. I.J.M. Mantel (FvD), mw. M.A.H. van Meerten-Kok (VVD), mw. A. Nanninga (FvD), mw. Z. Pels (GL), mw. M. Sanderse (CDA), dhr. E.M.A. Smaling (SP), mw. W. van Soest (50PLUS/PvdO), dhr. M.C. Steeman (D66), mw. A.J.C.E. Strens (D66), dhr. K.J. Terwal (VVD), mw. J. Vastenhouw (FvD), dhr. B.L. Vink (D66), dhr. L.Hj. Voskuil (PvdA), mw. A.T.B. de Vries (PvdA), mw. N.M. van der Waart (GL), mw. T.K. van Wijnen (GL), dhr. B.G.P. de Wit (VVD), dhr. G.R. Zaal (GL), dhr. F.A.S. Zoon (PvdD)

Afwezig:

18 mei: dhr. R.J.P. Baljeu (Fractie Baljeu), dhr. G.E.E. Everduim (DENK)

25 mei: dhr. R.J.P. Baljeu (Fractie Baljeu), dhr. R.J. Dekker (FvD), dhr. G.E.E. Everduim (DENK)

25

Agenda

Paginanummer

18 mei 2020:

1.	Opening en mededelingen	03
2.	Vaststellen agenda en regeling van werkzaamheden	06
2.a.	Benoeming en installatie gedeputeerde	11
30 2.b.	Installatie en beediging Statenlid fractie D66	12
2.c.	Installatie en beediging duo-commissielid fractie D66	14
2.d.	Actualiteiten	14
3.a.	Bekrachtiging besluit GS inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding	54
3.b.	Lijst geheimhouding PS	54
35 4.	Vaststelling notulen van de vergaderingen van 9 maart, 14 en 16 april 2020	54
5.	Vaststelling strategische Statenagenda	54
6.	Vaststelling lijst ingekomen stukken	54
7.	Voortgangslijst van moties	54
8.	Hamerstukken	54

40	8.a.	Statenvoordracht 16 Benoemen lid adviescommissie (her)benoeming bestuurder-directeur Randstedelijke Rekenkamer	54
	8.b.	Statenvoordracht 17 Wijziging gemeenschappelijke regeling Randstedelijke Rekenkamer en onderzoek bestuursmodel	54
45	8.c.	Statenvoordracht 18 Zienswijze Kadernota 2021 van Omgevingsdienst Noord-Holland Noord	55
	8.d.	Statenvoordracht 19 Financieringstatuut 2020	55
	10.	Stand van zaken en maatregelen door de provincie in het kader van de aanpak van het coronavirus	55
50	<u>25 mei 2020:</u>		
	9.	Statenvoordracht 20 Besluit vervolg project Duinpolderweg, bereikbaarheid Haarlemmermeer-Bollenstreek	97
	11.	Vragenuur	116
	12.	Indien aan de orde, stemming over moties Vreemd aan de orde van de dag	123
55	13.	Sluiting	125

60

65

70

75

80

85

90 **1. Opening en mededelingen**

De **VOORZITTER**: Goedemiddag dames en heren. Ik open deze online vergadering. Ik verzoek u om tijdens de vergadering het geluid te dempen en uw mobiele telefoons zoveel mogelijk op stil te zetten. Houd u er rekening mee dat deze vergadering online live wordt uitgezonden, dus uw
95 achtergrond en achtergrondgeluiden zijn in beeld en worden uitgezonden. Door een koptelefoon te gebruiken hebt u zo min mogelijk last van achtergrondgeluiden. De griffier heeft een presentatiecheck gedaan en er is een quorum geconstateerd, dus wij kunnen formeel gaan beginnen met deze vergadering. Voor de notulen, er is bericht van verhindering ontvangen van de heer Everduim (DENK) en de heer Baljeu (fractie Baljeu). Dat betekent dat er op dit moment 53
100 Statenleden deelnemen aan deze online vergadering. Als u de vergadering moet verlaten, meld u zich dan af via de chat of de mail, zodat wij weten hoeveel geldige stemmen uitgebracht kunnen worden. Ik wil voordat wij verder gaan met de vergadering, twee speeches geven, een over de coronasituatie in Noord-Holland en een voor het afscheid van gedeputeerde Van der Hoek die meeluistert met deze vergadering. En plotseling leefden we in het coronatijdperk. De wereld
105 kreeg te kampen met een virus en om dat in te dammen kondigde de overheid in veel landen ongekende maatregelen af. De gevolgen zijn groot voor ons allemaal. We leven in beperking. Het is zaak dat vol te houden totdat het virus beheersbaar is en de maatregelen stukje bij beetje kunnen worden ingetrokken. Dat volhouden is soms een opgave, bijvoorbeeld alleen al doordat nabijheid voor mensen nodig en belangrijk is. Het is geweldig om te zien hoe de Noord-
110 Hollanders met de situatie omgaan, hoe flexibel, gedisciplineerd en creatief ze zijn en hoe zij omgaan met de beperkingen die de maatregelen met zich meebrengen. Zij geven invulling aan wat je zou kunnen noemen een nieuw 'sociaal contract'. Dat voorziet onder andere in afstand en terughoudendheid, we weten het allemaal. We zien gelukkig dat mensen hierin hun verantwoordelijkheid nemen. Ze houden zich aan de regels en respecteren de ruimte van de
115 ander. Daar ben ik blij mee, want het is een van de vereisten om weer de andere kant op te kunnen gaan roeien richting onze vertrouwde vrijheden. Begin van deze maand vierden we 75 jaar vrijheid. Dat werd op een andere manier een bijzondere viering dan gedacht. Ondanks de beperkingen was het stilstaan bij 75 jaar vrijheid op 5 mei indrukwekkend en geslaagd. Met grote waardering kijk ik naar degenen die ervoor zorgen dat veel toch doordraait. Ik denk zeker ook
120 aan de geweldige inzet van mensen in de ziekenhuizen, in de verpleging en in de zorg, die in moeilijke omstandigheden en soms met beperkte middelen, toch hun werk blijven doen. Ook van handhavers vraagt de crisis meer dan normaal. En burgemeesters verdienen waardering vanwege hun betrokkenheid en snelheid van handelen. Met zorg kijk ik naar de directe gevolgen van de coronacrisis voor veel ondernemers, voor het mkb en voor contactberoepen zoals café-
125 eigenaren, kappers en fysiotherapeuten. De onzekerheid voor veel ondernemers en zzp'ers is

enorm. Het Rijk heeft dan ook ongekennde economische noodmaatregelen genomen. De provincie werkt aan een eerste steunpakket. Hoe groot de effecten voor de economie van onze provincie op termijn zijn, is nog ongewis. Een en ander is afhankelijk van de komende ontwikkelingen. We bekijken daarbij verschillende scenario's. We moeten ernaar streven zo goed mogelijk uit deze

130 crisis komen. Vandaag vergaderen we digitaal. Dat ons openbaar bestuur en de democratie blijven functioneren, is zeker in deze crisistijd extra belangrijk. Dat PS vandaag op deze manier vergaderen is echt uniek. Dit is nooit eerder zo gedaan en de vereisten zijn groot, want als altijd moet de vergadering zorgvuldig, controleerbaar en toegankelijk zijn. Het debat moet als vanouds gevoerd kunnen worden en we moeten samen keuzes kunnen maken die nodig zijn voor onze

135 provincie. En dat vraagt om flexibiliteit, discipline en creatieve oplossingen en vooral vandaag een beetje geduld. Ik vraag u dus vandaag om wat extra geduld en ik wens ons allen succes met deze bijzondere vergadering. Dank u wel. Ondanks het coronavirus en ondanks dat wij nu digitaal aan het vergaderen zijn, staan wij even stil bij een bijzondere omstandigheid en dat is het vertrek van een GS-lid. Als het goed is Jack, dan luister je mee met deze vergadering, ik denk

140 vanaf Schouwen-Duiveland of misschien vanuit huis, maar ik denk dat als je net burgemeester geworden bent in een nieuwe gemeente, je daar graag wilt zijn. We zijn beperkt in onze bewegingen en afscheidsfeestjes zitten er voorlopig fysiek ook niet in. Dat geeft mij de gelegenheid hier stil te staan bij het vertrek van Jack van der Hoek als gedeputeerde. In vergaderingen, Jack – en dat heb ik ook terug gehoord maar ook zelf meegemaakt – ben jij te

145 kenschetsen als een zakelijk to the point bestuurder. Je houdt geen ellenlange verhalen om je punt kracht bij te zetten. Je onderscheidt helder wie waarover gaat. Je schuwt in die gevallen de discussie niet. Jouw duidelijkheid werd zeker gewaardeerd. In 2016 trad je aan als gedeputeerde. Dat was net zo onverwacht als je vertrek nu. Na het plotselinge vertrek van Ralph de Vries sprong jij op een rijdende trein en mocht je je bezighouden met de onderwerpen bestuur, duurzaamheid

150 en cultuur. Je had het naar je zin en tekende voor nog een periode als gedeputeerde. Maar van je droom maakte je nooit een geheim: ergens burgemeester worden. Toch kwam de mededeling dat jij was voorgedragen als burgemeester van Schouwen-Duiveland als een verrassing. En vorige week – nota bene op je verjaardag! – ben je geïnstalleerd. Je bent nu burgemeester met een eigen eiland zou je kunnen zeggen. Voor jou een droom die werkelijkheid wordt. In je eerste

155 bestuursperiode als gedeputeerde was jij vooral lang druk met de herindeling van Gooi en Vecht. Dat was een intensief proces waar veel bezoeken aan het Gooi bij hoorden. Het traject is nooit voltooid, maar werd afgebroken. Je hebt wel laten zien veel affiniteit te hebben met het onderwerp 'bestuur' en je jarenlange ervaring als wethouder komt in dit soort kwesties goed van pas. Inzake duurzaamheid lag de nadruk aanvankelijk op de Wind op land-projecten die in de

160 provincie verwezenlijkt moesten worden. Dat betekende steeds weer uitleggen waarom het ene windpark er wel mocht komen en waarom op andere locaties geen ruimte was voor het opwekken van windenergie. Jij wist je in die discussie goed staande te houden, gebruikmakend ook van een belangrijke karaktereigenschap: de rust bewaren en vasthouden aan de afgesproken spelregels. Je stond aan de wieg van een aantal belangrijke instrumenten die de provincie in het leven heeft

165 geroepen om de ondernemers in Noord-Holland te ondersteunen: GO!NH, het innovatiefonds Noord-Holland en PIMNH. Alle drie nog steeds succesvolle programma's die ondernemers echt verder helpen. Ook het thema circulaire economie kreeg tijdens jouw eerste bestuursperiode een goede impuls. En zo zijn er meer onderwerpen te noemen, wat ik omwille van de tijd niet zal

doen. Een pareltje in jouw portefeuille was het thema cultuur. Misschien was het absolute
170 hoogtepunt wel de onthulling van de jurk die afkomstig was uit het 17e-eeuwse Palmhoutwrak
dat voor de kust van Texel op de zeebodem ligt. Ik heb deze prachtige jurk met eigen ogen
mogen aanschouwen. Deze bijzondere vondst was voor jou aanleiding om meer aandacht te
vragen voor de bescherming van onderwatererfgoed. Je riep collega-gedeputeerden van andere
175 provincies en de minister op om meer te investeren in de cultuur van scheepswrakken. Verder
was cultuur goed voor vele openbare optredens: speeches tijdens de Molencontactdagen,
openingen van gerestaureerde en vaak herbestemde monumenten, openingen van nieuwe
tentoonstellingen in het Huis van Hilde, de onthulling van twee gerestaureerde globes, uitreiking
van monumentensubsidies en de opening van de Week van de Industriebouwkultuur. Kortom, te veel
om op te noemen. Leidde jouw portefeuille al tot veel activiteiten, dat betekende niet dat jij
180 andere provinciale activiteiten buiten de deur hield. En zo begeleidde jij menig keer als loco-
commissaris wel eens leden van het Koninklijk Huis tijdens werkbezoeken of voorstellingen, nam
jij de presentatie van het jaarlijkse Provincieconcert op je en leende je jouw stem zelfs een keer
voor bijvoorbeeld een app van landgoed Beeckestijn en een video over IBT. Toegegeven, je hebt
ook een mooie zangstem en dat je ook enige bekendheid geniet als zanger, is dan ook niet
185 verwonderlijk. Jarenlang maakte je deel uit van 'Fox and the mayors'. Soms kroop het bloed waar
het niet gaan kon en trakteerde jij het publiek tijdens openbare optredens voor de provincie op
een gezongen boodschap. Bijvoorbeeld een rap tijdens de opening van de beeldengalerij op de
Dreef. In jouw tweede bestuursperiode kreeg je – afgezien van bestuur – een heel nieuwe
portefeuille. De diversiteit van die portefeuille betekende dat je je moest inwerken op heel veel
190 nieuwe onderwerpen en een netwerk moest opbouwen rond die verschillende thema's. Er
gebeurde veel: de stikstofcrisis raakte jouw portefeuille Landbouw natuurlijk en onlangs kwam
daar een coronacrisis bij, waardoor de economie in Noord-Holland het zwaar heeft. Iets minder
zwaar krijgt het secretariaat het. Jouw vertrek betekent dat er in de agenda geen rekening meer
gehouden hoeft te worden met carnaval. Je bent een enthousiast carnavalsvierder en je reisde
195 daarvoor de afgelopen jaren steeds af naar Oeteldonk. Beste Jack, eerder was jij wethouder in
Haarlem en bij je afscheid in 2016 zei je dat je in Haarlem geweldige jaren had gehad. Ik weet
zeker dat dit ook geldt voor je laatste periode in Haarlem als gedeputeerde. Jij gaat je droom
achterna, maar wij gaan je missen. Dank je, Jack, voor je inzet en je toewijding voor de
provinciale politiek. En veel succes op Schouwen-Duiveland! Blijf gezond. Dank je wel namens
200 de hele Staten van Noord-Holland. Dames en heren, het is voor het eerst van mijn leven dat ik
twee speeches heb mogen houden voor een beeldscherm. Het is heel rustig want je krijgt geen
enkel weerwoord. Vanmiddag zal namens ons allen een prachtig boeket bloemen worden
verzorgd op het huisadres van de heer Van der Hoek. Wij gaan verder met de vergadering. Op 11
mei 2020 heeft het presidium ingestemd om op een aantal punten het Reglement van Orde aan
205 te vullen en om op een aantal punten af te wijken van het Reglement, zodat rechtsgeldige online
beraadslaging en besluitvorming in de Statenvergadering mogelijk zijn. Informatie daarover heeft
u via het addendum RvO per mail ontvangen en is online bij de vergaderstukken gepubliceerd. In
dat kader wijs ik u erop dat u vanaf nu en tijdens de hele vergadering tot aan de stemming al uw
moties per mail kunt indienen met in de cc de mailadressen van de hoofdindieners en de mede-
210 indieners, zodat deze straks snel gepubliceerd kunnen worden nadat u het dictum van uw motie
in uw bijdrage heeft voorgelezen. Bij alle voorgestelde besluiten en ingediende moties en

amendementen wordt een peiling gehouden van de uitslag via de fractievoorzitters. Daar hebben wij afgelopen donderdag al even mee geoefend. Behalve uiteraard als een Statenlid vraagt om hoofdelijke stemming, want dan gaan wij over tot een hoofdelijke stemming. Na afloop van de vergadering stuurt de Statengriffie alle aanwezige Statenleden een overzicht toe met de uitslagen zoals die zijn opgetekend in de peiling. De Statenleden bevestigen met de ondertekening van de stembrief de correcte weergave van hun individuele stem. Pas als alle getekende stemformulieren van de Statenleden ontvangen zijn bij de Statengriffie, is het besluit definitief genomen en wordt dit bekend gemaakt via de besluitenlijst. Bij ordevoorstellen en stemmen over het houden van een actualiteit worden de fractievoorzitters gevraagd of de fractie akkoord is en daarbij telt dan het aantal zetels van aanwezige Statenleden. U heeft van tevoren bij de Statengriffie aangegeven dat u wilt spreken bij een onderwerp op de agenda. De griffier of ik zal bij de besprekstukken op de agenda de aangemelde sprekers steeds het woord geven. Om ervoor te zorgen dat u in het vergadersysteem bovenaan komt te staan in de lijst met namen, moet u dan wel het groene handje indrukken. Ik zal daar steeds om vragen bij elk agendapunt. Als u het woord wilt voeren op een moment in de vergadering waarvoor u zich niet heeft aangemeld, bijvoorbeeld bij een ordevoorstel of een interruptie, drukt u op het groene handje dan kan ik u het woord geven. Tot slot wil ik de Statenleden en de kijkers thuis nog medelen dat in het geval de vergadering erg uit dreigt te lopen, we rond etenstijd rond 18.00 uur zullen schorsen tot 19.00 uur om daarna in de avond verder te vergaderen. Houd u daar alvast rekening mee. Daarmee is het eerste agendapunt afgerond. We gaan dan nu verder met agendapunt 2.

2. Vaststellen agenda en regeling van werkzaamheden

De **VOORZITTER**: Op de agenda bij hamerstuk punt 8.a. staat een voordracht die betrekking heeft op het benoemen van een Statenlid in een functie. Per mail is door de Statengriffier aan u gevraagd of deze stemming bij acclamatie kan plaatsvinden. Dat is het geval bij hamerstuk punt 8.a. Ik neem aan dat u hiermee akkoord gaat. Indien u niet akkoord gaat of er is iemand die er iets over wil zeggen, drukt u dan nu op het groene handje om te spreken. Ik zie geen opgestoken handen in het systeem, dan vindt besluitvorming bij acclamatie plaats bij de hamerstukken. Zoals u bij de stukken en in de agenda heeft kunnen zien, heeft het presidium van 6 april jl. een extra agendapunt toegevoegd aan de agenda: punt 10, stand van zaken en maatregelen door de provincie in het kader van de aanpak van het coronavirus. Ik zal namens GS hierbij het woord voeren en de vicevoorzitter neemt dan mijn plaats tijdelijk over. Er zijn twee actualiteiten ingediend conform artikel 48 RvO. Het eerste verzoek tot het houden van een actualiteit is ingediend door de fracties FvD en CDA inzake afgeven natuurvergunning biomassacentrale Diemen. Het presidium heeft hier vanochtend over gesproken en adviseert positief, dus nu is het aan PS om te besluiten of u kunt instemmen met het verzoek tot het houden van deze actualiteit. Zoals u weet zijn 11 stemmen voor vereist. Ik vraag per fractievoorzitter of de fractie akkoord is met het houden van deze actualiteit.

De heer **VAN DER MAAS** (VVD): voor.

Mevrouw **STRENS** (D66): voor.

De heer **DEEN** (PVV): voor.

- 255 Mevrouw **KOCKEN** (GL): Dit onderwerp kan beter in de commissie worden geagendeerd zodat er uitgebreid over gesproken kan worden. Wij zijn tegen, maar het zal plaatsvinden.
De heer **DESSING** (FvD): voor.
De heer **HEIJNEN** (CDA): voor.
De heer **SMALING** (SP): voor.
- 260 De heer **KLEIN** (CU): Hoewel dit onderwerp al heel lang speelt, snappen wij de behoefte van partijen om hier een gesprek over te voeren en eventueel een motie in te dienen. Voor.
Mevrouw **VAN SOEST** (50plus/PvdO): voor.
De heer **VOSKUIL** (PvdA): Het actuele karakter ontgaat ons een beetje, want het loopt al heel erg lang en wij zouden het liever in de commissie hebben gehad, maar wij gaan hier niet voor liggen.
- 265 Wij stemmen voor.
De heer **ZOON** (PvdD): voor.
- De **VOORZITTER**: Behoudens GL stemmen de overige fracties voor het houden van deze actualiteit. Daarmee zijn PS akkoord gegaan met deze actualiteit die wordt behandeld onder
- 270 agendapunt 2.d. Het tweede verzoek tot het houden van een actualiteit is ingediend door de PvdD inzake storting asfalt in het leefgebied van beschermde dieren bij circuit Zandvoort. Het presidium heeft hier vanochtend over gesproken en positief geadviseerd. Ook hier dienen PS te besluiten over het verzoek.
- 275 Mevrouw **KOCKEN** (GL): In dit geval herkennen wij er wel een actualiteit in, dus wij stemmen voor.
De heer **VAN DER MAAS** (VVD): Gegeven de aanbeveling van de griffie, stemmen wij voor.
Mevrouw **STRENS** (D66): voor.
De heer **DEEN** (PVV): Wij herkennen hierin geen actualiteit en wij stemmen tegen.
De heer **HEIJNEN** (CDA): voor.
- 280 Mevrouw **VAN SOEST** (50plus/PvdO): voor.
De heer **ZOON** (PvdD): voor.
De heer **DESSING** (FvD): Wij zijn tegen deze actualiteit om dezelfde reden als genoemd door de PVV.
De heer **VOSKUIL** (PvdA): voor.
- 285 De heer **KLEIN** (CU): voor.
De heer **SMALING** (SP): voor.
- De **VOORZITTER**: Behoudens FvD en PVV stemmen de overige fracties voor. Daarmee zijn PS akkoord gegaan met deze actualiteit die wordt behandeld onder agendapunt 2.d. Er zijn een
- 290 viertal mondelinge vragen ingediend. Deze vragen komen bij het vragenuur aan het eind van de vergadering aan de orde. De fractie PVV heeft aangekondigd een motie Vreemd aan de orde van de dag in te willen dienen met als onderwerp aanpassen klimaat- en energie gerelateerd beleid. Ik verzoek de indiener, de heer Kaptheijns, om nu op het groene handje te klikken zodat ik u in beeld kan zetten.
- 295 De heer **KAPTHEIJNS** (PVV): Voorzitter. Naar aanleiding van de documentaire Planet of the Humans dienen wij de volgende motie in.

Motie 24/180520 Vreemd aan de orde van de dag

300 Aanpassen klimaat- en energie gerelateerd beleid

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 18 mei 2020

Constaterende dat:

- 305 – *In de Noord-Hollandse concept Regionale Energie Strategieën zonne- en windenergie prominente rollen vervullen;*
- *Op 21 april 2020 de documentaire "Planet of the Humans" van de Amerikaanse filmmaker Michael Moore werd uitgebracht;*
- *De documentaire aantoonde dat energie uit zonnepanelen en windturbines door*
- 310 *weersafhankelijkheid altijd back-up nodig heeft van energie-installaties die gebruik maken van fossiele brandstoffen;*
- *De documentaire laat zien dat voor de productie van windturbines en zonnepanelen gebruik moet worden gemaakt van energie uit fossiele brandstoffen;*
- *De energietransitie d.m.v. zonnepanelen en windturbines fysiek onuitvoerbaar is,*
- 315 *aangezien voor zonne- en windenergie 40 tot 50 keer meer ruimte nodig is dan voor steenkool en 90 tot 100 keer meer dan voor aardgas;*
- *De documentaire aantoonde dat de realisatie van installaties voor het opwekken van zonne- en windenergie enorme hoeveelheden natuur kosten, na een beperkte levensduur bergen afval opleveren en het milieu ernstig vervuilen;*
- 320 – *In Zuid-Korea momenteel kerncentrales worden gebouwd voor twee miljard dollar per 1.000 megawatt dankzij gestandaardiseerde ontwerpen.*

Overwegende dat:

- 325 – *De documentaire aantoonde dat de doelstellingen inzake CO₂-reductie en het kunnen voldoen aan de energievraag onuitvoerbaar zijn door hernieuwbare energie;*
- *Doorgaan op de ingeslagen weg van zonne- en windenergie niet alleen volstrekt zinloos is, maar ook onze samenleving sociaaleconomisch compleet kan ontwrichten en onze leefomgeving zal verwoesten;*
- *Kernenergie niet de enorme nadelen heeft van energie uit hernieuwbare energiebronnen,*
- 330 *maar momenteel geen rol van betekenis speelt in de plannen van de energietransitie.*

Roepen het college op om:

- *Kennis te nemen van de documentaire "Planet of the Humans" en zo snel mogelijk met een inhoudelijke reactie te komen, waarin tevens staat vermeld waar mogelijkheden*
- 335 *liggen om op basis van de bevindingen uit de documentaire het klimaat- en energie gerelateerde beleid van de provincie aan te passen;*
- *Een lobby te starten bij het Rijk om waar mogelijk inzake de energietransitie af te zien van energie uit zon en wind en in te zetten op kernenergie, alsmede op het behoud van het Nederlandse aardgasnetwerk en nog operationeel zijnde kolencentrales*

340

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie PVV

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen. De motie wordt
345 genummerd en bij de vergaderstukken gepubliceerd. De VVD dient ook een motie Vreemd aan de
orde van de dag in en de toelichting gebeurt door mevrouw Van Geffen. Het is tevens haar
maidenspeech.

Mevrouw **VAN GEFFEN** (VVD): Voorzitter. Het is niet vanzelfsprekend dat ik hier het woord voer.
350 Mijn ouders hadden de grote wens dat de kinderen meer kansen zouden krijgen dan zichzelf. Mijn
vader moest door armoede na de lagere school op het land gaan werken en verdiende toen ik
klein was, de kost als loonarbeider. Met zijn eigen tractor en toebehoren werkte hij voor boeren
en Rijkswaterstaat. Ondanks de wensen van mijn ouders was het in het ons orthodox christelijke
milieu niet gewoon dat meisjes kansen zouden krijgen. Toen mijn oudste zus naar het
355 gymnasium zou gaan, kwam daarom de dominee op bezoek, want meisjes moesten naar de
huishoudschool en daarna trouwen en kinderen krijgen. De dominee zou ons dat alles nog eens
grondig voorhouden. Maar hij kreeg weerwoord op klassiek orthodoxe wijze: via de bijbel. Ik zat
gespannen in de hoek van de kamer te wachten op wat er ging gebeuren want ik wilde ook graag
naar het gymnasium als de tijd daar was. Leren vond ik altijd geweldig. Ik voelde heel goed aan
360 dat die avond over mijn toekomst beslist werd. Mijn moeder sloeg de bijbel open en las de
gelijkenis van de talenten voor, een verhaal dat vertelt dat elk mens talenten krijgt, soms 1, soms
3, soms 5, en dat het je verantwoordelijkheid is om daarmee iets te doen, liefst je talenten te
verdubbelen. 'Zo is het toch?', vroeg ze aan de dominee. 'Zo is het', knikte de dominee
bevestigend, 'zo staat het geschreven'. Mijn moeder schoof de bijbel over de tafel heen naar de
365 dominee. 'En vertelt u mij nu eens waar u leest dat dat niet voor vrouwen geldt'. Ze tikte met haar
vinger op de tekst en keek hem vol verwachting aan. Er hing spanning in de huiskamer, het was
een beslissend moment in de tijd. We wachtten en wachtten op de woorden van de dominee,
maar hij bleef stil, heel erg stil. Toen nam mijn vader het woord. Mijn vader zei eigenlijk nooit
iets en als je dan spreekt, dan heb je enorm gezag. Daar kunnen wij politici nog wat van leren.
370 Mijn vader zei in zijn eigen dialect: 'dan goan de kijnder naar ut gymnoasium'. En daarmee was
het besloten. Behalve dat ik heel blij ben dat mijn ouders dit durfden, heb ik dus ook al heel jong
iets belangrijks geleerd: dat als een samenleving als geheel vrij en democratisch is, dat dan ook
in onderdrukkende situaties de kracht van het debat en van goede argumenten zeer groot is. Dat
ik hier zit voor de VDD is dus vanuit een diepe overtuiging en ook vanuit de verantwoordelijkheid
375 deze waarden door te geven. Zoals gezegd was mijn vader loonarbeider. Werken voor boeren was
prima maar, sorry Bas, ze betaalden niet altijd of erg laat, na veel soebatten. De overheid, in zijn
geval Rijkswaterstaat, was een fijne klant, want ook die betaalde niet altijd snel maar je was wel
zeker van uitbetaling. Als VVD Noord-Holland realiseren wij ons hoe belangrijk de provinciale rol
als opdrachtgever is. Met het onderhoud van ruim 1.000 kilometer aan wegen en fietspaden plus
380 vaarwegen, bruggen en openbaar vervoerbanen en tal van nieuwe projecten in de planning kan
de provincie van grote betekenis zijn in de tijd van recessie die er aankomt. Door projecten die
later gepland staan naar voren te halen, kan voorkomen worden dat orderportefeuilles van
bedrijven leeglopen en mensen als mijn vader werkloos worden. De VVD is blij brede respons te

385 hebben gevonden binnen PS voor een motie om op korte termijn nader te onderzoeken met welke projecten de provincie iets kan doen. Samen met D66, CDA, PvdO en de SP dien ik hierbij graag onze motie over maatregelen projecten infrastructuur tegen recessie in.

Motie 25/180520 Vreemd aan de orde van de dag

Maatregelen projecten infrastructuur tegen recessie

390

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 18 mei 2020

Constaterende dat:

- 395
 - *Naar verwachting een recessie in 2020 en 2021 grote gaten in ons economisch bestel slaat;*
 - *De sector Bouw & Infra zich grote zorgen maakt omdat aanbestedingen en opdrachten teruglopen waardoor vanaf het najaar de verwachte recessie zich fors zal doen voelen;*
 - *Het onze verantwoordelijkheid en ook een uiting van onze betrokkenheid met Noord-Hollandse burgers en ondernemers is om ons als provinciaal bestuur te buigen over*
- 400
 - potentiële maatregelen hiertegen;*
 - *Ook de provincie zich tot het uiterste dient in te spannen om aan de werkgelegenheid en welvaart van de inwoners en ondernemers bij te dragen;*
 - *De provincie Noord-Holland een groot arsenaal aan verkeerswegen inclusief waterwegen en kunstwerken onder haar hoede heeft en fungeert als opdrachtgever voor onderhoud,*
- 405
 - investeringen en innovaties.*

Overwegende dat:

- 410
 - *De provincie Noord-Holland reeds een belangrijke bijdrage levert aan werkgelegenheid, behoud of scheppen van banen en economische dynamiek door de huidige focus op het laten doorgaan van huidige projecten en aanbestedingen;*
 - *Door projecten die bij de provincie Noord-Holland in de programma's PMO en PMI in de planning zitten, onder dezelfde voorwaarden te versnellen de provincie een verdere bijdrage levert aan het stimuleren van werkgelegenheid en economische dynamiek op een terrein waar ze echt iets kan betekenen;*
- 415
 - *Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat in een gezamenlijke Taskforce Infra met brancheorganisaties naar de mogelijkheden kijkt om werkzaamheden die voor latere jaren gepland stonden, naar voren te halen.*

Dragen het college op:

- 420
 - *Te inventariseren of en welke projecten uit het PMI en PMO versneld uitgevoerd zouden kunnen worden en hierover op korte termijn terug te rapporteren met daarin begrepen consequenties voor ambtelijke inzet en voor de financiële middelen op meerjarenbasis gezien;*
 - *Te inventariseren of er projecten zijn binnen Noord-Holland die onder de aandacht van*
- 425
 - de Taskforce Infra van het Ministerie van I&W kunnen worden gebracht*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties VVD, D66, CDA, SP, PvdO

430 De **VOORZITTER**: Ik tik op de microfoon en dit zijn de roffels die u normaal gesproken had
gehoord als u in de Statenzaal was geweest. Gefeliciteerd met uw maidenspeech. De motie maakt
onderdeel uit van de beraadslagingen. De motie wordt genummerd en bij de vergaderstukken
gepubliceerd. Wil een van de overige fracties een motie Vreemd indienen? Dat is niet het geval.
435 Wenst iemand over deze agenda het woord? Nee, dan is de agenda overeenkomstig het voorstel
van het presidium vastgesteld.

2.a. Benoeming en installatie gedeputeerde

De **VOORZITTER**: Aan de voorzitter van de stemcommissie en aan mevrouw Strens en mevrouw
440 Zaal het vriendelijke verzoek om op het groene handje te klikken, zodat we u in beeld kunnen
zetten. Aan de orde is nu de voordracht van de kandidaat-gedeputeerde mevrouw Zaal van D66.
Omdat wij in het coronatijdperk leven en wij geen schriftelijke stemming kunnen houden in de
Statenzaal met alle Statenleden aanwezig, hebben wij een andere procedure gevolgd. De fractie
van D66 heeft op 7 mei jl. een schriftelijke voordracht gedaan waarbij de fractie uiteen heeft
445 gezet waarom de fractie mevrouw Zaal als kandidaat voordraagt. Deze voordracht is schriftelijk
gedaan zodat voorafgaande aan deze PS-vergadering de stemming per post plaats kon vinden.
De fractie van D66 hecht eraan om in deze vergadering mondeling de voordracht toe te lichten,
zoals we dat gewend zijn te doen in dit huis. Daarom geef ik nu het woord aan mevrouw Strens,
plaatsvervangend fractievoorzitter van D66 voor de mondelinge toelichting op de voordracht:

450 Mevrouw **STRENS** (D66): Voorzitter. Een bijzonder moment en een heel bijzondere manier om op
deze manier de gedeputeerde voor te mogen dragen, die ik nu alleen via een scherm kan zien en
helaas niet in de Statenzaal. Zoals de CdK al aangaf, hebt u een voordracht ontvangen waarin wij
met veel trots Ilse Zaal voordragen als nieuwe gedeputeerde voor D66. Zij is een echte groene
455 sociaalliberaal met ruime ervaring in de Noord-Hollandse politiek. Met haar voordracht wordt
bestuurlijke continuïteit gewaarborgd en het zijn van een betrouwbare coalitiepartner. Het is
zowel een pragmatisch als ambitieus bestuurder, altijd op zoek naar feiten weet zij – gedreven
vanuit de inhoud – een visie te ontwikkelen maar maakt vanuit haar hart contact met mensen. Wij
zijn ervan overtuigd dat zij met deze combinatie oppositie- en coalitiepartijen, inwoners,
460 ondernemers en organisaties bij het maken van het beleid weet te betrekken met zeer sterke
resultaten als gevolg. Zij is zich goed bewust van de rol van het college in het duale bestel. Wij
verliezen helaas wel onze ervaren fractievoorzitter en gezien het dualisme, is het voor ons als
fractie ook een afscheid van een hele enthousiaste en zeer gezellige teamleider. Beste Ilse, wij
wensen je onwijs veel succes met het uitvoeren van het coalitieakkoord en wij zullen je er
465 uiteraard vanuit PS scherp op houden. Heel veel succes.

De **VOORZITTER**: Het kan dus wel tegen een beeldscherm, het klonk heel erg mooi. Zoals ik al
zei, de stemming over deze voordracht heeft eerder in een schriftelijke ronde per post
plaatsgevonden. Alle Statenleden behalve de kandidaat gedeputeerde hebben daaraan mee

470 kunnen doen. Conform artikel 34, eerste lid van het Reglement van Orde heb ik de volgende leden tot stemopnemers benoemd: de heer Cardol (GL), mevrouw De Vries (PvdA), mevrouw Kuiper (CDA) en de heer Deen (PVV). Deze 4 stemopnemers hebben vanochtend reeds hun werkzaamheden verricht, hier op het kantoor van het provinciehuis waarvoor uiteraard mijn hartelijke dank. Het woord is aan de voorzitter van de stemcommissie voor de uitslag.

475

Mevrouw **KUIPER** (CDA): Voorzitter. Hierbij de uitslag van de schriftelijke stemming benoeming lid GS Noord-Holland. Er zijn 54 stemmen uitgebracht. Op mevrouw Zaal zijn uitgebracht 48 stemmen voor en 6 stemmen tegen, nul blanco en nul ongeldige stemmen. Aangezien mevrouw Zaal de volstreekte meerderheid van stemmen op zich heeft verenigd, wordt zij benoemd tot

480

gedeputeerde van Noord-Holland.

De **VOORZITTER**: Ik vraag de kandidaat gedeputeerde mevrouw Zaal mij te antwoorden: neemt u uw benoeming aan?

485

Mevrouw **ZAAL** (D66): Ja, die neem ik aan.

De **VOORZITTER**: Wij gaan nu over tot de beëdiging van mevrouw Zaal. PS hebben zojuist besloten u als lid van GS te benoemen. Ik stel u thans in de gelegenheid de in artikel 40A van de Provinciewet bedoelde verklaring en belofte in mijn handen af te leggen. Ik verzoek u als ik straks uw naam noem, uit te spreken de woorden: "Dat verklaar en beloof ik". Ik zal u eerst de formule van de belofte voorlezen. "Ik verklaar dat ik om tot gedeputeerde benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als gedeputeerde naar eer en geweten zal vervullen."

490

495

Mevrouw **ZAAL** (D66): Dat verklaar en beloof ik.

500

De **VOORZITTER**: Ik feliciteer u van harte met uw benoeming en hoop op een vruchtbare samenwerking in de komende jaren. Normaal gesproken heb ik altijd de eer om u als eerste een bosje bloemen te geven en dan schors ik de vergadering om u te feliciteren. Daarvoor hebben wij een online variant bedacht. Mevrouw Zaal zit momenteel in haar werkkamer op het provinciehuis ingelogd in deze vergadering. Ik ga haar nu namens de Statenleden een bos bloemen brengen. Ik schors nu de vergadering tot 13.50 uur voor een moment van felicitaties via de chatfunctie van deze vergadering. Ik kom naar u toe om op gepaste afstand een bos bloemen te overhandigen en intussen kan de chat gebruikt worden door de Statenleden om u te feliciteren.

505

2.b. Installatie en beëdiging Statenlid fractie D66

510

De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering. Ik verzoek de voorzitter van de Commissie voor het onderzoek van de geloofsbrieven en aankomend Statenlid mevrouw Gonggrijp om nu op het

515 groene handje te klikken zodat we u in beeld kunnen zetten. Overeenkomstig artikel 10 van het Reglement van Orde heb ik tot lid van de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven benoemd: de heer Cardol (GL) voorzitter, mevrouw De Vries (PvdA) en mevrouw Kuiper (CDA). Deze Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven heeft vanochtend reeds haar werkzaamheden verricht, hier op het kantoor van het provinciehuis. Ik geef nu het woord aan de voorzitter van deze commissie.

520 De heer **CARDOL** (GL): Voorzitter. Ter voldoening aan uw opdracht hebben wij onderzocht de geloofsbrieven en de daarbij behorende bescheiden die het benoemd verklaarde lid mevrouw Gonggrijp aan uw vergadering heeft toegezonden. Dat onderzoek heeft aangetoond dat blijkens het ingevolge artikel W7, 2^e lid Kieswet aan PS toegezonden afschrift van de besluiten van de voorzitter van het centraal stembureau voor de verkiezing van de leden van PS van Noord-
525 Holland van 18 mei 2020 tot lid van PS benoemd is verklaard mevrouw Linde Gonggrijp (D66). Verder heeft de commissie kennis genomen van het feit dat mevrouw Gonggrijp lid is van de Raad van Advies van de organisatie Crossover. Deze organisatie is actief op het gebied van woningbouw in Noord-Holland. Op basis van het juridische advies is ons duidelijk geworden dat dit op dit moment geen onverenigbare functie is. Een combinatie van het Statenlidmaatschap met
530 deze functie is echter wel een punt van aandacht voor mevrouw Gonggrijp en haar fractie. Het is de verantwoordelijkheid van het Statenlid zelf om de integriteit te bewaken. Met inachtneming van dit punt is er geen bezwaar tegen de installatie van mevrouw Gonggrijp als lid van PS. Wij stellen u dan ook voor om mevrouw Gonggrijp als lid van PS toe te laten. Namens de commissie heet ik mevrouw Gonggrijp van harte welkom en wens haar veel succes.

535 De **VOORZITTER**: De commissie adviseert PS te besluiten mevrouw Gonggrijp (D66) toe te laten als lid van uw Staten. Verlangt iemand hierover het woord? Nee, dan is unaniem door u besloten mevrouw Gonggrijp als lid van PS toe te laten. Ik ontbind de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven en dank de leden voor de verrichte werkzaamheden. Mevrouw Zaal van de
540 fractie D66 heeft mij verzocht haar ontslag te verlenen conform artikel X2, 2^e lid van de Kieswet vanwege haar kandidatuur voor GS. Ik heb dat ontslag inmiddels verleend en haar benoeming tot gedeputeerde heeft zojuist plaatsgevonden. Het Statenlidmaatschap van mevrouw Zaal wordt opgevolgd door mevrouw Gonggrijp (D66) wiens installatie nu aan de orde is. Mevrouw Gonggrijp, PS hebben zojuist besloten u toe te laten als lid van PS. Ik stel u daarom thans in de
545 gelegenheid de in artikel 14 van de Provinciewet bedoelde verklaring en belofte in mijn handen af te leggen. Ik verzoek u als ik straks uw naam noem, uit te spreken de woorden: "Dat verklaar en belooft ik". Ik zal u eerst de formule van de belofte voorlezen. "Ik verklaar dat ik om tot lid van PS benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar dat ik om iets in dit ambt te doen of te
550 laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik verklaar dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van PS naar eer en geweten zal vervullen".

555 Mevrouw **GONGGRIJP** (D66): Dat verklaar en belooft ik.

De **VOORZITTER**: Van harte gefeliciteerd met uw Statenlidmaatschap, welkom en ik hoop u net als mevrouw Zaal snel weer live en fysiek in deze prachtige Statenzaal te mogen ontmoeten. Ik wens u een hele fijn toe als lid van PS. Ik schors nu de vergadering tot 14.00 uur, dat is drie minuten voor een moment van felicitaties via de chatfunctie van deze vergadering. Er wordt bij u thuis een bloemetje bezorgd, want dat kan ik u niet persoonlijk overhandigen.

2.c. Installatie en beëdiging duo-commissielid fractie D66

De **VOORZITTER**: Ik vraag het aankomend duo-commissielid de heer Vonk om nu op het groene handje te klikken zodat we u in beeld kunnen zetten. De vicefractievoorzitter van D66 heeft de heer Vonk namens D66 als duo-commissielid voorgedragen. Op grond van artikel 61, 4^e lid van het Reglement van Orde voor de PS-vergaderingen en andere werkzaamheden dient een commissielid dat geen lid van PS is, in de PS-vergadering in handen van de voorzitter de eed of de verklaring en belofte af te leggen. Ik stel u thans in de gelegenheid de eed of verklaring en belofte in mijn handen af te leggen. Ik verzoek u straks als ik uw naam noem, uit te spreken de woorden 'Dat verklaar en beloof ik'. Ik zal eerst de formule voorlezen. "Ik verklaar dat ik om tot lid van een commissie benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik om iets in deze functie te doen of te laten, rechtstreeks nog middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen, ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als adviseur van het provinciaal bestuur naar eer en geweten zal vervullen."

De heer **VONK** (D66): Dat verklaar en beloof ik.

De **VOORZITTER**: Van harte gefeliciteerd met uw duo-lidmaatschap. Ik wens u heel veel plezier bij uw provinciale werk en uw handen zullen hard nodig zijn. Ik schors nu de vergadering voor twee minuten tot 14.05 uur voor een moment van felicitaties via de chatfunctie van deze vergadering.

2.d. Actualiteiten

De **VOORZITTER**: De vergadering is heropend. Er zijn twee actualiteiten ingediend. Aan de orde is nu eerst de actualiteit die door de fracties FvD en CDA is ingediend conform artikel 48 RvO inzake afgeven natuurvergunning biomassacentrale Diemen. Ik verzoek de indieners de heer Van der Berg (FvD) en mevrouw Koning (CDA) om nu op het groene handje te klikken. Deze actualiteit wil ik graag in 60 minuten afronden. Bij eventueel ingediende moties voor deze actualiteit volgt een peiling van stemmen. Dit doen we via de fractievoorzitters. Ik verzoek de heer Van den Berg (FvD) om de actualiteit aan de orde te stellen. Daarna geef ik de mede-indiener mevrouw Koning (CDA) ook nog kort het woord. Het woord is aan de heer Van den Berg (FvD).

De heer **VAN DEN BERG** (FvD): Voorzitter. Wij zijn hier vandaag bijeen om de vergunning voor de biomassacentrale in Diemen te behandelen. Ik zal het niet onder stoelen of banken steken, wij maken ons hier grote zorgen over. Nederlands grootste biomassacentrale zal verantwoordelijk

zijn voor de verbranding van evenveel hout als een bos ter grootte van 12.000 voetbalvelden.

600 Duurzaam doorpakken noemt het college van Noord-Holland dat. Drie punten waarover wij ons zorgen maken en aanbevelingen voor doen: de vergunning, het coalitieakkoord en de herkomst van het hout. Op 8 april jl. bereikte ons het bericht dat het college een natuurvergunning heeft afgegeven voor de biomassacentrale in Diemen. Dat is op zijn zachtst gezegd een beetje vreemd, aangezien het college zich voortdurend druk maakt over stikstof. Bracht de Diemencentrale in

605 2018 nog 325 ton stikstof de lucht in, voortaan gaat de centrale jaarlijks ruim 2,5 keer zoveel stikstof uitstoten, namelijk 836 ton. Hoe kijkt de gedeputeerde daar tegenaan? Hoe kijkt de gedeputeerde naar de vergunde uitstoot tegenover de praktische uitstoot van de centrale? Wij vinden het raar en onwenselijk dat een zogenaamde duurzame transitie in de praktijk leidt tot meer in plaats van minder uitstoot. Datzelfde zou je over CO2 kunnen zeggen aangezien

610 houtstook 20% meer CO2 uitstoot dan kolen. Wij constateren hier een boekhoudkundige truc waarbij de uitstoot op papier daalt, maar in de praktijk stijgt. Wij snappen dat vergunde rechten bedrijfseigendom zijn maar wij zouden willen aanbevelen erop te sturen dit in de toekomst realistischer te vergunnen. Wij dienen een motie in waarin wij GS vragen nogmaals naar de vergunning te kijken. Dan het coalitieakkoord, daar stond vorig jaar een enigszins hoopgevend

615 stukje tekst in. Ik citeer: "Er is steeds meer maatschappelijke weerstand tegen biomassacentrales, onder andere omdat deze veel fijnstof uitstoten. Wij wendden onze invloed aan om de uitbreiding van bestaande of de bouw van nieuwe grootschalige biomassacentrales tegen te gaan." Dat is klip en klaar en toch staan we hier vandaag. Hoe kon dit gebeuren? Blijkbaar wil niemand die centrales hebben, toch vergunnen wij ze en bouwen wij ze. Wij waren daar niet geheel gerust op en dienden op 11 november 2019 een motie in om geen ruimte te bieden aan biomassacentrales die tot onze verbazing werd ontraden en weggestemd door het voltallige college, hetzelfde college dat nu de grootste biomassacentrale in onze provincie vergunt. Want zo luidden de woorden van gedeputeerde Stigter en ik citeer: "Het coalitieakkoord heeft een heldere uitspraak gedaan over dat grootschalige nieuwe biomassacentrales zijn uitgesloten." Wij krijgen te horen

625 dat het college zijn invloed uitoefent om biomassa tegen te gaan. Wij krijgen te horen dat biomassa is uitgesloten. Welke inwoner snapt dit nog? Wat ons betreft hebben GS het laten liggen en is de informatievoorziening niet op orde en worden de inwoners van Diemen en IJburg op deze manier het nakijken gegeven. Wij zijn erg benieuwd welke invloed het college heeft aangewend om de bouw van de centrale tegen te gaan en welke invloed wendt het college op dit moment aan om verdere bouw van biomassacentrales tegen te gaan? Daarnaast nog enige vragen bij de brief van GS van 22 januari 2020, beleidsontwikkeling biomassa. Hierin staat wederom de ambitie vermeld om grootschalige biomassacentrales zoveel mogelijk tegen te gaan. In dezelfde brief staat vermeld dat er geen partijen zijn die plannen hebben voor deze centrales en dat Engie en Vattenfall in Nederland er zelfs volledig vanaf zien. Hoe kijken GS aan tegen deze brief in het

635 licht van de zojuist vergunde centrale in Diemen? Waarom is deze centrale niet benoemd in deze brief? Wat ons betreft wordt er op deze manier van informatievoorziening een rookgordijn opgeworpen wat niet de bedoeling kan en mag zijn. Wij vragen GS om transparanter en duidelijker te zijn. Tot slot bevelen wij aan om het gebruik van aardgas te handhaven en te verkennen waar het gestimuleerd kan worden, bijvoorbeeld ter vervanging van kolen of

640 biomassa. Aardgas heeft uitstekende eigenschappen. Het verbrandt efficiënt, stoot de helft minder CO2 uit dan biomassa en stoot daarnaast weinig fijnstof, stikstofdioxide en zwavel uit.

Daarnaast is het zeer betaalbaar en ruim voorradig, een enorme aanrader. Als laatste maar zeker niet het minste, de herkomst en eigenschappen van hout. Niet voor niets zijn er vanuit zoveel hoeken grote zorgen over het verbranden van hout. Wat ons betreft is het verbranden van bomen
645 alleen duurzaam als ze net zo snel aangroeien als dat ze verbrand worden en dat is niet het geval. Wat ons betreft wordt biomassa op een zorgvuldige manier gebruikt en dan het liefst in de meest hoogwaardige vorm. Elektriciteit en warmteopwekking geniet in deze zeker niet de voorkeur en wordt gezien als een laagwaardige toepassing. Het is simpelweg niet haalbaar om een substantieel deel van onze energie op te wekken met biomassa. Er zijn gewoon niet genoeg
650 bomen, ze groeien te langzaam om de koolstofuitstoot te compenseren en in the end leidt het tot ontbossing. Daar kunnen wij niet omheen. Natuur en Milieu heeft in 2018 onderzocht hoeveel duurzame biomassa beschikbaarheid er is in Nederland. De schatting: ongeveer 190 tot 250 Petajoules per jaar en dat is ongeveer 7% van ons huidige energieverbruik. Gaan wij meer verbruiken dan gaat dat ten koste van mens en natuur, hier of elders op de wereld en dat is nu al
655 het geval. Nederland importeert nu al houtpellets uit het zuidoosten van de VS waar op grote schaal ontbossing plaatsvindt. In Estland wordt 30% meer gekapt dan haalbaar is voor duurzaam beheerd bos. Wij hopen op brede steun om hier een eind aan te maken en meer in te zetten op aardgas, zodat wij onze bossen kunnen beschermen. Wij dienen een aantal moties in om dit kracht bij te zetten.

660

De **VOORZITTER**: Voordat u uw moties gaat indienen, een interruptie van mevrouw Van Soest. Daarna kunt u uw moties indienen.

Mevrouw **VAN SOEST** (50plus/PvdO): Weet de indiener dat bij AEB het voornemen bestaat om ook
665 daar een biomassacentrale te bouwen? Bent u bereid die direct mee te nemen in uw betoog en motie?

De heer **VAN DEN BERG** (FvD): Daar zijn wij mee bekend, een hele goede vraag. Wij maken ons daar grote zorgen om. De insteek van de moties is om deze centrales in het heden en in de
670 toekomst uit te sluiten.

Motie 26/180520

Onderzoek naar mogelijkheden om verstoken van biomassa in Noord-Holland te voorkomen

675 *Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 18 mei 2020*

Constaterende dat:

- *Het college tijdens de PS vergadering van 18 november 2019 heeft toegezegd dat nieuwe grootschalige biomassacentrales uitgesloten zouden zijn in Noord-Holland;*
- 680 - *Het college desondanks toch de biomassacentrale heeft vergund.*

Overwegende dat:

- *Er grote maatschappelijk weerstand is tegen de door de provincie Noord-Holland vergunde biomassacentrale in Diemen;*

- 685 – *Volksvertegenwoordigers deze grote maatschappelijke weerstand serieus dienen te nemen.*

Verzoeken GS:

- 690 *Te onderzoeken welke (juridische) mogelijkheden de provincie Noord-Holland heeft om het verstoken van biomassa in de biomassacentrale in Diemen alsnog te voorkomen en deze juridische mogelijkheden vervolgens aan te wenden om het verstoken van biomassa in de biomassacentrale in Diemen te voorkomen*

en gaan over tot de orde van de dag.

- 695 *Fractie FvD*

Motie 27/180520

Geen nieuwe biomassacentrales in Noord-Holland

- 700 *Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 18 mei 2020*

Constaterende dat:

- *Het verbranden van biomassa aantoonbaar schadelijk is voor de luchtkwaliteit en dus de volksgezondheid;*
- 705 – *Energie opgewekt uit verbranding van biomassa alleen rekenkundig schone energie oplevert.*

Overwegende dat er reeds schonere energiebronnen beschikbaar zijn;

- 710 *Verzoeken GS:*

Op geen enkele manier medewerking te verlenen aan de bouw van nieuwe biomassacentrales in Noord-Holland

en gaan over tot de orde van de dag.

- 715 *Fractie FvD*

Motie 28/180520

Draagvlak biomassa

- 720 *Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 18 mei 2020*

Constaterende dat:

- *Er een steeds bredere maatschappelijke discussie loskomt over biomassa;*
- 725 – *Biomassa in de toekomst een steeds grotere rol lijkt te krijgen als gevolg van het klimaatbeleid.*

Overwegende dat:

- *Het voor GS en PS belangrijk is om te weten wat de mening van Noord-Hollanders is over het verstoken biomassa;*
- 730 – *Dat het op dit moment niet duidelijk is hoe Noord-Hollanders tegenover het verstoken van biomassa staan;*
- *GS zelf van mening zijn dat draagvlak voor de energietransitie cruciaal is.*

Verzoeken GS:

- 735 *Een representatief draagvlakonderzoek uit te voeren onder de inwoners van Noord-Holland met betrekking tot het verstoken van biomassa. Daarbij de vraagstelling van dit draagvlak eerst voor te leggen aan PS alvorens dit draagvlakonderzoek wordt uitgevoerd*

en gaan over tot de orde van de dag.

740 *Fractie FvD*

Motie 29/180520

Blijf aardgas doorstoken

745 *Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 18 mei 2020*

Constaterende dat:

- *Het college een voorstander is van het aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving;*
- *Het verstoken van aardgas schoner is dan het verstoken van biomassa;*
- 750 – *In veel andere Europese landen aardgas juist wordt aangewend als transitiebrandstof.*

Overwegende dat:

- *Het verstoken van aardgas niet ten koste hoeft te gaan van de natuur;*
- *Het verstoken van biomassa wel ten koste gaat van de natuur.*

755

Verzoeken GS:

Zich maximaal in te spannen om het aardgasvrij maken van de provincie Noord-Holland tegen te gaan en dus gewoon aardgas te blijven doorstoken

760 *en gaan over tot de orde van de dag.*

Fractie FvD

Motie 30/180520

Geen subsidie voor instanties of (natuur-)gebieden die biomassacentrales faciliteren

765

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 18 mei 2020

Constaterende dat:

- 770
- *De provincie Noord-Holland subsidies verstrekt aan (natuur-)gebieden of instanties die deze beheren. Denk bijvoorbeeld aan Noord-Hollands Landschap, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer dat voornemens is het Dr. van Steijnbos grotendeels te rooien;*
 - *Deze instanties daarmee direct dan wel indirect betrokken zijn bij bomenkap.*

Overwegende dat gekapte bomen ook in de biomassacentrales worden verstookt.

775

Verzoeken GS:

Bij het verstrekken van (project-)subsidie aan (natuur-)gebieden of instanties als recreatieschappen die deze natuurgebieden onderhouden, als voorwaarde te stellen dat wanneer bomen worden gekapt, deze niet worden verstookt in een biomassacentrale

780

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie FvD

Motie 31/180520

785 **Stop ontbossing Noord-Holland in het kader van klimaatdoelstellingen'**

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 18 mei 2020

Constaterende dat:

790

- *Ons mooie land en onze mooie provincie rijk is aan prachtige bossen waarin we allen graag recreëren;*
 - *We helaas ook het dunst beboste land van Europa zijn;*
 - *Nederland schrikbarend genoeg koploper is in de boskap en het Nederlandse bos vier keer sneller krimpt dan het Braziliaanse regenwoud, zo vermeldde de NOS in januari*
- 795 *2020;*
- *Sinds Rutte I meer dan 30.000 hectare bos is gekapt en alleen in de jaren 2013-2017 al 11.000 ha bosareaal gekapt is.*

Overwegende dat:

800

- *Algemeen bekend is dat bomen CO2 uit de atmosfeer opnemen en dat het college de CO2 in de atmosfeer wil terugdringen in het kader van de landelijke klimaatdoelstellingen en het coalitieakkoord;*
- *Behoud van bossen dus bijdraagt aan de door GS gestelde klimaatdoelstellingen.*

805

Verzoeken GS:

Het Noord-Hollandse bos te behouden in lijn met de door zichzelf opgestelde klimaatdoelstellingen

en gaan over tot de orde van de dag.

810

Fractie FvD

Motie 32/180520

Stop bomenkap en vernietiging Noord-Hollandse bossen (voor biomassacentrales)

815 *Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 18 mei 2020*

Constaterende dat:

- *Ons mooie land en onze mooie provincie rijk zijn aan prachtige bossen waarin we allen graag recreëren;*
- 820 – *We helaas ook het dunst beboste land van Europa zijn;*
- *Nederland daarnaast schokkend genoeg koploper is in de boskap: ons land namelijk vier keer sneller ontbost wordt dan het Braziliaanse regenwoud, zo vermeldde de NOS in januari 2020;*
- 825 – *Sinds Rutte I meer dan 30.000 hectare bos is gekapt; en alleen in de jaren 2013–2017 al 11.000 ha bosareaal gekapt is;*
- *Ook in het afgelopen jaar de boskap weer enorm is toegenomen om onduidelijke redenen en dat gesteld kan worden dat in ieder geval een deel van de boskap voor gebruik in biomassacentrales is.*

830 *Overwegende dat:*

- *Vernietiging van bos door en voor vervuilende biomassacentrales onwenselijk en zinloos is;*
- *Nederland de komende tien jaar 37.000 hectare bos wil realiseren.*

835 *Verzoeken GS:*

Boskap in de provincie bestemd voor biomassacentrales in kaart te brengen, niet noodzakelijke boskap te staken en de natuur met rust te laten

en gaan over tot de orde van de dag.

840 *Fractie FvD*

Motie 33/180520

Garantie dat PWN en dochterondernemingen nooit hout zullen leveren voor biomassacentrale

845 *Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 18 mei 2020*

Constaterende dat:

- *Het hout dat verstookt wordt in biomassacentrales binnen een straal van 150 km van een centrale vergaard moet worden;*
- 850 – *De provinciale deelneming PWN geregeld bomen kapt;*
- *PWN eveneens grootschalig volgroeide eiken en andere loofbomen ringt, zodat dit op termijn als sprokkelhout verwerkt kan worden.*

Overwegende dat:

- 855 – *Het dus mogelijk is dat PWN of een dochteronderneming van PWN bomen zou kunnen leveren aan biomassacentrales;*
 – *Het verstoken van houtsoortige biomassa onwenselijk is.*

Verzoeken GS:

- 860 *Te garanderen dat PWN of haar dochterondernemingen nooit hout zullen leveren aan biomassacentrales*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie FvD

865

De **VOORZITTER**: De moties maken onderdeel uit van de beraadslagingen.

- Mevrouw **KONING** (CDA): Voorzitter. Wij hebben een eigen inbreng bestaande uit twee punten en wij dienen een motie in. GS hebben begin april een vergunning afgegeven voor houtstook in de biomassacentrale in Diemen. Deze centrale wordt omgebouwd van gas naar hout gestookt. Met deze nieuwe vergunning mag bij het verstoken van biomassa veel meer stikstof uitgestoten worden dan dat er uit de schoorsteen kwam toen de centrale nog voornamelijk op gas draaide. Op papier neemt de uitstoot af omdat de papieren vergunning in het verleden hoger was dan de daadwerkelijk uitgestoten stikstofoxide. Het is voor ons nog steeds wazig welk deel van de latente ruimte uit de oude vergunning van de centrale in stand is gebleven. Worden bij de biomassacentrale in Diemen dezelfde uitgangspunten gehanteerd als bij andere bedrijven, zoals bij agrarische bedrijven? Geldt hier gelijke monniken, gelijke kappen? Wij hebben GS eind april gevraagd om daar helderheid over te geven voor 14 mei, maar helaas nog geen antwoord gehad. Toch willen wij vandaag aandacht vragen voor deze kwestie en zo snel mogelijk duidelijkheid krijgen, omdat het van groot belang is voor de omwonenden en voor de gebiedsprocessen rond stikstof die nu lopen in de provincie. Een tweede punt dat wij aan GS willen meegeven, is het volgende. Omdat er ontzettend veel ongenoegen is over de biomassacentrale in Diemen en het coalitieakkoord aangeeft dat GS zich gaan inspannen om geen grote biomassacentrales in de provincie toe te staan, lijkt het ons logisch dat GS bereid zijn alles te onderzoeken om te voorkomen dat ook deze centrale op grote schaal biomassa gaat verbranden. Er is in de samenleving nauwelijks draagvlak voor deze methode waarbij hoogst waarschijnlijk op diesel gestookte mammoettankers vol gekapte boomstronken uit Estland of Amerika het resthout in de centrale in Diemen moeten aanvullen om de centrale te stoken. Een cruciaal punt voor het debat van vandaag is dat wij in Nederland de opdracht hebben gekregen om de stikstofuitstoot naar beneden te brengen. Of je het daar politiek mee eens bent of niet, het moet. De regering heeft miljarden uitgetrokken om dat te realiseren. Met dit geld worden ook bedrijven en hun stikstofruimte opgekocht. De uitwerking is in handen gelegd van de provincies. Wij willen dat het college gaat bekijken of het mogelijk is om de stikstofruimte van de centrale in Diemen op te kopen of op te laten kopen. Wij begrijpen namelijk heel goed dat verleende rechten uit het verleden niet afgepakt kunnen worden, maar rechten opkopen kan wel. Dat geldt ook voor de stikstofruimte van deze centrale. Tot op heden wordt vrijwel alleen gesproken over het opkopen van agrarische bedrijven, maar deze centrale stoot relatief genomen veel stikstof uit. Dus dit zal
- 870
- 875
- 880
- 885
- 890
- 895

900 veel invloed hebben voor natuur en realisatie van woningbouw als de stikstofruimte opgekocht kan worden. Natuurlijk zitten daar allerlei haken en ogen aan, financieel en juridisch maar dat geldt ook voor het opkopen van agrarische bedrijven. GS, ga aan de slag met het oplossen van de haken en ogen en zorg dat de stikstofruimte van de centrale geheel of gedeeltelijk opgekocht kan worden. Wij horen graag of GS bereid zijn deze denkrichting mee te nemen bij de uitwerking van het stikstofdossier en deze mogelijkheid te onderzoeken. Brand dit idee niet onmiddellijk af, maar doe er wat mee. Uw eigen belofte uit het coalitieakkoord geeft u hierbij een stevige steun in
905 de rug en ik voorspel u dat dit uiteindelijk veel resultaat gaat opleveren. Omwonenden, natuur, woningbouw blij. Wij hopen en verwachten dat zowel GS als PS bereid zullen zijn om deze denkrichting in overweging te nemen. Niemand wil deze centrale en dit is mogelijk een uitweg. Onderzoek het en koppel zo snel mogelijk aan ons terug wat de mogelijkheden zijn. Daarvoor een motie.

910 **Motie 34/180520**

Opkoop stikstofruimte biomassacentrale Diemen

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 18 mei 2020

915 *Constaterende dat:*

De nieuwe biomassacentrale in Diemen in april een vergunning heeft ontvangen van de provincie Noord-Holland om stikstof uit te stoten en dat deze vergunning een voortzetting is van een NB vergunning uit het verleden die verleend was aan een gasgestookte centrale.

920 *Overwegende dat:*

- *Er veel maatschappelijke weerstand is tegen de vestiging van een biomassacentrale in Diemen;*
- *Het coalitieakkoord aangeeft dat GS zich gaan inspannen om geen grote*
925 *biomassacentrales in Noord-Holland toe te staan;*
- *Volgens de nieuwe vergunning alleen op papier de uitstoot afneemt, doordat de vergunde ruimte in het verleden hoger was dan de daadwerkelijke hoeveelheid uitgestoten stikstof;*
- *De nieuwe biomassacentrale in werkelijkheid meer stikstof gaat uitstoten dan de oude gasgestookte centrale.*

930 *Dragen GS op om:*

Samen met het Rijk en in overleg met betrokkenen te onderzoeken of er mogelijkheden zijn om de stikstofruimte van de biomassacentrale in Diemen op te kopen, bijvoorbeeld op soortgelijke wijze als andere bedrijven in Nederland opgekocht worden voor vermindering van stikstofuitstoot
935 *volgens de Kamerbrief 'Voortgang stikstofproblematiek: structurele aanpak', dd. 24-4-2020.*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie CDA

940 De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen. Ik zie dat er een aantal interrupties zijn.

De heer **VINK** (D66): Voorzitter. Dit is misschien onjuist want ik had een eigen bijdrage aangekondigd in het verlengde van wat beide partijen in de actualiteit hebben aangekondigd, dus
945 als anderen een interruptie hebben moet u die even voor laten gaan. Dan wil ik u vragen of ik daarna een eigen bijdrage mag doen.

De **VOORZITTER**: Heel graag, maar zo ver was ik nog niet, maar ik zag een paar handjes. Die wil ik u zeker niet onthouden, want u houdt uw maidenspeech. Laten wij afspreken dat wanneer u
950 zelfstandig een handje laat zien, ik dat als een interruptie beschouw. Wanneer ik vraag om sprekers die zich hebben aangemeld van tevoren, dan geef ik u de gelegenheid een handje in te drukken.

Ines **KOSTIÇ** (PvdD): Bij interruptie, een vraag aan het CDA. Welk deel van de stikstof wil het CDA
955 opkopen? Het papieren deel, dus dat destijds ten onrechte te ruim is verleend van de gasgestookte installatie of het deel van de biomassacentrale in werkelijkheid meer uitstoot dan de werkelijke uitstoot van de gasgestookte installatie? Daar zit een verschil in. Bij het eerste, bent u het dan met ons eens dat de hele stikstofruimte naar de natuur moet gaan, anders heb je
alsnog een depositie.

960 Mevrouw **KONING** (CDA): Het lijkt mij niet goed om nu te gaan debatteren over de precieze uitwerking en cijfers. Wij willen dat GS gaan onderzoeken of de opkoop van de stikstof mogelijk is en dan gaat het natuurlijk vooral om de stikstof die is toegewezen aan de biomassacentrale. Dat dat wordt opgekocht, zodat de centrale niet gaat starten.

965 De **VOORZITTER**: De volgende sprekers hebben zich aangemeld voor dit onderwerp. De heer Smaling (SP), mevrouw Gielen (GL), de heer Vink (D66), de heer Leerink (PvdA), Ines Kostić (PvdD) en de heer Van Gilse (VVD).

970 Mevrouw **GIELEN** (GL): Voorzitter. Wij maken ons zorgen en velen doen dat met ons. Wij zien en voelen de maatschappelijke onrust die de biomassacentrale Diemen tweeweg brengt. Wij delen de zorgen van de bewoners over deze centrale. Of GL voor of tegen gebruik van biomassa als energiebron is, heeft vooral te maken met het soort biomassa, waarvoor het wordt gebruikt en hoeveel biomassa er beschikbaar is. Biomassa is een breed begrip en we kunnen hier niet alle
975 soorten over één kam scheren. Zo zijn snoei-afval, gft-afval, restafval van voedselproductie, maar ook algen en oude frituurolie een heel ander verhaal dan het gebruik van hele bomen of bossen voor opwekking van elektriciteit. Op dat laatste zijn wij zonder mitsen en maren tegen. Het liefst zouden we natuurlijk technieken als geothermie nu al grootschalig toepassen, maar de realiteit is dat het nog wel decennia duurt voordat we die grootschalig kunnen toepassen. Wat
980 betreft de biomassacentrale in Diemen zijn we blij met het convenant dat gesloten tussen de provincie Noord-Holland, Vattenfall en de gemeenten Amsterdam, Diemen, Weesp, Gooise Meren en Almere. Vattenfall heeft zich hiermee verbonden aan de strengste criteria voor de herkomst

van biomassa, transport en uitstoot en gaat erop toezien dat er geen bomen worden verbrand voor de opwekking van elektriciteit. Wel hebben we in het coalitieakkoord gelukkig kunnen

985 afspreken dat de provincie haar invloed gaat aanwenden om de uitbreiding of bouw van dit soort grootschalige biomassacentrales in het vervolg tegen te gaan. Tegelijkertijd willen wij niet meedoen aan het simpeler maken van de wereld dan hij is. Wij kunnen de vergunningen voor Vattenfall niet wegdenken of wegtoveren. Het nu nog hebben over het tegenhouden van de biomassacentrale in Diemen is echt mosterd na de maaltijd. Het vorige college heeft het traject

990 ingezet dat de centrale in Diemen mogelijk maakt en dat valt nu simpelweg niet meer terug te draaien. Bij de start van het nieuwe college was de aanvraag al ver gevorderd. De vergunningen hadden al ter inzage gelegen en dan is er als aan alle wettelijke eisen voldaan is, geen juridische basis meer om een natuurvergunning te weigeren. Wij staan ook voor een betrouwbare overheid, waar aanvragers er vanuit moeten kunnen gaan dat hun vergunningsaanvraag ongeacht de kleur

995 van het college, zorgvuldig en niet op willekeur beoordeeld wordt. Dan rest voor nu – en ik zeg met nadruk helaas – slechts de constatering dat de invloed van de provincie op dit dossier in deze fase nihil is zoals ook blijkt uit de antwoorden op de vele gestelde vragen. Wij hebben inmiddels een BOT-overleg gevoerd over biomassa, maar deze casus laat wederom zien hoe breed dit onderwerp speelt in de maatschappij. Ik roep GS op om snel uitvoering te geven aan

1000 hun toezegging om met een bredere visie op biomassa te komen. Bovendien is het van belang dat wij daar alternatieven voor biomassa een serieuze rol in geven. Zoals afgesproken in het coalitieakkoord en zoals nu ook blijkt uit het maatschappelijk debat, is het noodzakelijk dat wij serieus en snel komen tot alternatieven. Ik roep GS op om stevig te werken aan alternatieven en daarover snel aan PS te rapporteren.

1005

De heer **SMALING** (SP): Voorzitter. Voor de SP is het altijd zinvol om over dit onderwerp te spreken. Biomassa, biobrandstoffen, een tijd lang hebben wij er met zijn allen achteraan gelopen, was het een soort heilige graal, maar voortschrijdend inzicht heeft ertoe geleid dat wij het grootschalig kappen van bos als alternatieve energiebron echt niet moeten doen. Wij zijn het er

1010 toch met zijn allen over eens dat er een soort cascaderingslijst moet gelden voor het verbranden van biomassa en dat hoogwaardige toepassing uit rest- en afvalstromen vooraan moet staan en dat laagwaardig gebruik van biomassa niet moet. Er zijn al miljarden SDE plus subsidie in biomassa gaan zitten en dan hebben wij het hier weliswaar niet over een kolencentrale, maar als je kijkt naar Brabant, de Amercentrale, daar gaat biobijstook bij een kolencentrale. Je krijgt een zogenaamde lock-in in steden als Breda en Tilburg met warmtenetten die afhankelijk zijn van die

1015 centrale. Dat dreigt hier natuurlijk ook te gebeuren. Punt 2 is dat je fijnstofdruk gaat hebben in het gebied, waarvan wel wordt beweerd, is het nou wel zo of niet, maar ik zie de luchtkwaliteit daar niet vooruit gaan als die fabriek er staat. Het biodiversiteitsprobleem in het gebied waar het hout gewonnen wordt, je zit met de lage energetische waarde van hout die je ook niet gaat

1020 veranderen. Mijn grote bezwaar, er is afgesproken met Vattenfall en de gemeente dat de afdwingbaarheid van de duurzaamheid nog maar de vraag is of je die kunt realiseren. Amsterdam, stadsdeel Oost, Diemen, Weesp, Gooise Meren en ook Almere hebben zich allemaal bezorgd verklaard en zijn tegen deze ontwikkeling. Uitbreiding van IJburg, delen van IJburg liggen straks min of meer naast de centrale. In de omgevingswet die nog niet functioneert, staat

1025 artikel 2.1., lid 4, en dat is met veel moeite door D66, PvdA en wij als amendement in de

Omgevingswet terecht gekomen en dat luidt: "Bij een evenwichtige toedeling van functies aan locaties wordt in ieder geval rekening gehouden met het belang van bescherming van gezondheid". Als je dat nu zou loslaten op deze ontwikkeling, dan vraag ik aan GS: voldoet de
1030 voorgenomen ontwikkeling aan dit artikel van de Omgevingswet? Een andere vraag die een beetje losstaat van de centrale, moet de provincie niet veel meer op besparing gaan inzetten? Ook in het kader van de RES praten wij nog steeds over het overstappen van fossiel naar duurzaam wat wij ook willen, maar besparing krijgt heel weinig aandacht. Als je naar de 54 puntenlijst van Urgenda kijkt, dan staat er een heleboel tussen wat praktisch uitvoerbaar is en waarmee je toch aan die
1035 heile stoot van energiebesparing gaat komen. Het Rijk heeft al een deel van deze punten overgenomen ook om aan de uitspraak over Urgenda te kunnen voldoen, maar ik wil GS vragen, kunnen wij dat ook als provincie doen? Mijn laatste oproep is gericht aan Vattenfall, jongens, doe het niet.

De **VOORZITTER**: Er zijn een aantal interrupties geweest nog bij de vorige spreker, mevrouw
1040 Gielen. Die stel ik nu eerst in de gelegenheid.

De heer **VAN DEN BERG** (FvD): Een interruptie voor mevrouw Gielen van GL. Ik verbaas mij over een aantal zaken, ten eerste, jullie hebben geen steun uitgesproken voor de actualiteit, toch leveren jullie wel een bijdrage en dat vind ik vreemd als jullie je er toch druk over maken.
1045 Daarnaast nog twee vragen over aquathermie, geothermie en herkomst van het hout. Ik hoor u spreken over aqua- en geothermie. Ik vraag mij af of u enig idee hebt hoeveel dit überhaupt kan gaan bijdragen aan het energieverbruik in Nederland, want dat is een niet substantieel deel. Ten tweede, wij constateren een vestzak/broekzak principe bij de centrale in Diemen. Dat convenant is heel leuk, er kan in deze centrale goed hout gaan, maar over de hele linie is er gewoon te
1050 weinig goed en duurzaam hout. Dus als er hier goed hout ingaat, dan gaat er in andere centrales slecht hout. Hoe kijkt GL hier tegenaan?

Mevrouw **GIELEN** (GL): Wij hebben geen steun uitgesproken voor de actualiteit, omdat ik nog steeds van mening ben dat het beter in de commissie kan worden besproken. Er was geen
1055 juridische basis om de natuurvergunning tegen te houden en hij heeft in 2019 al ter inzage gelegen, dus dat vind ik persoonlijk niet zo actueel meer. Wat betreft de bijdrage van geothermie, als u goed naar mij geluisterd heeft, dan hoorde u mij zeggen dat technieken als geothermie inderdaad nog niet grootschalig van toepassing zijn, maar dat ik hoop dat GS serieus alternatieven mee gaan nemen in het onderzoek naar alternatieven voor biomassa. Met Vattenfall
1060 is afgesproken dat de centrale 12 jaar volcontinu kan draaien en dat daarna alternatieven gezocht worden. Dat geeft ons nog even de tijd om daar flink in te investeren en er stevig aan te werken. Ik roep GS nogmaals op dat ook te doen. In het convenant zijn echt flinke duurzaamheidscriteria opgenomen ook als het gaat over het hout, die ook aansluiten bij milieuorganisaties en energieproducenten. Die hebben ze opgesteld in een energieakkoord. Ik ga ervan uit dat dat daar
1065 goed in gewaarborgd is.

De heer **VINK** (D66): Ik hoorde wat mevrouw Gielen zei, ik kan dat best goed volgen en volgens mij heeft zij een heldere bijdrage geleverd. Zij zei ook, importhout. Wij hebben te weinig resthout

1070 in Nederland – de heer Van den Berg wees daar ook op – en voor de centrale in Diemen wordt hout gehaald uit onder andere Noord-Amerika. Hoe kijkt mevrouw Gielen daar tegenaan?

Mevrouw **GIELEN** (GL): Nogmaals wat ik net zei, wij hebben met Vattenfall en de betrokken gemeenten duidelijke afspraken gemaakt over de duurzaamheidscriteria van dat hout en van de pellets die daar voorliggen. Het gaat niet over hele bomen maar over houtpellets en
1075 houtsnippers. Ik snap uw zorgen maar ik hoop dat wij dat met het convenant gewaarborgd hebben en dat wij er strikt naar blijven kijken. Dat lijkt mij heel belangrijk.

De heer **VAN DEN BERG** (FvD): Ik snap het oprecht niet. Er kan een convenant zijn voor deze centrale en ik hoor mevrouw Gielen zeggen dat zij ervan uitgaat dat het dan allemaal goed zit,
1080 maar dat staat los van het principe dat er te weinig biomassa is. Het blijft zo dat ook al gaan wij hier goed hout verstoken, er in andere centrales slecht hout wordt verstookt. Ik vraag mij af of wij in dezelfde discussie zitten. Hoe denkt GL over de herkomst van het hout? Er kan toch nooit voldoende hout opgebracht worden om duurzaam te verbranden?

1085 Mevrouw **GIELEN** (GL): Wij zijn geen voorstander van hout voor biomassa afkomstig van bomen en bossen, maar deze discussie is nu mosterd na de maaltijd en u had deze discussie met het vorige college moeten voeren, want toen was er een mogelijkheid om dit nog tegen te houden. Nu is die mogelijkheid er niet meer. Een natuurvergunning kunnen wij niet afwijzen omdat de kleur van het college verandert. GL staat echt ook voor een betrouwbare overheid daarin.
1090

Ines **KOSTIÇ** (PvdD): Voorzitter. GL spreekt over duurzaamheidscriteria in het convenant, maar bent u het niet met mij eens dat het puur ‘greenwashen’ is, want de grootste milieuorganisatie Greenpeace heeft zich hier kritisch over uitgelaten en is juist uit deze deal gestapt, want die zegt expliciet dat het niet te controleren is of het hout daadwerkelijk enigszins duurzaam is. Waarom
1095 gaat GL, een partij naar mij hart, hierin mee?

Mevrouw **GIELEN** (GL): Zoals eerder al gezegd is het nu niet meer mogelijk om dit op basis van de verleende natuurvergunning tegen te houden. Ik ben het met u eens dat het allerbelangrijkste is dat wij ervoor zorgen dat de duurzaamheidscriteria goed in de gaten worden gehouden. Volgens
1100 mij heeft u deze vraag al eerder aan het college gesteld. Ik kan mij er wel in vinden dat wij daar echt streng op moeten blijven, daarom is het belangrijk om aan te geven dat na die 12 jaren volcontinu draaien wij echt tot alternatieven moeten komen en ik denk dat wij elkaar kunnen vinden bij het feit dat de 12 jaar echt 12 jaar is en dat er daarna alternatieven zijn. Laten wij in de tussentijd daar alsjeblieft goed aan werken.

1105 Mevrouw **KONING** (CDA): Ik wil interrumpen op GL. Zij zegt, het is mosterd na de maaltijd, wij kunnen niets meer doen. En dat is nu juist waar onze motie op ingaat. Het enige dat wij nu nog kunnen doen, is het opkopen van de stikstofruimte en dat kan nu omdat in de brief van de Tweede Kamer van 24 april 2020 over de stikstofmaatregelen staat dat opkoop van stikstof van
1110 bedrijven mogelijk is. Dit is nu de kans, dus als wij nu met zijn allen zeggen, wij willen die biomassacentrale niet, dan moeten wij nu de stikstofruimte opkopen en dat is wat wij vragen om

te onderzoeken. Ik hoop en verwacht dat u dit kunt ondersteunen, want dit is het enige wat wij nu nog kunnen doen en het is geen mosterd na de maaltijd.

- 1115 Mevrouw **GIELEN** (GL): Ik heb de motie voorbij zien komen en ik ben heel benieuwd naar het oordeel van GS daarover.

De **VOORZITTER**: De heer Vink houdt zijn maidenspeech.

- 1120 De heer **VINK** (D66): Voorzitter. Mijn eerste inbreng in deze Staten gaat over biomassa. Niet direct een onderwerp waarvan je blij wordt. Dat hoor je ook in de actualiteit, iedereen maakt zich over onderdelen van biomassa wel zorgen. Het is wel wat de gemoederen bezighoudt. De onrust bij bewoners is groot. Ik ben door veel bewoners al benaderd en vanaf het moment dat duidelijk werd dat ik in PS kwam en ik deze portefeuille ging doen, heb ik talloze mails gekregen. Ook
- 1125 bevindingen in het recente PBL-rapport maken voor ons helder dat het verbranden van biomassa voor energieopwekking de laatste en niet de eerste optie zou moeten zijn. Het PBL-rapport maakt ook helder dat we voorlopig onvoldoende alternatieven voor aardgas hebben. Lokaal resthout en andere biomassa kunnen dus een goede aanvulling zijn. Dat moet dan wel lokaal zijn én echt resthout. Wij hebben dus onvoldoende om die aanvulling te leveren en dat er dus importhout
- 1130 gebruikt moet worden en omdat importhout vaak niet aan duurzaamheidscriteria voldoet. Je kunt er vragen bij stellen, hoe blij moeten wij zijn met de biomassa. Genoeg reden dus om opnieuw voor de toekomst na te denken over het gebruik van biomassa in de provincie. Deze actualiteit markeert dat. Prima dus wat D66 betreft, maar laten we geen valse verwachtingen wekken. Het initiatief voor de nieuwe biomassacentrale voldoet aan alle wettelijke eisen, waardoor de
- 1135 vergunningen moesten worden afgegeven. Vervolgens konden wij niet anders en de centrale komt er dus. Bovendien zijn met de gemaakte afspraken in het convenant, de afgegeven verklaring van geen bezwaar door de gemeente Diemen en de provinciale vergunning diverse garanties gegeven. Wij willen ervan uitgaan dat dat voor nu het beste is wat mogelijk is en dat omwonenden zich geen zorgen hoeven te maken over hun gezondheid. Fijnstof bijvoorbeeld,
- 1140 daar wees de heer Smaling terecht op, veel omwonenden maken zich zorgen. Ik zou het fijn vinden als het college deze zorgen goed en helder wegneemt. Met alle onrust die biomassa oproept en met het PBL-rapport in de hand moeten we echter voor de toekomst nog eens scherp nadenken hoeveel ruimte we aan biomassa willen geven. Hoeveel ruimte willen wij geven voor duurzaamheid, leefbaarheid en voor de afhankelijkheid die het oplevert van het buitenland? Wij
- 1145 waren al afhankelijk van het buitenland voor aardgas, aardolie en steenkool, nu komt er nog biomassa bij. Tot hoever zou je daar willen gaan? Is dit geen reden om er nog eens met elkaar van gedachten over te wisselen? En mogelijk ook voor milieu en gezondheid, zeker als het om kleine centrales gaat speelt dat. Ik zei niet voor niets: biomassa voor de toekomst liever als laatste dan als eerste optie, maar dat is voor de langere termijn. D66 wil het college dan ook
- 1150 oproepen dat gesprek voor de toekomst opnieuw met elkaar te voeren en daartoe bijvoorbeeld het PBL-rapport te bespreken in de commissie. Wil het college dit toezeggen? Dan kunnen wij een gesprek voeren dat beantwoordt aan de vele zorgen van omwonenden maar ook de wetenschappelijke stand van zaken van vandaag de dag.

1155 De **VOORZITTER**: Gefeliciteerd met uw maidenspeech.

De heer **VAN GILSE** (VVD): Voorzitter. Wij zijn voor deze actualiteit, maar je kunt je afvragen als je kritisch kijkt, of het echt actueel is, of er iets veranderd is sinds de initiatiefnemers hun schriftelijke vragen hebben ingediend in mei. Laten we eerlijk zijn, het is een belangrijk
1160 onderwerp en ik snap dat deze partijen zeggen, wij willen ons geluid laten horen in die stortvloed van vragen van 7 partijen. Het is duidelijk dat er met deze vragen van 7 partijen veel onrust is en dat die zorgen Statenbreed leven. Ook de VVD heeft die zorgen en wij snappen ook de zorgen van de bewoners van Diemen, IJburg en Muiden. Dat blijkt ook uit het coalitieakkoord waarin wij duidelijk hebben opgenomen dat wij geen voorstander zijn van biomassacentrales en wij hebben
1165 samen met GL daar vragen over gesteld. Wij hebben inmiddels de beantwoording gehad, hoewel dat niet helemaal bleek uit de bijdrage van de heer Van den Berg, maar daaruit komen toch een hoop antwoorden al naar voren. Onze vraag was met name, heeft het college genoeg gedaan? Uit de antwoorden blijkt dat het college hard heeft gewerkt binnen wat er juridisch mogelijk is. Wij zijn ook blij met het convenant. Ik ben het eens met eerdere sprekers dat wij natuurlijk moeten
1170 zorgen dat wat is afgesproken, dat wij dat goed controleren, dat zijn wij ook verschuldigd aan alle omwonenden. Wij zijn blij met de antwoorden, maar wij zijn minder blij met de situatie in Diemen. De SP zei het al, het denken over biomassa is veranderd in de loop der tijd en terecht. Wij zien dat wij op de langere termijn echt moeten zorgen om die biomassa heen te kunnen en wat mij betreft, biomassa waar je het niet over reststromen hebt. Wij zien in Amsterdam en dat is
1175 een van de oorzaken, dat ze daar voor 2040 al af willen zijn van aardgas en juist die versnelling is onverstandig, want daardoor kom je in dit soort situaties terecht dat je eigenlijk wat domme maatregelen moet gaan nemen. Wat ons betreft, gaan wij zo snel mogelijk inzetten op goede duurzame alternatieven naast natuurlijk een besparing en dan gaat het over geothermie, aquathermie, super kritische waterstofvergassing, kernenergie en allerlei andere innovatieve
1180 energietechnieken en zoals ik al zei, besparing.

De heer **LEERINK** (PvdA): Voorzitter. Biomassacentrales zijn zo'n onderwerp waar veel partijen in de loop der tijd anders naar zijn gaan kijken. Wij zagen het lang als onderdeel van een mogelijke oplossing bij het energievraagstuk, maar tegenwoordig zien veel meer partijen het als onderdeel
1185 van het probleem en dat geldt ook voor ons. Wij zijn blij dat in het coalitieakkoord is opgenomen dat niet wordt meegewerkt aan nieuwe grootschalige biomassacentrales in onze provincie. Lastig en wat ons betreft ook onbevredigend is dat ondanks alle discussies en voortschrijdend inzicht, wij het vooralsnog zullen moeten doen met het nu geldende landelijke beleidskader en dat eerder vergunde rechten niet zo maar kunnen worden ingenomen, zodat de nieuwe lijn in het
1190 coalitieakkoord helaas niet van toepassing kan zijn voor de centrale in Diemen. Dat was vanaf het begin duidelijk en in die zin is dat – helaas zou ik willen zeggen – geen actualiteit. Mooier kunnen wij het niet maken. Laat onverlet dat wij wel vragen hebben over de vergunning zoals deze uiteindelijk is verleend. Wij hebben deze vragen schriftelijk gesteld en wij wachten nog op antwoord, maar wij vinden het zeer onbevredigend dat als tot nu toe ongebruikte stikstofruime
1195 die zo hard nodig is voor natuur en woningbouw, wordt bezet door een vervuilende biomassacentrale. Wat ons betreft praten wij hier binnenkort in de commissie NLG over door, zowel over het rapport van PBL als over alle vragen die zijn ingediend en alle antwoorden daarop.

1200 Dit is wat ons betreft nog wel een gesprek wat zich niet leent als actualiteit en waarin wij verder de diepte in zouden willen gaan. Het liefst zou ik het CDA willen vragen hun motie te betrekken bij een dergelijk gesprek. Hij komt ons sympathiek voor hoewel het wel een verschil is en in die zin is het goed om te kijken wat u inderdaad precies wilt met de motie. Als deze zich richt zoals de PvdD in de interruptie al meldde, op het papieren deel, dan moeten wij daarnaar gaan kijken en dat hij daarmee realistischer wordt. Als hij voor het geheel geldt, dan wordt het lastiger, maar ik ben benieuwd naar de reactie van het college in eerste instantie.

1205

De **VOORZITTER**: Even een ordevoorstel tussendoor. Ik merk dat de chat en de groene handjes wat door elkaar heenlopen. Vanaf nu is een groen handje dat u wilt interromperen. Op basis van de sprekerslijst klikken wij de Statenleden aan die het woord hebben gevraagd op het moment dat ze het woord krijgen. Ik kan het onderscheid moeilijk zien. Als u tijdens een spreker wilt interromperen, dan kunt u het handje aanklikken.

1210

De heer **VINK** (D66): Voorzitter, bij interruptie van de heer Van Gilse. Ik vind het bijzonder hoe het digitaal gaat, dus alle waardering voor uw inzet. De heer Van Gilse gebruikte het woord 'dom'. Wat bedoelt hij daar precies mee? Wat was volgens hem dom?

1215

De heer **VAN GILSE** (VVD): Ik had het over een wat dommige overbruggingsenergie en gezien de discussie over wat er in Diemen gebeurt, denk ik dat wij met zijn allen zeggen dat als wij dit eerder hadden geweten, wij dat anders hadden moeten doen. In die zin is het bedoeld.

1220 De heer **VINK** (D66): Ik begrijp dat de heer Van Gilse zegt, volgens mij zijn wij er allemaal redelijk ongelukkig mee, maar is het nu eenmaal een gegeven. Eigenlijk bevestigt de heer Van Gilse het gevoel met zijn antwoord. Toch gaan wij door. De heer Van Gilse is het er dus mee eens het gesprek nog een keer goed met elkaar te voeren om niet het tegenovergestelde te doen van wat wij willen?

1225

De heer **VAN GILSE** (VVD): Ja.

1230 Ines **KOSTIÇ** (PvdD): Een interruptie voor de heer Leerink. Hij had het over het opkopen van de papieren stikstofruimte, maar is hij het ermee eens dat de ruimte alleen maar naar de natuur moet gaan? Anders neemt de depositie alleen maar toe, het gaat dan ook naar bedrijven bijvoorbeeld, en die rechten zijn dan nooit benut.

1235

De heer **LEERINK** (PvdA): Daar wil ik mij niet meteen aan binden. Vanaf het begin zijn wij helder geweest. Wij willen met elkaar stikstofruimte creëren voor natuur met stip op een en twee voor woningbouw. Die blijven staan. Ik zou het al heel wat vinden als wij de stikstofrechten zouden kunnen opkopen en weg kunnen halen bij de centrale. Ik wil eerst graag weten of het mogelijk is en of het een realistisch begaanbare weg is.

1240

Ines **KOSTIÇ** (PvdD): Voorzitter, dat zou betekenen dat de depositie dus niet afneemt maar toeneemt. Gaat u daarmee akkoord of staat u daarvoor open?

De heer **LEERINK** (PvdA): Nu redeneert u meteen helemaal de andere kant op. Ik heb gezegd dat het wat ons betreft zaak is om stikstofruimte vrij te spelen voor zowel natuur met stip op een als voor woningbouw met stip op twee. Dit zou een van de manieren kunnen zijn om dat te doen.

1245

Ines **KOSTIĆ** (PvdD): Voorzitter, wij laten zo zien hoe het wél anders kan, maar eerst toch het volgende. Dankzij de eerdere inzet van de PvdD en een mooie brede samenwerking over politieke lijnen met andere partijen, hebben we als PS eerder een heel kritisch biomassabeleid afgedwongen als het gaat om eigen duurzaamheidsinvesteringen. Daarnaast is in coalitieakkoord afgesproken om geen grote biomassacentrales toe te staan. Hoe triest is het dat we nu weer hier samen zitten en moeten concluderen dat GS gefaald hebben om lef te tonen en zich te verzetten tegen de gigantische biomassacentrale in Diemen. Of het nu gaat om Tata Steel, F1 of Schiphol of biomassacentrales: steeds doen GS alsof ze ons naar een duurzame toekomst willen leiden, maar telkens weer concluderen ze dat ze er zelf toch niet heel veel aan kunnen doen. Extra triest om dat ook uit de mond van een partij als GL – Tijd voor Verandering – te horen. Voor GS lijkt het steeds meer “Lijdzaam Toekijken” in plaats van “Duurzaam Doorpakken” te worden. Biomassa is niet innovatief en zeker niet duurzaam. Niet op grote schaal en niet op iets kleinere schaal zoals we dat steeds meer helaas in Noord-Holland zien opkomen. Het getekende convenant is pure greenwashing, zo blijkt ook uit de reactie van Greenpeace op die zogenaamde eisen voor duurzaam hout. Het is niet te controleren, daarom schrik ik erg van de lovende woorden over het convenant van GL. Met zo’n verhaal werk je dus mee aan greenwashing. We vernielen in rap tempo ecosystemen en daarmee tasten we het fundament aan van onze economie, voedselzekerheid, gezondheid en kwaliteit van leven aan. “Ingrijpende en fundamentele maatschappelijke veranderingen zijn nodig,” aldus de 150 internationale wetenschappers van het IPBES. Niet alleen groen kleuren in de marges dus zoals wij dat nu weer dreigen te doen, maar systeemverandering. Publiek geld inzetten in achterhaalde technieken die ons niet naar een gezondere samenleving leiden en waarmee we de ecologische grenzen blijven overschrijden, is verspilling van gemeenschappelijk geld. Uiteindelijk zal het problemen in stand houden en nieuwe problemen creëren. Dat is dweilen met de kraan open en gaat ons uiteindelijk meer geld kosten. En daar hebben GS nu aan meegewerkt door het afgeven van de vergunning Wet Natuurbescherming. Had het anders gekund? Ja. GS hadden de aanvraag van de vergunning gemotiveerd kunnen aanhouden in afwachting van de landelijke duurzaamheidsladder voor biomassa, gelet op de grote maatschappelijke discussie. De Raad van State kijkt of besluiten van de overheid goed gemotiveerd zijn en dit had een heel goed onderbouwd punt van GS kunnen zijn: “We wachten met het nemen van een besluit totdat de landelijke duurzaamheidsladder beschikbaar is.” Punt. Waarom hebben GS dan niet gedaan? Daarnaast, kunnen GS garanderen dat er geen pellets afkomstig van bomen uit Nederland en het verre buitenland in de centrale worden verbrand? In het kader van oplossingen. Het CDA heeft daar ook over nagedacht en dat is zeer te prijzen, maar doel en kaders van de motie zijn nog onduidelijk. Welk deel van de stikstofruimte wil het CDA opkopen en waar gaat het naar toe? Dat is heel cruciaal, want het is de bedoeling om de stikstof omlaag te krijgen en dat er niet meer depositie is die de natuur verder belast.

1250

1255

1260

1265

1270

1275

1280

De heer **KLEIN** (CU): Voorzitter. Wij horen het al in de discussie tot nu toe, het gebruik van biomassa als energiebron houdt de gemoederen flink bezig en dat is ook logisch, want het is enerzijds een hele effectieve manier om het gebruik van fossiele energie terug te dringen, maar tegelijkertijd is duidelijk dat grootschalige verbranding geen goede oplossing is. De VVD noemde het een wat domme oplossing, alleen al vanwege de vervuiling die het veroorzaakt en de gevolgen voor de natuur. Helaas horen wij ook dat het debat over dit onderwerp enorm gepolariseerd is en feiten, geruchten en interpretaties van feiten lopen allemaal door elkaar heen en daarom zijn wij heel blij met het rapport van PBL, waarin juist de feiten en meningen onderscheiden worden. De discussie vandaag over de verlening van de vergunning voor de centrale wordt ook deels gevoed door die standpunten. Dat hoorden wij zojuist van de PvdD als eerder ook van FvD. Wij willen heel graag een keer op basis van de kaders die in het PBL-rapport worden geschetst, een discussie voeren over de politieke keuzes rondom de rol van biomassa in de provincie. Dat doen wij niet vandaag, in dit debat gaat het over de vergunning zelf en bij het verlenen hiervan zien wij tot onze grote schrik hetzelfde gebeuren als bij de vergunning voor het circuit park Zandvoort. Het college geeft een vergunning af op basis van een papieren werkelijkheid en hoewel de hele maatschappij zich moet inspannen om de stikstofuitstoot terug te dringen en dit zeker voor agrarische ondernemers ontzettend spannend is, geven GS tot twee keer toe een vergunning af voor een activiteit die de stikstofuitstoot feitelijk laat toenemen. Wij vinden dit heel ernstig. Daarom een aantal vragen. Vinden GS het met ons van belang om de stikstofuitstoot feitelijk te laten afnemen of vinden zij het alleen van belang dat het op papier afneemt? Kunnen GS uitleggen waarom zij vergunningen afgeven die de stikstofuitstoot doen stijgen? Wat is de reden dat u dat toch doet? Zijn er juridische mogelijkheden om de feitelijke uitstoot als basis te nemen voor de vergunning? Dan kan bijvoorbeeld de suggestie van het CDA om papieren rechten op te kopen, meegenomen worden.

Mevrouw **VAN SOEST** (50plus/PvdO): Voorzitter. Toen wij in februari deze voordracht bespraken, hebben wij al aangegeven dat er meer gekeken moest worden naar andere mogelijkheden dan alleen maar de biomassacentrales en windmolens, et cetera. Als wij kijken wat er gebeurt in de Baltische Staten, Brazilië die het regenwoud vernielt, en Canada waar bomen voor de biomassacentrale gekapt worden. Het gesleep over de hele wereld van dit soort hout is te belachelijk voor woorden. Wij hebben bij de voordracht al aangegeven om kernenergie niet uit te sluiten en thorium en waterstof erbij te betrekken. Deze discussie hebben wij in februari gevoerd en nu gaan er eindelijk stemmen op om de biomassacentrale te sluiten. Ik hoop dat wij van deze gelegenheid gebruik gaan maken om dat alsnog te doen, ook om eens te gaan kijken of wij de biomassacentrale bij het AEB wel moeten meenemen. Wij gaan ervan uit dat wij ze allemaal moeten sluiten en ze niet moeten installeren. Gisteren waren de windmolens het gesprek van de dag, dus niet steeds de waanzin van de dag volgen, maar eens even pas op de plaats maken en de techniek de gelegenheid geven om met vooruitstrevende voorstellen te komen.

De heer **KAPTHEIJNS** (PVV): Voorzitter, op dinsdag 7 april jl. is tijdens de vergadering van GS het besluit genomen om een vergunning te verlenen aan Vattenfall voor een biomassacentrale in Diemen. Een opzienbarend besluit waar we het vandaag over hebben. Bijna net zo opzienbarend als de rol van het CDA deze middag, aangezien zij landelijk in het kabinet Rutte-III zit en dus

- medeverantwoordelijk is voor het rampzalige beleid inzake biomassa en stikstof. De PVV is altijd een fel tegenstander van energie uit biomassa geweest. Bij ons geen voortschrijdend inzicht. Er is geen nut of noodzaak voor, levert nauwelijks energie op en het verbranden van bomen geeft meer uitstoot van koolstof, stikstof en fijnstof ten opzichte van steenkool en aardgas. Bovendien draait biomassa op vele miljarden euro's subsidie die de belastingbetaler mag ophoesten. Er wordt geschat dat de biomassacentrale in Diemen maar liefst tussen de 200 en 300 miljoen euro subsidie gaat krijgen. Op 14 en 29 april jl. heeft onze fractie schriftelijke vragen gesteld aan het college. Op onze vragen van 14 april is een beantwoording gekomen, maar deze overtuigt bepaald niet. Lokaal is er namelijk geen enkel draagvlak voor de biomassacentrale. Zo heeft de gemeenteraad van Diemen in november 2019 een motie aangenomen waarin zij zich duidelijk uitspreekt tegen de komst van de centrale en is er veel verzet vanuit bewoners. Met deze zaken lijkt bar weinig te zijn gedaan door de provincie of Vattenfall. Het college geeft in haar beantwoording vooral aan dat er geen wettelijke mogelijkheden zijn geweest om de vergunning te weigeren en dat de vergunning al ter inzage heeft gelegen, waardoor burgers al gelegenheid hebben gehad om te reageren. Maar wat betekent dat "al ter inzage" nou precies? Hoe weet de meerderheid van de burgers dat ze daarop kunnen reageren? En wat is überhaupt de waarde van hun inbrengen? Immers, de vergunning ligt er gewoon, terwijl draagvlak ontbreekt. Daarom de volgende vragen aan de gedeputeerde. Zien GS het proces van "ter inzage leggen" als indicator van "draagvlak"? En wat is er eigenlijk ondernomen om recht te doen aan het ontbrekende draagvlak en de weerstand in de regio? Het college geeft in haar beantwoording aan dat het Rijk momenteel nieuw biomassabeleid ontwikkelt en er dus nieuwe kaders gaan komen. Kijkende naar de maatschappelijke weerstand en het feit dat er momenteel vergunningaanvragen lopen voor vier nieuwe biomassacentrales, verwachten wij dat het college haar invloed gaat uitoefenen zoals aangegeven in het coalitieakkoord, om te bewerkstelligen dat de nieuwe kaders de realisatie van biomassacentrales zoveel mogelijk voorkomen. Daarom een motie.

Motie 35/180520

Tegengaan realisatie biomassacentrales

- 1355 *Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 18 mei 2020*

Concluderende dat:

- *De provincie begin april 2020 een omstreden natuurvergunning heeft afgegeven aan Vattenfall om in Diemen twee aardgascentrales en een hulpwarmtecentrale deels te laten vervangen door een biomassacentrale;*
- *Uit onderzoek van adviesbureau DNV-GL blijkt dat houtstook meer stikstof, fijnstof en koolstof uitstoot dan verbranding van gas en steenkool;*
- *Onderzoek van de Leidse milieuwetenschappers Paul Behrens en John van Zalk aan toont dat biomassa per vierkante meter de minste energie oplevert van alle onderzochte energiebronnen;*
- *Er op dit moment ook vergunningaanvragen lopen voor vier nieuwe biomassacentrales;*
- *Het Rijk momenteel nieuw biomassabeleid ontwikkelt en er dus nieuwe kaders gaan komen;*

- 1370 – *In het coalitieakkoord “Duurzaam doorpakken” op blz. 6 valt te lezen: “Er is steeds meer maatschappelijke weerstand tegen biomassacentrales, onder andere omdat deze veel fijnstof uitstoten. Wij wenden onze invloed aan om de uitbreiding van bestaande of bouw van nieuwe grootschalige biomassacentrales tegen te gaan.”*

Overwegende dat:

- 1375 – *Energie uit biomassa onmogelijk kan voldoen aan de energievraag en doelstellingen inzake CO2-reductie;*
- *Blijven inzetten op energie uit biomassa niet alleen zinloos is, maar ook zal resulteren in verstreckende negatieve effecten op sociaaleconomisch gebied, de volksgezondheid en de natuur;*
- 1380 – *Lokaal draagvlak ontbreekt voor de realisatie van een biomassacentrale in Diemen.*

Roepen het college op om:

- Zo snel mogelijk haar invloed aan te wenden, zoals aangegeven in het coalitieakkoord, teneinde te bewerkstelligen dat de nieuwe kaders voor biomassa de realisatie van biomassacentrales*
- 1385 *zoveel mogelijk tegengaan en PS over ontplooid activiteiten en resultaten te berichten*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie PVV

- 1390 De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen. Alle sprekers zijn nu aan bod geweest volgens mijn lijst. Ik schors de vergadering tot 15.30 uur voor overleg door het college over de ingediende moties. Wij spreken af dat vanaf de eerste termijn van GS
- interrumperen via het handje plaatsvindt. De vergadering is heropend. Ik wil u erop wijzen dat wij inclusief de schorsing al dik een uur en een kwartier bezig zijn. Ik heb in eerste termijn
- 1395 interrupties toegestaan maar ik wil daar in tweede termijn zuiniger mee zijn, want anders lopen wij heel erg uit de tijd. Niettemin hebt u wel recht op debat, het is altijd keuzes maken. Wij starten met de eerste termijn van het college.

- Gedeputeerde **STIGTER**: Voorzitter. Eerst de complimenten voor de wijze waarop u hoest. Het was
- 1400 zichtbaar en volgens mij was dat precies volgens de afgesproken RIVM-protocollen. Wij zien dat er ontzettend veel onrust is over biomassa. Er is maatschappelijke onrust en politiek waarover alle partijen hun zorgen tot uitdrukking brengen en dat is ook lokaal het geval. Biomassa heeft weinig fans en dat geldt ook voor dit college, gezien het coalitieakkoord waarin wij helder
- uitspreken dat wij alle invloed zullen aanwenden om geen nieuwe grootschalige biomassa toe te
- 1405 staan in de provincie en dat geldt ook voor de gedeputeerde die verantwoordelijk is voor klimaat en energie. Liever zien wij dat de warmtevoorziening – want daar gaat het met name over bij de centrale in Diemen – wordt gehaald uit bodemenergie, water, restwarmte van datacenters of
- industrie wellicht of elektriciteit opgewekt met windmolens en zonnepanelen. Dat heeft duidelijk de voorkeur van alle partijen. In de bijdragen van de PvdD, GL en VVD werd dat duidelijk
- 1410 aangegeven en dat is precies waar dit college op inzet, want dat zet in op zonne-energie, windmolens en zeker ook te kijken naar welke energie die wij kunnen halen voor onze

warmtevoorziening uit bodem en water. Geen enkel misverstand daarover. Toch zijn twee zaken van belang in deze. Allereerst, hoe gaan wij om met al bestaande oude initiatieven en wat kun je doen aan bedrijven, initiatieven die gewoon netjes voldoen aan alle geldende wet- en regelgeving

1415 die van toepassing zijn? Dat luistert nauw en dat is heel specifiek nu aan de orde in de vergunningssituatie van de Diemen centrale. Het tweede element gaat meer in brede zin over de toepassing van biomassa, waar komt het vandaan, waar wil je het op toepassen, wat voor effecten zijn er op de biodiversiteit en wat is nou de rol van de warmtevoorziening op dat geheel maar dat is een ander vraagstuk. Ik stel voor dat wij in dit actualiteitendebat vooral stilstaan bij

1420 de hele situatie. Dan zal de verantwoordelijk portefeuillehouder mevrouw Rommel natuur voor haar rekening nemen en dat wij het debat in meer brede zin over de toepassing van biomassa, waar gebruik je het wel of niet voor, de criteria en alles wat ermee gemoeid is, nog even vasthouden totdat wij een bredere visie hebben in de provincie op de toepassing van biomassa en gebruik kunnen maken van het SER-advies en van de PBL-rapportage, om op basis daarvan

1425 naast de beelden, ook de feiten beter op orde te krijgen. Ik wil nog een paar afsluitende zinnen zeggen over biomassa. Dit gezegd hebbende, wil niet zeggen dat wij niks doen. Wij hebben in MRA-verband onze zorgen geuit richting het Rijk, SER, PBL om precies die zaken die al een paar keren in het debat naar voren zijn gebracht, waar komt het vandaan, hoe duurzaam is het nou precies, hoe ziet het subsidie-instrumentarium eruit. Dat zijn elementen, daar doe je nog geen

1430 feitelijke uitspraak over of je nou voor of tegen bent, maar het zijn belangrijke randvoorwaarden en daar maken wij ons als MRA zorgen over. Dat hebben wij ingebracht in het hele adviestraject waar de SER mee komt. Het tweede is dat wij ook kijken naar wat de grondslag is om als provincie hier op te kunnen gaan sturen. De motie van FvD ging daar ook over. Daarbij trekken wij met een aantal andere partijen en provincies op die met hetzelfde dilemma zitten, om in ieder

1435 geval scherp zicht te krijgen op wat de sturingsmogelijkheden zijn van de provincies op dit punt. Heel kort in reactie op een aantal bijdragen. Gezondheid staat ook centraal en heeft centraal gestaan in de vergunningverlening bij de centrale in Diemen. Dat stond ook centraal in de aanvullende afspraken die zijn gemaakt met Vattenfall en daar zijn aanvullend op de wet- en regelgeving ook afspraken gemaakt over de uitstoot. Dat vinden wij belangrijk, dat vinden wij bij

1440 ieder bedrijf belangrijk en dat geldt ook voor deze centrale. De SP vroeg, wat is de grondslag geweest dat dit toch heeft gekund? Dat is omdat het heeft voldaan aan wet- en regelgeving en dat aanvullend daar nog afspraken over zijn gemaakt. Dan heb je op een gegeven moment geen titel meer om er iets anders van te vinden, dan voldoet het gewoon aan de geldende regels en zul je de vergunning moeten verlenen daarin. De SP heeft gelijk dat in de Omgevingswet straks er

1445 een nadrukkelijke grondslag wordt toegevoegd, dat is namelijk de weging die je kunt maken op basis van gezondheid wat erin zit. Dat kan niet in bestaande regelgeving, maar dat kan straks wel, een van de zegeningen van de Omgevingswet op dat vlak. Wij zijn nog aan het kijken wat deze grondslag kan betekenen voor de sturing op of je überhaupt een biomassacentrale wilt of niet. Ik stel voor dat wij daar later op terug gaan komen. De energiebesparing is een belangrijk

1450 element, dat loopt veelal via de gemeenten, want iedere gemeente is bezig met de warmtevisie en daar maakt besparing onderdeel vanuit. Vanuit de provincie hebben wij het servicepunt duurzame energie waarmee wij de gemeenten op dit moment ondersteunen bij de verschillende besparingsopties en kennisoverdracht en andere ondersteuning. Als het gaat om de nieuwe plannen – de FvD refereerde eraan – dan hebben wij altijd voor ogen gehouden dat het plannen

1455 zijn die wij nu nog niet kennen. Daarbij behoren de AEB-centrale en de Diemen centrale tot de plannen die al bekend waren en al in procedure waren. Als wij het hebben over nieuwe plannen waar wij onze invloed op willen uitoefenen om die niet te laten komen, dat hebben wij buiten deze twee centrales om. Zo is het ook bedoeld. Volgens mij ben ik door de meeste vragen in meer algemene zin over biomassa heen, met vooral de aankondiging om vooral het bredere
1460 debat te voeren op basis van de insteek van het provinciaal bestuur en wij gebruik kunnen maken van het SER-advies en het PBL-advies. Voordat ik de moties doorloop, lijkt mij het handig om mevrouw Rommel het woord te geven over de vergunningverlening.

De heer **VAN DEN BERG** (FvD): Voorzitter, bij interruptie. Dank voor de antwoorden maar u blijft
1465 toch wel met een paar vragen zitten. Ik hoor verschillende zaken terugkomen waar continu aan wordt gerefereerd: duurzaamheidskader, SER-advies, Omgevingsvisie, of wij in de toekomst meer waarborgen kunnen krijgen om dit gewoon goed onder te brengen. Ik snap dan niet waarom dan niet wordt gewacht met het vergunnen van de centrale totdat het duurzaamheidskader er is of
1470 het SER-advies of wellicht zelfs wel de Omgevingsvisie. Ik vraag mij af, wij hebben AEB en de Diemen centrale, ik vind het een trucje, die zitten al in het traject, die zien wij niet als nieuwe centrales, ja, dat is slim bedacht, maar ik ben vooral op zoek naar, als er nieuwe centrales komen, kunt u uitsluiten dat die er gaan komen of bent u gewoon voornemens om die ook toe te gaan staan?

1475 Gedeputeerde **STIGTER**: Voor alle helderheid, dit is geen trucje. Ik vond dat mevrouw Gielen het goed verwoordde. Je zit nu eenmaal in een traject met vergunningverlening. Het vorige college is daarmee aan de slag gegaan en aanvullend op dat traject zijn er afspraken gemaakt in het convenant met veel partijen, waaronder natuur- en milieuorganisaties. Dat is neergeslagen in de gemaakte afspraken. Omdat op een gegeven moment aan alle wet- en regelgeving is voldaan en
1480 er zijn aanvullende afspraken over gemaakt, kun je van een fatsoenlijke overheid niet verwachten dat je zegt, die afspraken gelden niet meer, wij gaan het opnieuw doen. Dat geldt voor de centrale in Diemen. Voor alle nieuwe grootschalige centrales willen wij onze invloed maximaal aanwenden om die te voorkomen. Zo is het ook verwoord in de brief van januari, wij geven daarbij aan dat wij op dit moment al onze invloed aanwenden door een gesprek aan te gaan met
1485 partijen die op dit moment investeringen doen, de energiebedrijven. Wij hebben met Vattenfall gesproken, dit is het coalitieakkoord, voor alle helderheid, wij zijn tegen nieuwe grootschalige biomassacentrales en op basis daarvan geeft Vattenfall aan dat er op dit moment geen nieuwe plannen voorzien zijn, mede vanuit de onrust en vanuit de insteek van de overheden. Die garantie kan ik u geven dat wij onze invloed daar maximaal zullen aanwenden om dat te
1490 voorkomen, maar dat geldt dus niet voor die projecten die al te ver gevorderd waren in de procedure.

De heer **VINK** (D66): Ik dank de gedeputeerde voor het antwoord op mijn vraag over gezondheid, maar de opmerking over de SER en PBL heb ik gehoord en ik heb gehoord dat de provincie nog
1495 even wil nadenken, maar mijn vraag was om de discussie voor de langere termijn in de commissie te voeren. Heb ik u goed gehoord dat u die stukken aan ons wilt voorleggen zodat wij dat debat met elkaar kunnen voeren?

Gedeputeerde **STIGTER**: Ik heb de heer Vink niet gehoord.

1500

De **VOORZITTER**: Wij hebben hem wel gehoord. De vraag was of u voornemens bent om de stukken en nieuwe centrales met de commissie te gaan bespreken.

Gedeputeerde **STIGTER**: Uiteraard.

1505

De heer **VINK** (D66): U deed uw best om mijn vraag kort samen te vatten voor gedeputeerde Stigter, ik zei eigenlijk dat ik voor de lange termijn met elkaar van gedachten wil wisselen over hoe wij met biomassa omgaan en dat wij dat agenderen in de commissie. Ik hoop dat ik hem op die manier goed begrepen heb, maar zijn antwoord stelt mij nu nog niet helemaal gerust dat wij dat daadwerkelijk gaan doen.

1510

Gedeputeerde **STIGTER**: Ik hoop dat mijn toezegging wel helder is als het gaat om mogelijke nieuwe plannen of initiatieven, die zal ik uiteraard delen met de commissie, dat is klip en klaar.

1515

De **VOORZITTER**: Ik verzoek u korte interrupties te plegen en korte vragen te stellen.

Ines **KOSTIÇ** (PvdD): Kunnen GS uitsluiten dat pellets afkomstig van bomen uit Nederland of het buitenland, in de centrale worden verbrand? Deze vraag had ik al eerder gesteld, maar die is nog niet beantwoord door GS. Of u dat kunt garanderen.

1520

Gedeputeerde **STIGTER**: Ik heb de vraag niet gehoord.

De **VOORZITTER**: Wij gaan het nog een keer proberen.

1525

Ines **KOSTIÇ** (PvdD): Kunnen GS uitsluiten dat pellets afkomstig van bomen uit Nederland of het buitenland, in de centrale worden verbrand? Deze vraag had ik al gesteld, maar die is nog niet beantwoord door GS.

Gedeputeerde **STIGTER**: Ik kan garanderen dat er geen bomen in de centrales komen, daar hebben wij heldere afspraken over gemaakt. De biomassa die daar wordt gebruikt, zijn restproducten en daar zitten houten onderdelen bij die worden verwerkt tot pellets.

1530

De heer **VAN DEN BERG** (FvD): Ik hoor de gedeputeerde spreken over een betrouwbare overheid. Wij vragen ons af voor wie u betrouwbaar bent, voor de inwoners, voor Vattenfall of uw eigen achterban? Ons inziens bent u alleen betrouwbaar voor Vattenfall en dat vinden wij kwalijk.

1535

Gedeputeerde **STIGTER**: Voor wie ben ik betrouwbaar? Voor de inwoners van Noord-Holland. Daarom zorgen wij ervoor dat de centrale netjes aan alle wet- en regelgeving voldoet en dat wij aanvullend op die regels afspraken hebben gemaakt waardoor het een hele schone centrale is geworden. Daar sta ik voor, dat is het enige belang waar het provinciebestuur voor staat.

1540

Gedeputeerde **ROMMEL**: Voorzitter. Er zijn vragen gesteld over de vergunning die is afgegeven. Het is jammer dat de toon is gezet in het artikel in Trouw dat het gaat om een rekentruc, want wij hebben zelf de vergunning verleend met intern salderen op basis van de regels die wij in Noord-
1545 Holland en in andere delen van de provincie hanteren. De nieuwe vergunning is niet ruimer dan de vergunning uit 2015. In het artikel in Trouw wordt uitgegaan van de feitelijke uitstoot. De vergunde ruimte, dus de feitelijk gerealiseerde ruimte kan gebruikt worden en die is niet altijd gelijk aan de feitelijke uitstoot, dat is waar, omdat je een bedrijf altijd de mogelijkheid moet geven om te fluctueren bij het gebruik van het bedrijf zelf. Ik heb begrepen, meestal is er bij
1550 piekbelasting of bij calamiteiten dat er wat meer ruimte gebruikt zal worden, maar ik heb nu begrepen dat op dit moment de feitelijk gerealiseerde capaciteit redelijk in gebruik is vanwege de piekbelasting. Bij de aanvraag voor de nieuwe vergunning is getoetst aan de beleidsregel van ons en daarin hebben wij in de bestaande vergunning een correctie op toegebracht omdat er meer vergund was dan daadwerkelijk in gebruik genomen kon worden en er is uitgegaan van de
1555 feitelijk gerealiseerde capaciteit. Dus de lagere emissie is het uitgangspunt. In veel vragen kwam aan de orde de vergunde ruimte en de feitelijke stikstofuitstoot en dat heb ik net behandeld. Dan kom ik bij de vragen van het CDA over de latente ruimte. Deze latente ruimte bestaat niet meer. Wij gaan nu uit van de vergunde ruimte en de feitelijk gerealiseerde capaciteit en deze capaciteit bij intern salderen is waar je rekening mee houdt. De latente ruimte bestaat niet meer. Is hier
1560 sprake van gelijke monniken, gelijke kappen met andere bedrijven? Ook dat is waar.

De heer **KLEIN** (CU): Voorzitter. Ik heb begrepen dat de gedeputeerde uitgaat van de vergunde ruimte en niet van de feitelijke ruimte, maar ik heb gevraagd om in het vervolg uit te gaan van de feitelijke ruimte. Wij willen met zijn allen de feitelijke stikstofuitstoot realiseren en nu zien wij
1565 voor de tweede keer dat bij een grote activiteit een vergunning wordt verleend waarbij de feitelijke uitstoot toeneemt. Nog los van het feit of dat volgens de salderingsregels terecht is, wij willen dat de uitstoot afneemt, dus hoe kunt u dat gaan doen?

Gedeputeerde **ROMMEL**: In deze situatie hebben wij de stikstofruimte die niet gerealiseerd is,
1570 eruit gehaald, maar de feitelijke gerealiseerde capaciteit hebben wij ook nodig zoals bij piekbelasting, dus dat wordt wel degelijk in gebruik genomen. Ook bij calamiteiten, als de stroom landelijk uitvalt, dan moet de centrale bijspringen om ook u van elektriciteit te voorzien. In dit geval is het de ruimte die daadwerkelijk wordt benut. De niet gerealiseerde capaciteit gaat van de vergunning af.

1575
De heer **KLEIN** (CU): Nog steeds is mijn vraag niet beantwoord welke middelen wij hebben om ervoor te zorgen dat de feitelijke uitstoot echt gaat afnemen en daar maak ik mij zorgen over als wij als provincie steeds vergunningen af moeten geven waarbij op papier alles klopt, maar iedereen ziet dat het in de praktijk anders is.

1580
Gedeputeerde **ROMMEL**: Ik ben het niet met u eens dat het in de praktijk anders is. Bij de gebiedsgerichte aanpak bij stikstof in het algemeen, dus niet bij deze centrale, gaan wij natuurlijk kijken welke bronmaatregelen wij kunnen doen om de stikstofafname te krijgen. In dit

1585 geval wordt een beleidsregel toegepast want het is wettelijk geregeld dat wij de interne saldering gaan toepassen. Dat is gewoon wettelijk geregeld. Dus de niet gerealiseerde capaciteit wordt ingenomen.

1590 Ines **KOSTIÇ** (PvdD): Mijn vraag was waarom u de aanvraag van de vergunning niet gemotiveerd heeft aangehouden en heeft gezegd, wij wachten met het nemen van het besluit totdat de landelijke duurzaamheidsladder beschikbaar is. Dat leek mij heel redelijk.

1595 Gedeputeerde **ROMMEL**: Gedeputeerde Stigter heeft ook al aangegeven dat als je gewoon voldoet aan alle wettelijke verplichtingen, je niet heel lang meer kunt wachten. Er zitten ook termijnen op en deze vergunning lag er al een hele tijd. Die hadden we vorig jaar en het jaar ervoor ook al gehad.

1600 Ines **KOSTIÇ** (PvdD): Nog een keer, dat is het juist, dat u daar met een goede motivatie daaromheen kunt en kunt u het even in de wacht zetten. Wilt u zeggen dat het hier niet eens is geprobeerd?

Gedeputeerde **ROMMEL**: Deze vergunning heeft al ter inzage gelegen en er zijn zienswijzen ingediend en op een gegeven moment moeten wij tot vergunningverlening overgaan.

1605 De **VOORZITTER**: Dan gaan wij terug naar gedeputeerde Stigter die nog wat stemadviezen wil geven over de ingediende moties.

1610 Gedeputeerde **STIGTER**: Voorzitter. Motie 26 wordt ontraden, omdat wordt voldaan aan de wet- en regelgeving vanuit verschillende hoeken en sprake is van een lopende procedure met reeds eerder vergunde ruimte. Dat geeft geen mogelijkheden om daar op te gaan sturen. Motie 27 is wat breder geformuleerd om invloed uit te oefenen op nieuwe centrales. Ik verzoek deze motie aan te houden totdat wij als provinciebestuur met een visie komen op het gebruik van biomassa en onderdeel daarvan zal zijn hoe wij denken dit juridisch mogelijk te maken of af te kunnen dwingen en het is daarbij passender om het gesprek daar te voeren. Ik wil hier overigens bij voorbaat aangeven dat wij daar vooralsnog niet erg optimistisch over zijn, wat de mogelijkheden

1615 vanuit de Wet milieubeheer, Wet natuurbescherming, de WABO en ook niet de Omgevingswet om dit soort initiatieven die aan de wet- en regelgeving voldoen, tegen te kunnen houden. Wij zijn al samen met een aantal provincies naar mogelijkheden aan het zoeken om hierop te kunnen sturen. Motie 28, draagvlakonderzoek, wordt ontraden omdat de aard van het vraagstuk zich niet leent voor een simpel ja of nee-antwoord. Motie 29 over doorstoken van aardgas wil ik krachtig

1620 ontraden. Wij hebben hierover samen met overheden en maatschappelijke organisaties afspraken gemaakt in het kader van het Klimaatakkoord. Wij willen komen tot een afbouw van aardgas, omdat de effecten van Groningen zichtbaar zijn, effecten op de inwoners van Groningen, dat Russisch aardgas op dit moment geen reëel alternatief en niet wenselijk is en aardgas een beduidend slechtere CO₂-score heeft dan biomassa en wij dan onze klimaatafspraken niet na

1625 kunnen komen. Motie 35 wil ik ontraden, want in de overwegingen staat een aantal elementen die wij niet kunnen overnemen. Op basis van de oproep aan het college, wij kijken naar de

1630 nieuwe kaders van biomassa en hoe wij ons kunnen inspannen om nieuwe activiteiten tegen te gaan, dat zit heel dicht bij het coalitieakkoord. Houd u de motie aan tot wij het brede kader van biomassa kunnen bespreken. Dan hoop ik dat wij het gesprek kunnen aangaan over de overwegingen die ten grondslag liggen aan de meeste moties.

1635 Gedeputeerde **ROMMEL**: Voorzitter. Motie 30 ontraden wij, want de kap heeft meer als doel biomassa of beheer van de biodiversiteit. Motie 31 is overbodig, want die voeren wij al uit voor zover mogelijk in het kader van de bosstrategie. Motie 32 is overbodig, want in Noord-Holland vindt geen boskap plaats primair voor biomassacentrales, alleen voor doelen van biodiversiteit en soms voor verkeersveiligheid. Motie 33 is overbodig, want PWN heeft laten weten dat hun biomassa niet van de juiste kwaliteit is en dat zij geen continue stroom kunnen leveren. De motie van het CDA, als je iets zou willen doen met het intrekken van stikstof, zou je dat in de gebiedsgerichte aanpak integraal moeten overwegen, maar in deze situatie zou de natuur er niet eens op vooruitgaan, want uit de beantwoording van vraag 48-5 blijkt dat als de 1640 biomassacentrale ingenomen wordt, dat is 62 ton stikstof en dan zou de DM 33 centrale weer extra stikstof uitstoten van 370 ton. Dat betekent een netto toename van 308 ton, dus dat komt niet ten goede aan de natuur.

1645 De **VOORZITTER**: Ik zie dat er nog een interruptie is maar die ga ik niet toestaan. Dit was de eerste termijn. Is er behoefte aan een tweede termijn? Ik zie dat het CDA om een schorsing verzoekt. Ik schors de vergadering voor 10 minuten tot 16.15 uur.

Tweede termijn

1650 De **VOORZITTER**: Het is 16.15 uur, ik heropen de vergadering. Ik wil u verzoeken er een korte tweede termijn van te maken. Ik noem de naam van de sprekers en u kunt het handje indrukken voor een tweede termijn. De heer Smaling (SP) heeft geen behoefte aan een tweede termijn. De heer Vink van D66 heeft alleen een stemverklaring.

1655 Mevrouw **GIELEN** (GL): Voorzitter. Ik wil nogmaals benadrukken dat GL absoluut geen voorstander is van de huidige biomassa waarbij bomen of bossen verbrand worden en het convenant dat wij met Vattenfall getekend hebben, is niet perfect maar het is toch echt beter dan niks. Dan de moties. Volgens mij zijn er een aantal overbodig, nummers 26, 27, 31, 35 maar ook 28 over draagvlak. Wij hebben net in het debat geconstateerd dat er geen draagvlak is voor de huidige 1660 biomassa, dus dat lijkt mij een overbodige motie. Ik wil FvD vragen of zij de moties in het vervolg eerder kunnen toezenden, want nu is er niet veel tijd om er inhoudelijk echt goed en in detail naar te kijken. Dat zou ik zeer op prijs stellen. Motie 34 van het CDA, daarbij gaan wij mee met het advies van GS want als dit de natuur niks oplevert, dan zien wij ook de meerwaarde niet.

1665 Ines **KOSTIÇ** (PvdD): Voorzitter. Het is echt teleurstellend dat partijen als GL meegaan met GS en lijdzaam blijven toekijken in plaats van durzaam durven doorpakken. Wij durven dat wel en wij hebben al voorgesteld hoe dat had gekund. De gedeputeerde antwoordde op onze vraag of zij hadden geprobeerd om de aanvraag gemotiveerd aan te houden, dat dat niet eens een optie was,

1670 want wij moeten een besluit nemen. Ik kan u vertellen dat het aanhouden van zo'n aanvraag ook een besluit is. Je kunt zeggen, wij geven een vergunning of niet of wij houden het aan. Wij willen graag dat de gedeputeerde daar nogmaals op ingaat zodat het duidelijk is dat dit gewoon een grote gemiste kans is. Gedeputeerde Stigter had gezegd dat hij kan garanderen dat er geen bomen en bossen worden verbrand in biomassacentrales, maar volgens ons kan die garantie niet
1675 worden gegeven. Ik wil graag specifiek horen van GS dat het inderdaad zo is dat er geen bomen worden gekapt en worden verbrand in de biomassacentrales.

De **VOORZITTER**: Ik heb een fout gemaakt en die ga ik goed maken, want de indieners van de actualiteit zijn normaal als eerste aan de beurt, daar heeft mevrouw Koning helemaal gelijk in.

1680

De heer **VAN DEN BERG** (FvD): Voorzitter, wij verbazen ons ten zeerste over de preadviezen van gedeputeerde Stigter, specifiek over motie 28. De gedeputeerde zegt dat zo'n vraag niet met een simpel ja of nee te beantwoorden is. Dat is je reinste onzin, er worden continu dergelijke onderzoeken afgenomen door middel van peilingen en dergelijke, ook door overheidsinstanties
1685 zonder enige nuance. Bent u voor de energietransitie, bent u voor zonnepanelen, bent u bereid om wat te doen voor het klimaat? In het dictum wordt tevens aangegeven de vraagstelling van het draagvlak eerst voor te leggen aan PS, de gehele PS kan er dan iets van vinden. Wij geven u juist de ruimte om een goed draagvlakonderzoek op te zetten, dat heeft u zelf in de hand, ook in de vraag of dit een simpel ja of nee wordt. Hoe kijken GS hiernaar?

1690

Mevrouw **KONING** (CDA): Voorzitter. Ik dank alle partijen voor hun serieuze inbreng bij dit debat en ook dank ik GS voor de goede uitleg van de gestelde vragen. Mevrouw Rommel geeft aan dat de opkoop van stikstof geen effect zou hebben op de natuur maar dat is onjuist, want als je die stikstof opkoopt, dan is het dus weg en gaat het ook niet naar de andere DM 33 centrale. Nee,
1695 die stikstof is daar weg en komt zeker ten goede aan de natuur. Dus die redenatie is niet juist, dus wij handhaven de motie omdat het juist wel ten goede komt aan de natuur. De heer Leerink had een terechte vraag. Het is een hele complexe situatie en gaat het om latente ruimte of niet? Het gaat ons specifiek in de motie om de stikstofruimte voor de biomassacentrale en het gaat dus om een onderzoek. Wij accepteren niet dat er gezegd wordt, dit is mosterd na de maaltijd.

1700

Nee, dit is een grand dessert. Dit is de enige kans om te kijken wat de mogelijkheden zijn om die stikstofruimte op te kopen. Dat wij een debat aangaan in de commissie lijkt mij heel goed, maar dan moeten wij juist de resultaten van het onderzoek waar wij in onze motie om vragen, meenemen in dat debat. GS, alsjeblieft doe dat onderzoek en PS, alsjeblieft ondersteun het onderzoek. Het is een onderzoek en nog geen besluit. Aan de hand van de resultaten kunnen wij
1705 kijken wat wij ermee doen. Nogmaals een nadrukkelijke oproep aan iedereen om de motie te steunen.

De heer **LEERINK** (PvdA): Voorzitter, volgens ons is er ruime overeenstemming over wat wij eigenlijk zouden willen. Dat laat zich samenvatten in drie woorden: zo min mogelijk als het gaat om biomassacentrales en is er discussie over het feit wat wij zouden kunnen. Wij denken dat het goed is om over de tweede vraag met elkaar verder na te denken in commissieverband. Dat kan niet naar aanleiding van een actualiteit. Wij vragen wel om het debat snel in de commissie te

1710

voeren, want er is altijd weer een rapport waar je op kunt wachten. Snelheid in besluitvorming is misschien niet het meest wezenskenmerk van provinciale politiek, maar het is wel belangrijk dat
1715 wij dit debat redelijk snel voeren met elkaar. Wij hebben op dit moment dan ook geen behoefte aan moties die proberen voor te sorteren op de uitkomst van dat debat. Wij vinden de gedachte van het CDA in hun motie interessant terwijl het college kort en snel door de bocht antwoordde. Wij zouden die mogelijkheid serieus willen verkennen en ook die motie nadrukkelijk meenemen in het debat dat wij zo snel mogelijk in de commissie voeren. Wellicht dat het college wat
1720 voorwerk kan verrichten als het gaat om het onderzoeken van de mogelijkheden met een onderbouwing, meer dan in de drie regels van de toelichting door het college.

De heer **KLEIN** (CU): Voorzitter. In aanvulling op de vraag van mevrouw Koning, wil ik graag wat extra uitleg van de gedeputeerde wat zij nou bedoelt met dat een onderzoek naar de
1725 mogelijkheid om stikstofruimte op te kopen, sowieso niet gaat lukken. U zei iets over, dan gaat een andere centrale aan. Dat verhaal snap ik niet. Kunt u iets meer toelichten waarom dit niet een juist goede manier zou zijn om te kijken hoe wij de daadwerkelijke stikstofuitstoot omlaag kunnen brengen.

1730 De heer **KAPTHEIJNS** (PVV): Voorzitter. Ik zou nog graag antwoord willen hebben op de vragen die ik gesteld heb, want daar is nog geen antwoord op gekomen, hoe GS het proces van de terinzagelegging precies zien. Is dat nou een indicator voor het draagvlak? Graag een toelichting daarop.

1735 Mevrouw **VAN SOEST** (50plus/PvdO): Voorzitter. Ik heb nog een vraag aan gedeputeerde Stigter. Kan hij mij vertellen hoeveel CO₂ het oplevert met al dat gesleep vanuit het buitenland van bomen die wij gaan gebruiken in de biomassacentrale, hoeveel gebruiken wij, waar maken wij gebruik van, is dat van Canada of van de Baltische Staten en ook hoeveel CO₂ dat oplevert.

1740 Gedeputeerde **STIGTER**: Voorzitter. De beantwoording in tweede termijn vindt plaats in dezelfde verdeling met mijn collega mevrouw Rommel als in eerste termijn. Ik had net veel moeite om de heer Vink te horen, maar ik wil de heer Vink duidelijk maken dat wij uiteraard in gesprek gaan met PS over de visie biomassa en het liefst op basis van een aantal rapporten die worden voorbereid en de visie van het provinciebestuur daarop. De vragen van de PvdD, de

1745 garantiestelling of er geen hele bomen ingaan. Vanuit de certificering die gekoppeld is aan biomassa, kan die garantie niet worden gegeven, daarom hebben wij met Vattenfall en andere partijen aanvullende afspraken gemaakt dat dat niet gebeurt. De biomassabrandstof die wordt gebruikt in Diemen, is gebaseerd op resthout en snoeihout en andere vormen van biomassa en restproducten van bosbouw, dus er gaan geen hele bomen in. Mede ter voorbereiding van dit

1750 overleg is opnieuw bevestigd dat daar absoluut geen sprake van zal zijn. Het draagvlakonderzoek van FvD, het is voor mij wel helder dat er weinig tot geen draagvlak is voor biomassa. Dat is de reden dat wij in het coalitieakkoord volmondig hebben opgenomen dat er bij het nieuwe provinciebestuur geen nieuwe biomassacentrales komen, daar heb ik geen draagvlakonderzoek voor nodig. De discussie van nu gaat vooral over lopende trajecten. Hoever kun je nog gaan,
1755 welke ruimte heb je om dat tegen te houden. Mij lijkt het dat je dan een warrige discussie gaat

- krijgen als je eerst het draagvlak gaat onderzoeken, dan blijkt dat er geen draagvlak is en je vervolgens toch moet constateren, toch moeten wij hier ruimte aan gaan geven. Daarom voelen wij er weinig voor om aanvullend draagvlakonderzoek te gaan doen. De laatste vraag over de CO₂ footprint van biomassa, zeker wanneer je snoeihout en restproducten zou gaan halen uit andere delen van de wereld. Het allergrootste deel van de gebruikte biomassa in Nederland en Noord-Holland is afkomstig van lokale afnemers die dat brengen. Het is niet uit te sluiten dat er wel biomassa wordt geïmporteerd, overigens gebeurt dat vooral bij elektriciteitscentrales en die hebben wij niet in Noord-Holland. In het PBL-rapport wordt de hele CO₂-footprint van import meegenomen en dan gaat het over de winning, transport en herplant van biomassa. Daar komt een CO₂-print uit en die kun je heel goed afzetten tegenover fossiele brandstoffen bijvoorbeeld. PBL concludeert dat er op biomassa of het nou afkomstig is uit de regio Amsterdam of Estland, een beduidend positieve CO₂ footprint zit dan door gebruik van aardgas omdat daar miljoenen jaren overheen gaan om van boom tot gas of steenkool te komen. Het CO₂-plaatje zullen wij zeker betrekken in de visie die het college voorbereidt. Tot zover mijn aanvullende vragen.
- Gedeputeerde ROMMEL:** De vragen van de PvdD, ik begrijp dat mijn antwoord u niet welwillend is, maar de vergunning is in 2018 aangevraagd en een hele tijd aangehouden omdat er nog geen interne salderingsbeleidsregel lag. Die regel ligt er en daar heeft Vattenfall gebruik van gemaakt. Er is geen toename van de depositie van stikstof en duurzaamheid is op zichzelf geen toetsingscriterium in de Wet natuurbescherming. Daarom hebben wij helaas het aanhouden niet daarin meegenomen. Dan de CU, ik snap dat het wat technisch is, maar als u de Statenvragen van de PvdD erbij neemt en kijkt naar het antwoord op vraag 5, dan ziet u dat als de centrale niet in gebruik wordt genomen, dan zal er 788 ton NO_x voor de gascentrale uitgestoten worden. Als de centrale wel in gebruik wordt genomen, dan zal die 788 ton van de DM 33 teruggebracht worden naar 418, dus dat is wel degelijk een afname. U geeft aan, kunnen wij niet het onderzoek doen? Ik heb aangegeven dat juist bij de gebiedsgerichte aanpak wij natuurlijk gaan bekijken hoe wij de stikstofdepositie omlaag kunnen brengen en dat kan zijn door met bedrijven afspraken te maken om verbeteringen aan te brengen waardoor dat gebeurt of dat je bij verkoop de rechten opkoopt. Je kunt je geld maar een keer uitgeven. Om u een indicatie te geven over hoe dit in dit gebied ligt, de hoogste depositie van de hele inrichting is op het Naardermeer en dat is 2,54 mol. Op de overige gebieden ligt dat tussen de 0,99 en 0,09 mol, dus je moet wel goed weten wat voor stikstof je in gaat nemen, want 10% van die 0,99 mol zou dan van de biomassacentrale afkomen. Ik wil best in de commissie terugkomen bij u op de gebiedsgerichte aanpak en hoe dat dan werkt met het innemen van stikstof, maar bij deze zeg ik, gaat dat niets opleveren.
- De VOORZITTER:** Ik vind het heel vervelend, maar ik ga nu geen interrupties meer toestaan. Wij hebben uitgebreid en meer dan uitgebreid en misschien wel te uitgebreid tijd genomen vandaag voor deze actualiteit, hoewel het een belangrijke actualiteit is. Het college heeft toegezegd dat er in de commissie verder wordt doorgesproken over een aantal onderwerpen. Ik ga nu de moties in stemming brengen via de fractievoorzitters. Bij iedere motie zal ik vragen of iemand hoofdelijke stemming vereist of een stemverklaring wil afleggen of aantekening verlangt. Daarna verzoek ik alle fractievoorzitters het handje aan te zetten, zodat de griffier u kan binnenhalen en u kunt aangeven of u voornemens bent om als straks de stembrief bij een motie in de brievenbus ligt,

1800 voor of tegen gaat stemmen. Per motie geven wij de verwachte uitslag aan volgens de telling en peiling. Als eerste motie 26 van FvD. Stemverklaringen?

De heer **VINK** (D66): Namens D66 een stemverklaring over alle moties in een keer. De zorgen voor biomassa heb ik helder verwoord. Tegelijkertijd kunnen wij niet de verwachting wekken dat daarmee de centrale in Diemen niet doorgaat en alle moties kennen die strekking in de overwegingen of anderszins en daarom kunnen wij niet voor de moties stemmen. Dat geldt voor alle moties en ook voor de motie van het CDA om onderzoek te doen. Dat onderzoek zouden wij mooi vinden maar in de overwegingen wordt opnieuw de suggestie gewekt om daarmee de centrale weg te doen en dat kan dus niet. Als het CDA de motie aanpast en deze die suggestie niet meer zal hebben, zouden wij graag meedoen maar zolang die suggestie in de motie zit, kunnen wij die niet steunen.

De **VOORZITTER**: Er worden allerlei suggesties gedaan om alle moties in één stemverklaring mee te nemen, maar dat wordt voor de mensen die thuis meekijken en meeluisteren, wel onduidelijk als wij alles op een hoop gooien. Wij moeten dus per motie gaan stemmen. Wij gaan nu de fractievoorzitters af.

Mevrouw **KOCKEN** (GL): tegen.
Mevrouw **VAN SOEST** (50plus/PvdO): voor.
De heer **VAN DER MAAS** (VVD): tegen.
1820 De heer **SMALING** (SP): tegen.
De heer **ZOON** (PvdD): voor.
De heer **KLEIN** (CU): tegen.
De heer **HEIJNEN** (CDA): voor.
Mevrouw **STRENS** (D66): tegen.
1825 De heer **DEEN** (PVV): voor.
De heer **DESSING** (FvD): voor.
De heer **VOSKUIL** (PvdA): tegen.

De **VOORZITTER**: Dit is een voorgenomen stemming en die wordt bevestigd nadat er een briefstemming heeft plaatsgevonden. In totaal kunnen 53 stemmen worden uitgebracht. De motie is verworpen met 34 stemmen tegen en 19 stemmen voor (FvD, CDA, PvdD, PVV, PvdO). De definitieve stemming zal over ongeveer 1,5 week bekend zijn. Het lijkt erop dat motie 26 voorlopig lijkt te zijn verworpen. Dan motie 27 van FvD. Stemverklaringen? Nee.

1835 Mevrouw **KOCKEN** (GL): tegen.
Mevrouw **VAN SOEST** (50plus/PvdO): voor.
De heer **VAN DER MAAS** (VVD): tegen.
De heer **SMALING** (SP): voor.
De heer **ZOON** (PvdD): voor.
1840 De heer **KLEIN** (CU): tegen.
De heer **HEIJNEN** (CDA): tegen.

Mevrouw **STRENS** (D66): tegen.

De heer **DEEN** (PVV): voor.

De heer **DESSING** (FvD): voor.

1845 De heer **VOSKUIL** (PvdA): tegen.

De **VOORZITTER**: De motie is verworpen met 35 stemmen tegen en 18 stemmen voor van FvD, PvdD, PVV, SP en PvdO. Motie 28 van FvD, draagvlakonderzoek biomassa. Stemverklaringen of aantekening? Nee.

1850

Mevrouw **KOCKEN** (GL): tegen.

Mevrouw **VAN SOEST** (50plus/PvdO): voor.

De heer **VAN DER MAAS** (VVD): tegen.

De heer **SMALING** (SP): voor.

1855 De heer **ZOON** (PvdD): tegen.

De heer **KLEIN** (CU): tegen.

De heer **HEIJNEN** (CDA): tegen.

Mevrouw **STRENS** (D66): tegen.

De heer **DEEN** (PVV): voor.

1860 De heer **DESSING** (FvD): voor.

De heer **VOSKUIL** (PvdA): tegen.

De **VOORZITTER**: De motie is verworpen met 38 stemmen tegen en 15 stemmen voor van FvD, PVV, SP en PvdO. Motie 29 van FvD, blijf aardgas doorstoken. Stemverklaringen?

1865

Mevrouw **KOCKEN** (GL): tegen.

Mevrouw **VAN SOEST** (50plus/PvdO): voor.

De heer **VAN DER MAAS** (VVD): tegen.

De heer **SMALING** (SP): tegen.

1870 De heer **ZOON** (PvdD): tegen.

De heer **KLEIN** (CU): tegen.

De heer **HEIJNEN** (CDA): tegen.

Mevrouw **STRENS** (D66): tegen.

De heer **DEEN** (PVV): voor.

1875 De heer **DESSING** (FvD): voor.

De heer **VOSKUIL** (PvdA): tegen.

De **VOORZITTER**: De motie is verworpen met 41 stemmen tegen en 12 stemmen voor van FvD, PVV, PvdO. Dan motie 30 van FvD. Stemverklaringen?

1880

Mevrouw **KOCKEN** (GL): tegen.

Mevrouw **VAN SOEST** (50plus/PvdO): geen verbinding, geen stem uitgebracht.

De heer **VAN DER MAAS** (VVD): tegen.

De heer **SMALING** (SP): tegen.

1885 De heer **ZOON** (PvdD): voor.
De heer **KLEIN** (CU): tegen.
De heer **HEIJNEN** (CDA): tegen.
Mevrouw **STRENS** (D66): tegen.
De heer **DEEN** (PVV): voor.

1890 De heer **DESSING** (FvD): voor.
De heer **VOSKUIL** (PvdA): tegen.

De **VOORZITTER**: De motie is voorlopig verworpen met 38 stemmen tegen en 14 stemmen voor van FvD, PvdD en PVV. Dan motie 31 van FvD.

1895 Mevrouw **KOCKEN** (GL): tegen.
Mevrouw **VAN SOEST** (50plus/PvdO): geen verbinding, geen stem uitgebracht.
De heer **VAN DER MAAS** (VVD): tegen.
De heer **SMALING** (SP): voor.

1900 De heer **ZOON** (PvdD): voor.
De heer **KLEIN** (CU): tegen.
De heer **HEIJNEN** (CDA): tegen.
De heer **STEEMAN** (D66): tegen.
De heer **DEEN** (PVV): voor.

1905 De heer **DESSING** (FvD): voor.
De heer **VOSKUIL** (PvdA): tegen.

De **VOORZITTER**: De motie is verworpen met 35 (aangenomen) stemmen tegen en 17 stemmen voor van FvD, PvdD, PVV, SP. Motie 32 van FvD.

1910 Mevrouw **KOCKEN** (GL): tegen.
Mevrouw **VAN SOEST** (50plus/PvdO): voor.
De heer **VAN DER MAAS** (VVD): tegen.
De heer **SMALING** (SP): tegen.

1915 De heer **ZOON** (PvdD): voor.
De heer **KLEIN** (CU): tegen.
De heer **HEIJNEN** (CDA): tegen.
De heer **STEEMAN** (D66): tegen.
De heer **DEEN** (PVV): voor.

1920 De heer **DESSING** (FvD): voor.
De heer **VOSKUIL** (PvdA): tegen.

De **VOORZITTER**: De motie is verworpen met 38 (voorgenomen) stemmen tegen en 15 stemmen voor van FvD, PvdD, PVV, PvdO. Dan motie 33 van FvD.

1925 Mevrouw **KOCKEN** (GL): tegen.
Mevrouw **VAN SOEST** (50plus/PvdO): voor.

- De heer **VAN DER MAAS** (VVD): tegen.
- De heer **SMALING** (SP): voor.
- 1930 De heer **ZOON** (PvdD): voor.
- De heer **KLEIN** (CU): tegen.
- De heer **HEIJNEN** (CDA): tegen.
- De heer **STEEMAN** (D66): tegen.
- De heer **DEEN** (PVV): voor.
- 1935 De heer **DESSING** (FvD): voor.
- De heer **VOSKUIL** (PvdA): tegen.
- De **VOORZITTER**: De motie is verworpen met 35 stemmen tegen en 18 stemmen voor van FvD, PVV, PvdD, SP, 50plus/PvdO. Dan motie 34 van het CDA. Stemverklaringen?
- 1940 De heer **KLEIN** (CU): Voorzitter. Wij hebben veel sympathie voor het idee om goed onderzoek uit te voeren naar welke mogelijkheden er zijn om stikstofuitstoot op te kopen, maar wij nemen genoeg met de toezegging van GS om dit in de commissie te komen bespreken waarin zij specifiek ingaan op hoe de gebiedsgerichte aanpak werkt en dat vinden wij erg belangrijk. Wij
- 1945 stemmen tegen de motie.
- De heer **ZOON** (PvdD): Wij vinden het een best interessante gedachte om alle stikstofrechten op te kopen en die zoveel mogelijk voor de natuur in te zetten. Daarom stemmen wij voor.
- 1950 De heer **LEERINK** (PvdA): Voorzitter. Ik sluit mij aan bij de CU. Er is een toezegging gedaan om hier in de commissie over door te spreken en dat doen wij graag want wij vinden het een interessant idee.
- Mevrouw **KOCKEN** (GL): Wij sluiten ons aan bij CU.
- 1955 De **VOORZITTER**: Ik breng de motie in stemming.
- Mevrouw **KOCKEN** (GL): tegen.
- Mevrouw **VAN SOEST** (50plus/PvdO): voor.
- 1960 De heer **VAN DER MAAS** (VVD): tegen.
- De heer **SMALING** (SP): tegen.
- De heer **ZOON** (PvdD): voor.
- De heer **KLEIN** (CU): tegen.
- De heer **HEIJNEN** (CDA): voor.
- 1965 De heer **STEEMAN** (D66): tegen.
- De heer **DEEN** (PVV): tegen.
- De heer **DESSING** (FvD): voor.
- De heer **VOSKUIL** (PvdA): tegen.
- 1970 De **VOORZITTER**: De motie is verworpen met 37 stemmen tegen en 16 stemmen voor van

de FvD, CDA, PvdD, PvdO. Dan motie 35 van de PVV. Stemverklaringen?

De heer **DEEN** (PVV): Voorzitter. Naar aanleiding van de beantwoording door GS houden wij deze motie aan.

1975

De **VOORZITTER**: Daarmee is deze actualiteit afgerond en gaan wij over naar de tweede actualiteit van de PvdD over de storting asfalt in leefgebied van beschermde dieren bij het circuit Zandvoort. Ik wil deze actualiteit graag binnen een uur afronden. GL wil een ordevoorstel doen.

1980

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Voorzitter. Ik wil voorstellen om agendapunten 9 en 10 om te draaien want het ziet ernaar uit dat wij vandaag niet alles gaan afronden en voor de voortgang van de moties die worden ingediend bij punt 10, zou het goed zijn om deze wel vandaag af te wikkelen. Dan kan wellicht de Duinpolderweg naar de volgende vergadering wordt doorgeschoven, maar in ieder geval dat niet agendapunt 10 wordt doorgeschoven naar de volgende vergadering en dit

1985

vandaag te behandelen.

De **VOORZITTER**: GL stelt voor om agendapunten 9 en 10 te wisselen zodat agendapunt 10 vandaag behandeld kan worden. Ik breng dit voorstel in stemming via de chat. Voor stemmen de fracties PvdA, PvdD, D66, SP, CDA, CU, PVV, nou een grote meerderheid neemt het ordevoorstel aan. Dat betekent dat wij straks verderop in de vergadering eerst agendapunt 10 zullen behandelen en daarna agendapunt 9. Ik wil u vragen voordat wij beginnen met de tweede actualiteit, om het aantal interrupties te beperken, alleen korte vragen te stellen, zodat wij voor 18.00 uur deze actualiteit kunnen afronden. Dat zou heel erg fijn zijn. Ik geef nu de indiener van de actualiteit, de PvdD het woord.

1995

Ines **KOSTIĆ** (PvdD): Voorzitter. Het is jammer dat er een crisis nodig is om te beseffen dat alles van echte waarde weerloos is. Maar het is nog erger dat zelfs als we dat beseffen, we nog steeds geen actie ondernemen om die waarden te beschermen. We hebben in zware coronatijden allemaal een stukje ruimte en ontspanning kunnen vinden in een van de schaarse stukjes groen.

2000

De natuur beschermt ons, belangeloos en kosteloos, maar zijn wij ook bereid de natuur te beschermen als het erop aankomt? De provincie heeft de afgelopen maanden alle ruimte aan het circuit gegeven. Vergunningen en ontheffingen werden in een racetempo afgegeven en bezwaren van burgers en organisaties in slakkentempo behandeld. Het circuit heeft GS blijkbaar nodig om alle kromme bochten die ze maakt, recht te trekken. Geen wonder dat er voor de woordvoering

2005

over de nieuwste blunder van het circuit ook weer achter de brede schouders van GS gekropen wordt. Wat bleek vorige week namelijk? Het circuit lijkt de al zwakke voorwaarden van de ontheffing Wet Natuurbescherming met voeten te hebben getreden door giftige asfaltbrokken te storten in het leefgebied van bedreigde diersoorten, zoals de zandsalamander. Daarvoor was geen toestemming gegeven in de ontheffing. Door het storten van asfaltbrokken wordt het straks

2010

geen leefgebied, maar een gifgebied. Het schijnt om ongeveer 20.000 m² te gaan. En voor wat wordt dat asfalt eigenlijk gestort? Voor "tijdelijke" extra tribunes voor de Formule 1 race. Bij de aanvraag van de ontheffing werd het verstoren van bedreigde soorten en hun leefgebied steeds gebagatelliseerd door onder andere te beweren dat de verstoring tijdelijk zou zijn en men het

gebied na afloop in goede staat zou teruggeven aan natuur. Alles zou worden gedaan om zo min mogelijk schade te veroorzaken. De tribunes zouden er maximaal 8 weken staan. Het kwetsbare leefgebied volstorten met giftige asfaltbrokken is geen tijdelijke ingreep. Het heeft waarschijnlijk gevolgen voor decennia hierna. Maar we kunnen nog ingrijpen voordat het gif van het asfalt de bodem langdurig aantast. De provincie heeft volgens art. 1.11 Wnb ook die zorgplicht. Dus dé grote vraag aan GS nu is: gaat u zo snel mogelijk het circuit dwingen de asfaltbrokken te verwijderen en de schade te herstellen? Dat zou in lijn met de afspraken zijn, dus we vragen niet veel van GS. We hebben een motie achter de hand.

De heer **BOLKESTEIN** (VVD): Als u tegen die formule 1 bent want dat lijkt u toch wel te zijn, is het dan niet veel praktischer voor u om daar een motie over in te dienen? Als u zegt wij zijn niet voor de Formule 1 in Zandvoort en wij willen dat GS alles in het werk stellen om die te stoppen want dat lijkt u toch een beetje te willen, waarom doet u dan niet dat? Dat is zoveel duidelijker. De Omgevingsdienst heeft de taak om te handhaven en wij moeten afwachten hoe zij die taak gaan invullen, maar om dan nu al met een motie te komen, is het niet veel helderder om duidelijker uit te spreken wat uw doel is? Wat de VVD betreft gaan wij daarop wachten en gaan wij eerst eens wachten hoe de Omgevingsdienst hierop reageert. Na afloop duidelijk een conclusie trekken.

De **VOORZITTER**: Ik stel mevrouw Kostić voor om goed mee te luisteren met de inbreng van de volgende sprekers en straks in een keer te reageren op alle sprekers.

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Voorzitter. Ik heb de PvdD in haar bijdrage niets horen zeggen over dat zij tegen dat circuit zou zijn. Wij kennen de optiek vanuit de PvdD, maar in haar bijdrage heb ik dat zojuist niet gehoord. Ik weet niet waar het directe verband dat door de PvdD wordt gelegd, vandaan komt, maar dat terzijde. Wij danken de PvdD voor de actualiteit die bij deze is aangediend en ingebracht is. Wij horen graag van GS een gedetailleerder betoog over wat zij precies weten over deze asfaltstort. Wij vonden het behoorlijk teleurstellend dat er weer een actualiteit is gerelateerd aan het circuit. Waarom gaat het daar toch steeds verkeerd? Wij vragen ons af, is de tribune dan wel zo tijdelijk als wordt voorgesteld als je daar asfaltbrokken gaat neergooien? Het kan toch niet de bedoeling zijn dat er permanent schade wordt berokkend of vervuiling wordt aangebracht in een gebied wat wij allemaal zo node moeten beschermen? Wij willen eigenlijk meer informatie van GS voordat wij hier een oordeel over kunnen geven.

Mevrouw **ALBERTS** (SP): Voorzitter. Interessant dat de zandhagedis nu op asfalt moet leven maar dit terzijde. Wat de SP betreft hadden die aanpassingen voor het circuit van Zandvoort voor de F1 helemaal niet gemoeten, maar dat is nu niet aan de orde. Aan de orde is of dit provinciebestuur haar taak als hoeder van de natuur serieus neemt. Daarom dus deze terechte agendering van deze actualiteit door de PvdD. Inderdaad is de belangrijkste vraag: waarom grijpt de provincie niet in? Al of niet door de Omgevingsdienst of door welk actiemiddel dan ook? Is dat door het enthousiasme voor de Formule 1 waardoor een soort blinde vlek is ontstaan voor dit terrein of is dat vanwege ijzerenheilig vasthouden aan de rolverdeling tussen provincie en gemeente? Maar in dat laatste geval is de provincie wel in het verweer gekomen tegen de extra weg die voor nooddiensten was, maar nu toch wel voor heel veel andere zaken gebruikt gaat worden en waar

het Zandvoortse college over is gestruikeld. Waarom wel dit verweer tegen de weg en in dit geval niet? Mevrouw Jellema stelde al de vraag, zijn het tijdelijke tribunes? Ik heb altijd geleerd: er is niets zo eeuwig als tijdelijk.

2060

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Voorzitter. Met stijgende verbazing las ik het artikel in Trouw. Hoe is dit nu mogelijk? Wij hebben al een aantal discussies gehad en die hangen inderdaad aan de Formule 1 maar er is nu weer een op zichzelf staande reden om het er weer over te hebben. Ik had verwacht dat de provincie hier bovenop zou zitten en snel in actie zou komen, maar dat lijkt niet

2065

het geval. Op dit moment weten wij door het artikel in Trouw het volgende. Het circuit in Zandvoort heeft op de locatie waar zij toestemming heeft om tijdelijke tribunes te plaatsen, onlangs brokken asfalt gedumpt. De Omgevingsdienst is daarvan op de hoogte. De gedumpte materialen zouden bovendien kankerverwekkende PACS bevatten en die komen door deze dumping in de bodem terecht. Uit het artikel lijkt dan ook nog te volgen dat de Omgevingsdienst hier tamelijk laconiek op reageert. Er is niet ingegrepen, er is ook niet aangekondigd dat er zal worden ingegrepen. De provincie is voornemens om het circuit om een reactie te vragen.

2070

Natuurlijk is het in zijn algemeen goed om een vergunninghouder te vragen en in de gelegenheid te stellen zijn handelen toe te lichten, maar soms liggen de feiten echter zodanig dat van de overheid mijn inziens wel een wat doortastender reactie mag worden verwacht. Ik wil graag van

2075

de gedeputeerde weten of de berichtgeving in Trouw juist is, met name of er inderdaad asfaltbrokken zijn gestort en of die PACS bevatten. Daarnaast wil ik ook graag weten of de gedeputeerde het mogelijk acht dat deze stortingen op enigerlei wijze onder de verleende vergunning vallen. Ik wil graag van de gedeputeerde horen of zij er rekening mee houdt dat dit binnen de vergunning valt, want als dat niet zo is, kunt u dan uitleggen waarom er dan niet direct

2080

gehandhaafd is.

De **VOORZITTER**: Het is zo lastig om een naam te vinden, maar ik heb eindelijk de naam van de heer Klein gevonden en ik geef hem graag het woord.

2085

De heer **KLEIN** (CU): Voorzitter. Wij zijn eveneens geschrokken van de berichten over het storten van asfalt op een plek waar ontheffing is verleend voor tijdelijke tribunes, maar wij zijn nog meer geschrokken van de lakse houding van de provincie zoals geschetst in de pers. Wij horen graag van GS hoe het werkelijk zit, hoe de provincie aankijkt tegen deze actie en welke stappen de provincie heeft ondernomen of gaat ondernemen. Of zij dat via de Omgevingsdienst doet of zelf

2090

doet, maakt ons niet zoveel uit. Uiteindelijk is onze provincie verantwoordelijk voor de handhaving van de vergunningen.

De **VOORZITTER**: De PvdD krijgt gelegenheid om te interrumperen.

2095

Ines **KOSTIĆ** (PvdD): Voorzitter. Ik wil eerst de PvdA bedanken voor het goed formuleren van de antwoorden op de vragen van de VVD. Ik kan alleen maar constateren dat het jammer is dat de Law and Order partij VVD wel hard is als het gaat om puberjongens die regels overtreden, maar niet wil optreden als het om het circuit gaat. Ik verzoek de VVD daarom echt zich niet te laten meeslepen door emoties, maar te kijken naar de aanvraag en de ontheffing. Daar wordt niet in

2100 toegestaan om asfaltblokken te storten. Er is een duidelijke afspraak gemaakt om het tijdelijk te laten zijn en hier is dus niets tijdelijks aan. De provincie is bevoegd gezag, die moet optreden, dat is het enige wat ik vraag.

De **VOORZITTER**: Er is een interruptie van de heer Bolkestein van de VVD.

2105

De heer **BOLKESTEIN** (VVD): Voorzitter. Wij zeggen helemaal niet dat hier niet moet worden gehandhaafd, maar dat de Omgevingsdienst zijn werk moet doen. Als er iets gebeurt dat ingaat tegen de vergunning of de wet overtreedt, dan moet er worden opgetreden. Het verbaast ons alleen, u heeft het over pubers, maar wij verzetten ons tegen deze karikatuur. Het verbaast ons wel dat uw partij van Noord-Holland zoveel energie steekt in precies dit kleine stukje grond. Zou dat misschien komen, zo dachten wij toen, doordat er een F1 wordt georganiseerd? Dit was geen vraag, dit was een reactie.

2110

Mevrouw **STRENS** (D66): Voorzitter. Een korte vraag, want wij hebben ook met verbazing het artikel in Trouw gelezen. Maar voordat wij hier een uitgebreid oordeel over geven, zijn wij heel benieuwd of het college via de Omgevingsdienst op de hoogte is gesteld over deze activiteit en hoe zij beoordeelt of dit al dan niet in lijn is met de verleende ontheffing en welke stappen GS voornemens zijn te gaan zetten als dit niet het geval is.

2115

2120 Gedeputeerde **ROMMEL**: Voorzitter. Ik wil beginnen met te zeggen dat ik ook pijnlijk verrast was door deze melding. Het was niet halverwege deze maand dat het bekend werd, want er half april kwam een melding binnen van Stichting Natuurbelang. Wij zijn toen gelijk gaan kijken wat heeft zich daar voorgedaan, dat heeft de ODNH gedaan door beelden te bekijken en het was meteen duidelijk dat deze activiteit niet onder de huidige ontheffing viel. Dus moest er gekeken worden of dit in samenhang was met de ontheffing die er lag met het hele besluit wat er lag, is dit iets wat ontheffingsplichtig is. Dat moest eerst goed bekeken worden om vast te kunnen stellen of er sprake was van een overtreding. Dat duurde ook door de coronamaatregelen wat langer. Inmiddels is wel duidelijk geworden dat sprake is van een overtreding en dat betekent dat nu het besluit zal worden genomen om handhavend op te treden. Daarom bereiden wij dat nu voor en de handhaving kan ook zijn door middel van een dwangsom of andere maatregelen. Daarnaast speelde een discussie over het gebruikte materiaal, of dat voldoet aan de eisen van het besluit van de bodemkwaliteit of niet. De gemeente is daarbij bevoegd gezag en die is via de OD IJmond aan zet. Wij zijn wel bevoegd gezag voor de Wet bodembescherming, maar pas wanneer blijkt dat het gehalte van het gebruikte materiaal niet voldoet aan de PKK, dan zijn wij aan zet. Via de openbare beelden is gebleken dat het circuit een permanente of halfverharding van asfaltgranulaat heeft aangebracht om de tribunes veilig te kunnen aanleggen. Dat maakt dat locatie 4 niet meer tijdelijk maar permanent dan ook geen onderdeel is van het rust- en voortplantingsgebied van de zandhagedis. Ik vind het buitengewoon belangrijk dat wij nu handhavend gaan optreden, ik vind het een kwalijke zaak en daarover zal ik in gesprek gaan met de directeur van de Formule I. De vraag was ook, is wat Trouw geschreven heeft juist? Het is gedeeltelijk juist, er liggen namelijk asfaltblokken maar het is nog niet duidelijk of deze PACS bevatten. Wij beoordelen dit soort zaken en ook de ODNH zonder emotie, behalve dan nu de

2125

2130

2135

2140

emotie dat ik het wel kwalijk vind dat dit gewoon gebeurt zonder dat wij daar weet van hebben of dat daar een vergunning voor aangevraagd is of wat dan ook. Ook wij vinden het behoorlijk teleurstellend. Als die meldingen er zijn, dan zitten wij daar wel gelijk bovenop.

De **VOORZITTER**: Ik denk dat er behoefte is aan een tweede termijn. Eerst de indiener van de actualiteit, de PvdD.

2150 *Tweede termijn*

Ines **KOSTIÇ** (PvdD): Voorzitter. Goed om te horen dat er nu wel wordt opgetreden. Het is wel jammer dat het weer zo lang moest duren, zeker gezien het feit dat zo zichtbaar was wat het probleem was en dat het echt niet tijdelijk was. Fijn dat die toezegging er is en dat er wordt opgetreden. Er is gewoon sprake van een milieudelict. Gebied IV is nu blijkbaar volledig verwoest op langere termijn en wij willen dat het circuit er alles aan doet om te proberen dit te herstellen. Ik ben heel benieuwd wat de boetes en maatregelen zullen zijn die er verder aankomen. De gedeputeerde had het over emoties, maar ik had het tegen de VVD en niet tegen de gedeputeerde, maar begrijp dat u niet van de emoties bent.

2160

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Voorzitter. Het doet mij goed dat de gedeputeerde er ook 'not amused' over was. Dwangsommen helpen natuurlijk maar daar hebben wij een beetje ervaring mee. Ik vraag mij af, gaan wij nou gewoon opruimen? Ik ben het met de gedeputeerde eens, PACS kun je pas aantonen na laboratoriumonderzoek en die brokken liggen er gewoon en geven zoveel minder ruimte aan de zandhagedis of ander bodemleven. Die brokstukken moeten daar gewoon weg worden gehaald. Gaat de gedeputeerde daarvoor zorgen, buiten andere maatregelen en allerlei dwangsommen?

2165

Mevrouw **ALBERTS** (SP): Voorzitter. Ik feliciteer de gedeputeerde met het niet doorgaan van de race van de Formule 1, want daardoor hebt u behoorlijk meer tijd om ervoor te zorgen dat de brokstukken opgeruimd worden. Ik ben wel buitengewoon teleurgesteld doordat u zegt, wij gaan voorbereiden om handhavend op te treden. Dan denk ik, dat is lekker snel, want de race was gepland op 3 mei. U zegt, wij zitten er gelijk bovenop, maar wanneer was dat dan? Die voorbereidingen waren er om die race te kunnen laten plaatsvinden, maar het gebeurt nu een soort van achteraf. Ik ondersteun daarom de vragen van de PvdA, die brokken liggen er en of er wel of geen PACS zijn, interesseert mij helemaal geen fluit, want ze moeten gewoon weg.

2170

2175

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Dank aan de gedeputeerde voor haar antwoord en ik ben tevreden omdat zij gaat handhaven en dat is wat wij verwachten. Ik stel het op prijs als wij op de hoogte worden gehouden over wat dit in de praktijk betekent en dat wij op termijn vernemen of er PACS in zitten.

2180

De heer **KLEIN** (CU): Voorzitter. Wij danken de gedeputeerde voor haar reactie en wij zijn blij dat zij handhavend gaat optreden. Ik ben ook benieuwd naar wat dit nou betekent voor de toekomst, want hier wordt verschillende keren het randje opgezocht en grenzen overtreden door het circuit.

2185

Ik ben benieuwd wat dat betekent voor de houding van de gedeputeerde naar de circuitdirectie toe.

De **VOORZITTER**: Wij gaan even terug naar de PvdD, want zij wil een motie indienen.

2190

Ines **KOSTIÇ** (PvdD): Het was een beetje verwarrend. Wij sluiten ons aan bij de PvdA en SP en wij nemen aan dat GL dan ook meegaat, want het is wel cruciaal om de stukken die ernstig aangetast zijn, te herstellen. Het circuit heeft die druk blijkbaar ook nodig. Daarom een motie.

2195 **Motie 36/180520**

Handhaaf en herstel schade voor bedreigde diersoorten bij circuit Zandvoort

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 18 mei 2020

2200 *Constaterende dat:*

- *Het Circuit Zandvoort een ontheffing Wet Natuurbescherming (Wnb) heeft gekregen om tijdelijk bedreigde diersoorten te verstoren en hun leefgebied aan te tasten voor de bouw van tijdelijke tribunes;*
- *Door het Circuit Zandvoort en de provincie Noord-Holland altijd gesteld werd dat het vernielen van het leefgebied van deze dieren als tijdelijk moet worden opgevat en dat o.a. daarom de ontheffing te verantwoorden was;*
- *Vorige week is gebleken dat Circuit Zandvoort asfaltbrokken heeft laten storten in een groot leefgebied van o.a. de bedreigde zandsalamander;*
- *Het circuit hier geen ontheffing voor heeft gekregen.*

2210

Overwegende dat:

- *Het al slecht gaat met kwetsbare natuur in Nederland;*
- *Het storten van giftige asfaltbrokken in een leefgebied van al kwetsbare dieren geen 'tijdelijke' aantasting en verstoring is, maar grote gevolgen op lange termijn heeft;*
- *De provincie verantwoordelijk is voor bescherming van de natuur en daarin levende dieren en een zorgplicht heeft (art. 1.11 Wnb);*
- *Beschermde dieren nu in aanraking kunnen komen met giftig materiaal en de provincie vanuit de in Wnb beschreven zorgplicht een taak heeft om dit te voorkomen;*
- *Bij hevige regenval mogelijk giftige componenten uit de asfaltbrokken naar de bodem zakken en het daarom van groot belang is om snel op te treden.*

2220

Gehoord de discussie, verzoeken GS:

Zo snel mogelijk te handhaven en het Circuit Zandvoort op te dragen om de asfaltbrokken te verwijderen en de schade te herstellen

2225

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie PvdD

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

2230

Mevrouw **ALBERTS** (SP): Voorzitter. Wij hebben al in meerderheid gezegd dat het moet gebeuren. Misschien kan de PvdD ervoor kiezen het verslag van het handelen van de gedeputeerde af te wachten, want die oproep hebben wij met zijn allen gedaan. Ik stel voor om de motie niet in te dienen.

2235

Gedeputeerde **ROMMEL**: Voorzitter. Het is voor mij even niet helder of de motie wordt ingediend maar als dat het geval is, dan vraag ik om een schorsing. Ja, jammer dat het zo lang duurt, maar wij leven wel in coronatijd. Direct na de melding zijn wij op onderzoek gegaan en je moet zo'n handhavingsbesluit als je dat wilt nemen, zorgvuldig en gemotiveerd doen. Dat hebben wij

2240

gedaan en dat besluit wordt nu voorbereid, zodat wij als GS dat kunnen nemen en dat het ook gaat gebeuren. Wat zullen de maatregelen worden buiten het handhaven om en de dwangsom en hoe het verder gaat met het asfalt, daar moeten wij naar kijken en daar kom ik graag bij u op terug, wat het betekent voor het circuit. Wat betekent het voor het circuit en voor de toekomst? Ik heb gezegd dat ik nogmaals een gesprek aanga met de directeur van de F1, dat dit echt niet kan

2245

en dat je dit soort verrassingen moet voorkomen. Om nog goed en helder aan te geven, het is dus geen overtreding van de ontheffing, het is een overtreding van de Wnb. Zij hadden hiervoor een vergunning moeten aanvragen. Daarop moet ik bij u terugkomen. U vindt dat het lang duurt, maar dit soort zaken moet je wel zorgvuldig doen, dus wij hebben nog niet alle antwoorden helaas op uw vragen. Zo actueel is het dan ook wel weer.

2250

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Voorzitter. Met alle respect, de gedeputeerde zegt dat er een gesprek komt of is geweest met de directeur van het circuit. Dat is mij even niet duidelijk.

Gedeputeerde **ROMMEL**: Dat gesprek komt er, het was al gepland maar dat komt er nu zeker.

2255

De **VOORZITTER**: De PvdD heeft de motie formeel ingediend, blijft u daarbij? Want anders heeft mevrouw Rommel verzocht om een paar minuten schorsing.

2260

Ines **KOSTIĆ** (PvdD): Voorzitter. Het is moeilijk om te besluiten over de motie, want de gedeputeerde wil in gesprek gaan maar dat vind ik onvoldoende. Zij zegt ook goed te willen onderzoeken hoe dit het beste kan worden aangepakt en welke maatregelen er komen om het asfalt daar goed schoon te maken. Als ik het zo mag lezen dat u zich ervoor inzet om het asfalt schoon te maken, dan wil ik de motie best aanhouden en dan hoop ik dat u mij niet teleurstelt. U zei iets over de ontheffing, dat dat geen inbreuk was op de ontheffing van de Wnb, maar de

2265

ontheffing was van de Wnb, dus ik begrijp niet goed wat u bedoelt.

2270

Gedeputeerde **ROMMEL**: Ik ga kijken hoe wij dit op kunnen lossen, dat weet ik echt nog niet en daarover kom ik bij u terug. Het zou fijn zijn als u de motie aanhoudt of als u niet tevreden bent met hoe ik het heb gedaan, de motie opnieuw in te dienen als een motie Vreemd. Er ligt dus een ontheffing voor die tribunes. Het asfalt hieronder maakte geen onderdeel uit van deze ontheffing. Het is geen overtreding van deze ontheffing, maar van de Wnb. Ik hoop dat het zo helderder is.

De **VOORZITTER**: Is dit voldoende voor de PvdD om de motie aan te houden?

2275 Ines **KOSTIÇ** (PvdD): Ik hou de motie even aan en vraag de gedeputeerde hier zo snel mogelijk bij PS op terug te komen.

3.a. Bekrachtiging besluit GS inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding

2280 De **VOORZITTER**: Er zijn geen stukken tot bekrachtiging van geheimhouding binnengekomen.

3.b. Lijst geheimhouding PS

2285 De **VOORZITTER**: Er zijn geen opmerkingen ontvangen door de griffie. Verlangt iemand daarover het woord? Zo niet, dan stel ik voor de lijst ter kennisgeving aan te nemen.

4. Vaststelling notulen van de vergaderingen van 9 maart, 14 en 16 april 2020

2290 De **VOORZITTER**: Er zijn door de griffie geen opmerkingen ontvangen. Verlangt iemand het woord? Zo niet, dan zijn de notulen van de vergaderingen van 9 maart en 14 en 16 april 2020 vastgesteld.

5. Vaststelling strategische Statenagenda

2295 De **VOORZITTER**: Wenst iemand hierover het woord? Nee? Dan is daarmee de agenda vastgesteld.

6. Vaststelling lijst ingekomen stukken

2300 De **VOORZITTER**: De griffie heeft geen opmerkingen ontvangen. Verlangt nog iemand daarover het woord? Nee, dan is voor wat betreft de afdoening van de brieven conform het voorstel van het presidium besloten.

7. Voortgangslijst van moties

2305 De **VOORZITTER**: Door de griffie zijn tot op heden geen opmerkingen ontvangen. Verlangt iemand hierover het woord? Nee, dan stel ik voor de lijst als zodanig vast te stellen.

8. Hamerstukken

2310 **8.a. Statenvoordracht 16 Benoemen lid adviescommissie (her)benoeming bestuurder-directeur Randstedelijke Rekenkamer**

8.b. Statenvoordracht 17 Wijziging gemeenschappelijke regeling Randstedelijke Rekenkamer en onderzoek bestuursmodel

8.c. Statenvoordracht 18 Zienswijze Kadernota 2021 van Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

2315 **8.d. Statenvoordracht 19 Financieringsstatuut 2020**

De **VOORZITTER**: Ik heb in het begin aangeven dat wij over agendapunt 8.a. bij acclamatie stemmen. Stemverklaringen of aantekening of hoofdelijke stemming?

2320 De heer **DEEN** (PVV): Voorzitter. Agendapunt 8.c., wij stemmen tegen deze voordracht aangezien het staande beleid van de Omgevingsdienst inzake de energietransitie en CO₂-reductie geen nut of noodzaak dient en daarom geschrapt had mogen worden.

2325 De **VOORZITTER**: Met inachtneming daarvan zijn de besluiten behorende bij agendapunten 8.a. tot en met 8.d. aangenomen. Ik schors de vergadering tot 19.00 uur.

10. Stand van zaken en maatregelen door de provincie in het kader van de aanpak van het coronavirus

2330 De **(VICE)VOORZITTER**: De vergadering is heropend. Bij de stemming vanmiddag ging het niet heel snel en na overleg met de CdK en de griffie, proberen wij dat bij dit agendapunt anders te doen en zullen wij per fractie vragen welke moties wel of geen steun zullen krijgen. Daarom vraag ik u allemaal een lijstje te maken met nummers zodat als ik dat straks vraag en als het nodig is, dan kunnen wij schorsen zodat jullie met de fractie kunnen overleggen wat je ervan moet vinden, maar dat je in ieder geval in een keer de hele lijst kunt oplezen. Dat is voor straks.

2335 Ook nu gaan wij niet echt stemmen maar wij gaan een peiling van de stemming doen via de fractievoorzitters. De vaststelling van de stemming vindt later plaats met een briefstemming hoe de stemmingen zijn vastgesteld. Twee weken na de vergadering wordt dan via de besluitenlijst bekend gemaakt hoe de stemmingen zijn vastgesteld. Mevrouw Bezaan (PVV) is afwezig en wordt

2340 vervangen door de heer Deen.

De heer **DEEN** (PVV): Voorzitter. De wereld, Nederland en de provincie Noord-Holland zitten middenin de coronacrisis. Een crisis die niet alleen zorgt voor veel gezondheidsleed, maar ook voor grote sociaaleconomische problemen op korte en langere termijn. Het is een zeer onzekere

2345 tijd voor veel van onze burgers en met name ondernemers en daarom is het een goede zaak dat wij vandaag mogelijkheden bespreken om als provincie zoveel als mogelijk steun te verlenen. De door de provincie genomen maatregelen en activiteiten die staan in het achtste actualiteitenoverzicht kunnen wij in grote mate ondersteunen. Echter, de PVV is van mening dat wij als provincie nog wat meer zouden kunnen doen. Wat onze fractie betreft worden zoveel

2350 mogelijk middelen beschikbaar gesteld om de negatieve gevolgen van deze ongekend grote crisis tegen te gaan. Door deze crisis komen steeds meer mensen in de financiële problemen en zijn daardoor afhankelijk van voedselhulp. In heel Nederland spreken voedselbanken hun zorgen uit dat zij het aantal cliënten snel zien toenemen wat gevolgen kan hebben voor de voedselhulpverlening. De Voedselbank Amsterdam laat bijvoorbeeld weten dat zij door de

2355 coronacrisis nu al geconfronteerd wordt met een toename van klanten van maar liefst 30%. De PVV wil dan ook met de collega's van de SP een motie indienen:

Motie 37/180520

Ondersteunen voedselbanken die geconfronteerd worden met tekorten

2360

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 18 mei 2020

Constaterende dat:

- 2365
 - *De coronacrisis op zowel korte als langere termijn verstreckende sociaaleconomische gevolgen heeft voor onze burgers;*
 - *Het aantal mensen dat in de financiële problemen komt en afhankelijk is van voedselhulp van voedselbanken naar verwachting sterk zal stijgen;*
 - *Voedselbanken tevens geconfronteerd worden met minder donaties door de coronacrisis.*

2370 *Overwegende dat:*

- *Voedselbanken een onmisbare bijdrage leveren aan het ondersteunen van mensen in nood;*
 - *Burgers die onvoldoende voedsel kunnen betalen, een grotere kans lopen op mentale en fysieke gezondheidsproblemen met alle sociaaleconomische gevolgen van dien;*
- 2375
 - *De provincie bij een dermate grote en allesomvattende crisis ook haar bijdrage moet leveren aan het ondersteunen van burgers die in de grootst mogelijke nood verkeren.*

Roepen het college op om:

- 2380
 - Zo snel mogelijk met alle Noord-Hollandse gemeenten in kaart te brengen wat de huidige alsmede de te verwachten tekorten zijn van de voedselbanken en een plan van aanpak te maken dat als doel heeft voedselbanken met tekorten te ondersteunen*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie PVV, SP

2385

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

- Mevrouw **STRENS** (D66): Voorzitter. Het coronavirus heeft grote impact op ons allemaal. In zeer korte tijd is ons leven en perspectief er anders uit komen te zien. Voor veel mensen betekent dat
- 2390 onzekerheid over je gezondheid en werk en ook het aanpassen van je sociale leven en het bijstellen van verwachtingen over de toekomst. Tegelijkertijd zien wij ook hoe het mensen innovatief en sociaal maakt en bedrijven door creativiteit en samenwerking proberen de economische schade te beperken. Het kabinet heeft direct de noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid getroffen en beoogt daarmee dat arbeidsplaatsen behouden worden opdat
- 2395 grote en kleine bedrijven en organisaties de moeilijkste periode kunnen overbruggen. Daarnaast treffen gemeenten maatregelen om inwoners en bedrijven te ondersteunen en zijn er regelingen voor specifieke sectoren. De provincie kan vanuit haar eigen rol als middenbestuur ook een belangrijke rol spelen om de negatieve economische en maatschappelijke effecten te verzachten. Daar is het college direct voortvarend mee aan de slag gegaan. Vanuit PS willen wij graag samen
- 2400 met een aantal andere partijen met twee voorstellen een krachtig signaal geven door geld vrij te

maken voor een duurzame economische ontwikkeling en herstel van de sociale en culturele infrastructuur. Er moeten zo snel mogelijk op de provinciale beleidsterreinen herstelinitiatieven genomen worden ter aanvulling en versterking van landelijke en lokale initiatieven om te voorkomen dat wij de prachtige sociale en culturele infrastructuur die wij hier hebben, verliezen.

2405 Wij zijn blij met het duidelijke signaal richting Den Haag dat hierover door de gedeputeerde Pels samen met de regionale bestuurders is afgegeven. Met het voorstel voor het Fonds sociale infrastructuur kunnen wij bijvoorbeeld een museum op Texel dat weinig bezoekers kreeg de laatste tijd, ondersteunen en cultuureducatie op scholen in stand houden.

2410 Mevrouw **NANNINGA** (FvD): Voorzitter. Ik haak even in op een specifiek punt, dat intrigeert mij zo mateloos aan deze motie, dat duurzame in dat steunplan. Wat wordt hieronder verstaan, welke duurzame of circulaire voorwaarden voor coronasteun zien de indieners van de motie voor zich?

2415 Mevrouw **STRENS** (D66): Het gaat ons erom dat wij kijken waar wij kunnen investeren en kunnen zorgen om economisch herstel te plegen die aansluiten bij de provinciale doelen zoals bijvoorbeeld verduurzaming. De motie zal overigens worden ingediend door de heer Van der Maas en de andere door de heer Voskuil. Wij willen dat deze crisis wordt benut om de economische en maatschappelijke ontwikkeling op een duurzame wijze gericht op de toekomst te stimuleren. Op een arbeidsmarkt voor gelijke kansen, industrie met nieuwe duurzame

2420 technologie, in de landbouw met duurzame productiemethoden en verkorte ketens, in de sociale en culturele sector met nieuwe initiatieven. Wij vragen het college het economisch herstel duurzaamheidsfonds in deze richting uit te werken. Laten wij daarmee de benodigde stappen zetten naar een economisch herstel en een duurzamere toekomst, zodat wij beter bestand zijn tegen bedreigingen zoals een virus, maar ook klaar zijn voor nieuwe uitdagingen die wij het

2425 hoofd moeten bieden. Laten wij samen zorgen dat wij behouden wat van waarde is en dat wij Noord-Holland ontwikkelen met het oog op de toekomst.

Mevrouw **NANNINGA** (FvD): Voorzitter. Die motie moet nog worden ingediend maar dat is een beetje poppenkast, want wij hebben hem allemaal al gelezen. Ik wil graag weten waar wij aan toe

2430 zijn. Voor mij is het nog niet helder, maar er moet dus steun komen op basis van duurzaamheidseisen zoals die er zijn in het coalitieakkoord? Begrijp ik het zo goed?

Mevrouw **STRENS** (D66): Voorzitter. Volgens mij biedt de motie ruimte aan het college om een uitwerking te doen en zeggen wij daarbij alleen, laten wij dusdanig investeren in bedrijven die

2435 ook aansluiten bij de andere provinciale doelen die wij hebben waaronder duurzaamheid. Dat is er maar een, maar het gaat ook over versterking van de economie en noem maar op. Dat is aan het college om daar invulling aan te geven.

De heer **ZAAL** (GL): Voorzitter. In het kader van de coronacrisis valt vaak het woord 'samen'. Onze

2440 koning, onze premier en anderen in de media doen een beroep op samenwerking en medewerking. Dat leidt er bij sommigen toe daar cynisch over te doen. Zo rijzen er irritaties tussen mensen en belangentegenstellingen tussen groepen. Wij doen daar niet aan mee want wij geloven altijd in solidariteit, altijd al en nu dus ook. Wij zijn trots op Noord-Hollanders die als

professionals en vrijwilligers hun burens, hun leerlingen en cliënten en hun zakenrelaties bijstaan.

2445 Die tegenslag overwinnen en doorzetten en hen gaan wij ook als provincie ondersteunen. Laten wij niet overgaan op het bespreken van moties, maatregelen in miljoenen, op inventariseren, rapporteren, revolveren zonder eerst stil te staan bij het verdriet dat in onze provincie heerst. Honderden doden en ernstig zieken zijn er in onze provincie. Eenzaamheid, vertwijfeling en zorgen om de toekomst, dat houdt veel van onze inwoners bezig en wij als Statenleden, PS en GS

2450 en ambtenaren evenzeer. Dat motiveert ons als politici na te denken over hoe wij ook vanuit die verantwoordelijkheid kunnen bijdragen. Samen geldt ook voor overheden. Het Rijk heeft omvangrijke steunmaatregelen getroffen en blijft dat nog even doen. Gemeenten werken hard aan de uitvoering van die landelijke regelingen en voegen daar naar vermogen aanvullende lokale regelingen aan toe. Dat wij als provincie ook een bijdrage gaan leveren stemt ons tevreden. Ook

2455 dat is samen, samen optreden als overheden. De recente brief die door gedeputeerde Pels naar het college en de wethouders van alle Noord-Hollandse gemeenten aan de regering is gestuurd met een oproep om meer middelen voor cultuur in de regio vrij te maken, is eveneens een mooi voorbeeld van samen optrekken. Dat brengt mij bij de moties over fondsen voor sociale

2460 infrastructuur en economisch herstel in duurzaamheid. Beide moties zijn door oppositie en coalitiepartijen ingediend, samen. Wij hopen van harte dat beide moties breed gedragen zullen worden en dat GS zich gesteund en gestimuleerd voelen om een zorgvuldige inventarisatie te maken van de knelpunten in de Noord-Hollandse maatschappelijke, economische en culturele infrastructuur. Wij hebben in volle overtuiging aan de totstandkoming van beide moties meegewerkt en ons ingezet voor een gebalanceerde aanpak ten behoeve van de economie en

2465 leefbaarheid in onze provincie. Wij zullen bij het vaststellen van de maatregelen goed letten op vergroening en verduurzaming. Wij willen herstellen en vernieuwen. Wij denken dat wij krachtiger, socialer en duurzamer uit deze nare periode kunnen komen als wij daar de schouders onder zetten. U raadt het al: samen. In onze optiek bestrijken beide moties samen alle relevante sectoren en daarom zal GL terughoudend zijn bij het steunen van andere moties. Niet omdat wij

2470 het er steeds mee oneens zijn, maar wel omdat wij het in dit stadium belangrijker vinden het net breed uit te werpen dan ons te richten op specifieke deelsectoren en deelbelangen. Het brede draagvlak voor deze moties past bij de ernst van de crisis. Wij hopen dat ook bij het vervolg, dus het vaststellen van de maatregelen en de financiering ervan, dat wij die gezamenlijkheid kunnen vasthouden. Wij zullen ons daarvoor inzetten.

2475

De heer **ZOON** (PvdD): Voorzitter. Toch vast even over de moties. In een van de moties over het herstel duurzaamheidsfonds staat dat de duurzaamheidsopgave in Noord-Holland onder druk kan komen te staan en ik hoor juist allerlei initiatieven dat dat niet het geval is. In hoeverre denkt u dat deze in het provinciale duurzaamheidsproject onder druk komen te staan? Hoe gaat u

2480 ervoor zorgen dat de 100 miljoen euro die wij nu gaan uittrekken, niet bijvoorbeeld ten koste gaan van natuuraanleg?

De heer **ZAAL** (GL): Voorzitter. Zoals u hebt gelezen is dat de nadrukkelijke inzet van deze moties. Het is een uitnodiging en oproep aan het college om met voorstellen voor maatregelen te

2485 komen en die maatregelen zullen duidelijk maken op wat voor manier die bescherming van bijvoorbeeld natuurgebieden plaats zal vinden. Ik denk dat wij zullen moeten wachten. De moties

bevatten niet alle maatregelen maar een oproep aan het college. Het college zal met maatregelen terugkomen en dan zijn PS weer aan zet. Ik denk dat wij daarop moeten wachten.

- 2490 De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter, "Wat zijn het toch rare tijden". Dat is op dit moment met stip de meest gebruikte zin om een gesprek te starten. Het leven staat in onze provincie en ver daarbuiten op zijn kop door de intelligente lockdown. Het is hartverwarmend om te zien hoe veel fantastische en creatieve initiatieven er van de grond komen, van onze Rijksoverheid die razendsnel met maatregelen komt voor hen die financiële hulp nodig hebben tot
- 2495 maatschappelijke initiatieven zoals coronahelpers.nl. De weerbaarheid en veerbaarheid van ons allen is groot en zoals vicepremier Hugo de Jonge zo mooi zei, wij houden afstand minstens 1,5 meter, maar wij zijn misschien wel dichterbij elkaar dan ooit. Ook onze provincie kan niet om het coronavirus heen. Mensen werken thuis, vergaderingen gaan digitaal, wij worden geconfronteerd met corona in onze eigen omgeving. Ook GS en PS vergaderen en besluiten op een andere
- 2500 manier. Het is wennen, maar het gaat. Voor vele anderen staat het water echter aan de lippen. Veel partijen hebben het financieel moeilijk door beperkende maatregelen door het coronavirus. Het Rijk heeft een pakket aan maatregelen georganiseerd maar ook de provincie moet hierin natuurlijk aan de bak. Ik vind dat de provincie heel traag in actie is gekomen en nog steeds flink achterloopt bij de acties die andere provincies nemen. Vanuit de provincie Noord-Holland zijn
- 2505 onvoldoende concrete actieplannen op touw gezet. Er wordt te lang over gedaan om te kijken waar de rol van de provincie nu precies ligt. Dat is niet wat het provinciebestuur moet doen in een crisissituatie. Bedrijven en maatschappelijke instellingen hebben in veel gevallen geen tijd om onderzoeken af te wachten. Het is eigenlijk ongehoord dat wij nu in deze vergadering, twee maanden na het ingaan van de intelligente lockdown, verschillende moties moeten indienen om
- 2510 geld vrij te spelen en het provinciebestuur tot actie moeten bewegen. Over de coronacrisis moet je geen politiek bedrijven, dit vereist samenwerking en leiderschap, iets wat mijn partij in eerste instantie van GS verwacht. Hopelijk is het nog niet te laat, want het is voor de hele provincie noodzakelijk dat wij komen met goede ondersteuning. Als wij nu niet investeren, zullen meer ondernemers of culturele instellingen failliet gaan dan nodig en mensen hun baan verliezen. De
- 2515 provincie kan daar inspringen en een stapje harder lopen dan normaal, zeker bij gemeente overstijgende projecten. Denk aan de verschillende evenementen waar de provincie zich bij heeft aangesloten in de toeristische sector, zoals bij pachters. Ik ben blij met de gezamenlijke lobby voor de dorpshuizen, voor het goede initiatief van gedeputeerde Pels een gezamenlijke brief met alle wethouders te sturen voor ondersteuning van de culturele sector. Mijn fractie dient daarom
- 2520 mede de moties in voor de inrichting van een provinciaal noodfonds sociale infrastructuur en een economisch herstel- en duurzaamheidsfonds. Voor het laatste fonds wil ik nog iets meegeven. Het gaat om heel veel geld, 100 miljoen euro, voor de provincie ongekend. GS worden gevraagd dit fonds verder in te richten en economische en maatschappelijke infrastructuur te stimuleren en te versterken. Ik hoop dat GS hiermee kijken naar de economische uitdaging die voor ons ligt en dit
- 2525 te betrekken in het fonds. Het doel moet zijn zoveel mogelijk Noord-Hollanders aan het werk te houden zonder al te veel voorwaarden, maak het praktisch en uitvoerbaar. Ook verwachten wij een gedegen financieringsvoorstel van GS. Geld lenen kost immers ook geld. Wij wachten het voorstel af en zullen het bij de begroting nader inhoudelijk beoordelen. Ik wil drie moties indienen. De eerste over het toerisme. Het toerisme ligt stil, terwijl dit de derde pijler is van de

- 2530 Noord-Hollandse economie. Tegelijkertijd zien wij dat onze inwoners toe zijn aan ontspanning. Nu de vakantie in het buitenland deze zomer een stuk ingewikkelder lijkt te worden, willen wij graag meer Nederlanders naar ons eigen prachtige Noord-Holland trekken. Goed voor de sector en goed voor de mens. Ik stel voor een campagne te gaan starten vergelijkbaar met "er gaat niets boven Groningen" of "Gelderland levert je een mooie streek". Ook de strandtenten moeten
- 2535 hiervoor waar nodig, langer open kunnen blijven als zij dat wensen. Mijn fractie komt samen met de SP en CU met de volgende motie.

Motie 38/180520

Provinciale steun voor toerisme en seizoensgebonden horeca

2540

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 18 mei 2020

Constateernde dat:

- 2545
 - *De maatregelen tegen het coronavirus veel impact hebben op de samenleving in Noord-Holland;*
 - *Verschillende provincies actie ondernemen om hun burgers, bedrijven en instellingen van steun en informatie te voorzien in deze moeilijke tijden;*
 - *De meeste toeristen in Nederland in 2019 in Noord-Holland verbleven, zo'n 15 miljoen overnachtingen;*
- 2550
 - *Het toerisme daarmee de derde economische pijler is van Noord-Holland en verantwoordelijk is voor veel werkgelegenheid;*
 - *Het inkomend- en binnenlands toerisme momenteel nagenoeg stilligt. Prioriteit ligt nu bij het voorkomen van een faillissement. Hiervoor kunnen de ondernemers een beroep doen op nationale maatregelen;*
- 2555
 - *Horecagelegenheden en strandtenten nu gesloten zijn;*
 - *De steunhulp die ondernemers ontvangen is gebaseerd op de inkomsten van de afgelopen drie maanden, maanden waarin veel strandtenten nog gesloten zijn. Op die manier kunnen zij buiten de boot vallen.*
- 2560 *Overwegende dat:*
 - *Ongeveer 1/3 van de toeristen in Noord-Holland uit Nederland komt en 2/3 uit het buitenland;*
 - *Er door de coronacrisis nauwelijks nog gereisd mag worden en het toerisme daarmee tot een stilstand komt;*
- 2565
 - *Er een grote kans is dat er komende zomer geen vakantie in het buitenland gehouden kan worden;*
 - *Er in Nederland wordt nagedacht over de 1,5 meter economie, waaronder heropening van horecagelegenheden en vakantieparken.*
- 2570 *Dragen het college van GS op*
 - *In overleg met gemeenten en de toeristische sector in te zetten op een duurzaam herstel;*

- *In overleg met de Noord-Hollandse toerismesector een campagne te starten om Nederlanders te stimuleren op vakantie te gaan in Noord-Holland, mits toegestaan vanuit landelijke maatregelen;*
- 2575 - *Strandtenten waar nodig en mogelijk, een uitzondering te geven op de regels uit de PRV zodat ze langer open kunnen blijven en gemiste inkomsten kunnen inhalen*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties CDA, SP, CU

2580

Motie 39/180520

Provinciale hulp recreatieschappen

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 18 mei 2020

2585

Constaterende dat:

- *De maatregelen tegen het coronavirus veel impact hebben op de samenleving in Noord-Holland;*
- *De bodem van de gevolgen van het coronavirus nog niet bereikt is en daardoor de*
- 2590 *financiële, economische en sociale gevolgen nog niet te overzien zijn;*
- *Verschillende provincies actie ondernemen om hun burgers, bedrijven en instellingen van steun en informatie te voorzien in deze moeilijke tijden.*

Overwegende dat:

- 2595 - *Alle grote evenementen tot 1 september zijn afgelast en daarna de maatregelen waarschijnlijk nog zodanig aanhouden dat ook na 1 september veel evenementen geen doorgang kunnen vinden;*
- *Recreatieschappen deels afhankelijk zijn van de inkomsten van evenementen.*

2600

Dragen het college op:

Op korte termijn te onderzoeken of recreatieschappen financieel in de problemen komen en of steun op z'n plaats is

en gaan over tot de orde van de dag.

2605

Fracties CDA, SP, CU

- Dit is een andere motie dan eerder door mijn partij is rondgestuurd, dat geldt trouwens voor alle drie, dus een nieuwe beoordeling is op zijn plaats. Dan de laatste motie. De agrarische sector kan zijn producten niet gemakkelijk afzetten. De export is ingestort hetgeen boeren en telers en
- 2610 tuinders in de problemen brengt. Er is steun vanuit de landelijke overheid, maar de provincie kan iets doen door de lokale vraag te stimuleren en uitstel te verlenen van de pachtgelden, indien nodig.

Motie 40/180520

2615 Provinciale pacht tijdens corona

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 18 mei 2020

Constaterende dat:

- 2620
- *De maatregelen tegen het coronavirus veel impact hebben op de samenleving in Noord-Holland;*
 - *De bodem van de gevolgen van het coronavirus nog niet bereikt is en daardoor de financiële, economische en sociale gevolgen nog niet te overzien zijn;*
 - *Nog weinig bekend is over de structurele (economische) schade die de coronacrisis zal veroorzaken;*
- 2625
- *Verschillende provincies actie ondernemen om hun burgers, bedrijven en instellingen van steun en informatie te voorzien in deze moeilijke tijden.*

Overwegende dat:

- 2630
- *De provincie jaarlijks 3,5 miljoen euro aan pachtinkomsten ontvangt;*
 - *Sommige boeren en tuinders in de problemen komen door de coronacrisis en hun producten niet op de lokale of wereldwijde markt kunnen verkopen;*
 - *Boeren en tuinders verwachten het komende half jaar bijna 5 miljard euro schade te lijden door de coronacrisis;*
- 2635
- *Het kabinet een extra noodpakket toegezegd heeft van 650 miljoen euro.*

Dragen het college op:

- *Te onderzoeken welke aanvullende maatregelen zij kan nemen om boeren en tuinders te ondersteunen, bijvoorbeeld door de lokale vraag te stimuleren;*
- 2640
- *Soepel om te gaan met het innen van pachtgelden en boeren en tuinders die dat nodig hebben, uitstel te verlenen*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties CDA, CU

2645

Deze gezondheidscrisis mag niet het einde betekenen van wat wij in jaren hebben opgebouwd. Ik hoop dat wij met elkaar kunnen bouwen aan een mooie en gezonde toekomst van onze provincie.

De **VOORZITTER**: De moties maken onderdeel uit van de beraadslagingen.

2650

De heer **VOSKUIL** (PvdA): Voorzitter. Wat begon als een bericht in het nieuws over een lokaal probleem in de Chinese stad Wuhan, is inmiddels uitgegroeid tot een wereldwijde gezondheidscrisis die ook Europa, Nederland en Noord-Holland keihard raakt. Daarbij gaan in eerste instantie onze gedachten uit naar de mensen die zelf ernstig ziek zijn geworden en hun families. Die vaak wekenlang tussen angst, hoop en vrees hebben geleefd of er wel of geen herstel zou gaan optreden. Onze gedachten zijn bij de nabestaanden van de mensen die zijn overleden als gevolg van het COVID19 virus. Wij kunnen niet vaak genoeg onze waardering en

2655

respect uitspreken voor al de mensen die werkzaam zijn in de zorg. Mensen die dag en nacht bezig zijn de patiënten er doorheen te slepen. Sommigen aan het bed, sommigen die het
 2660 ziekenhuis schoonhouden, de voorraden aanvullen. Vaak onderbezet, vaak onderbetaald maar gelukkig inmiddels niet meer ondergewaardeerd. Wat ons betreft moet deze hernieuwde waardering voor de zorg na deze crisis basis zijn voor een andere kijk op ons zorgsysteem. Wat ons betreft is de zorg er voor de mensen en niet voor de markt, dat moge duidelijk zijn. Deze crisis heeft verdergaande gevolgen dan alleen de verwoestende gezondheidsschade. Een
 2665 belangrijk deel van het maatschappelijk leven is tot stilstand gekomen. Werk, sociale contacten, uitgaan, sporten, het is er allemaal even niet meer bij. Het advies 'blijf zoveel mogelijk thuis' betekent lege dorpshuizen, lege sportkantines, lege musea, theaters en festivalterreinen. Al die clubs en organisaties die onze samenleving bij elkaar brengen, waar mensen elkaar ontmoeten, geïnspireerd en ontroerd raken, waar onze kinderen in staat worden gesteld om talenten te
 2670 ontdekken en te ontwikkelen. Al die clubs en organisaties die gezamenlijk de sociale infrastructuur vormen en daarmee de leefbaarheid in onze provincie mede bepalen. Zij worden ook hard geraakt door de maatregelen, zo hard dat velen dreigen om te vallen. Wij zijn blij met de steunmaatregelen die de regering heeft ingesteld gericht op behoud van werkgelegenheid van grote culturele instellingen en van belangrijke onderdelen van de economie. Wij zijn ook blij met
 2675 de brief van het college die aandacht vraagt voor de lokale culturele instelling. De maatregelen die de regering heeft genomen, bereiken echter niet iedereen. Wat te denken van een dorpshuis in een kleine gemeenschap als Opmeer of een theatertje in Weesp? De lokale voetbalclub die door het wegvallen van de barinkomsten de eindjes niet meer aan elkaar krijgt. Vaak vallen dit soort clubs die al nauwelijks vet op de botten hebben, buiten alle regelingen. Dan dreigt op korte
 2680 termijn sluiting, terwijl zij nu wel meer dan ooit een cruciale rol kunnen spelen in het stapsgewijs en verantwoord weer openen van onze samenleving. Dan wordt vaak naar gemeenten gekeken als eerst verantwoordelijke om dergelijke lokale gezelschappen overeind te houden, maar ook gemeenten zitten zelden ruim in de slappe was. Grote tekorten maken het onmogelijk om financieel de helpende hand toe te steken, zelfs waar dat wel zeer wenselijk zou zijn. Wij zijn van
 2685 mening dat wij dat niet mogen laten gebeuren, dat wij gemeenten moeten ondersteunen bij het overeind houden van hun sociale infrastructuur die ook de onze is, culturele instellingen, dorpshuizen, het verenigingsleven, zodat als wij straks weer naar buiten gaan, er ook iets is om naartoe te gaan om vermaakt, verwonderd, geïnspireerd en gewoon weer fit te worden. Daarom zijn wij er trots op dat wij vandaag de motie provinciaal noodfonds sociale infrastructuur kunnen
 2690 indienen waarmee wij 10 miljoen euro in een fonds stoppen waar gemeenten een beroep op kunnen doen om te behouden wat voor hun gemeenschap belangrijk is. Een noodfonds dat voor de komende 3 tot 6 maanden kan bijdragen om de ergste nood te ledigen en de overlevingskansen vergroot. Deze motie dienen wij samen in met onze coalitiepartners D66, GL en VVD en wordt mede ingediend door de SP, CU, CDA, DENK en 50plus.

2695

Motie 41/180520

Provinciaal Noodfonds Sociale infrastructuur

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 18 mei 2020

2700

Constaterende dat:

1. De Nederlandse samenleving hard geraakt wordt door de uitbraak van Covid-19;

2. De maatregelen die zijn ingesteld om de verdere verspreiding van het virus tegen te gaan, grote gevolgen hebben voor onze maatschappij;

2705 *3. De maatregelen zoals het advies om zoveel mogelijk thuis te blijven, geen direct persoonlijk contact te hebben en 1,5 meter uit elkaar te blijven van grote invloed zijn op het leven van onze inwoners;*

4. Door de sluiting van onder andere sportverenigingen, dorpshuizen en culturele instellingen, het verbieden van evenementen en het stilleggen van competities het sociale leven
2710 *grotendeels tot stilstand is gekomen.*

Overwegende dat:

5. De Rijksoverheid een pakket aan (economische) steunmaatregelen en regelingen heeft vastgesteld waar werknemers en ondernemers een beroep op kunnen doen om de ergste nood
2715 *enigszins te lenigen;*

6. Ondanks het grote bereik van deze regelingen, niet iedereen hier een beroep op kan doen;

7. Dit onder andere culturele instellingen treft voor wie geen vangnetregeling bestaat, terwijl zij door de Covid-19 maatregelen geen bezoekers meer kunnen ontvangen en derhalve ook geen inkomsten meer hebben uit toegang, souvenirs en horeca;

2720 *8. Dit ook geldt voor maatschappelijke organisaties zoals dorps- en buurthuizen en (sport-) verenigingen die hun inkomsten uit verhuur en horeca zien wegvallen, terwijl hun vaste lasten doorlopen en zij toch al op smalle marges en krappe budgetten functioneerden;*

9. Onze culturele en maatschappelijke organisaties tezamen de basis vormen van de sociale infrastructuur in onze provincie en bijdragen aan provinciale doelen als cultuur, cultuurhistorie
2725 *en leefbaarheid waarmee zij een belangrijke rol spelen in het herstel van onze samenleving wanneer de Covid-19 maatregelen geleidelijk kunnen worden versoepeld;*

10. Het ondersteunen van lokale cultureel-maatschappelijke organisaties in beginsel primair een taak van de gemeente is, maar dat gemeenten zelf vaak de financiële ruimte missen om op zich wenselijke steun te verlenen, zeker waar het de talrijke kleine kernen betreft.
2730

Spreken uit:

a. Dat culturele- en maatschappelijke organisaties een belangrijke rol spelen in het herstel van onze samenleving wanneer de Covid-19 maatregelen versoepeld worden;

2735 *b. Dat het niet wenselijk is dat zij bij gebreke van een passende noodmaatregel definitief ten ondergaan aan de huidige situatie;*

c. Dat het wenselijk is om te onderzoeken welke acute steunmaatregelen voor de korte termijn noodzakelijk zijn (circa 3-6 maanden) om te voorkomen dat zij omvallen;

d. Dat het wenselijk is dat er een fonds komt waaruit gemeenten op basis van cofinanciering een lening of bijdrage kunnen krijgen om de lokale culturele en maatschappelijke organisaties die
2740 *geen beroep kunnen doen op een andere regeling, te ondersteunen, voor zover de gemeentelijke begroting daar zelf onvoldoende ruimte voor biedt;*

e. Dat het hierbij vooral maar niet uitsluitend gaat om organisaties die ook provinciale doelen dienen, maar hier in ieder geval niet strijdig mee mogen zijn;

- 2745 *f. Dat het hierbij gaat om een noodbijdrage voor de korte termijn ter overbrugging van de periode tot het versoepelen van de Covid-19 maatregelen en de terugkeer van een meer normale gang van zaken;*
- g. Dat samenwerking met zowel het Rijk als gemeenten en waterschappen, ieder binnen de eigen competentie, in de uitvoering noodzakelijk is.*
- 2750 *Roepen het college op:*
- 1. Gemeenten en waterschappen te laten inventariseren welke culturele en maatschappelijke organisaties die mede bijdragen aan provinciale doelen als cultuur, cultuurhistorie en leefbaarheid aan de huidige situatie ten onder dreigen te gaan;*
- 2755 *2. Te inventariseren welke maatregelen op korte termijn genomen moeten worden om deze organisaties te helpen de periode tot herstel van een meer normale situatie te overbruggen;*
- 3. Een voorstel aan PS voor te leggen voor het instellen van een 'Provinciaal Noodfonds Sociale Infrastructuur' (PNSI) om de kosten van deze noodmaatregelen voor de korte termijn te dekken;*
- 4. Voorwaarden op te stellen waar een gemeente of waterschap aan moet voldoen om in aanmerking te komen voor een beroep op het PNSI ter ondersteuning van de lokale*
- 2760 *maatschappelijke en culturele organisaties;*
- 5. Voor de uitvoering samenwerking te zoeken met gemeenten, waterschappen en het Rijk, met in achtneming van ieders eigen competentie;*
- 6. Als startpunt te nemen een richtinggevend maar niet dwingend bedrag van 10 miljoen euro;*
- 7. Financiering uit de eigen middelen doch, indien noodzakelijk, vreemd vermogen te overwegen*
- 2765 *en daarbij een breed financieel instrumentarium te betrekken;*
- 8. Gelet op de urgentie van de problematiek, de uitvoering van de verschillende onderdelen van deze motie zo spoedig mogelijk ter hand te nemen en PS regelmatig te informeren over de voortgang*
- 2770 *en gaan over tot de orde van de dag.*
- Fracties PvdA, VVD, D66, GL, SP, CU, CDA, PvdO, DENK*

- Naast deze motie dienen wij ook de motie Economisch Herstel en Duurzaamheidsfonds mee in.
- Het is een stevige aanzet van het herstel van een economisch sterk Noord-Holland waar ingezet
- 2775 wordt op verduurzaming en leefbaarheid, waar de werkgelegenheid in alle lagen wordt hersteld en het onderwijs versterkt en daardoor goed aansluit, zodat onze kinderen een goede toekomst tegemoet gaan. Corona is nog lang niet weg, laten wij er samen voor zorgen dat onze culturele sector, sport en sociaalmaatschappelijke instellingen niet tot de slachtoffers behoren. Noord-Holland heeft ze veel te hard nodig voor de leefbaarheid en de mooie diversiteit in onze
- 2780 prachtige provincie.

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

- De heer **ZOON** (PvdD): Voorzitter. Dank voor de lange en grote motie waarin wordt gesproken
- 2785 over maatschappelijke organisaties. Wil de PvdA onderscheid maken tussen de verschillende maatschappelijke organisaties of willen zij dat overlaten aan de gemeenten? Ik denk dan

bijvoorbeeld aan dierenasiels en voedselbanken die ook een maatschappelijke rol hebben binnen onze samenleving.

- 2790 De heer **VOSKUIL** (PvdA): Dat zij een maatschappelijke rol hebben en belangrijk zijn voor onze samenleving zal ik niet ontkennen. Ook het dierenasiel ligt ons na aan het hart en zeker degenen die vooral inzetten op aangepast werk. Wij laten het in eerste instantie aan gemeenten over. De inzet is vooral gericht op de inwoners die nu, wij zien een soort van poëtische schoonheid die je moet aanspreken. Inmiddels zitten de inwoners opgehoekt en de dieren zitten buiten. Als de
2795 inwoners straks weer naar buiten mogen, juist dan is het nodig. Dat is nu even de focus maar dat doet er niets aan af dat wij die organisaties die u noemt, ook heel belangrijk vinden.

- De heer **ZOON** (PvdD): Ik hoor de heer Voskuil duidelijk zeggen dat het wordt overgelaten aan gemeenten. Daar ben ik heel blij mee, want gemeenten weten heel goed wat er speelt in hun
2800 dorp.

De heer **VOSKUIL** (PvdA): U hoort mij ook zeggen dat het vooral gericht is op de inwoners die nu thuis zitten en straks weer naar buiten mogen.

- 2805 De heer **VAN DER MAAS** (VVD): Voorzitter. "In tijden van crises leert men het echte karakter kennen", zei Winston Churchill. Ik heb geconstateerd dat dat vrijwel altijd waar is. Door de druk van de crisis ontdek je je ware aard. Dat is wat ik vandaag tijdens deze digitale vergadering hoop te ontdekken bij PS. Wij zitten in een van de zwaarste crises van de laatste decennia en dat wordt veroorzaakt door een ongrijpbaar en voorlopig ook nog onbehandelbaar virus. In alle scenario's
2810 van het CPB is sprake van een zware recessie, in het zwaarste scenario zelfs bijna van 8%. Zelfs dat scenario lijkt nu al achterhaald en te optimistisch. Voor heel Nederland wordt ca. 24% van de banen direct of indirect getroffen. Dat zijn zo'n 2,5 miljoen banen. Ondernemers hebben het zwaar, zeer zwaar. De stroom faillissementen is op gang gekomen en daar is nog geen einde aan. Daarnaast dreigt de crisis diep in te grijpen in het culturele en maatschappelijke leven. Clubs,
2815 stichtingen en verenigingen hebben moeite om hun hoofd boven water te houden. De vraag is hoe reageren wij dan als volksvertegenwoordigers hierop of om met Winston Churchill te spreken, welk karakter hebben wij en gaan wij dat ook tonen? Nu is het tijd om te laten zien waar wij voor staan. Ieder Statenlid voor zich maar ook iedere politieke partij. Dit is de keus, aan de ene kant kunnen wij de crisis op zijn beloop laten en niks doen, want ach zo'n crisis waait ook
2820 weer over en aan de andere kant kunnen wij er binnen ons mandaat alles aan doen om de pijn van de crisis te verzachten. Wij kunnen de economie en onze ondernemers stimuleren, kunnen maatschappelijke en culturele instellingen steunen en kunnen wij ervoor zorgen dat de provincie zo goed en zo kwaad als het kan door de crisis heen komt. Het is duidelijk welk karakter de VVD heeft en dat laten wij ook zien, wij kiezen ervoor om te doen en niet om te laten. Dat doen gaan
2825 wij intelligent doen, maar wel met een sterk gevoel voor urgentie. Wij hebben gekeken naar wat er landelijk al geregeld is en nog zal worden. Wij hebben gekeken naar wat lokaal geregeld is en nog zal worden. Wij hebben gekeken naar de uitdagingen die de provincie toch al had voorliggen. Dat was de basis voor de gesprekken binnen de coalitie en met de mede-indieners. Wat kunnen we doen? Wat heeft het grootste nut voor Noord-Holland? Hoe combineren wij het een met het

- 2830 ander? Het antwoord van de VVD probeer ik in twee zinnen te vangen. Wij willen dat de provincie binnen haar mandaat een krachtige rol speelt om de negatieve economische en maatschappelijke effecten in Noord-Holland zoveel mogelijk te verzachten en daarbij oog te hebben voor de andere grote uitdagingen waar de provincie voor staat, zoals verduurzaming. Wij achten het noodzakelijk dat er zo snel als dat politiek, bestuurlijk en ambtelijk mogelijk is, economische en
- 2835 sociale herstelprogramma's in onze provincie op gang komen. Dit is wat wij willen doen en dit is wat wij kunnen doen en dit is wat wij moeten doen. Daarom dienen wij twee voorstellen voor twee fondsen voor een gezamenlijk richtinggevend bedrag van 110 miljoen euro in. Dit is een ongekend grote impuls die volledig ten goede gaat komen aan inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en culturele instellingen. De PvdA heeft een voorstel gedaan op de
- 2840 korte termijn en wij komen met een voorstel namens de coalitie en mede-indieners met een voorstel voor de langere termijn. Dit voorstel betreft het opzetten van een economisch herstel en duurzaamheidsfonds met een omvang van 100 miljoen euro. Dit fonds gaat zich voornamelijk richten op de stimulering van de economie en op verduurzaming. Het is een revolverend fonds dat langere tijd gaat lopen en staat open voor onder meer verduurzaming van de bebouwde
- 2845 omgeving. Wat betekent dit eigenlijk, verduurzaming van de bebouwde omgeving? Die vraag kreeg ik in het voortraject van verschillende partijen. Ik zal proberen het kort te beschrijven. Het is eigenlijk heel simpel en ik leg het uit aan de hand van een voorbeeld. Als een inwoner of organisatie zijn of haar pand wil verduurzamen door het plaatsen van zonnepanelen, dan stelt de provincie vanuit het fonds het daarvoor benodigde bedrag ter beschikking. Het plaatsen van die
- 2850 zonnepanelen kost de inwoner of organisatie dan dus niks. Na de plaatsing van de zonnepanelen gaat de energierekening omlaag en uit die verlaging wordt het ter beschikking gestelde bedrag terugbetaald. Als het is terugbetaald en dat is meestal binnen 7 tot 8 jaar, dan is het nut van de zonnepanelen volledig voor de inwoner of de organisatie. Dat is dus eigenlijk een win-win-winsituatie. De provincie wint, de Noord-Hollandse inwoners winnen, culturele en
- 2855 maatschappelijke organisaties winnen en het klimaat wint ook. Het mooie is dat dit allerlei positieve effecten zal hebben. De economie wordt gestimuleerd, ondernemers profiteren hier direct of indirect van, het draagvlak voor de energietransitie zal groter worden en er wordt bijgedragen aan de opgave ten aanzien van het Klimaatakkoord. Uiteindelijk heeft iedere Noord-Hollander hier profijt van. Dit is een haalbare, betaalbare en realistische uitvoering van de
- 2860 energietransitie. Om dit te bereiken dient de VVD mede namens de PvdA, GL, D66 en CDA een motie in. Ik hoop dat iedere partij die vandaag aan de beraadslagingen meedoet, zijn ware karakter toont en voor deze motie stemt. Het kan niet zo zijn dat Noord-Holland in de steek gelaten wordt.

- 2865 **Motie 42/180520**
Economisch Herstel- en Duurzaamheidsfonds

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 18 mei 2020

- 2870 *Het is de verwachting dat het coronavirus Nederland in een diepe recessie zal duwen. In alle scenario's van het CPB is er sprake van een recessie, in het meest milde scenario een krimp van 1,2% en in het zwaarste scenario een krimp van 7,7%. Voor heel Nederland wordt circa 24% van*

2875 *de banen direct of indirect getroffen door de maatregelen. Dit betreft in totaal 2,5 miljoen banen. Tevens dreigt de crisis diep in te grijpen in het culturele en maatschappelijke leven. De indieners willen dat de provincie binnen haar mandaat een krachtige rol speelt om die negatieve economische en maatschappelijke effecten in Noord-Holland op de midden en langere termijn zoveel mogelijk te verzachten en daarbij oog te hebben voor andere grote uitdagingen waar de provincie voor staat, zoals de energietransitie. De indieners achten het noodzakelijk dat er zo snel als politiek, bestuurlijk en ambtelijk mogelijk, een economisch en sociaal cultureel*

2880 *herstelprogramma in onze provincie geïmplementeerd gaat worden.*

Onze motie roept dan ook op tot het volgende:

Constaterende dat:

- 2885
- Nederland hard wordt geraakt door de uitbraak van het coronavirus;*
 - De maatregelen die genomen zijn om de gevolgen van die uitbraak op de volksgezondheid zo goed mogelijk te beheersen grote negatieve gevolgen hebben op de economische, maatschappelijke en culturele infrastructuur in Noord-Holland;*
 - Er landelijk regelingen zijn getroffen om die negatieve gevolgen op korte termijn enigszins op te vangen;*
- 2890
- De economische en maatschappelijke gevolgen op de midden en langere termijn sterk gevoeld zullen worden door Noord-Hollanders;*
 - Daarnaast de duurzaamheidsopgave in Noord-Holland onder druk kan komen te staan.*

2895 *Overwegende dat:*

- De provincie Noord-Holland onder meer als opgave heeft om de economische en maatschappelijke ontwikkeling op een duurzame wijze te stimuleren;*
- Er thans naast de recent door GS aangekondigde maatregelen, geen concreet plan of fonds is om de negatieve gevolgen van de uitbraak van het coronavirus op de economische en maatschappelijke infrastructuur te verzachten en te dempen;*
- Het zeer wenselijk is dat er snel zo'n concreet plan of fonds komt;*
- De maatregelen in dit plan of fonds zich binnen het mandaat van de provincie moeten bevinden doch daarbinnen breed uitgezet moeten worden;*
- Er gezocht moet worden naar de beste combinatie in Noord-Holland van brede economische stimulering, duurzame ontwikkeling en grootste verspreiding van nut over ondernemers en inwoners;*
- De financiën van de provincie het mogelijk niet toelaten om dekking te vinden in de eigen middelen maar het toch wenselijk is om een zeer significant bedrag ter beschikking te stellen.*

2910

Roepen het college op om:

- Zo snel mogelijk te inventariseren hoe de economische en maatschappelijke infrastructuur op een duurzame manier gestimuleerd en versterkt kan worden en met een voorstel te komen voor het instellen van een Economisch Herstel- en Duurzaamheidsfonds dat zich daarop richt;*
- 2915

- 2920 – *Hierbij de aandacht te richten op verduurzaming van de bebouwde omgeving inclusief maatschappelijk vastgoed, waarbij centraal staat dat er geen lastenverhoging voor eigenaren en huurders plaats zal vinden en dat deze verduurzaming onderdeel uit zal maken van de bijdrage die Noord-Holland doet aan het realiseren van de doelen van het Klimaatakkoord; versterking van de culturele en maatschappelijke infrastructuur; het als uitgangspunt nemen dat maatregelen voornamelijk revolverend zijn; als startpunt te nemen een richtinggevend maar niet dwingend bedrag van 100 miljoen euro; financiering uit de eigen middelen doch, indien noodzakelijk, vreemd vermogen te overwegen en daarbij een breed financieel instrumentarium te betrekken; het voorkomen van*
- 2925 *versnippering van middelen;*
- *Aan PS een voorstel te doen uiterlijk bij de begroting 2021 en hierbij ook de eventuele invloed en uitwerking op de diverse beleidsterreinen inzichtelijk te maken*

en gaan over tot de orde van de dag.

2930 *Fracties VVD, GL, PvdA, D66, CDA*

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslaging.

2935 Mevrouw **NANNINGA** (FvD): Voorzitter. Ja, als de doeners van de VVD Winston Churchill gaan citeren, dan moet je opletten, want dan proberen ze er iets doorheen te fietsen. Wat in hemelsnaam heeft duurzaamheid te maken met coronacrisis noodhulp voor ons mkb? Waarom moet er steun voor de energietransitie komen als wij ondernemers proberen te redden? Het verband ontgaat ons volledig.

2940 De heer **VAN DER MAAS** (VVD): Dat is een valse tegenstelling, of ondernemers, of energietransitie. Ik heb juist geprobeerd aan te geven dat het hand in hand gaat, dat het en/en is. Wij stimuleren hiermee de economie, installateurs, elektriciens, transporteurs, zonnepanelen. Dat wordt allemaal gestimuleerd en dat betekent omzet voor ondernemers en het mkb. Daarnaast is het een uitvoering van de energietransitie en duurzaamheid. Dus ik zie die tegenstelling niet. Ik denk dat

2945 juist deze motie met win-win-win in ieders belang is.

Mevrouw **NANNINGA** (FvD): Dat is leuk geprobeerd, maar waarom hebt u dit plan een half jaar of een jaar geleden niet uitgerold? Dit komt heel erg over als dat de coronacrisis nu wordt aangegrepen om weer bij het GL-kruisje te tekenen en de duurzaamheidsdwang op te leggen aan

2950 mensen die in nood zitten. Dat is niet zo deftig.

De heer **VAN DER MAAS** (VVD): Ik denk dat dit zeker niet het tekenen is bij het kruisje van GL maar van tekenen bij het kruisje van GroenRechts. We zijn wel groen maar niet gek. Op deze manier kost de energietransitie niets. Sterker nog, hij levert omzet voor ondernemers op, voor

2955 inwoners alleen maar nut en voor de provincie voldoen wij aan onze doeleinden. Wat dat betreft zie ik dat niet.

- 2960 Mevrouw **NANNINGA** (FvD): Wat de VVD vergeet is dat er veel overheidsgeld gaat zitten in die mooie zonnepanelen, dus het is niet zo win-win-win. Die SDE-subsidies gaan daar ook naartoe, het komt dus toch uit de schatkist. Ik zie niet echt een win-win-winmodel. Ik denk dat wij de ondernemers zonder ze te hinderen met allerlei GL-dwang, ter wille moeten zijn. Het is echt een goed idee maar ik probeer nog een keer van de VVD te horen waarom als dit zo'n geniaal idee is, dit al niet eerder ingevoerd is als iedereen erbij wint. Hoe verklaart u de SDE-subsidies en wat heeft het met coronahulp te maken? Moeten wij de mensen nu niet zonder voorwaarden helpen?
- 2965 De heer **VAN DER MAAS** (VVD): Ik hoor dat FvD het wel een mooi idee vindt en ik neem aan dat u dan de verantwoordelijkheid neemt en mee zult doen met deze motie, daar ga ik dan ook vanuit. Het geld van de overheid dat hierin gaat, wij hebben het hier juist over geld van de provincie dat op de bank staat dat wel bestemd is, maar vooralsnog niet uitgegeven is en dat wij vervolgens
- 2970 aanwenden om juist in deze moeilijke tijden verschillende doeleinden van de provincie te combineren, dus zowel het stimuleren van de economie, van ondernemers, het op gang blijven helpen van maatschappelijke instellingen. Ik denk nou juist dat dit een hele mooie combinatie is van al dit soort initiatieven.
- 2975 De heer **SMALING** (SP): Voorzitter. Ik heb behoefte aan verduidelijking van twee punten. Het eerste is over het aantrekken van vreemd vermogen. Wat voor vreemd vermogen is dat en is dat een novum in de manier waarop de provincie financiële middelen aantrekt? De tweede vraag is vrij fundamenteel, wie komt er in aanmerking voor een dergelijk fonds? De VVD noemt dat doelmatig, dat zou een criterium kunnen zijn, maar je moet ook kijken naar wie het nodig heeft.
- 2980 In de bouw is nog genoeg te doen maar het zijn vooral flexwerkers, horeca, winkels, zorgdiensten waar de klappen zijn gevallen. Krijg je niet de situatie dat straks degenen die hier uit willen putten, misschien minder nodig hebben? Dat je op deze provinciale booking.com een volgorde krijgt van organisaties die aankloppen om op dit fonds een beroep te kunnen doen.
- 2985 De heer **VAN DER MAAS** (VVD): De eerste vraag ging over vreemd vermogen. Deze motie roept op om te beginnen met de eigen middelen en op dit moment beschikt de provincie over meer dan voldoende eigen middelen om deze motie te kunnen dekken, uit te kunnen geven. De provincie staat er heel florissant bij voor wat betreft de beschikbaarheid van geldmiddelen. Dat is hetgeen wij willen aanwenden. Dus als wij het al hebben over vreemd vermogen, dan is dat voor de lange
- 2990 termijn en niet voor de korte termijn. Daarnaast is het zo dat het vreemd vermogen zeer waarschijnlijk zeer goedkoop aangetrokken kan worden, mocht het ooit zover komen. Daar is geen sprake van op dit moment, maar wij wilden daar wel ruimte geven aan GS zodat zij zich op dit moment niet beperkt voelen door dat criterium. De tweede vraag is, is het wel doelmatig? Komt het geld bij de juiste mensen terecht? Wij hebben naar landelijke en lokale regelingen
- 2995 gekeken en daarvan zie je dat dat al heel veel terecht komt bij verschillende groepen maar sommige groepen niet. Die groepen zijn nou juist degenen die wij ook zullen ondersteunen. Dat willen wij ook doen door dit te combineren met de andere provinciale doelen.
- 3000 De heer **ZOON** (PvdD): Voorzitter. De COVID-19-pandemie is een zoveelste waarschuwing: de manier waarop we met dieren omgaan, maakt ons letterlijk ziek. En door de manier waarop we

- onze economie hebben ingericht, kon dit uitgroeien tot een pandemie. Deze crisis heeft ons extra doen beseffen wat van waarde is. In het dagelijks leven zien we dat natuur ons ruimte geeft om in te bewegen, het beroep kapper van onschatbare waarde is en het ontbreken van vliegtuiglawaai mensen rust geeft. Deze coronacrisis komt nog eens bij de klimaat- en biodiversiteitscrisis. De urgentie tot aanpak van de ene moet ons niet weerhouden van de verplichting om de andere zaken ook aan te pakken. De ene crisis komt niet in de plaats van de andere. Gelukkig bespeur ik deze houding niet bij GS. Bij het oplossen van de crisesuitdagingen kan beleid samenvallen. Beperking van de luchtvaart zal een pandemie minder snel doen verspreiden en helpt het klimaat. Thuiswerken voor beroepen-die-dat-kunnen vermindert files, bespaart kosten en geeft schonere lucht. Op dat punt zijn we ook blij met de e-nose activiteiten van de provincie, aangezien er een relatie zichtbaar is tussen luchtkwaliteit en coronasterfte. Zo kan beleid samenvallen. De prijs van corona is hoog. Naast alle doden en ernstig zieken, worden beroepen in de lagere lonen en in de culturele sector zwaar getroffen. Organisaties met een maatschappelijke rol die al tijden piepen en kraken, krijgen het nog zwaarder. Stichtingen zoals dierenopvang – die draaien op donaties – missen hun inzamelacties, giften zijn lager en mensen hebben minder geld te besteden. Dit zien we ook bij voedselbanken die een enorme stijging zien in aanvragen. We zullen de motie van de PVV dan ook steunen. Als overheid moeten we staan voor alle zwakkeren die hulp nodig hebben. We vertrouwen erop dat GS kijken waar sociale infra onder druk staat en waar provinciale hulp nodig is. GS noemen dat de sociale ankers, waarbij ook werk wordt gemaakt van #supportyourlocals en de steun richting dorpshuizen en culturele sector. Uiteraard mag dat vergezeld gaan van provinciale middelen. Om die reden zullen we de motie Noodfonds Sociale Infrastructuur steunen. Provincie, pak nu ook uw rol om Noord-Holland groener en gezond te maken voor de inwoners. Uw coronamonitor is nu nog erg gericht op adviezen van de fossiele banken. Onze visie is een groen en gezond Noord-Holland. Het sluit aan op wat wetenschappers en economen vinden, maar ook bijvoorbeeld bij de oproep van de Jonge Democraten. Delen GS deze visie met ons? Door slim financiële middelen in te zetten kunnen we vervolgens daar helpen waar nodig is en ook direct werken aan natuurherstel en aan de Parijs-doelen. Dat vergt visie. Daarom tot slot de motie.
- 3030 Motie 43/180520**
Groener uit de crisis

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 18 mei 2020

- 3035** *Constaterende dat:*
- *Wij momenteel meerdere crises tegelijk doormaken en we naast de coronacrisis ook de klimaat- en biodiversiteitscrisis hebben;*
 - *De klimaat-, milieu- en biodiversiteitsproblemen het risico op pandemieën zoals corona versterken;*
- 3040**
- *De provincie Noord-Holland verschillende steunmaatregelen overweegt;*
 - *Meerdere wetenschappers en organisaties aangeven dat het in het belang van huidige en toekomstige generaties van groot belang is om nu in te zetten op groene investeringen.*

Gehoord de discussie, verzoeken GS om:

3045 *Bij het nemen en uitvoeren van steunmaatregelen in te zetten op groene maatregelen om groener uit de coronacrisis te komen*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie PvdD

3050

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

Mevrouw **NANNINGA** (FvD): Voorzitter. Ook ik sluit mij aan bij de eerdere woorden van medeleven aan de getroffen en van deze crisis en waardering voor hen die de crisis het hoofd proberen te bieden. Ook veel dank aan de griffie en de medewerkers die zo goed en zo kwaad als het kan, de vergaderorde van PS in stand houden. Dan komen wij op het coronadebat. Wij zijn van mening dat de provincie eerst en vooral alles op alles moet zetten om ons mkb te redden. Het Noord-Hollandse mkb van boeren tot winkeliers, van horeca tot toerisme is de ruggengraat van onze economie. Werkgelegenheid voor tienduizenden gezinnen, belastingopbrengsten voor onze schatkist. Het is een voorwaarde voor het herstel van deze crisis dat ons mkb snel weer aan de praat komt. De provincie kwam wat traag op gang, maar het verheugt ons dat er nu echt serieuze stappen worden gezet, onder meer via de call waar ondernemers in onze provincie maximaal kunnen intekenen, waarvoor lof. Wel is het jammer, onnodig en belemmerend dat zelfs hier weer de coalitiepartijen het niet kunnen laten om via een motie het duurzaamheidsstokpaardje te bereiden. Mensen het is crisis, alle hens aan dek. Waarom kan men het zelfs nu niet laten om ondernemers die het water tot aan de lippen staat, te hinderen met gezanik over duurzaamheid. Alsof je een drenkeling een reddingsboei toewerpt, maar de ongelukkige mag die alleen grijpen als hij netjes linksom zwemt. De motie waarover ik met u wil spreken, is de motie van de VVD c.s. Dat uitgerekend de VVD extra 100 miljoen euro wil aangrijpen om de nutteloze energietransitie door te drukken, verbaast ons. Het is echt verwonderlijk. Als liberalen zo'n bezwaar hebben tegen windturbines, waarom komen zij dan nu pas met deze zonnepanelen idylle? De motie wordt gekoppeld aan de coronacrisis, maar wat heeft dit met de coronacrisis te maken en de bejubelde zonnepanelen? Een kroegbaas die zijn mensen moet ontslaan, kan die niet eten, die kan zijn mensen niet betalen in zonnepanelen. Wij zijn ook tegen windturbines maar om coronasteun als breekijzer te gebruiken, de logica ontgaat ons en de timing al helemaal. Wat is hier gebeurd? De VVD heeft de nutteloze energietransitie als topprioriteit en verwaarloost hiermee de kans om onvoorwaardelijk het mkb te redden. De heer Van der Maas zegt zojuist dat de doeleinden van de provincie worden gehaald, maar die moeten toch echt even in de ijskast. Ons enige gezamenlijke doel op dit moment zou toch moeten zijn, red het mkb. Zoals

3080 gedeputeerde Rommel net zei over biomassa, je kunt het geld maar een keer uitgeven. De VVD laat maar weer eens heel goed zien waaraan zij dat willen doen. Verder begrijp ik van de PvdA dat er ruimte is voor het college om duurzaamheid zelf in te vullen. Dan wil ik graag van de CdK weten hoe het college dit opvat, hoe ziet men de duurzaamheidseisen voor zich? Het zal toch niet zo zijn dat dit college noodhulp gaat misbruiken om verzuipende ondernemers te dwingen te

3085 buigen voor de duurzaamheidsreligie. Daarom een motie.

Motie 44/180520

Geen 'duurzame' en 'circulaire' voorwaarden voor provinciale steun

3090 *Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 18 mei 2020*

Constaterende dat:

- *Verschillende sectoren hard getroffen zijn door de coronacrisis, en dat in een crisis als deze prioriteiten gesteld moeten worden;*
- 3095 - *De 'duurzame' en 'circulaire' voorwaarden die doorgaans door het bestuur gesteld worden aan het bedrijfsleven voor provinciale steun, vaak tot hogere kosten voor de ondernemer leiden;*
- *GS hebben erkend dat het mkb een belangrijk deel van de Noord-Hollandse economie is en dat veel mkb'ers geraakt zijn door de coronacrisis.*

3100

Overwegende dat:

- *GS ook hebben erkend dat de (klimaat-)prioriteiten uit het coalitieakkoord en de 'middellange en lange termijn maatregelen' om de 'negatieve effecten economische en maatschappelijke effecten' tegen te gaan, niet parallel lopen;*
- 3105 - *Op dit moment bijkomende voorwaarden en kosten voor het mkb onwenselijk zijn, nu bedrijven het zwaar genoeg hebben door de coronacrisis;*
- *Duurzame en circulaire voorwaarden tijdens een crisis als deze geen prioriteit hebben;*
- *Het daarom zaak is bedrijven op dit moment niet te belasten met 'duurzame' en 'circulaire' voorwaarden.*

3110

Verzoeken GS:

Eventuele 'duurzame' en 'circulaire' voorwaarden die aan bedrijven gesteld worden achterwege te laten zolang de coronacrisis duurt

3115 *en gaan over tot de orde van de dag.*

Fractie FvD

Motie 45/180520

Neutrale steun

3120

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 18 mei 2020

Constaterende dat:

- *De coronacrisis heeft geleid tot een verslechterde Noord-Hollandse economie en nog slechtere economische voorspellingen;*
- 3125 - *De provincie een strak budget heeft en tijdens deze crisis extra zorgvuldig met financiële middelen om moet gaan.*

Overwegende dat:

- 3130 – *Provinciale gelden op dit moment alleen besteed zouden moeten worden aan a) bedrijven, maatschappelijke organisaties, sectoren en gemeenten die geraakt zijn door of strijden tegen de gevolgen van de coronacrisis; b) het herstel van de Noord-Hollandse economie, nu en na de crisis;*
- 3135 – *Er op dit moment dus geen (nieuwe) provinciale steun zou moeten worden verleend die niet corona-gerelateerd is.*

Verzoeken GS:

- 3140 *Alleen steun te verlenen aan bedrijven, maatschappelijke organisaties, sectoren en gemeenten die zijn geraakt door de coronacrisis of steun te verlenen die anderszins gericht is op het herstel van de economische situatie in Noord-Holland*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie FvD

- 3145 Mevrouw **NANNINGA** (FvD): Wij verwachten dat alle partijen hun stokpaardjes los kunnen laten, over hun eigen schaduw kunnen en willen heenstappen en de duurzaamheid even parkeren waar die hoort, voor een hele lange tijd in de koelkast, eerst het mkb helpen.

De **VOORZITTER**: De moties maken onderdeel uit van de beraadslagingen.

- 3150 De heer **VAN DER MAAS** (VVD): Voorzitter. Ik heb twee vragen. De eerste vraag is of mevrouw Nanninga wel goed begrepen heeft wat ik net gezegd heb. Dit fonds is een revolverend fonds dat investeert in de economie en dat geen cent gaat kosten. Wat dat betreft komt het erop neer dat dit geld goed gebruikt wordt zonder dat het iemand iets kost. De tweede vraag is, u hebt het over
- 3155 mkb-ers die niet door dit plan geholpen worden. Ziet u ook dat dat wel het geval is, want juist met dit fonds zullen wij zien dat er meer omzet en banen worden gecreëerd.

- 3160 Mevrouw **NANNINGA** (FvD): Wat leuk, gratis geld, de VVD wordt er helemaal socialistisch van, andermans geld uitgeven. Dat is dus niet waar. Het duurt meer dan 7 jaar voordat het iets gaat opleveren. Daarbij zitten er ook SDE-subsidies bij, dat geld moet ook ergens vandaan komen, dat moeten wij ook met zijn allen verdienen. Het zal best dat monteurs en dat soort mensen daar werkgelegenheid vinden, dat geloof ik zeker. Maar wij geloven stellig dat als je bestaande bedrijven gaat redden die het hoofd boven water kunnen houden, zoals de kroegbaas of het theater, dat dat op termijn veel meer werkgelegenheid oplevert dan eenmaal zonnepanelen
- 3165 aanleggen. Je moet bestaande bedrijven nu redden, want anders schep je alleen maar heel veel werkgelegenheid voor het UWV.

- 3170 De heer **KLEIN** (CU): Voorzitter. In de eerste fase van de crisis ging alle aandacht uit naar de medische slachtoffers van het nieuwe virus en de sociale gevolgen die de maatregelen hadden, bijvoorbeeld voor mensen waar de verplichte isolatie extra hard aankwam, zoals ouderen. Dat is natuurlijk heel terecht. Het virus zorgt bij heel veel mensen voor leed, verdriet en zorgen. Gelukkig zien wij ook veel mooie dingen, mensen die naar elkaar omzien, die op een creatieve

manier elkaar steunen en wij zien breed in de samenleving een grote flexibiliteit en veerkracht en dat is geweldig. Maar nu wij wat langer in deze crisis verkeren, zien wij steeds concreter hoe de gevolgen veel meer mensen gaan raken. Bedrijven gaan zien wat de gevolgen voor de lange termijn zijn. Mensen dreigen hun baan kwijt te raken. Allerlei organisaties en verenigingen maken zich zorgen over de manier waarop zij de komende maanden hun activiteiten kunnen organiseren. De Rijksoverheid doet haar best om de ondernemers te ondersteunen, maar wij zien dat de sociale infrastructuur minder aandacht heeft. Juist daar klopt het hart van de samenleving.

Wij dienen graag de motie over het sociale noodfonds mede in. Wij zijn blij met de initiatieven die GS al hebben genomen om bedrijven en organisaties tegemoet te komen, bijvoorbeeld door praktische ondersteuning te bieden, spreekuren te organiseren en ook door onze financiële instrumenten flexibel in te zetten. Ook de lobby voor de lokale culturele instellingen is een goed initiatief. Daarmee zijn wij er nog niet. Wij vinden het belangrijk dat de provincie gaat kijken op welke manier zij zo goed mogelijk kan bijdragen aan het oplossen van de nood op die gebieden die onze verantwoordelijkheid raken. Het idee om daar een groot bedrag voor te reserveren is een goede denkrichting. Wij zijn tegelijkertijd wel een beetje verbaasd over de manier waarop dat plan nu voor ons ligt, de coalitiemotie over dat economisch herstel- en duurzaamheidsfonds. Als die coalitiepartijen dat zo willen regelen, waarom ligt er dan nog geen uitgewerkt voorstel van het college? Dan waren wij nu al twee stappen verder geweest. Dan hadden wij een inhoudelijke discussie kunnen voeren en was direct daarna het geld beschikbaar geweest. In plaats daarvan hebben wij de afgelopen twee maanden nauwelijks iets gehoord en ligt er nu een voorstel om het te gaan onderzoeken. Het tweede probleem wat wij hebben met deze motie, is dat er allerlei politieke keuzes gemaakt worden zonder dat wij precies weten waar de nood het hoogst is. Het probleem is dat er nauwelijks zicht is op waar in de provincie het beste, het nuttigst en het meest efficiënt geïnvesteerd kan worden, want er zijn nog geen provinciale cijfers. Het mag niet zo zijn dat wij allerlei politieke hobby's gaan uitvoeren onder het mom van coronaherstel. Wij willen daarom graag dat GS eerst inzichtelijk gaan maken op welke gebieden die raken aan onze eigen verantwoordelijkheden, er problemen zijn en op welke manier de provincie daarbij kan helpen.

Wij hebben begrepen dat minister Wiebes vanmiddag al op vragen van Kamerlid Bruyns heeft toegezegd dat het CBS provincies wil ondersteunen bij het in kaart brengen van die informatie. Hoe gaat het in onze provincie, waar zijn problemen? Wij willen vragen of GS daar gebruik van willen maken, van dat aanbod. Wij ondersteunen de oproep om zo snel mogelijk te inventariseren hoe die economische en maatschappelijke infrastructuur op een duurzame manier gestimuleerd kan worden, maar wij voeren de discussie over de vorm graag wanneer die informatie bekend is.

De heer **SMALING** (SP): Voorzitter. Het zijn rare tijden, je kunt elk cliché wel gebruiken om aan te geven in welke situatie wij ons bevinden, maar soms lijkt het of we op een muur afstormen. Ik kan iedereen dit boek aanraden 'Zoönose', wat eigenlijk een grote voorspellende waarde heeft over de situatie waarin wij nu zitten. Wat het boek vooral laat zien, is dat de mens in bewogen taal zich steeds meer als een uitbraak begint te manifesteren. Dat is niet alleen dat het aantal mensen toeneemt, maar ook dat het aantal ecologische eenheden eigenlijk steeds meer onder druk komt te staan en die hangen wel degelijk samen met het feit dat wij nu met deze situatie te maken hebben. De luchtkwaliteit is gekoppeld aan de ernst waarmee deze uitbraak zich manifesteert. Zo is de almaar toenemende boskap in veel gebieden op de wereld ook een reden

dat de nabijheid van mensen tot gevaarlijke virussen steeds frequenter wordt. Wij zijn geglobaliseerd en wij hebben Schiphol in deze provincie. Het feit dat er zoveel vliegbewegingen zijn is ook gekoppeld aan het tempo waarin de pandemie zich kan manifesteren. De VN heeft het over voedseltekorten van Bijbelse proporties later dit jaar. Laat ons hopen dat dat niet aan de
3220 orde zal zijn, maar het heeft een reikwijdte die wij allemaal nog niet eerder hebben meegemaakt. Laten wij hopen dat het een wending ten goede zal nemen. Wij ondersteunen veel van de ingediende moties. Wij zijn blij met de motie samen met de PVV, want wij vinden het heel relevant dat de steun voor de voedselbanken wordt genoemd. Je kunt er een win-winsituatie van maken door de Noord-Hollandse boeren die met aardappeloverschotten zitten, te verbinden aan
3225 de voedselbanken waarbij je twee problemen voor een deel althans zou kunnen oplossen. Wij zijn blij met de uitleg over de VVD-motie en wij zijn ook blij met de inbreng van de CU die een aantal wezenlijke vragen stelt over deze motie die beantwoord zullen moeten worden. Wij moeten toewerken naar een provincie die duurzamer is, waar een aantal zaken minder zullen moeten worden, minder vliegbewegingen, minder asfalt, minder dieren, kortere voedselketens, wij
3230 moeten meer toe naar voedsel dat lokaal betrokken wordt en het moet vooral eerlijker. Ik zou in al die moties het woord eerlijk willen onderstrepen of vet gedrukt naar voren laten komen, want wij moeten wel iets leren van deze situatie en het resetten als dit allemaal voorbij is, moet niet leiden tot terug naar hoe het was, maar dat wij een aantal wezenlijke dingen veranderen. Ik hoop dat die moties daar voor een deel de aanzet voor zullen geven.

3235

Mevrouw **VAN SOEST** (50plus/PvdO): Voorzitter. Ik ben het met veel sprekers eens en hier en daar zal ik de nodige moties steunen. Alles is eigenlijk al gezegd, hier wil ik het even bij laten. Niet de grote bedrijven steunen, maar het mkb.

3240 De **VOORZITTER**: Wij gaan een kwartier schorsen tot 20.25 uur. De vergadering is heropend.

Mevrouw **BEZAAN** (PVV): Ik ben weer terug in de vergadering.

3245 De **VOORZITTER**: Dat is genoteerd. Het woord is aan de heer Van Dijk voor beantwoording in eerste termijn.

De heer **VAN DIJK** (CdK): Mevrouw de voorzitter. Voordat de gedeputeerden ingaan op de vragen die in eerste termijn zijn gesteld, heb ik er behoefte aan u nog even kort mee te nemen omdat de provincie voor mij in ieder geval een dubbelfunctie kent. Enerzijds ben ik voorzitter van PS en GS,
3250 maar ik ben ook Rijksheer. Gelet op de impact van de crisis en om u goed op de hoogte te houden, hebben wij als GS de afgelopen tijd actualiteitenoverzichten aan u gestuurd met mededelingen over hoe wij vanuit de verschillende portefeuilles in de provincie aan het helpen zijn om de impact van de maatregelen voor onze inwoners en onze ondernemers zoveel mogelijk te beperken. Dat is in eerste termijn nadrukkelijk aan de orde geweest. Daarnaast heb ik als
3255 Rijksorgaan een aantal taken en verantwoordelijkheden die ook heel relevant zijn. Daarover leg ik in eerste instantie verantwoording af aan het kabinet, veelal aan de minister van Binnenlandse Zaken. De afgelopen 9 weken heb ik aansluiting gezocht bij de bestaande crisisstructuur, want de crisis is nog steeds niet voorbij, corona is er nog steeds. Die is georganiseerd in vijf

3260 veiligheidsregio's in Noord-Holland waar ik nauw en regelmatig contact mee heb en waar ik veel respect heb voor hoe er de afgelopen maanden is en wordt geacteerd. In de uitvoering kom ik de verschillende regio's tegen en ik ben regelmatig aanwezig bij de regionale beleidsteams waar ook het crisisonderzoek wordt gevoerd. Daar zijn de voorzitters van de veiligheidsregio's primair aanwezig, dat betekent dat zij ook de eerste verantwoordelijken zijn. Natuurlijk zijn daar de gemeenten en burgemeesters bij aangesloten vanuit de vijf verschillende regio's. Ambtelijk volgt mijn kabinet ook de veiligheidsregio's en in die fase heb ik een rol genomen om snel de goede voorbeelden van de verschillende regio's onderling te delen. Ik heb regelmatig met de vijf voorzitters overleg. De coronacrisis is nog niet voorbij en dan heb ik het met name over alle gevolgen bijvoorbeeld voor de wijze waarop onze vrijheid is georganiseerd. Ik adviseer ook het Rijk en de Minister van Binnenlandse Zaken. Zo heb ik onlangs een ambtsbericht gestuurd, wij

3270 delen dat niet met u in het openbaar, maar in een brief heb ik u geïnformeerd over wat ik daarin heb geschreven. Wij proberen op die manier ook de burgemeesters zo goed mogelijk mee te nemen. Een ander belangrijk punt en ik vond het fijn om te horen van een aantal Statenleden, ik probeer een aantal sectoren die het op dit moment zwaar hebben, te bezoeken en een hart onder de riem te steken. Zo heb ik ondersteunende sectoren van de medische sector bezocht, maar ook

3275 het openbaar vervoer, sierteelt, akkerbouw, luchtvaart maar ook ondernemers en toerisme. Samen met mijn collega Brok, Cdk van Friesland, hebben wij bij het Rijk specifiek aandacht gevraagd voor de toeristische sector, maar in het bijzonder voor de specifieke economische situatie van de Waddeneilanden die het ook zwaar hebben, alhoewel ik de indruk heb dat naarmate het wat vrijer wordt, heel veel Nederlanders toch nog proberen om deze zomer en later

3280 in het jaar iets te gaan boeken. Het zijn dus bestaande overlegstructuren van de vitale infrastructuur van Noord-Holland. Ik had dat overleg al in het kader van veiligheid en crisis en ik ben nu bezig om een gelijksoortig platform te organiseren waar het gaat om de herstelfase of misschien moet ik het gewenningsfase noemen zolang wij nog met het virus te maken hebben. Het heeft veel invloed op ons eigen werk en ik hecht eraan daar kort iets over te zeggen. Wij zijn

3285 nu met elkaar aan het vergaderen in het provinciegebouw. Het is normaal gesproken erg rustig en leeg, er wordt massaal thuisgewerkt. Ik denk dat ik mede namens u kan spreken als ik zeg dat ik heel veel respect heb voor alle ambtenaren die de afgelopen weken en ook de komende tijd hun werk vanuit huis hebben moeten verrichten. Een aantal belangrijke afdelingen gaat gewoon door, dat zijn ICT, salarisbetalingen, maar ook het bedienen van bruggen en sluizen en uiteraard

3290 allemaal binnen de RIVM-voorschriften van 1,5 m afstand. Wij hebben een crisisteam corona binnen de provincie, dat staat onder leiding van de algemeen directeur en daar heb ik dagelijks contact mee. Dat betekent dat op dit moment bureaustoelen, toetsenborden, beeldschermen zodat medewerkers zoveel mogelijk thuis arboproof kunnen werken, want wij gaan ervan uit dat deze situatie nog wel even zal voortduren. De ambtelijke leiding en ook wij zijn heel tevreden

3295 over hoe flexibel de medewerkers zijn en hoe hard er wordt gewerkt. Dat geldt ook voor onze griffie en haar medewerkers die ons op een bijzonder uitzonderlijke wijze hebben ondersteund, werden hier ook mee geconfronteerd. Chapeau voor de wijze waarop wij de afgelopen weken zijn ondersteund en dat stemt ons heel goed, ook naar de toekomst toe. Het ziet ernaar uit dat deze situatie nog wel even zal duren en ik wil bij deze alle medewerkers ook van de griffie, een hart

3300 onder de riem steken. Ik denk dat wij alleen samen deze crisis te boven kunnen komen.

De **VOORZITTER**: Ik zie via de chat allerlei dankberichten aan de griffie.

3305 Gedeputeerde **ZAAL**: Voorzitter. Gek om voor het eerst als gedeputeerde jullie vanachter een scherm toe te spreken. Ik begin met even kort te schetsen wat de economische gevolgen voor de provincie zijn, welke maatregelen er al zijn genomen en vervolgens ga ik verder met het toekomstscenario waarbij ik ook zal ingaan op de moties. Ik zal het economische deel doen en vervolgens zal mevrouw Pels mij aanvullen met de financiële aspecten van de moties en de crisis in het algemeen. Wij weten nog niet hoe groot de impact van de crisis op de Noord-Hollandse

3310 economie is, dat hangt af van de scenario's maar ook van de duur van de maatregelen. Maar duidelijk is dat de gevolgen enorm groot zijn, waarschijnlijk groter dan voor andere provincies omdat wij in Noord-Holland heel veel bijdragen hebben in de sectoren die hard getroffen worden, de agrarische sector, toerisme, horeca, dat wij veel zzp'ers hebben en dat wij meer dan andere provincies een internationale oriëntatie hebben. Tegelijkertijd zien wij ook de

3315 innovatiekracht en creativiteit van de ondernemers. De boeren die de korte ketens weten te vinden richting de consument en de supermarkten, horecaondernemers die allerlei nieuwe verdienmodellen hebben bedacht en de musea en culturele instellingen die nu vooral online werken. Complimenten ook van GS aan onze ondernemers die in deze moeilijke tijd het hoofd boven water willen houden. Toen de eerste tekenen van de crisis zich aandienen, hebben wij

3320 meteen maatregelen genomen. U hebt daar een overzicht van gekregen. Ik noem even de spreekuren van Pim, soepel omgaan met de voorwaarden van het Participatiefonds Noord-Holland en het innovatiefonds en de snelle openstelling van de door Economische Zaken opgerichte kredietregeling voor startups en scaleups. Daar is veel gebruik van gemaakt, dat ziet u in het overzicht bij de stukken. Na de acute noodfase waarin ook het Rijk een hele grote rol

3325 heeft gehad met werkgelegenheidsmaatregelen en mogelijke wetgevingswijzigingen, komen wij in de volgende fase, die noemen wij de puinruim- en herstelfase. Ook daar kan Noord-Holland natuurlijk een rol in vervullen en als ik u vandaag goed gehoord heb, dan bent u het er unaniem over eens dat wij die rol moeten pakken. Dat blijkt ook uit de moties die zijn ingediend. Als wij kijken naar wat die rol zou moeten zijn, dan is die in die zin belangrijk dat de provincie zich

3330 vooral richt op de provinciale taken aanvullend op maatregelen van gemeenten en Rijk en nadrukkelijk in samenwerking met de andere overheidslagen en dat de maatregelen passen bij de ambities die onder andere zijn neergelegd in het coalitieakkoord. Het Rijk neemt vooral generieke maatregelen en wij als provincie moeten kijken naar wat past bij onze provinciale taken. Er is de algemene motie van 100 miljoen euro, daar zal mevrouw Pels de financiële

3335 aspecten van toelichten. Vanuit economie wil ik meegeven dat het belangrijk zou kunnen zijn om bij de uitvoering ook te gaan kijken naar werkgelegenheids- en arbeidsmarktmaatregelen. In onze monitor zien wij dat het aantal werkloosheidsuitkeringen is toegenomen en dat aanvankelijk het aantal vacatures is afgenomen en dat veel in ons overleg is aangevoerd dat werkgevers behoefte hebben aan stageplaatsen bijvoorbeeld. Juist de duurzaamheidsmaatregelen

3340 in de bebouwde omgevingen bieden heel veel kansen voor werkgelegenheid, dat zou ik bij de uitvoering in ieder geval willen meenemen. Motie 38, provinciale steun voor toerisme en seizoensgebonden horeca. Hier zijn wij al heel erg mee bezig, onder andere in MRA-verband, maar ook Holland boven Amsterdam heeft een campagne en die heet iets van 'thuis dichtbij huis'. Het is zelfs zo'n succes dat toerisme in eigen land en provincie, dat er in de hele provincie

- 3345 geen huisje meer te boeken is voor de zomervakantie. Daarom is deze motie overbodig of ondersteunend van beleid. Het tweede punt, de strandtenten en de regels PRV, het is in de eerste plaats aan de gemeente om te inventariseren of de regels daar beklappend zijn. De PRV is een bredere belangenafweging waarbij onder andere rust en reuring, natuur, rust op het strand, dus dat zo maar afwijken van de PRV heeft niet de voorkeur van GS. Dat aspect willen wij ontraden.
- 3350 Motie 39, provinciale hulp voor recreatieschappen. Daar zijn wij al heel druk mee bezig. Afgelopen vrijdag is er nog een gesprek geweest met de besturen van de recreatieschappen over dit onderwerp en dat staat hoog op de agenda bij de schappen en dat zullen wij samen met onze samenwerkingspartners in de schappen – wij gaan daar niet alleen over – oppakken. Deze motie is ter ondersteuning van het beleid en ik laat het aan PS of u hem wel of niet in stemming brengt,
- 3355 omdat wij daarmee bezig zijn. Motie 40 wordt door mevrouw Rommel besproken maar het eerste streepje van het dictum, om de korte ketens te stimuleren, wil ik omarmen, want je ziet die korte ketens in de crisis heel snel ontstaan. GS zouden het goed vinden om deze korte ketens te bestendigen op de lange termijn. Ik zie hiervoor een hele belangrijke rol in de voedselvisie, dus ik wil deze motie graag meenemen bij het uitwerken van de voedselvisie, dus dit punt nemen wij
- 3360 over. Dan heb ik alle moties behandeld.

- Mevrouw **NANNINGA** (FVD): Voorzitter. Ik ben niet helemaal zeker bij welke gedeputeerde mijn vraag thuishoort, dus dan moet mevrouw Zaal mij maar even verwijzen. Bij de motie werd aangegeven dat het college wat ruimte heeft bij het invullen van de duurzame voorwaarden. Kunt u schetsen aan welke duurzame voorwaarden ondernemers en mkb moeten voldoen om in
- 3365 aanmerking te komen voor steun van de provincie? Of moet ik die vraag aan een van uw collega's stellen?

- Gedeputeerde **ZAAL**: Mevrouw Pels neemt dit mee in haar bijdrage.
- 3370

- De heer **DEEN** (PVV): Voorzitter. Ik heb het al een paar keer eerder gehoord en mevrouw Zaal herhaalt het ook nog een keer. Wat heeft hulp bieden precies te maken met provinciale ambities? Daar ben ik nog niet helemaal uit. Wat mij betreft houden mensen die hulp nodig hebben, daar geen rekening mee. Graag nog wat meer uitleg.

- 3375 Gedeputeerde **ZAAL**: Het gaat om welke rol de provincie heeft in het spectrum waarin het Rijk, gemeenten en provincies maatregelen nemen. Iedere overheidslaag heeft een eigen rol, functie en doelstellingen. Wij kiezen ervoor om bij de taakstelling van het coalitieakkoord te blijven. Zo kunnen wij niet alleen de crisis bestrijden, maar daarmee ook een impuls geven aan andere
- 3380 doelstellingen in het coalitieakkoord. Rijk en gemeenten nemen meer generieke maatregelen voor alle organisaties.

De heer **DEEN** (PVV): Dank u wel.

- 3385 Gedeputeerde **ROMMEL**: Motie 40, de pachtinkomsten zijn ongeveer 1,2 miljoen euro per jaar. Wij gaan hier al soepel mee om. Wij zetten bijvoorbeeld op onze facturen die wij in juli gaan uitsturen, dat als een pachter een betalingsregeling wil, hij contact met ons kan opnemen. Wij

3390 hebben goede contacten met de pachters en vooralsnog zijn er wat wisselende berichten op, dus eigenlijk zou dit overbodig zijn, maar juist omdat mevrouw Zaal positief reageerde op het eerste punt, wil ik het niet tegenhouden. Wij gaan dus niet generiek maar wel specifiek hierbij helpen, dus ik zou zeggen, accepteren.

3395 Gedeputeerde **PELS**: Voorzitter. Wij zien dat het virus diepe sporen trekt in onze maatschappij en economie. De crisis heeft een enorme impact en zal de komende tijd onvoorspelbaar blijven. De duur van de crisis, zowel de gezondheidscrisis als de economische en maatschappelijke crisis, is niet te voorspellen. Ondernemers hebben het zwaar, de economie wordt hard geraakt.

3400 Gedeputeerde Zaal gaf daar al een toelichting op. Niet alleen de economie wordt geraakt. De crisis brengt ook aan het licht dat er veel kwetsbare mensen in onze samenleving zijn. Wij blijken als maatschappij zo kwetsbaar te zijn als onze meest kwetsbare mensen waar het gaat om gezondheid maar ook waar het gaat om sociaaleconomische mogelijkheden. Vele initiatieven ontstaan om de grootste noden te verlichten, zoals de kookklas van ons Statenlid Everduim waar kwetsbare kinderen alsnog onderwijs kunnen volgen. Al dit soort acties zijn als lichtpuntjes in deze onzekere tijd en deze vinden naar wij hopen, een vaste plek in onze maatschappij, ook als het herstel heeft ingezet. Tegelijkertijd is het bestrijden van het virus niet de enige opgave waar

3405 de wereld mee geconfronteerd wordt. De strijd tegen klimaatverandering vraagt onverminderd onze aandacht. Steeds meer mensen zien dit ook. Uit onderzoek is gebleken dat de steun voor klimaatmaatregelen tijdens de crisis juist toeneemt. Wij zien ook een versnelling van transities die al ingezet zijn. Initiatieven groot en klein schieten als paddenstoelen uit de grond. Denk bijvoorbeeld aan Support your locals, gericht op korte ketens en het ondersteunen van lokale productie. Wij werken thuis als dat kan en zorgen voor minder files en uitstoot. Wij worden ook geconfronteerd met de harde feiten. De wijze waarop wij globalisering hebben ingericht, maakt ons afhankelijk van lange ketens en gespecialiseerde productie en dat zorgt ervoor dat onze grondstoffen ineens achter gesloten grenzen zitten. Ondernemers en overheden moeten werken aan meer strategische onafhankelijkheid met kortere ketens en lokale beschikbaarheid van

3415 grondstoffen. Dit zijn tevens pijlers voor de transitie naar een circulaire economie, een transitie die een versnelling door zou kunnen maken door deze uitbraak. De wereldse uitdagingen die grenzeloos zijn zoals klimaatverandering, hebben een lokaal antwoord nodig. In het Engels zeggen ze: think global, act local. Het combineren van economische herstelmaatregelen en maatregelen tegen klimaatverandering leidt tot herstel op de korte termijn, maar ook op het voorkomen van een volgende crisis. Het is financieel het juiste om te doen. Uit berekeningen is al gebleken dat investeringen die wij nu doen, zich uitbetalen want als wij de klimaatverandering niet tegengaan, dan zullen de kosten straks nog veel hoger zijn. Ondanks de onzekerheden is dit het moment voor een overheid om op te staan en de schouders eronder te zetten, om te zorgen dat wij gezamenlijk met onze inwoners en ondernemers een nieuwe stip op de horizon zetten en

3425 daar naartoe werken. Samen creëren wij het verhaal van een Noord-Holland wat wij willen zijn, ondernemend, sociaal, duurzaam en samen zorgen wij ervoor dat dit verhaal werkelijkheid wordt. Zo kijken wij naar de motie provinciaal noodfonds sociale infrastructuur en naar de motie economisch herstel en duurzaamheidsfonds. Dit zijn onderdelen van het verhaal van het Noord-Holland wat wij willen zijn en de mogelijkheid om daar gezamenlijk aan te werken. Wij steken

3430 hiermee onze nek uit, want geen enkele andere provincie heeft 110 miljoen euro vrijgemaakt

voor de bestrijding van deze crisis. Als college omarmen wij deze opdracht van harte. Wij weten tenslotte met welke opdracht u ons aan het begin op pad heeft gestuurd. Niet voor niets heet het coalitieakkoord 'Duurzaam doorpakken'. Dat doorpakken zullen wij ook in deze tijd blijven doen. In de herstelmaatregelen ook van het Rijk, kan de regio een krachtige rol spelen. Samen met gemeenten staan wij dichtbij genoeg en kunnen tegelijkertijd het overzicht houden en belangen afwegen. Zo is ook de brief ontstaan die aan de minister van Cultuur, mevrouw Van Engelshoven, is gestuurd. Dank voor uw complimenten daarvoor. Samen met alle 47 gemeenten van Noord-Holland hebben wij haar opgeroepen om samen met ons op te trekken in het redden van de regionale culturele sector.

3435

3440

Mevrouw **NANNINGA** (FvD): Ik had een verduidelijkende vraag, kan de gedeputeerde concrete voorbeelden geven van duurzaamheidseisen waar een mkb'er die zich meldt om steun, aan zou moeten voldoen? Wat moet degene doen of laten om noodhulp te kunnen krijgen?

3445

Gedeputeerde **PELS**: Ik zal hierop terugkomen bij de reactie op uw motie en in de rest van ons verhaal. Ik heb uw vraag duidelijk gehoord. Naast onze brief stond ook gisteren in de Volkskrant dat de G4, de steden Rotterdam, Den Haag, Utrecht en Amsterdam die natuurlijk al onder onze brief stonden, zich ook achter deze oproep scharen. Wij zijn blij dat wij als Noord-Holland voorop lopen in de strijd voor meer middelen voor de culturele sector. Samenwerking met alle

3450

overheidslagen is hierbij van groot belang. De gemeenten en wij als provincie kunnen de schade goed in kaart brengen en maatregelen treffen, maar daarvoor zijn wel extra financiële middelen van het Rijk nodig. De brief is een oproep, maar ook een opdracht aan onszelf als gemeenten en provincie om verbinding en samenwerking te zoeken in deze en alle andere opgaven die wij hebben in deze crisis. Wij moeten dit samen doen als overheden met het Rijk en Europa, maar

3455

natuurlijk ook met een brede maatschappelijke betrokkenheid van bijvoorbeeld financiële instellingen, ondernemers, burgercoöperaties en andere betrokken partijen, samen zijn wij slimmer en effectiever en kunnen wij elkaar versterken. De culturele sector in Noord-Holland is groot, iets waar wij dankbaar voor mogen zijn. Dat betekent tegelijkertijd dat hier de grootste klappen zullen vallen. Uit de eerste berekeningen blijkt dat er tussen maart en juni 500 miljoen

3460

euro aan omzetverlies is in deze sector. In Amsterdam alleen al is 1 op de 10 mensen afhankelijk van deze sector voor hun inkomsten. De opgave in de culturele sector zal zwaar zijn en zelfs helpen – wat wij na vandaag kunnen gaan doen – zal pijn gaan doen, want wij kunnen niet iedereen helpen. Gemeenten en provincie schieten verbonden culturele instellingen al te hulp, bijvoorbeeld door huren kwijt te schelden of uit te stellen of door subsidies naar voren te

3465

trekken. Gemeenten zoals Amsterdam en Alkmaar hebben al extra geld vrijgemaakt, maar niet elke gemeente kan dat doen. Er zijn grote zorgen over de financiële positie van gemeenten door teruglopende inkomsten en hogere uitgaven. Je kunt misschien denken, verwachten wij dan niet hetzelfde voor de provinciale begroting? Op dit moment verwachten wij op de korte termijn geen negatieve effecten op de inkomsten van de provincie. Echter, wij moeten wel gaan kijken in

3470

aanloop naar de begroting of er wijzigingen zullen zijn, bijvoorbeeld bij onze partners die wel rekening moeten houden met bezuinigingen. Dat gesprek kunnen wij met elkaar aangaan bij bespreking van de kaderbrief. Het Rijk staat in principe aan de lat voor de financiële schade bij gemeenten en provincies door de maatregelen die zijn genomen om het virus te bestrijden. Wij

3475 hopen dan ook dat het Rijk op korte termijn de gemeenten en provincies zal compenseren. Het is
 daarbij van belang als wij kijken naar extra steun, om te beseffen dat wij niet zoals het Rijk, de
 staatsschuld op kunnen laten lopen. Wij zullen steeds een sluitende begroting moeten
 presenteren. Dat kan soms betekenen dat wij niet dezelfde snelheid kunnen aanhouden als het
 Rijk, maar goed moeten wegen wat past bij onze taken en bevoegdheden. In de motie provinciaal
 3480 noodfonds sociale infrastructuur roept u op tot steun van de culturele en maatschappelijke
 infrastructuur op de korte termijn met een noodfonds van 10 miljoen euro. Ondanks dat de
 provincie op dit moment maar een beperkte rol heeft bij de culturele sector, zien GS deze
 steunmaatregelen als noodzakelijk. Daarom adviseren wij positief op de motie. In de uitvoering
 van de motie zien wij de volgende aandachtspunten met betrekking tot de culturele
 3485 infrastructuur. Waar de focus van het Rijk ligt op ondersteuning van instellingen van nationaal
 belang, willen wij de focus leggen op het steunen van instellingen met een regionaal belang en
 spreiding daarin centraal stellen. Waar Amsterdam al haar hoofdstedelijke verantwoordelijkheid
 pakt, zullen wij samen met de andere gemeenten kijken naar de regio en zoals gezegd, wij zullen
 niet iedereen kunnen helpen. Daarom moeten instellingen van regionale meerwaarde zijn.
 Eerdere onderzoeken kunnen ons hierbij ondersteunen. Wij weten al welke instellingen van
 3490 belang zijn. Wij verwachten cofinanciering van gemeenten. Dit risico moeten wij samen lopen en
 zo voorkomen wij ook dat het geld landt in gemeenten waar eerder door politieke keuzes is
 bezuinigd op cultuur. Wij onderzoeken de mogelijkheid van garantstellingen, omdat wij van het
 Rijk verwachten dat zij uiteindelijk de schade compenseren. Een instelling moet financieel gezond
 zijn geweest voor de uitbraak, wij gaan geen structurele gaten bij gemeenten dichten maar ook
 3495 niet bij instellingen. Daarnaast is snelheid gewenst, maar tegelijkertijd staan wij voor een
 ingewikkeld proces. Welke keuzes gaan wij maken, wij moeten zorgen dat wij die goed wegen.
 Daarom zal ik voor de uitwerking van de motie binnenkort contact hebben met alle wethouders in
 Noord-Holland. Wij zullen PS voor de zomer informeren over hoe wij dit geld tot besteding willen
 laten komen. Waar de schade voor de culturele sector steeds meer duidelijk wordt, moet voor
 3500 sport- en dorpshuizen nog uitgewerkt worden wat de geleden financiële schade is. Veel
 verenigingen zijn recent weer gestart met trainingen voor jeugdleden, maar de kantines mogen
 nog niet open. Het Rijk heeft wel 110 miljoen euro vrijgemaakt en ook NOC*NSF heeft een
 steunfonds opgericht. Hierover, de steun die nodig is voor de sport, zullen wij u voor de zomer
 informeren. Met dorpswerk Noord-Holland is al een gesprek gevoerd en binnenkort vindt een
 3505 tweede gesprek plaats. Ook hierover zullen wij u voor de zomer informeren. De culturele en
 maatschappelijke infrastructuren zullen langer geraakt worden dan enkel tijdens deze acute fase.
 Zo kunnen podia, theaters en musea maar een beperkt aantal bezoekers ontvangen de komende
 tijd. Om deze essentiële infrastructuur toch te behouden, is het belangrijk dat wij de komende
 tijd blijvend investeren. Hoe wij dat gaan doen, werken wij de komende tijd uit en dat zullen wij
 3510 met u bij de begroting bespreken waar wij de maatregelen die GS voorstellen voor de uitwerking
 van de motie voor het herstelfonds, met u zullen bespreken. Als overheid moeten wij dit moment
 aangrijpen en ook durven investeren. De motie roept op om dit voornamelijk revolverend te
 doen. Dit zal mogelijk niet voor alle maatregelen kunnen gelden, zoals de motie ook stelt.
 Daarnaast zijn er ook met revolverende maatregelen uitvoeringskosten gemoeid. Gezien het feit
 3515 dat deze mede afhangen van de maatregelen en de instrumenten, zal er later dekking voor deze
 kosten worden gevonden. De financiële instrumenten waaraan gedacht kan worden, zijn

participaties door storting in aandelen, leningen en garantstellingen. Voor de benodigde financiële middelen kunnen voorlopig eigen middelen worden ingezet, omdat wij op dit moment nog voldoende middelen beschikbaar hebben via schatkistbankieren. Eventuele risico's kunnen
3520 wel leiden tot een mogelijk noodzakelijke aanvulling van het weerstandsvermogen. Uit onze overwegingen mag blijken, wij adviseren positief op beide moties waarmee u ons een grote opdracht en groot vertrouwen geeft. Begrijpelijk is het dat er twijfels zijn en aandachtspunten worden meegegeven. Zoals de premier al zei, wij sturen op zicht, wij kunnen nog niet precies zien wat de consequenties van de uitbraak zullen zijn en de invloed hiervan op onze
3525 steunmaatregelen, maar tegelijkertijd weten wij dat dit nodig is, wij kennen de uitdagingen voor de toekomst. Aangezien de motie voor het oprichten van een fonds en de voorwaarden daaraan verbonden, een onderstreping zijn van het coalitieakkoord, omdat wij zien dat de grote motie al voldoende richting geeft en een groot bedrag vrijmaakt, zien wij die dan ook als de voornaamste opdracht voor GS. Wij willen de moties Groener uit de crisis en de motie Pak coronacrisis en
3530 klimaatcrisis en biodiversiteitscrisis tegelijkertijd dan ook ontraden, die zien wij als overbodig.

Mevrouw **NANNINGA** (FvD): Ik begrijp een beetje welke kant die duurzaamheidseisen op moeten maar wat heeft de ondernemer in nood hieraan om morgen de salarissen te betalen en zijn bedrijf gezond te houden? Wat heeft het mkb hieraan?

3535
Gedeputeerde **PELS**: In die zin is er even wat geduld nodig, zodat ik ook op de moties van FvD kan reageren. Wij verstaan elkaar niet of in ieder geval anders. GS zetten een impuls voor het mkb neer doordat wij geld vrijmaken om woningen maar ook andere gebouwen te verduurzamen. Daar komt allemaal werk achter vandaan, dat is de inzet van GS, dus het gaat niet zozeer om
3540 algemene maatregelen zoals het Rijk die neemt en waar voorwaarden aan worden verbonden, maar wij kiezen ervoor om heel gericht de economie te stimuleren en daarmee ook de werkgelegenheid.

Mevrouw **NANNINGA** (FvD): Ik tast nog in het duister. Begrijp ik dat er een soort
3545 doelgroepenbeleid wordt gevoerd, dus dat wij wel de installateurs willen helpen maar niet de kroegbaas? Zoals ik het begrijp, zegt de gedeputeerde, wij gaan wel even kijken welke branches wij goed, belangrijk en nuttig vinden, maar de sportschoolhouder of winkelier valt daar niet onder. Wij gebruiken dit meteen om de maatschappij opnieuw vorm te geven volgens onze idealen. Of begrijp ik dat verkeerd?

3550
Gedeputeerde **PELS**: Wij kiezen ervoor om zoals mevrouw Zaal ook al heeft aangegeven, dicht bij de provinciale taken te blijven zoals vastgelegd in het coalitieakkoord. Het Rijk treft algemene maatregelen en wij kiezen voor een economische impuls die dichtbij onze taken en het coalitieakkoord ligt.

3555
De heer **KLEIN** (CU): Voorzitter. GS doen eigenlijk al of alles al duidelijk is hoe wij dat geld gaan besteden. Ik heb mevrouw Pels overvloedig aandacht horen besteden aan de culturele sector, wat op zich een relevante sector is. Tegelijk hoor ik u zeggen dat u allerlei punten uit het coalitieakkoord wilt gaan versterken met deze gelden, maar onze vraag is geweest, kunt u eerst

3560 aangeven waar in onze provincie de echte problemen zitten en hoe wij daar het beste op kunnen reageren? Het lijkt nu alsof u al weet hoe u dat geld gaat besteden. Door deze reactie word ik toch wat huiverig om de motie te steunen.

3565 Gedeputeerde **PELS**: De aandacht voor de culturele sector komt ook voort uit het feit dat dit mijn portefeuille betreft en ik verwacht dat PS van mij verwachten daar een goed verhaal bij te hebben en u uitgebreid te informeren. Ook omdat de motie oproept om op korte termijn aan de gang te gaan en PS daarover te informeren. Daarom wil ik u nu vast meegeven met welke voorwaarden wij straks op pad gaan, zodat als u daar aandachtspunten ziet, u die alvast aan GS kunt meegeven. In die zin zie ik twee moties met twee verschillende snelheden, enerzijds het noodfonds voor de
3570 korte termijn en voor de lange of middellange termijn het herstellfonds en die hebben andere snelheden. Over het korte termijnverhaal wordt u voor de zomer geïnformeerd en de lange termijn bespreken wij met u bij de begrotingsbehandeling. Dan kunt u zien hoe GS de verdere uitwerking zien. In de motie – zo lees ik hem – geven de indieners duidelijk richting aan wat zij willen. Er staat duidelijk in de overwegingen, focust u zich op de gebouwde omgeving en twee,
3575 op de culturele en maatschappelijke infrastructuur. Daarom reageer ik op de motie zoals ik gedaan heb.

De heer **KLEIN** (CU): Ik wil u gelijktijdig vragen om wat breder te kijken, want het is belangrijk voor een nood- en herstellfonds te gaan kijken, waar is de nood precies en hoe kunnen wij het
3580 beste dat herstel ondersteunen. Daarom is het niet zo netjes dat in de motie al zo overduidelijk voorgesorteerd wordt op een aantal politieke speerpunten van partijen, maar zullen wij goed moeten gaan kijken waar de toegevoegde waarde kan zitten. Wilt u toezeggen dat u dat breed gaat meenemen en dat u ons bij de uitwerking van de opdracht laat zien op welke manier de middelen effectief worden ingezet?

3585 Gedeputeerde **PELS**: Ik zie de motie al als een brede opdracht, want de gebouwde omgeving en culturele en maatschappelijke infrastructuur steunen over een langere termijn, is al een brede opdracht als wij daar echt effect willen hebben. Wij moeten er met zijn allen voor waken dat wij niet allemaal kleine deelmaatregelen gaan nemen, maar echt proberen om op een paar vlakken
3590 een groot effect te realiseren. GS zien die mogelijkheden zeker in de gebouwde omgeving. omdat wij het bijvoorbeeld voor woningeigenaren mogelijk maken om versneld hun woning te verduurzamen. Dat is goed voor het klimaat maar ook goed voor hun portemonnee. Wij zien bijvoorbeeld instellingen die het nu zwaar hebben, zoals onze sportverenigingen, voor wie het straks mogelijk wordt iets aan de verduurzaming te doen en hun rekening naar beneden te
3595 helpen. GS zien het als een brede opdracht om binnen die twee gebieden te kijken hoe wij tot echte verandering kunnen komen.

De heer **KLEIN** (CU): Ik vind het dan wel heel belangrijk dat gekeken wordt naar waar de toegevoegde waarde precies ligt ten opzichte van alle landelijke regels die er zijn. Ik ben het niet
3600 vaak met FvD eens, maar op dit punt wel dat het terecht is. Vanuit allerlei gremia wordt al verduurzaming van de bouw gestimuleerd en dat is goed, maar onze maatregelen moeten wel echt toegevoegde waarde hebben.

3605 Gedeputeerde **PELS**: Dat onderschrijven wij volledig. Natuurlijk moeten wij ervoor zorgen dat onze maatregelen van toegevoegde waarde zijn, daarom mijn eerdere pleidooi om goed samen te werken met andere overheden, zoals het Rijk, maar ook Europa kan heel interessant zijn bij de uitwerking van deze motie.

3610 De **VOORZITTER**: Er is een verzoek van mevrouw Van Soest of u de nummers van de moties wat nadrukkelijker zou willen noemen om verwarring te voorkomen. De heer Zoon geeft aan dat u heeft gereageerd op een motie die niet is ingediend. Er is maar een motie ingediend door de PvdD.

3615 Gedeputeerde **PELS**: Ik zoek het nummer van de motie op, maar misschien kan de griffie dat even influisteren, want wij hebben die helaas niet geprint gekregen. Ik moet het doen met het heen en weer schuiven tussen verschillende schermen.

3620 De **VOORZITTER**: Dan stel ik voor dat u even de motie voorleest, dan noem ik of de griffier direct het nummer en tikt dat in de chat. Ze staan allemaal goed genummerd in iBabs.

3625 Gedeputeerde **PELS**: De volgende motie van de PVV over de voedselbanken. De afgelopen week heb ik gesproken met de directeur van de Voedselbank Amsterdam. Hij vertelde dat de tekorten aan voedsel gelukkig zijn opgelost en de grootste problemen zit nu vooral in het aantrekken van voldoende vrijwilligers, omdat die vaak tot de kwetsbare doelgroep behoren. Wij mogen heel erg dankbaar zijn dat Defensie inmiddels de rol op zich heeft genomen om te ondersteunen in de lokale voedseldistributie. Wij onderkennen als GS het belang van voedselbanken in de strijd tegen armoede en ook in de strijd tegen voedselverspilling, echter voedselbanken zijn voornamelijk afhankelijk van donaties en niet zozeer van subsidies. Dat maakt het mogelijk voor hen om zelfstandig te opereren en dat is ook hun wens. Wij hopen dan ook dat de mensen blijven doneren en zich melden als vrijwilliger. Zoals u weet, is voedselverspilling een aandachtspunt van het college en vanuit de nieuwe agenda Circulaire Economie waarvoor u recent een discussienota heeft ontvangen, zal de voedselbank worden betrokken bij de verdere strijd tegen voedselverspilling. Zo houden wij zicht op waar mogelijke verbeteringen in de keten zitten en kunnen wij gezamenlijk ten strijde trekken tegen voedselverspilling. Echter, gezien de
3630 zelfstandige positie van de voedselbanken en de taken van de provincie zien wij geen rol in het
3635 financieel ondersteunen van de voedselbanken en daarom ontraden wij deze motie.

3640 De heer **VOSKUIL** (PvdA): Voorzitter. Ik kan het betoog van de gedeputeerde goed volgen en uit mijn eigen ervaring weet ik ook dat voedselbanken er weinig voor voelen om onderdeel van sociale zaken te worden. Echter, wij hebben wel hele goede contacten als provincie met de agrofoodsector. Daar zijn op dit moment overschotten. Zou u bereid zijn om zich in te spannen om de agrofoodsector in nauw contact te brengen met de voedselbanken zodat de overschotten voor zover dat nog niet gebeurt, voor een belangrijk deel die kant op geleid worden, want dan hebben wij echt het voordeel dat er geen voedsel verspild wordt en dat mensen die zijn

3645 aangewezen op de voedselbank, kunnen beschikken over het overschot aan prachtige verse gezonde groenten en fruit die wij hier verbouwen?

Gedeputeerde **PELS**: Wij weten dat op dit moment al en weten zowel de agrarische sector als de voedselbank elkaar goed te vinden. Wij hebben dat vrij direct na de uitbraak van de crisis
3650 uitgevraagd bij de voedselbanken en de agrarische sector. Toen bleek interventie door de provincie niet nodig. Het lijkt nu te stabiliseren, dus er is nu voldoende aanbod en wat de directeur ook meegaf, ze kunnen niet iets met elke donatie van voedselaanbod. Zij gaf het voorbeeld dat als je 3.000 monden te voeden hebt, dan heb je niets aan 100 bakken aardbeien. Dus probeer niet alles te matchen wat niet te matchen is. Ik zie vooral in de toekomst een rol van
3655 de voedselbanken bij de uitwerking van hoe wij om willen gaan met voedselverspilling, want het is de mooiste manier dat als er voedselverspilling is, zij daar de afzet van krijgen, maar om nu als intermediair op te gaan treden, denk ik dat wij juist meer in de weg gaan lopen.

De heer **VOSKUIL** (PvdA): Voorzitter, een aanvullende vraag. Ten aanzien van de aardbeien kan ik
3660 het mij voorstellen, want die blijven niet zolang houdbaar, maar er zijn zaken als kool, uien en wortelen die je tot bijna in het oneindige kunt bewaren. Zou u toch willen kijken om daar een push op te geven en meer te kunnen matchen, want de vraag bij de voedselbanken stijgt en het aanbod dat nu nog voldoende is, kan morgen te weinig zijn.

3665 Gedeputeerde **PELS**: Wij hebben wekelijks overleg met onder andere de Greenports en ik zal uw zorgen daar zeker delen.

De heer **SMALING** (SP): Voorzitter. Ik zou kunnen herhalen wat de heer Voskuil net zegt, terwijl het ook onderstreept dat je hier een debietsituatie hebt, omdat je de overschotten in de provincie
3670 matcht met de voedselbanken. Daar is veel te coördineren en te verbeteren waar het provinciale schaalniveau juist voor nodig is en wat op gemeentelijk of regionaal niveau minder makkelijk gaat. Ik vind het antwoord van de gedeputeerde eigenlijk wel heel teleurstellend. Er worden moties ingediend die redelijk vaag zijn verwoord, omdat je niet alle sectoren in een motie kwijt kunt, maar de mensen die nu het meest aangewezen zijn op hulp en die aantallen zullen
3675 behoorlijk toenemen de komende tijd, die laat mevrouw Pels als een baksteen vallen.

Gedeputeerde **PELS**: Ik herken mij totaal niet in uw woorden. Wij hebben als GS aangegeven dat wij het belang van de voedselbanken kennen, maar wij moeten er wel voor zorgen dat wij hier geen dingen gaan verzinnen waar de sector en de voedselbanken geen behoefte aan hebben. De
3680 directeur van de voedselbank Amsterdam heeft duidelijk gezegd, er is op dit moment geen tekort aan voedsel bij de voedselbanken. Dan moeten wij hier als GS geen probleem van gaan maken als dat probleem er niet is.

De heer **SMALING** (SP): U zegt wel dat er een gebrek is aan vrijwilligers, dan kun je toch op dat
3685 punt juist een inbreng bedenken, omdat de provincie toch eigenaar is van dit probleem en de oplossing ervan. Ik begrijp wel wat u zegt dat je niets moet gaan doubleren en niet gaan oplossen wat blijkbaar geen probleem is, maar er zitten wel problemen vast aan het hele

3690 voedselbankgebeuren waarbij wij een rol kunnen spelen, al is het alleen al om als provincie uit te stralen dat wij dit een prioriteit vinden. Dan zou het goed zijn om niet zo streng over de motie te oordelen.

De **VOORZITTER**: Ik wil bij u allemaal onder de aandacht brengen om de interrupties korte vragen te laten zijn.

3695 Gedeputeerde **PELS**: Er is gelukkig al iemand in dat gat gesprongen en dat is Defensie die ervoor zorgt dat er voldoende handen zijn om de lokale voedseldistributie op gang te houden. Deze GS zijn van duurzaam doorpakken en wij gaan niet voor een signaal nu organisaties ondersteunen die daar zelf niet op zitten te wachten.

3700 De heer **DEEN** (PVV): Voorzitter. Ik merk toch wel een vrij starre houding bij gedeputeerde Pels als het niet gaat om een college breed ingediende motie. Ik zou het fijn vinden als zij ook openstaat voor andere moties en meningen. Is zij bekend met het feit dat Noord-Holland groter is dan alleen Amsterdam, want wij hebben namelijk wel voedselbanken gesproken die op wat voor manier dan ook hulp nodig hebben. Daarom vragen wij in onze motie om in kaart te brengen
3705 waar hulp in welke vorm dan ook in het verlengde van wat de heer Smaling zegt, noodzakelijk is. Ik vind het heel gemakkelijk om alles wat niet past in de duurzaamheidsmotie, continu af te serveren. Ik vind dat eigenlijk niet kunnen. Is mevrouw Pels bereid verder te kijken dan alleen de voedselbank Amsterdam?

3710 Gedeputeerde **PELS**: Altijd en dat hebben wij ook gedaan. Aan het begin van de crisis hebben wij een brede uitvraag gedaan om te kijken zowel naar mogelijke voedseloverschotten als de problemen die er zouden spelen, maar inmiddels hebben wij gezien dat er voldoende voedsel bij de voedselbanken is en dat Defensie de problemen met de vrijwilligers oplost. Daar zit op dit moment geen toegevoegde waarde om daar overheen als GS nog iets te gaan doen. Dan de

3715 moties van FvD. Wij begrijpen uw zorgen en zoals ik net hopelijk heb kunnen aangeven, zitten wij veel meer te denken aan stimuleren en niet zozeer aan het nemen van maatregelen en daar dan bepaalde voorwaarden aan verbinden. Wij vinden het tegelijkertijd belangrijk dat wij als provincie gewoon doorgaan met het beleid dat wij hebben ingezet. Het is belangrijk dat wij een consistente partner zijn die gewoon haar werk uitvoert. Daarom willen wij moties 44 en 45 ontraden.

3720 De **VOORZITTER**: Bent u allemaal klaar voor de tweede termijn als u daar behoefte aan heeft? Wilt u dat in de chat kenbaar maken? Er zijn in ieder geval twee mensen die daar behoefte aan hebben.

3725 *Tweede termijn*

De heer **DEEN** (PVV): Voorzitter, ik gaf net al aan in mijn interruptie bij gedeputeerde Pels dat ik de indruk krijg dat GS wel verandering willen, maar alleen als het in hun eigen straatje past. Met name moties die college breed worden ingediend, die eigenlijk al zijn aangenomen en ingevuld,
3730 daar wordt veel over gesproken maar de andere moties worden bijna allemaal ontraden of

kunnen niet worden uitgevoerd, terwijl mevrouw Pels wel zegt, wij zijn echt op zoek naar organisaties die van regionale meerwaarde moeten zijn. Volgens mij zijn de voedselbanken daar een mooi voorbeeld van. Die zijn natuurlijk afhankelijk van donaties en geld van derden en zij zijn er heel erg trots op dat ze het daarmee kunnen redden, maar ik ben van mening dat er in
3735 Noord-Holland veel voedselbanken zijn – ook Amsterdam – die tot 30% meer aanvragen voor voedsel ontvangen. Ze zullen het misschien qua voedsel wel redden, maar dan vertaalt mevrouw Pels het weer naar een duurzaam iets als het tegengaan van voedselverspilling. Daar gaat het even niet om. Het gaat erom die mensen te helpen en het is fantastisch dat Defensie assisteert, maar wij willen graag – ook aan de samenleving – laten zien dat wij als provincie daar ook mee
3740 bezig zijn, maar ik geloof niet dat mevrouw Pels dat van plan is.

Mevrouw **STRENS** (D66): Voorzitter. Dank aan het college voor de uitvoerige beantwoording. Mooi om te constateren dat wij in dit coronadebat brede steun hebben om onze provinciale rol te pakken en gezamenlijk te zorgen dat wij sterker uit deze crisis komen. Maar dat het nog een
3745 pittige tijd gaat worden, is wel een zekerheid, niet alleen qua economische en sociale impact maar ook de uitdaging om het virus het hoofd te bieden en bovenal gezond te blijven. Dan de moties. Motie 37, alhoewel wij het doel van voedselverspilling van harte onderschrijven, zullen wij tegen deze motie stemmen omdat wij die niet passend vinden bij onze rol als provincie. Wij stemmen tegen motie 38 vanwege de bepaling over de PRV die daarin is opgenomen. Motie 39, is
3750 in lijn met hetgeen wij al doen en zien wij als ondersteuning van beleid. Motie 40 over provinciale pacht. Wij zijn blij dat het college aangeeft de korte ketens mee te nemen in de voedselvisie die wordt opgesteld. Daar zijn wij blij mee, dus zullen wij voor stemmen. Motie 41 en 42 hebben wij mede ingediend, dus dat spreekt voor zich. Motie 43, deze zit al voldoende verweven in motie 42 en wij stemmen tegen. De moties van FvD die juist geen duurzame eisen wil stellen, staat in onze
3755 ogen haaks op wat betoogd is in motie 42 en daar zullen wij dan ook tegen stemmen.

De heer **ZAAL** (GL): Voorzitter. Dank aan het college voor de beantwoording van mijn vragen. In mijn eerste termijn heb ik de nadruk gelegd op samenwerking en ik heb gelukkig van het college gehoord dat zij bereid is veel van de in de moties genoemde wensen serieus te onderzoeken en
3760 met partners in gesprek te gaan. Dan het punt van FvD dat sprak van tekenen bij het kruisje. Daar is geen sprake van geweest, dat kunnen wij zeggen als betrokkene bij alle voorbereidingen. Door geen van de indieners is er getekend bij het kruisje. Natuurlijk zijn wij blij met een groen rechtse koers, zeker zoals collega Van der Maas die propageert, maar dat laat nog steeds veel ruimte voor verschil van opvatting en dat is maar goed ook. Het CDA heeft bij economisch herstel
3765 misschien een andere voorkeur dan GL en DENK zal bij sociale infrastructuur wellicht aan andere organisaties denken dan de VVD en toch hebben zij allemaal gekozen voor een vereende inzet via deze moties. Daar zijn wij blij mee. Er is naar onze overtuiging geen tegenstelling tussen economische ontwikkeling en duurzaamheid. Het klinkt misschien wel heel abstract als wij het hebben over verkorting van de distributieketens, maar laten wij vooral bedenken dat het vooral
3770 gaat om die boerin die vorige week in het nieuws was omdat zij 6.000 kg van haar Beemster aardappels bij een Noord-Hollandse supermarktketen stortte. Uiteindelijk bereikte zij een akkoord met dezelfde onderneming die alsnog aanbiedt om haar producten in Noord-Hollandse

winkels aan te bieden. Dat is een korte keten en een voorbeeld van het steunen van het mkb en het verduurzamen van de economie. Een prachtige ontwikkeling.

3775

De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter. Ik dank GS voor het heldere antwoord. Ik hoor een aantal keren terugkomen dat GS zich vooral richten op provinciale taken en maatregelen die moeten passen bij de ambities van de provincie. Ik zou willen zeggen, focus nou niet te veel op de rol van de provincie en de taken die bij ons horen. Het is crisis en dan is het goed dat de provincie zoekt naar de meerwaarde die zij kan hebben en die ligt in veel gevallen net even buiten onze officiële taken en het is nu juist het moment om die op te pakken. Dat zeg ik ook in het verlengde van hoe wij motie 42 lezen. Motie 42 gaat over werkgelegenheid en dat moet breder zijn dan alleen maar bouwbedrijven en installateurs die bezig zijn met verduurzamen. Dus maak dat praktisch en uitvoerbaar. Het is zoals gedeputeerde Pels terecht zei, een brede motie en wij hebben deze mede ingediend, dus ik ondersteun het doel om echt een impuls te geven en Noord-Holland verder te brengen in deze crisis en daarna, maar neem dat alsjeblieft zo breed mogelijk op. Dan onze eigen moties. Ik zie bij D66 en bij gedeputeerde Zaal wat zorgen met name over het laatste punt, de strandtenten en de PRV. Ik bedoel natuurlijk niet dat er vanaf nu een grote party op het hele strand mag plaatsvinden. Het gaat mij er juist om dat er strandtenten zijn die wellicht als het naseizoen wat langer loopt, wat langer open kunnen blijven om inkomsten binnen te halen. Er staat ook bewust 'waar nodig en mogelijk' en ik vertrouw dat de gedeputeerde de afweging van de balans aan de kust maakt zoals wij die hebben afgesproken hebben in het kustpact. Inderdaad, wij zijn daar niet de eerste, de gemeenten zijn daar allereerst aan zet. Ik bedoel dat de provincie constructief meedenkt en dat niet tegenhoudt. Ik hoop met deze toelichting toch nog een positief advies te kunnen krijgen. Ik begrijp dat er in de campagne al veel gebeurt, dat is goed. Ik krijg overigens van een aantal wethouders niet het signaal dat er geen enkel huisje meer is bij te boeken, maar wij zijn op de goede weg als die campagne goed loopt. Dank u wel daarvoor. Dan motie 39, ondersteuning van beleid, dat wist ik niet, maar goed dat het gesprek heeft plaatsgevonden, dus ik trek motie 39 in. Motie 40 met het positieve advies brengen wij graag in stemming. Wij ondersteunen de motie voedselbanken, want dit is juist een van de punten waar de provincie net even buiten haar taken juist van meerwaarde kan zijn. Daarmee herhaal ik nog maar eens de oproep aan GS om dat te doen en in deze tijd de meerwaarde van het middenbestuur dat wij zijn, te onderstrepen.

3790

3795

3800

3805

3810

De heer **VOSKUIL** (PvdA): Voorzitter. Dank voor alle positieve reacties op de twee ingediende moties 41 en 42. Natuurlijk gaan wij in de uitwerking goed kijken hoe wij die kunnen finetunen, maar ik ben blij en heel trots dat wij als PS een dergelijk initiatief om het met elkaar te doen ondernemen. Ik ben heel blij met de wijze van totstandkoming daarvan. De andere moties, ik durf het bijna niet te zeggen, maar er is nog wat discussie gaande, ik heb straks behoefte aan een schorsing, eigenlijk nu. Wat is daar een goed moment voor? Wij kunnen het ook voor de stemmingen doen.

De **VOORZITTER**: Dat kan, dus na de tweede termijn lassen wij een korte schorsing in. Als u dan behoefte heeft aan een stemverklaring bij een motie die dringend gedaan moet worden, dan doet

3815 u dat bij de stemmingen die dan volgen. Ik stel voor niet een derde termijn in te lassen om nogmaals op alle moties te reageren.

De heer **VOSKUIL** (PvdA): Dat was mijn voorstel, voorafgaande aan de stemming. Dank u wel daarvoor.

3820

De heer **VAN DER MAAS** (VVD): Voorzitter. Dank aan het college voor de beantwoording en voor het advies over de moties. Ik heb nog een punt, namelijk dat ik van verschillende inbrengers een valse tegenstelling hoor tussen mkb en duurzaamheid, maar dat is niet zo. Wat wij willen gaan doen is het ter beschikking stellen van geldelijke middelen die willen wij inzetten voor provinciale
3825 doelen en daarmee stimuleren wij het mkb en de economie en door het sneeuwbeleffect zullen wij zien dat het niet alleen beperkt blijft tot degenen die het directe werk uitvoeren, maar dat het ook een indirect effect heeft. Zo heeft de installateur die bijvoorbeeld een zonnepaneel neerlegt, die gaat eerst langs het tankstation en daar haalt hij een broodje en dat betekent dat de fabrikant van het broodje daar geld aan verdient en zo rolt zich dat voort. De motie is het topje van de
3830 ijsberg en wat u niet ziet, zit onder de waterlijn en dat is de extra economische dynamiek die als een katalysator werkt, zodat het mkb in zijn geheel een impuls krijgt. Ik refereer nog een keer aan mijn held Winston Churchill door te zeggen dat als wij ons dit nu realiseren, laten wij dan allemaal voor stemmen, dit zijn echt twee goede moties waar wij Noord-Holland echt mee verder helpen.

3835

De heer **ZOON** (PvdD): Voorzitter, ik wil met name ingaan op motie 42, dat een economisch herstel- en duurzaamheidsfonds heet waarbij wij liever hadden gezien dat het gewoon een duurzaamheidsfonds was geweest wat ook economisch herstel zou gaan doen. Dat is duidelijk niet het geval en als wij goed luisteren naar de VVD, is het een en/een situatie. Dat zien wij ook als
3840 wij verder kijken. Verduurzaming van de bebouwde omgeving is een heel goed iets, maar uiteindelijk is het een soort carte blanche waarvoor wij 100 miljoen euro gaan uittrekken en waarvoor GS met een voorstel komen hoe dat verder ingevuld gaat worden. Als GS een goed voorstel hebben, dan mogen zij ons altijd om extra geld vragen. Daarom wil ik het omdraaien. Wij zeggen tegen GS, kom nou met een goed voorstel voor hoe wij de duurzaamheid stimuleren
3845 en Noord-Holland groener uit de crisis kunnen laten komen en dan kijken wij straks bij de begroting en kaderbrief hoeveel geld wij daarvoor kunnen uittrekken. Ik word daarin mede ondersteund door wat D66 zo net zei, wij hoeven die hele motie die u zojuist hebt ingediend, niet te ondersteunen want dat hebben wij al genoeg gedaan in onze motie, maar dat zien wij dan toch net even anders. Dan motie 40 van het CDA, die bestaat uit twee delen: te onderzoeken
3850 aanvullende maatregelen voor lokale vraag, dat is goed maar als ik het goed begrijp, doen GS dat al. Het tweede deel is de inning pachtgelden. Wij waren wel verbaasd over de beantwoording van GS, maar wij hadden juist daar gezien, laten wij dan juist de groene boeren gaan steunen en omdat ik die afweging niet zie, stemmen wij tegen de motie.

3855 Mevrouw **NANNINGA** (FvD): Voorzitter, wij zijn erg blij met de noodhulp die op gang komt en op een punt na zijn wij ook heel blij met de motie van de coalitiepartijen. Maar dat is wel een cruciaal punt voor ons. Als deze motie van de VVD en coalitiepartijen bijvoorbeeld eerder, een

half jaar geleden was ingediend, dan was de kans best aanwezig geweest dat wij deze hadden gesteund. De keuze tussen zonnepanelen en windturbines is niet zo moeilijk, ook al is het een
3860 keuze tussen twee kwaden, maar deze timing is zeer ongepast, de economie ligt straks op zijn gat en het mkb heeft nu hulp nodig. De VVD komt met een motie die misschien pas over 8 jaar geld oplevert. Nou ja, geld oplevert, het is een knap staaltje vestzak/broekzak en geen win-win-situatie zoals de heer Van der Maas zegt. Ik heb ook een Engelse politieke heldin en dat is Margaret Thatcher. Die zei altijd: "The problem with socialism is, you eventually run out of other
3865 people's money", dit tegenover zijn Churchill. De ondernemer betaalt meer belasting als gevolg van de hoge kosten van de energietransitie en krijgt deze vervolgens voor een veel kleiner deel teruggestort in de vorm van een SDE-subsidie. Dat is een sigaar uit eigen doos en bovendien een sigaar waar de sportschoolhouder, de winkelier en de kroegbaas op korte termijn niks aan hebben. Ze kunnen hun personeel er niet van betalen of er brood voor kopen. Dat is heel
3870 teleurstellend in het betoog van gedeputeerde Pels. Het is een loffelijk streven om het gilde van installateurs te helpen en om vanuit de coalitiedoelstellingen erg begaan te zijn met de culturele sector, maar wij moeten als provincie in deze crisis geen doelgroepenbeleid voeren. Het college kan toch niet menen dat zij met noodhulpgelden in de hand Noord-Holland wel even zal hervormen naar hun idealen, overal theatergezelschappen die worden gestookt op zonne-energie
3875 omdat de linkse partijen zoals de VVD en GL dat willen. Of kijken wij breder, zoals de CU, PVV en CDA die begaan zijn met een ondernemend Noord-Holland.

De heer **VAN DER MAAS** (VVD): Als iemand Margaret Thatcher aanhaalt, dan moet ik wel aanslaan want dat is natuurlijk een van mijn heldinnen geweest. En als zij het over socialisme heeft, dan
3880 heeft zij het inderdaad over geld van anderen opgehaald bij de belastingbetaler en dat vervolgens verkwanseld is. Dat gebeurt hier absoluut niet, dit is een hele goede investeringsmogelijkheid die allerlei wil stimuleren voor het mkb en de ondernemers. Dus die valse tegenstelling, ik herhaal het nog maar een keer, ziet u niet dat dat een valse tegenstelling is?

3885 Mevrouw **NANNINGA** (FvD): Ik weet niet hoe u de economie wilt gaan redden met 100 miljoen euro. Het is niet zo'n heel groot bedrag en als je dan ook nog gaat investeren in zonnepanelen en dat soort, u kijkt een beetje twijfelachtig, maar in Amsterdam wordt er geloof ik per jaar 1,6 miljard euro in gestoken, alleen al daar. Maar iedere euro die wij niet rechtstreeks in de zak stoppen als lening of als gift of als hulp van een sportschool of kroegbaas en die besteden aan
3890 zonnepanelen, dat is niet effectief. Bovendien zitten daar Rijkssubsidies bij. Dus nee, het is geen win-win-situatie, het is vestzak/broekzak.

De **VOORZITTER**: Heeft de heer Van der Maas behoefte aan een nadere interruptie of bent u hier tevreden mee?

3895

De heer **VAN DER MAAS** (VVD): Ik zal nooit tevreden zijn als iemand onzin verkoopt, maar ik heb geen behoefte om verder vragen te stellen.

Mevrouw **NANNINGA** (FvD): Dat is iets wat Winston Churchill niet zou doen. Ik ga verder met mijn
3900 betoog. De motie van het CDA, die begaan is met ondernemend Noord-Holland en die begrijpen

- wij op dit punt ook. Zo hebben zij er blijk van gegeven in hun oproep om breder te kijken. Het is ronduit wereldvreemd om het over klimaatdoelen en zonnepanelen als voorwaarden te hebben als mensen massaal hun broodwinning kwijtraken. Bovendien is de 100 miljoen euro voor zonnepaneelinstallateurs die ook tijdens het werk een broodje kopen, niet echt een mega-impuls
- 3905 om de hele Noord-Hollandse economie te steunen. Het zegt ook veel dat de woordvoerder van GL dolblij is met de houding van de VVD, zoals zij zojuist zei. Dat vinden wij oprecht heel fijn voor de heer Zaal, maar het is een veeg teken voor de VVD en een stem voor de VVD blijkt maar weer eens een stem op links. Wij roepen de indieners van de coalitiemotie om de duurzaamheidseisen te schrappen. Als wij echt ons mkb willen helpen, dan is de motie van de
- 3910 VVD c.s. een uitstekende motie minus de duurzaamheidseis. Gelieve onze motie als een amendement te beschouwen op hun motie en gelieve uw coalitiedoelen niet boven de acute nood van ons mkb te stellen. Help de ondernemers die dat nu nodig hebben en loop hen niet voor de voeten met energietransitie en duurzaamheid als zij bezig zijn om te overleven.
- 3915 De heer **VAN DER MAAS** (VVD): Voorzitter. Ik hoor mevrouw Nanninga zeggen dat er geld weggegeven moet worden aan bedrijven en instellingen en dat wij daar niets voor terug moeten vragen en volgens mij is dat nou juist de definitie van socialisme. Ik merk dat FvD eigenlijk een hele linkse partij is, dat is interessant, dus moet u zich niet aansluiten bij de linkse kant? U komt constant met het argument van de SDE-subsidie, maar dat speelt hier helemaal geen rol. Dit is
- 3920 een gesloten systeem van financiering die gaat naar de inwoners en ondernemers van Noord-Holland die zij inderdaad terugverdienen in 7 tot 8 jaar. Dus dat verhaal over de SDE-subsidie klopt volgens mij niet.
- Mevrouw **NANNINGA** (FvD): Voorzitter. Het is een leuke poging om te jij-bakken. Maar om voor
- 3925 onvoorwaardelijke hulp te zijn, hoeft je niet per se een linkse partij te zijn. Het is niet per se links om een sterk en goed mkb neer te willen zetten en ze niet voor de voeten te lopen met allerlei hinderlijke en nutteloze voorwaarden en regeltjes, want het is uiteindelijk in het belang van de hele gemeenschap en van het mkb dat werkgelegenheid schept en belasting oplevert, om zonder voorwaarden maar wel natuurlijk met controle op fraude et cetera, maar geen
- 3930 duurzaamheidsvoorwaarden te stellen. Dat vind ik geen specifiek links of rechts standpunt. Als je hulp geeft, dan is dat hulp en dat kun je niet afkopen met dat je allemaal zonnepanelen wilt. Uiteindelijk zitten er wel subsidies van het Rijk op, het moet na 7 of 8 jaar gaan renderen, tegen die tijd is de kroeg verdwenen.
- 3935 De heer **KLEIN** (CU): Voorzitter. Dank aan GS voor de beantwoording. Wij zijn blij dat GS positief adviseren over de motie van het CDA en CU om de lokale voedselketens te gaan ondersteunen. Dan de motie over de 100 miljoen euro. Dat is heel veel geld en wij vinden zoals eerder aangegeven, het heel belangrijk dat goed onderzocht gaat worden waar die problemen in Noord-Holland precies liggen en waar onze toegevoegde waarde kan zijn. Onze oproep is dan
- 3940 inderdaad, beperk u niet te veel. Ik moet eerlijk zeggen mijnheer Van der Maas, dat voorbeeld van de zonnepanelen, daardoor ben ik niet overtuigd. Daar zijn al heel veel regelingen voor. Wij steunen wel de oproep om het fonds in te zetten ook voor toekomstbestendige ontwikkelingen. Wij zullen dus de motie Groener uit de crisis van de PvdD ook ondersteunen. Wij zullen voor de

3945 motie over 100 miljoen euro stemmen, maar de inhoudelijke discussie over de richting willen wij graag voeren wanneer wij straks bij de begroting een uitgewerkt voorstel hebben liggen hoe dit precies ondersteund gaat worden. De motie over de voedselbanken. Mevrouw Pels was nogal rigide in haar afwijzing. Wij vinden dat onterecht, want ook als er nu geen problemen zijn, is het heel belangrijk om de vinger aan de pols te houden. Wij ondersteunen deze motie, want juist de voedselbanken krijgen het nu extra druk en het is belangrijk om wanneer daar problemen zijn, 3950 wij kunnen kijken hoe wij daaraan kunnen bijdragen.

De heer **SMALING** (SP): Dank aan de gedeputeerde voor de beantwoording, vooral aan mevrouw Zaal die pas een paar uur gedeputeerde is en een antwoord gaf alsof zij er al jarenlang zit. Dat is veelbelovend. Ik wil iets zeggen over twee zaken, de motie 100 miljoen euro. Aanvankelijk 3955 hadden wij twijfels over de motie voor 100 miljoen euro, omdat wij dachten, waar stem je nu precies voor. De toelichting van de heer Van der Maas heeft wel geholpen om een scherper beeld te krijgen bij wat de motie beoogt. Ik wil alles wat de heer Klein net zei, als een soort voorwaarde stellen, van wie komt er voor in aanmerking, welke beroepsgroepen, wat gebeurt er landelijk, en wie staat ook op basis van zijn achtergrond en kennis vooraan en wie achteraan en is dat wel de 3960 juiste rij. Daarmee doel ik ook op armoede en scholing, want je ziet dat veel energiesubsidies met name gaan naar mensen die weten hoe het werkt en weten bij welk loket je moet zijn. Ik roep mijn collega's op om de motie over de voedselbanken te steunen. Ik heb net in een interruptie gezegd tegen mevrouw Pels dat ik zeer teleurgesteld ben over haar starre houding op dit punt. Ik denk dat wij nog lang niet van de problemen af zijn, de crisis. De eerste paar 3965 maanden zien wij dat minder omdat er nogal wat buffers zijn, maar die beginnen op te raken en meer mensen zullen een beroep gaan doen op de voedselbanken. Mensen schamen zich ervoor en dat is iets wat niet zou moeten. Er zijn ook tekorten die worden gemeld in het noorden. De matches met de landbouwoverschotten waar wij het over gehad hebben en je hebt een perfecte keus om als provincie actief te zijn. Ik ga niet alle moties aflopen, dat merkt u wel.

3970 Mevrouw **VAN SOEST** (50plus/PvdO): Voorzitter. Motie 41 heb ik mede ondersteund, maar ik wil graag dat de heer Van der Maas daar nog even goed naar gaat kijken, want het mkb mag hier absoluut niet in ontbreken. Het mkb is een van de grootste werkgevers van Nederland en die sluit je op deze manier uit. Ik hoor de gedeputeerde en dan denk ik, hier worden de stokpaardjes uit 3975 het coalitieakkoord van de energietransitie bereden en daar kan ik mij echt niet in vinden, dus ik hoop dat motie 41 in gewijzigde toestand terug kan komen, anders moet ik mijn naam weghalen.

De **VOORZITTER**: Wij gaan nu schorsen zoals gevraagd door de heer Voskuil. Het is nu 21.54 uur en ik schors de vergadering kort tot 22.00 uur. Als mevrouw Van Soest afziet van ondertekening 3980 van de motie, dan moet er een nieuwe motie zonder mevrouw Van Soest worden ingediend, anders kunnen wij daar straks niet over stemmen. Het is 22.00 uur, de vergadering is heropend. De schorsing is aangevraagd door de heer Voskuil, dus ik geef hem als eerste het woord.

De heer **VOSKUIL** (PvdA): Voorzitter. De reden van de schorsing zit vooral in motie 37, over de 3985 voedselbanken. De voedselbanken zijn ons uit het hart gegrepen maar wij worstelen met een

aantal dingen, zoals hoe de relatie met de gemeenten hier is, maar zoals het er nu voor staat, neigen wij naar steun voor de motie. Dat is de uitkomst van het ingewikkelde debat.

3990 De **VOORZITTER**: Dan volgt nu de tweede termijn voor GS. Het lijkt erop dat daar geen behoefte aan is. Kan iemand van GS dat in de chat bevestigen? Ze zijn nog in overleg? De vergadering is al begonnen. Ik hoor net dat GS nog met elkaar in conclaaf is. Daarom horen zij niet dat ik dat vraag. Er wordt gekeken hoe lang zij nog nodig hebben. Ik kom zo bij u terug. We moeten even wachten tot iedereen achter hun laptop zit. Ik zie wat u zegt mijnheer Heijnen, maar zonder hen kunnen wij niet verder. Het gaat om een uitloop van een paar minuten.

3995
4000 Gedeputeerde **PELS**: Voorzitter. Wij betreuren het dat er in het debat zoveel onduidelijkheid ontstaat. Laat helder zijn, de algemene maatregelen, de noodhulp komt vanuit het Rijk en wij dringen erop aan om die miljarden – want daar gaat het hier over – vrij te maken. Als wij dan naar onszelf kijken, dan moeten wij naar onze eigen rol kijken. En dat doen wij, wij steken onze nek uit door 110 miljoen euro vrij te maken voor steun en geen enkele andere provincie doet dit. Ons stimuleringspakket is juist gericht op de middellange termijn en juist gericht op het steunen van ondernemers. Al die mensen die werken aan het plaatsen van zonnepanelen en isolatie, maar juist de mensen die wonen in de woningen en die hun energierekening naar beneden kunnen halen, die steunen wij ook met dit pakket. Alle ondernemers die daar werken, is ook ons mkb.
4005 Het gaat om de hele keten van ondernemers want ook zij stimuleren weer andere werkgelegenheid. Dan de aandachtspunten en twijfels die zijn geuit door partijen. Zoals ik al in mijn eerste termijn zei, die nemen wij graag mee in de uitwerking en die kunt u terugzien in zowel het stuk voor de korte termijn voor de zomer als in het stuk voor de middellangere termijn rond de begroting.

4010 De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter. Waar komt die motie vandaan? Ik hoor mevrouw Pels een aantal keren zeggen ‘ons stimuleringspakket’, ‘Noord-Holland steekt zijn nek uit’. Ik vind dat hier op zijn minst de schijn van dualiteit wegvalt, want het is een motie van PS. Wij reageren hier niet op een voorstel van GS. Wie is er nu in charge bij dit voorstel waarvan wij u vragen om dit uit te werken?
4015

Gedeputeerde **PELS**: Dat lijkt mij helder, PS zijn altijd degenen die de kaders neerzetten. Ik zal het voor u speciaal anders verwoorden, wij vinden dat door het omarmen van deze motie PS Noord-Holland de nek uitsteken.

4020 Gedeputeerde **LOGGEN**: Voorzitter, ik wil reageren op de motie over de provinciale steun voor toerisme en seizoensgebonden horeca en dan met name de strandtenten waar nodig en mogelijk, een uitzondering te geven op de regels in de PRV. Mevrouw Zaal heeft al in eerste termijn gezegd dat het duingebied en het strand een buitengewoon complex geheel is met een heleboel
4025 belangen dat is samengekomen in het kustpact. U weet er alles van hoeveel belang en waarde wordt gehecht aan dat gebied en hoeveel mensen daar wat van vinden. Ik vind in deze dat in eerste instantie een ondernemer die zo’n behoefte heeft, zich moet wenden tot zijn eigen gemeente en als men het er in gezamenlijkheid over eens is, zich tot de provincie moet wenden,

4030 dan vinden zij hier bij mij een gevoelig oor. Maar ik ken de gevoeligheid binnen PS waar het gaat over de kwetsbaarheid van het gebied en verder de wens om iets te doen aan stimulering. Wanneer er gemeenten naar mij toekomen op basis van de vraag van strandtenthouders dat zij aanlopen tegen de beknellende regels van de provincie, ik bereid ben naar hen te luisteren en bij een valide onderbouwing ben ik bereid die aan PS voor te leggen zodat u weet waar het om gaat en wij die belangen gezamenlijk kunnen afwegen. Dus geen ja op het punt zoals het hier staat, 4035 maar ook geen nee, omdat ik het wil laten passen binnen de weging van belangen zoals wij dat met elkaar gewend zijn te doen.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter. Dat is precies wat ik bedoel met dit punt. Het gaat mij er niet om dat wij dit sowieso moeten toestaan. De route is inderdaad via gemeenten en wij zijn pas als 4040 laatste aan zet. Ik bedoel het precies zoals u uitlegt, wij moeten serieus kijken waar nodig, waar mogelijk en zeker in overleg met PS, dat is altijd goed om te kijken waar wij u kunnen faciliteren. Ik sluit mij aan bij uw uitleg en ik hoop dat u daarmee positief kunt adviseren.

Gedeputeerde **LOGGEN**: Als het college uw oproep zo mag lezen en met deze uitleg, dan kan ik er 4045 prima mee leven.

De **VOORZITTER**: Goed. Wij hebben geschorst en ik hoop dat iedereen de schorsing benut heeft om met de fracties te bespreken hoe u over de verschillende moties denkt, want nu komen wij toe aan de stemming over de ingediende moties. Dat zijn de nummers 37 tot en met nummer 45. 4050 Motie nummer 39 is ingetrokken. Als u allemaal een lijstje neerlegt met de moties, dan ga ik per fractie de moties voorleggen, maar ik vraag eerst of er Statenleden zijn of er moties zijn waarbij een stemverklaring wordt afgelegd. Dat ga ik op volgorde doen. Dat betekent dat alle niet-fractievoorzitters die een stemverklaring willen afleggen, dat nu mogen aangeven over motie 37, 38, 39 is ingetrokken, 40, 41. Deze motie zoals u hem hebt gekregen, bevat de naam van de 4055 heer Everduim en het logo van DENK, die worden doorgestreept omdat de heer Everduim niet aanwezig is bij de vergadering, dus die kan niet geacht worden een motie ingediend te hebben. Motie 42, iemand stemverklaringen? Motie 43, 44, 45? Geen stemverklaringen. Dezelfde vraag is dan of iemand aantekening verlangt bij een van deze moties? Dit geldt alleen voor de niet-fractievoorzitters. Dat is ook niet het geval. Ik geef eerst het woord aan mevrouw Van Soest om 4060 aan te geven of haar naam op motie 41 gehandhaafd blijft, want dan pas kunnen wij stemmen over de ingediende motie.

Mevrouw **VAN SOEST** (50plus/PvdO): Ik heb niet zozeer een probleem met de motie, maar met de uitleg van de gedeputeerde die voor mij te veel op de energietransitie ging zitten en dat is niet 4065 mijn bedoeling. Ik trek dus bij deze mijn steun voor motie 41 in.

De **VOORZITTER**: U bent geen indiener meer van motie 41, dan wordt uw naam en uw logo verwijderd. Ik begin bij GL met de inventarisatie. Motie 39 is ingetrokken.

4070 De heer **ZAAL** (GL): Motie 37: Wij herkennen de worsteling van de PvdA, maar denken dat de goede contacten van GS met de voedselbanken voldoende zekerheid bieden voor een goede

ondersteuning als het nodig mocht blijken. Wij stemmen tegen de motie. Motie 38: tegen, 40: tegen, 41: voor, 42: voor, 43: tegen, motie 44: tegen, motie 45: tegen.

4075 De heer **VAN DER MAAS** (VVD): Motie 37: tegen, 38: tegen, 40: voor, 41: voor, 42: voor, 43: tegen, 44: tegen, 45: tegen.

Mevrouw **STRENS** (D66): Motie 37: tegen, 38: tegen, 40: voor, 41: voor, 42: voor, 43: tegen, 44: tegen, 45: tegen.

4080

De heer **VOSKUIL** (PvdA): De opmerking van de heer Zaal was volledig terecht. Het is inderdaad voor ons een worsteling, enerzijds zijn wij niet zo'n voorstander van ondersteuning van de voedselbank, anderzijds bevat hij elementen waar wij echt moeite mee hebben, zoals de rol van de gemeente en dat gesproken wordt over tekorten en dat niet duidelijk is of dat ook financiële

4085 tekorten zijn. Ik meende in het tweede gedeelte van de beantwoording door de gedeputeerde iets van een toezegging te horen. Ik hoop dat ik het zo mag uitleggen dat het college zich gaat inspannen om waar nodig, dingen te doen. De worsteling was niet gering en komt uit op dat wij de motie alsnog niet ondersteunen. Motie 37: tegen, 38: tegen, 40: tegen, 41: voor, 42: voor, 43: tegen, 44: tegen, 45: tegen.

4090

De heer **DESSING** (FvD): Motie 37: voor, 38: voor, 40: voor, 41: voor, 42: tegen, 43: tegen, 44: voor, 45: voor.

4095 De heer **HEIJNEN** (CDA): Motie 37: voor, 38: voor, 40: voor, 41: voor, 42: voor, 43: tegen, 44: tegen, 45: tegen.

De heer **ZOON** (PvdD): Motie 37: voor, 38: tegen, 40: tegen, 41: voor, 42: tegen, 43: voor, 44: tegen, 45: tegen.

4100 De heer **DEEN** (PVV): Motie 37: voor, 38: voor, 40: voor, 41: tegen, 42: tegen, 43: tegen, 44: voor, 45: voor.

4105 De heer **SMALING** (SP): Motie 37: voor, maar wel teleurgesteld door de wankelmoedigheid van de PvdA. Ik heb het nog nooit meegemaakt dat er steun wordt uitgesproken voor een motie en dat die dan een paar minuten later weer wordt ingetrokken. Motie 38: voor, 40: voor, 41: voor, 42: voor, 43: voor, 44: tegen, 45: tegen.

De heer **KLEIN** (CU): Motie 37: voor, 38: voor, 40: voor, 41: voor, 42: voor, 43: voor, 44: tegen, 45: tegen.

4110

Mevrouw **VAN SOEST** (50plus/PvdO): Motie 37: voor, 38: voor, 40: voor, 41: tegen, 42: voor, 43: voor, 44: voor, 45: voor.

De **VOORZITTER**: Er is niet meteen geteld wat de uitslag precies betekent, daarvoor moet ik de vergadering even schorsen voor vijf minuten. De vergadering is heropend. Ik heb een lijst met de
4115 getelde peiling. Motie 37 is verworpen met 30 stemmen tegen van GL, VVD, D66 en PvdA en 23 stemmen voor. Motie 38 is verworpen met 33 stemmen tegen van GL, VVD, D66, PvdA en PvdD en 20 stemmen voor. Motie 40 is aangenomen met 35 stemmen voor en 18 stemmen tegen van GL, PvdA en PvdD. Motie 41 is aangenomen met 49 stemmen voor en 4 stemmen tegen van de
4120 PVV en PvdO. Motie 42 is aangenomen met 39 stemmen voor en 14 stemmen tegen van FvD, PvdD en PVV. Motie 43 is verworpen met 45 stemmen tegen en 8 stemmen voor van de PvdD, SP, CU en PvdO. Motie 44 is met 41 stemmen tegen en 12 stemmen voor van FvD, PVV en PvdO verworpen. Motie 45 is met 41 stemmen tegen 12 stemmen voor FvD, PVV en PvdO verworpen. Daarmee komen wij aan het einde van dit agendapunt en aan het einde aan mijn rol op deze
4125 stoel. Ik maak weer plaats voor de CdK, de voorzitter.

De **VOORZITTER**: Ik dank mevrouw Kocken voor het overnemen van het voorzitterschap van de vergadering. Het is nu 22.40 uur. Wij hebben nog een agendapunt te gaan, agendapunt 9, nog een aantal rondvragen en twee moties Vreemd aan de orde van de dag. Ik had gehoopt dat ik dat
4130 met u vanavond allemaal zou kunnen afhandelen. Ik denk dat als wij dit allemaal nog willen afhandelen, dan zijn wij op zijn minst nog een uur bezig. De rondvragen zouden eventueel schriftelijk afgedaan kunnen worden – dat heb ik afgestemd met de gedeputeerde – maar dan hebben wij nog twee moties Vreemd, dus per saldo zal het een lange avond worden. Daarom stel ik voor maandag 25 mei vanaf 19.00 uur de vergadering voort te zetten en nu te schorsen. Ik zie
4135 een aantal opmerkingen in de chat maar ik zie geen enthousiaste vingers die zeggen, wij gaan vanavond door. Ik wil vragen of alle fractievoorzitters even willen reageren via de chat. Er is een meerderheid om volgende week verder te gaan. Ik schors de vergadering en wij gaan verder op maandag 25 mei a.s. om 19.00 uur. Tot volgende week.

4140 25 mei 2020

1. Heropening vergadering en mededelingen

De **VOORZITTER**: Welkom dames en heren. Ik heropen de vergadering die op 18 mei geschorst is
4145 en die nu wordt voortgezet. Afwezig zijn de leden Baljeu (fractie Baljeu), Dekker (FvD) en Everduim (DENK). Wij zijn gebleven bij agendapunt 9, want op 18 mei hebben wij eerst agendapunt 10 behandeld.

9. Statenvoordracht 20 Besluit vervolg project Duinpolderweg, bereikbaarheid 4150 Haarlemmermeer Bollenstreek

De **VOORZITTER**: Hiervoor heeft zich een aantal sprekers aangemeld.

De heer **DESSING** (FvD): Voorzitter. Wij hebben geconstateerd dat het besluit van GS om het
4155 project Duinpolderweg voor het grootste deel stop te zetten, met gemengde gevoelens wordt ontvangen. Diverse bewonersgroepen en andere belanghebbenden in Noord-Holland die wij

hebben gesproken in met name Zwaanshoek, en de meerderheid van de gemeenteraad Haarlemmermeer zijn opgelucht dat dit langslappende dossier met een initieel gekozen middenvariant nu geen doorgang vindt, anders dan de ontwikkeling van de Bennebroekerweg

4160 waardoor verdere woningbouw in Hoofddorp in ieder geval doorgang kan vinden. Voor ons is de koppeling tussen het realiseren van broodnodige nieuwbouw en een goede bereikbaarheid van deze locaties voor alle vormen van vervoer evident en onlosmakelijk met elkaar verbonden. Voor onze volledige afwegingen verwijs ik graag naar mijn bijdrage in de commissie M&B van 20 april jl. Uit de antwoorden op de schriftelijke vragen en de mondelinge toelichting van de

4165 gedeputeerde in de vergadering van de commissie trekken wij de volgende drie conclusies uit het voorgenomen stopzetten van het project. 1. Het stopzetten kan rekenen op draagvlak bij veel omwonenden en haalt de dreiging van het suboptimale voorkeurstracé van tafel, hetgeen rust en duidelijkheid biedt. Wij vinden dit een belangrijk gegeven. 2. Er bestaan zorgen over het oplossen van resterende knelpunten in relatie tot bereikbaarheid, verkeersveiligheid en mobiliteit waarbij

4170 niet alle betrokken partijen lijken te zijn gehoord. Overleg tussen GS en alle betrokken partijen is noodzakelijk om deze knelpunten verder in kaart te brengen. 3. De relatie tussen het provinciebestuur van Zuid- en Noord-Holland heeft een forse deuk opgelopen door de wijze van communicatie over en de route naar het voorgenomen besluit tot het stopzetten van de Duinpolderweg. Wij roepen GS dan ook op om de relatie met GS van Zuid-Holland te herstellen

4175 zodat provincie overschrijdende mobiliteitsvraagstukken in soepele gezamenlijkheid kunnen worden opgepakt. Wij zijn om de twee laatst genoemde redenen mede-indiener van een VVD-motie die GS oproept tot dit overleg. Concluderend, wij zullen de voordracht steunen. In de afweging van dit standpunt hebben wij de elementen woningbouw, mobiliteit, bereikbaarheid en draagvlak maar voornamelijk het herstellen van de rust en het vertrouwen van omwonenden

4180 betrokken. Wij roepen het college op om welwillend in gesprek te blijven over de eerder genoemde knelpunten zodat de bereikbaarheid, mobiliteit en verkeersveiligheid in relatie tot woningbouw in het gebied tussen de Bollenstreek en Schiphol de blijvende aandacht krijgen die het verdienen.

4185 De **VOORZITTER**: Aangezien u heeft gesproken over een VVD-motie geef ik eerst het woord aan de heer Terwal, VVD. Ik verzoek via de chat aan te geven of er nog andere partijen zijn die een motie willen indienen.

De heer **TERWAL** (VVD): Voorzitter. Als de commissievergadering M&B van 20 april jl. iets heeft

4190 duidelijk gemaakt, dan is het wel de grote betrokkenheid van vele partijen bij het project Duinpolderweg. Voor en tegenstanders hielden allen een vurig pleidooi waarbij achtergrondmuziek om het verhaal kracht bij te zetten, niet geschuwd werd. Ook deed zich het bestuurlijke unicum voor dat een gedeputeerde van onze buurprovincie kwam inspreken. Dit is inspraak zoals het bedoeld is en wij zijn iedereen dankbaar voor hun inbreng. Wat opviel was dat

4195 vele partijen ondanks de uiteenlopende standpunten de observatie deelden dat zoals ook de website van onze provincie het stelt, 'de leefbaarheid, bereikbaarheid en verkeersveiligheid in de regio Haarlemmermeer onder druk staan.' Deze druk wordt in de nabije toekomst aan beide zijden van de Ringvaart alleen maar groter met de komst van vele duizenden woningen tussen bijvoorbeeld Nieuw-Vennep-West en Lissersbroek. Willen wij de urgente woningnood in de MRA

- 4200 verminderen, dan dienen er niet alleen duizenden nieuwe woningen gebouwd te worden, maar moeten deze ook goed ontsloten zijn. Of, zoals de voltallige Haarlemmermeerse raad van links tot rechts in haar brief van oktober het stelde: “Eerst bewegen, dan bouwen”, een principe dat de VVD volledig onderschrijft. Dit bewegen krijgt vorm door middel van fiets, auto en bus. De auto wordt bediend met de door mijn fractie lang gewenste opwaardering van de nieuwe
- 4205 Bennebroekerweg, fiets en bus krijgen de ruimte met de realisatie van snelfietsroutes en de hoogwaardige openbaar vervoerverbinding – HOV – tussen Noordwijk en Schiphol. Voor de twee laatste projecten is de medewerking van een aantal partners van de voormalige stuurgroep Duinpolderweg essentieel, partners bij wie het vertrouwen geschaad is, zoals blijkt uit het gezamenlijke communiqué dat eind maart naar buiten werd gebracht. Wij zijn dan ook verheugd
- 4210 dat de gedeputeerde in zijn uitgebreide en heldere antwoorden op onze schriftelijke vragen een handreiking biedt door: “Medewerking te verlenen aan de bereikbaarheidsactiviteiten en werkzaamheden van de anderen ten gunste van alle modaliteiten, mocht dat noodzakelijk zijn en zullen dit per situatie bekijken.” Om deze medewerking gestalte te geven is het belangrijk dat wij als provincie verder kijken dan onze ringvaart lang is en het gesprek met onze partners blijven
- 4215 voeren en werken aan onze relatie met hen. Juist nu in deze tijd dat wij elkaar hard nodig hebben. Daarom een motie.

Motie 46/250520

- Motie In gesprek blijven en werken aan relatie met partners van voormalige stuurgroep
- 4220 Duinpolderweg en andere belanghebbenden

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 18 mei 2020

Consterende dat:

- 4225 – *GS hebben besloten verder te gaan met de opwaardering van de (Nieuwe) Bennebroekerweg en de overige delen van de Duinpolderwegroute niet worden uitgevoerd;*
- *GS evenwel aangeven in hun voordracht van 7 april dat ‘onderzocht wordt of de stuurgroep in een andere vorm doorgang kan vinden’ en ‘de provincie wel bereid is om*
- 4230 *een financiële bijdrage af te wegen in de verantwoordelijkheid die de provincie heeft in de bereikbaarheid van de Bollenstreek’;*
- *GS evenwel bij de beantwoording van schriftelijke vragen van de VVD en technische vragen van het CDA hebben aangegeven ‘voor wat betreft de verbinding Lisse–A44 en het tracé Zwaanshoek hun trekkersrol te beëindigen voor deze opgaven, maar wel*
- 4235 *medewerking te zullen verlenen aan de bereikbaarheidsactiviteiten en –werkzaamheden van de anderen ten gunste van alle modaliteiten, mocht dat noodzakelijk zijn en dit per situatie zullen bekijken’.*

Overwegende dat:

- 4240 – *De leefbaarheid, bereikbaarheid en verkeersveiligheid van de regio Haarlemmermeer–Bollenstreek al jaren onder druk staan zich uitend in een aantal lokale knelpunten;*

- *Door de bouw van vele duizenden noodzakelijke woningen in de gemeente Haarlemmermeer zoals ten zuiden van Hoofddorp en tussen Nieuw-Vennep en Lisselbroek de druk op deze regio aanzienlijk zal toenemen;*
- 4245 – *Het belangrijk is dat het vertrouwen van de partners van de voormalige stuurgroep Duinpolderweg hersteld wordt aangezien Noord-Holland hen nodig heeft bij het welslagen van andere mobiliteitsprojecten in onze provincie waaronder de realisatie van het project Hoogwaardig Openbaar Vervoerverbinding (HOV) tussen Noordwijk en Schiphol en snelfietsroutes.*
- 4250 *Verzoeken het college om:*
 - *In gesprek te blijven en te werken aan de relatie met de partners van de voormalige stuurgroep Duinpolderweg en andere belanghebbenden, zoals het bedrijfsleven, ontwikkelaars en bewoners en bij mobiliteitsinitiatieven vanuit de voormalige stuurgroep*
- 4255 *met een positieve en constructieve grondhouding het gesprek aan te gaan;*
 - *Bij de in het najaar geplande netwerkstudie Haarlemmermeer de mogelijke knelpunten in de verbinding met Zuid-Holland te betrekken*

en gaan over tot de orde van de dag.

4260 *Fracties VVD, CDA, FvD, 50plus/PvdO*

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

- De heer **DEEN** (PVV): Voorzitter. Bij interruptie, een verduidelijkende vraag aan de VVD. Wij hebben de motie gelezen. Kan de heer Terwal garanderen dat er met deze motie niet een Duinpolderweg 2.0. aan de orde gaat komen of wellicht een lichte aanpassing aan de huidige middenvariant? Ik wil uw antwoord graag volstrekt helder hebben en duidelijk in de notulen opgenomen. Wij zijn voor het aanpakken van lokale knelpunten zoals in de motie genoemd en daarover moeten wij zeker met Zuid-Holland in gesprek blijven, dat is goed. Het moet echter voor ons wel uitgesloten zijn dat er een grootschalige Duinpolderweg 2.0 middels deze motie wordt ingefietst. Als de heer Terwal en gedeputeerde Olthof dit kunnen bevestigen, dan kunnen wij deze motie zeker steunen.
- 4265
- 4270

- De heer **TERWAL** (VVD): Deze motie strekt er niet toe om de Duinpolderweg weer op tafel te krijgen. In het coalitieakkoord dat wij ondertekend hebben, is duidelijk afgesproken dat de Duinpolderweg gefaseerd wordt uitgevoerd, om te beginnen met het opwaarderen van de nieuwe Bennebroekerweg, en dat de andere delen nu niet worden uitgevoerd. Deze motie strekt er juist toe zoals u ook in uw inbreng aangaf bij de commissievergadering van 20 april, om de lokale knelpunten die er nu nog zijn – want de druk op de leefbaarheid, bereikbaarheid en verkeersveiligheid blijft groot – op te lossen, gezamenlijk met de voormalige stuurgroeppartners Duinpolderweg. Daarvoor moeten wij eerst het gesprek aangaan en werken aan die relatie.
- 4275
- 4280

De heer **DEEN** (PVV): Helder.

- 4285 De heer **HOOGERVORST** (SP): Voorzitter. Wij zijn positief over het afblazen van de Duinpolderweg en wij zijn verheugd te lezen dat ons college de trekkersrol bij deze wegverbinding heeft teruggegeven. Wat ons betreft is de Duinpolderweg van de baan. Wij hebben in de commissie aangegeven dat wij ons wel kunnen vinden in het beperken tot het aanpakken van de nieuwe Bennebroekerweg nabij Hoofddorp, omdat dat inderdaad meer en betere ruimte schept voor de
- 4290 grote woningbouwopgave in het gebied. Wij vinden het logisch dat het besluit van GS genomen is, wat ons betreft was er nooit sprake van nut en noodzaak voor een wegverbinding door het gebied. Met de uiteindelijke voorkeursvariant was een gedrocht ontstaan, veel overleggen van veel betrokkenen waarvoor overigens hartelijke dank, want die mensen hebben er veel tijd en energie in gestoken, waarbij veel meningen op tafel kwamen en gedurende lange tijd veel
- 4295 partijen tegenover elkaar hebben gestaan. Het besluit van GS brengt rust op dit gebied. Wel houden wij zorgen over lokale knelpunten, want die zijn er wel degelijk. Overleg ter plekke blijft dus noodzakelijk en wat ons betreft, met zo veel mogelijk partijen die de afgelopen jaren hebben gewerkt aan een Duinpolderweg ook al valt die nu weg. Wij moeten blijven investeren in verder praten, zeker om het HOV-project zo optimaal mogelijk uit te kunnen voeren. Investeren in
- 4300 verder praten met alle betrokkenen, dat is belangrijk om tot een oplossing te komen en zal wat de SP betreft, een echte Duinpolderweg in de uiteindelijke oplossing ontbreken. Met die aantekening zullen wij de motie van de VVD steunen. Het totale project werd mede gevoed door de enorme woningopgave in het gebied. Wellicht 30 tot 35.000 woningen zullen er de komende jaren worden gebouwd. Daarbij is de bereikbaarheid in het gebied essentieel en als de
- 4305 Duinpolderweg wegvalt, dan moeten wij volop in gaan zetten op HOV. Wij pleiten ook – en daar wijs ik in mijn motie nadrukkelijk op – voor een onderzoek van het wellicht mogelijk zijn van een lightrail verbinding in het gebied. Het onderzoek dat jaren geleden gedaan is, is er altijd van uitgegaan dat er ook een wegverbinding zou komen en als destijds de conclusie was dat lightrail een veel te omvangrijk HOV-project zou worden in het gebied, dan zou dat nu zo maar anders
- 4310 kunnen liggen, want de hele bereikbaarheidsopgave komt op het bordje te liggen van het OV. De scope van het project is gewijzigd en dat rechtvaardigt wat ons betreft nieuw onderzoek naar mogelijkheden om te komen tot lightrail. Daarbij is belangrijk dat wij uiteraard zo snel mogelijk een busbaan willen, maar het is belangrijk om de ondergrond van die busbaan zodanig aan te leggen, dat er wordt geanticipeerd op toekomstig lightrail, dat is twee vliegen in een klap en het
- 4315 scheelt een hoop uitgaven in latere stadia. Als er in onze provincie ergens lightrail mogelijk zou zijn, dan is het wellicht op dit traject. Daarvoor een motie.

Motie 47/250520

Onderzoek versterken openbaar vervoer Duin- en Bollenstreek

4320

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 25 mei 2020

Constaterende dat:

- *De provincie Noord-Holland middels (VD-20) afziet van het vervolg van de studie, planning en realisatie van het project Duinpolderweg – bereikbaarheid Haarlemmermeer-Bollenstreek;*
- 4325

- *Onze provincie in het project Duinpolderweg in oorsprong samen is opgetrokken met Zuid-Holland in combinatie met de aanleg van een HOV-verbinding tussen Noordwijk en Schiphol;*
- 4330 - *De samenwerking tussen onze provincie en onze zuiderbuurprovincie een deuk heeft opgelopen door voorgenomen besluit (VD-20) van GS van Noord-Holland.*

Overwegende dat:

- 4335 - *Er (grote) behoefte is aan kwalitatief goed en fijnmazig, maar ook 'snel' openbaar vervoer in de regio, ook als toekomstige oplossing voor knelpunten in het personen- en goederenvervoer in het gebied;*
- *In de jarenlange overleggronden en beraadslagingen er steeds sprake is geweest van een samengaan van het project Duinpolderweg en een HOV-verbinding tussen Noordwijk en Schiphol en daarmee van een in elk geval officieus samenwerkingsproject van de*
- 4340 *provincies Noord- en Zuid-Holland*
- *Hoe meer het vervoer van personen afgewikkeld kan worden via OV-verbindingen, hoe meer ruimte er komt op de autowegen in het gebied voor de afwikkeling van vrachtvervoer;*
- *'Snel' openbaar vervoer dat wellicht kan bestaan uit een lightrailsysteem;*
- 4345 - *Lightrail kan zorgen voor het vervoeren van grote aantallen reizigers 'tegelijktijd' dan bussen;*
- *Onderzoek naar de mogelijkheden om lightrail aan te leggen reeds jaren geleden gebeurd is en de tijden zijn veranderd.*
- 4350 *Besluiten het college van GS op te roepen:*
- *Na het aannemen van deze voordracht (VD-20) in te blijven zetten op de snelle ontwikkeling en realisatie van HOV Noordwijk-Schiphol, in samenwerking met de provincie Zuid-Holland;*
- *(hernieuwd) onderzoek te doen naar de mogelijkheden om de HOV-verbinding, zoals*
- 4355 *hierboven bedoeld, mogelijk te realiseren als lightrailverbinding ('Duinpolderlijn') en daarop te anticiperen in de robuustheid van aan te leggen busbanen;*
- *De HOV-verbinding zo optimaal mogelijk aan te leggen zodat kernen langs het tracé Noordwijk-Schiphol zo goed mogelijk worden bediend;*
- *PS over de ontwikkelingen periodiek - halfjaarlijks - middels een voortgangsrapportage te*
- 4360 *rapporteren, te beginnen in december 2020*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties SP, 50plus/PvdO

- 4365 De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Voorzitter. Ik zal omwille van de tijd niet uitvoerig herhalen wat ik in de commissie gezegd heb. Ik richt mij op twee zaken die ik geconstateerd heb tijdens de commissievergadering. Wat mij verbaasde was het algemeen gedeelde enthousiasme over de

- 4370 verbreding van de nieuwe Bennebroekerweg, door partijen die zich doorgaans als groen en duurzaam profileren en die opeens de loftrompet gaan afsteken over een verbreding van de weg, dan doet mij dat de wenkbrauwen wel enigszins fronsen. Laten wij eerlijk zijn, de luchtkwaliteit in de noordelijke Randstad is een van de slechtste in de EU. Volgens de Atlas Leefomgeving van het RIVM is dat met name rond Amsterdam en Schiphol het geval. Om nou niet allerlei
- 4375 sentimenten op basis van de huidige crisissituatie op te willen roepen, komen er a. steeds meer onderzoeken die de relatie tussen luchtkwaliteit – denk aan fijnstof en stikstof – en luchtweginfecties aantonen, zoals een recent onderzoek van Harvard University en valt het b. nog maar te bezien of de mobiliteitsbehoefte als uitvloeisel van deze crisis weer hetzelfde zal worden. Thuiswerken lijkt namelijk een enorme impuls te krijgen. Eerst de moties. De motie van de SP
- 4380 over HOV is voor ons belangrijk, maar wij zijn van mening dat voor het geld van een lightrailverbinding er wel heel veel HOV-bussen zouden kunnen rijden en die zijn toch altijd flexibeler qua traject. Er zijn betere plekken in de provincie voor railverbindingen, waar meer geconcentreerde mobiliteitsstromen voorkomen. Aangezien deze motie iets te veel inzet op de lightrail oplossing, zullen wij hem niet steunen. De motie van de VVD is een stap terug in plaats
- 4385 van vooruit. Hier lijkt te worden teruggегреpen naar de stuurgroep waarin de samenwerking niet altijd soepeltjes liep en een groep die daarnaast een erg eenzijdige focus had, namelijk asfalt. En dat het bereikbaarheidsvraagstuk onderdeel moet zijn van een visie op het gebied Bollenstreek Haarlemmermeer is evident, maar dan wel als onderdeel van een benadering waarin ook de leefbaarheid en de nieuwe natuuropgave een plek vinden. Het fietst fijner langs een houtwal dan
- 4390 langs prikkeldraad en wij missen hier dan ook de betrokkenheid van natuur- en milieuorganisaties. De sprekers in de commissievergadering hebben vooral laten zien dat er sprake is van een harde tegenstelling tussen burgers tegen de weg en het bedrijfsleven voor. Daarbij doel ik niet op de bakker op de hoek of de kroegbaas die vorige week ten tonele is gekomen. Nu er ook nog eens een keer twee provincies langs deze scheidslijn tegenover elkaar
- 4395 lijken te staan, lijkt het mij verstandiger om de gedeputeerde de kans te geven om zoals hij zelf zegt ‘eerst een kopje koffie te gaan drinken’. Ik vertrouw erop dat de gedeputeerde zijn relatiemanagement op orde heeft, zoals hij ook als wethouder in Zaanstad heeft bewezen. Dan het tweede punt, tijdens een luchtig een-tweetje tijdens de commissie met de gedeputeerde werd de indruk gewekt dat de tegenstelling tussen asfalt en CO₂-uitstoot zou verdwijnen wanneer er
- 4400 meer elektrische auto's over het asfalt zouden rijden. Daar schrok ik een beetje van, want om auto's niet direct CO₂ te laten uitstoten, zouden alle auto's op niet fossiele brandstoffen moeten rijden en om elektrisch te kunnen rijden, zal toch elders energie opgewekt moeten worden en dat zal dan ook weer duurzaam moeten gebeuren. Wanneer iedereen een elektrische auto bezit en gebruikt, zorgt dat voor een gigantisch ruimtebeslag en die ruimte is juist in het zuidelijke deel
- 4405 van onze provincie schaars. In bepaalde delen van de kop van Noord-Holland is het niet realistisch te verwachten dat openbaar en collectief vervoer de gehele mobiliteitsbehoefte kan faciliteren. De auto – en dan natuurlijk het liefst een zo schoon mogelijke – zal daar altijd gedeeltelijk onmisbaar blijven, maar juist in gebieden waar de ruimtelijke druk en bevolkingsdichtheid groot zijn, zal de focus toch echt moeten liggen op thuiswerken, fietsen en
- 4410 OV. Alleen zo kunnen wij de leefbaarheid waar iedereen hier de mond van vol heeft, waarborgen.

De heer **HOOGERVORST** (SP): Over de motie die wij zojuist hebben ingediend, is de heer Hollebeek het met mij eens dat een mogelijke woningbouwopgave van 35.000 woningen in het gebied een enorme reizigersstroom op gang zou kunnen brengen in de richting van bijvoorbeeld het NS-spoor, Schiphol en de regio Amsterdam en dat door het wegvallen van de Duinpolderweg de gehele vervoersstroom voor rekening komt van een HOV-verbinding?

De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Zoals ik de motie gelezen heb, gaat het over een lightrailverbinding van Noordwijk naar Schiphol. Als u bedoelt een lightrailverbinding van Amsterdam naar de nieuwe woonwijk in de Haarlemmermeer, dan lees ik hem anders. Dan zou het de moeite wel weer waard zijn, dus zo heb ik hem niet gelezen. Ik denk dat wij niet geheel op een lijn van communicatie zitten.

De heer **HOOGERVORST** (SP): Wij zijn ervan uitgegaan want die kans is heel groot, dat wij binnen afzienbare tijd met de doorgetrokken Noord/Zuidlijn – al dan niet als metro of lightrailverbinding – op Schiphol kunnen komen en dan zou het fantastisch zijn als wij in de toekomst ook kunnen doorreizen naar Noordwijk met een lightrailverbinding. Dat is dus zeker onze bedoeling.

De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Als u zou stellen dat een lightrailverbinding zou zien om de nieuwe woonwijken in de Haarlemmermeer te ontsluiten richting Schiphol en Amsterdam, dan zouden wij hem steunen, maar wij vinden dat het traject naar Noordwijk niet intensief en geconcentreerd genoeg gebruikt wordt voor deze optie en zouden wij liever kiezen voor meer bussen en kunnen wij nog steeds de motie niet steunen.

De heer **STEEMAN** (D66): Voorzitter. Ook in de commissievergadering bleek dat dit dossier Bereikbaarheid Duin- en Bollenstreek vaak veel en tegenstrijdige belangen kent. Het was in die commissievergadering heel goed om te zien dat ook in een digitale setting verschillende belanghebbenden hun belang heel goed voor het voetlicht wisten te brengen en dat heel goed hebben weten over te brengen naar de commissieleden. Ook wij zien het belang in van een goede bereikbaarheid van de Duin- en Bollenstreek, het is essentieel voor de leefbaarheid, woningbouw en economische ontwikkeling in de regio. Wij zijn dan ook zeker voorstander van concrete stappen in het oplossen van de huidige bereikbaarheidsproblemen. Prioriteit aan de nieuwe Bennebroekerweg en investeren in OV en fietsbereikbaarheid kunnen niet alleen onze, maar ook brede en maatschappelijke steun verkrijgen. Wat ons wel heeft verbaasd is het feit dat het besluit van het college van Noord-Holland bij partners, andere overheden en inwoners wordt gezien als een soort eindpunt. Het is in onze optiek nog altijd zo dat naast de inzet op de Bennebroekerweg en de insteek op OV en fiets, stap 1, in ons coalitieakkoord ook aangekondigd wordt dat het gesprek aangegaan wordt met alle belanghebbenden over de voorkeursvariant en wordt een verder bestuurlijk overleg met Zuid-Holland aangekondigd, dat noem ik stap 2, waarbij de bereikbaarheid van de Bollenstreek voor ondernemers en woningbouw meer algemeen op de agenda zou behoren te komen. Wij hebben onze zorgen daarover al uitgesproken en de gedeputeerde verzocht om stap 1 voortvarend en met open vizier door te zetten in stap 2 en op die manier concrete stappen te nemen in de oplossing van de bereikbaarheidsproblemen van de Duin- en Bollenstreek, waarbij wij grote kansen zien voor fiets en OV voornamelijk. Wij zullen

4455 voor het voorstel stemmen, wat ons betreft was het zelfs een hamerstuk. Wij steunen de motie van de VVD. Voor de motie van de SP wachten wij het antwoord van GS af. In het algemeen lijkt die motie ons erg specifiek en verstrekkend in te zetten op een vervoersmodaliteit.

De heer **DEEN** (PVV): Voorzitter. Wij zijn blij dat de Duinpolderweg zoals die in de
4460 voorkeursvariant was uitgewerkt, er in ieder geval niet gaat komen. Het college heeft aangegeven uitsluitend verder te willen met het opwaarderen van de Bennebroekerweg en de overige delen van de Duinpolderwegroute te laten vervallen. Wij vinden dat een goede zaak en ook een goede zaak dat de opwaardering er gaat komen, aangezien de Bennebroekerweg van groot belang is voor de broodnodige woningbouwplannen van Haarlemmermeer. Wij hebben altijd aangegeven
4465 voorstander te zijn van een lokale aanpak van knelpunten in plaats van een grootschalige provinciale Duinpolderweg westelijk van de N205. Wij zijn dan voorzichtig positief omdat de gedeputeerde in de commissievergadering M&B op 20 april jl. heeft aangegeven dat er zeker naar lokale knelpunten gaat worden gekeken. Ook zijn wij blij dat de besluitvorming weer bij PS ligt en niet middels het onderhand bijna beruchte mandaat bij de gedeputeerde. Over dit mandaat gaan
4470 wij het vandaag niet meer hebben. Ook tijdens de genoemde commissievergadering stelde gedeputeerde Olthof dat er wordt gekeken naar een totaalpakket en dat voor dit college HOV en fietsverbindingen speerpunten zijn. Dat is leuk en aardig dat het college hierop wil inzetten, maar het gebied moet natuurlijk ook goed met de auto bereikbaar zijn en blijven, niet in de laatste plaats vanwege de al genoemde broodnodige woningbouwplannen. Daarnaast nog een inleiding
4475 naar een vraag aan de gedeputeerde. In de Telegraaf was te lezen en in meerdere media kwamen die berichten, dat Henk van Zuilen, emeritus hoogleraar Dynamisch Verkeer en Transportmanagement aan de TU Delft, verwacht dat na de coronacrisis het aantal files fors zal toenemen. Ook in China zijn onderzoeken geweest die dit bevestigen, met name omdat mensen voorlopig liever met de auto willen reizen dan met het OV. De ANWB bevestigt deze denkwijze
4480 ook bij monde van Arnoud Broekhuis. Ook hij zegt dat hoogstwaarschijnlijk de files heftiger zullen terugkeren als de crisis voorbij is. Kan de gedeputeerde aangeven op welke manier rekening wordt gehouden met deze verwachtingen in het mobiliteitsbeleid van de provincie in het algemeen en specifiek voor de bereikbaarheid van dit gebied? Zoals ook al in de commissie aangegeven, steunen wij deze voordracht en wij wachten het antwoord af van de gedeputeerde
4485 op onze interruptie van de heer Terwal over zijn motie.

De **VOORZITTER**: Ik geef het woord aan mevrouw Van der Waart, GL, en dat is haar maidenspeech.

Mevrouw **VAN DER WAART** (GL): Voorzitter. In deze tijden getroffen door corona is er ruimte om
4490 stil te staan bij de schoonheid van ons land, van de cultuur en de natuur, van de prachtige bollenvelden tot de duingebieden. Om na te denken over biodiversiteit en toekomstbestendigheid en om knopen door te hakken. Vandaag staan wij voor het definitieve besluit om geen alternatieven uit te voeren van de Bereikbaarheid Bollenstreek welke leidde tot onnodige grootschalige infra- en nieuwe doorsnijdingen. Zoals afgesproken in het coalitieakkoord, wordt
4495 alleen de Nieuwe Bennebroekerweg opgewaardeerd om de nieuwe woonwijken in Hoofddorp goed te ontsluiten. Verder gaat de energie naar OV en fiets. Dit is een opsteker voor het landschap en de natuur in de regio. In de commissievergadering op 20 april heeft GL zich

duidelijk uitgesproken voor dit besluit, in lijn met onze insteek in de voorgaande perioden en ook in lijn met onze insteek na de laatste provinciale verkiezingen, nu als coalitiepartij. In de
4500 afgelopen jaren is duidelijk geworden dat veel mensen vinden dat nieuwe infrastructuur hier niet de oplossing vormt. Maar we hebben ook begrip voor de zorgen die blijven leven bij de provincie Zuid-Holland en in de kernen ten aanzien van de leefbaarheid, ook in relatie tot bijvoorbeeld de woningbouwopgave in deze streek voor bijvoorbeeld de jonge Bollenstreekers die een huis
4505 bewoners en ander stakeholders, daar wil ik hen voor bedanken. Maar we hoorden overwegend positieve geluiden. Positief, omdat bijvoorbeeld de Oosteinderpolder gespaard wordt, omdat investeringen goed besteed worden, omdat er wel verder gedacht wordt over bereikbaarheid, maar dan met een accent op fietsen en OV. Wij vertrouwen erop dat onze provincie ook in gesprek blijft met de gemeenten en de provincie Zuid-Holland om de leefbaarheid te verbeteren,
4510 met bijzondere aandacht voor de oeververbindingen over de Ringvaart, de verkeershinder in de kernen zoals Beinsdorp en Vogelenzang, en de woningbouwopgave zoals in Hoofddorp en Lisserbroek. We zijn heel blij met de gevoerde discussie in de commissievergadering, waarbij ook diverse organisaties en inwoners hun waardering en ambities voor de regio uitspraken. Via democratische besluitvorming komt het project nu in de volgende fase, waarmee duidelijkheid
4515 ontstaat voor ondernemers en inwoners. In de commissievergadering gaf ik al aan dat GL uitkijkt naar de voortgang op het gebied van de plannen en realisatie voor fiets en hoogwaardig openbaar vervoer. We verwachten dat hier snel meer inzicht in gegeven kan worden door GS. Zo blijven we genieten van deze prachtige streek, en ik hoop dat we in 2021 weer in de Keukenhof genieten, dat we ons prachtige landschap kunnen blijven waarderen, dat velen een prettige werk-
4520 en woonomgeving vinden in Noord- en in Zuid-Holland, in een gezonde leefomgeving. Daar is geen ouderwetse totaal oplossing zoals het grote wegenproject van de Duinpolderweg voor nodig. Wij zijn nadrukkelijk voorstander van voorliggende besluitvorming, ik herhaal dat we ervan overtuigd zijn dat hiermee de belangrijkste stap voor een duurzame bereikbaarheid van de Duin- en Bollenstreek is gezet. Wij stemmen niet voor de motie van de VVD om in gesprek te
4525 blijven, want deze kijkt terug en niet vooruit. In de beantwoording op vragen in de commissie is duidelijk uitgesproken dat GS in gesprek blijven en dat de oplossing van de bereikbaarheidsopgave gezocht wordt in het verbeteren van fiets en OV. Op de motie van de SP voor een lightrailverbinding wachten wij de reactie van GS af, maar vooralsnog lijkt ons deze niet realistisch. Zoals u weet zijn wij zeker een voorstander van lightrail, maar wij zien een
4530 voorinvestering in deze context niet als kansrijk. Wij zien liever dat nu vaart wordt gemaakt met de realisatie van de HOV.

De **VOORZITTER**: Dank u voor uw maidenspeech.

4535 Mevrouw **KUIPER** (CDA): Voorzitter. Na al die jaren ligt een bijzonder besluit voor over de Duinpolderweg. Voor ons zijn goede robuuste Oost-Westverbindingen van groot belang geweest in het verleden en dat blijft zo in de toekomst, geen grote stromen verkeer door dorpen en over bruggen die daar niet toereikend voor zijn. Verkeersveiligheid, leefbaarheid maar ook economische ontwikkelingen en bouwopgaven spelen een grote rol en dat vraagt om
4540 oplossingen. Afwijking van een eerder door GS genomen besluit is zeer uitzonderlijk en

gedeputeerde Olthof heeft dit erkend en aangegeven dat er hard gewerkt moet worden aan de relatie met de daarbij betrokken partners waaronder de provincie Zuid-Holland. Wij zullen instemmen met het voorstel om de volgende redenen. De doelstelling van de Duinpolderweg om een adequate verbinding van de Bollenstreek naar de A4 tot stand te brengen, is feitelijk al

4545 grotendeels teniet gedaan door de ruimtelijke reservering tussen de N206 en N208 buiten de planuitwerkingsfase van de Duinpolderweg te laten vallen. Hiermee kwam de oorspronkelijke doelstelling al te vervallen. De overeengekomen middenvariant kan aan de Noord-Hollandse zijde niet op veel draagvlak rekenen. De gemeente Haarlemmermeer is voorstander van de zuidelijke variant en wij zien ook dat de middenvariant grote impact heeft op de bedrijven en inwoners in

4550 het betrokken gebied. In het coalitieakkoord staan twee grote onzekerheden over het project vermeld, namelijk gefaseerd en het begrip Noord-Hollands belang. Het nu te nemen besluit biedt zekerheid aan inwoners en bedrijven die het raakt. De realisatie van het project is door het weghalen van de 79 miljoen euro uit de daarvoor bestemde reserve door Noord-Holland al niet meer realistisch. In die zin heeft het ons verbaasd dat de VVD schriftelijke vragen stelt over de

4555 impact van het besluit. Welke verwachtingen had de VVD over de realisatie van het project toen zij er in het coalitieakkoord mee instemden om 79 miljoen euro uit de reserve van het project te halen? Voor ons is essentieel dat gedeputeerde Olthof in de commissie heeft aangegeven dat er ook een fase II is die in het geheel een beetje onderbelicht is gebleven. Er blijven ook na dit besluit knelpunten in de Oost-Westverbindingen en als anderen daar initiatieven voor nemen, zal

4560 de provincie vanuit haar verantwoordelijkheid voor de bereikbaarheid kijken wat zij financieel kan en wil betekenen. Ook zal de provincie haar brede kennis en kunde hiervoor inzetten. Geen trekkersrol, maar wel een ondersteunende. Dit is voor ons een belangrijk punt, want door een deel van de oplossing wel te halen, wordt het probleem niet minder. De gedeputeerde heeft in de commissie voorts toegezegd dat in de scope van mogelijke maatregelen voor de lange termijn

4565 ook de verdubbeling van de N205, de Drie Merenweg tussen de Nieuwe Bennebroekerweg en de N207 te zullen meenemen. Gezien alles wat er staat te gebeuren in de regio, is dit voor ons een belangrijk punt en wij begrijpen best dat GS niet meteen hebben willen toezeggen dat de studie uit 2011 wordt geactualiseerd, maar er wordt nu ook geen potentiële maatregel overboord gegooid die onderdeel kan zijn van een goede noodzakelijke wegverbinding in de

4570 Haarlemmermeer. Voor de toekomstige woningen in de westzijde van de Haarlemmermeer is een opwaardering van de Nieuwe Bennebroekerweg noodzakelijk en door dit besluit kan dit met grote voortvarendheid worden opgepakt. Bij ons uiteindelijke besluit om voor te stemmen is het voor ons vooral doorslaggevend geweest dat de provincie betrokken blijft bij het oplossen van knelpunten in de bereikbaarheid in de regio, vandaar dat wij de motie over de verkenning naar de

4575 mogelijkheden ter verbetering van leefbaarheid, bereikbaarheid en verkeersveiligheid Haarlemmermeer-Bollenstreek mede indienen, maar ook de toezegging van de gedeputeerde dat hij de verbreding van de N205 opnieuw gaat bekijken, vinden wij van groot belang. Wij willen graag dat de gedeputeerde ons betreft bij de vervolgstappen die nog zullen volgen.

4580 Mevrouw **DOEVENDANS** (PvdA): Voorzitter. Wij zijn blij met de duidelijkheid na al die jaren met deze scopewijziging. Voor ons is het heel erg belangrijk dat er duidelijkheid is voor de omgeving en als wij kijken naar de reacties in de Haarlemmermeer, fracties en bewoners die wij gesproken hebben, zij zijn heel erg blij met deze duidelijkheid en ook enthousiast. Je ziet ook dat deze

discussie al jaren aan de gang is en in de jaren dat wij hierover steggelen, is de wereld niet stil
 4585 blijven staan. Zeker als wij kijken naar mobiliteit, gaat het niet alleen meer om auto's en daarom
 vinden wij het heel belangrijk dat wij ook met deze wijziging veel meer gaan inzetten op de fiets
 en OV, zodat wij ook aan de duurzaamheidsdoelstellingen kunnen werken. Wij vergeten
 natuurlijk niet dat er heel veel mensen wonen in die buurt en dat er veel meer woningbouw bij
 gaat komen, daarom is het belangrijk dat wij blijven kijken naar hoe zorgen wij ervoor dat het
 4590 bereikbaar en leefbaar blijft, want leefbaarheid is voor ons heel erg belangrijk. Door corona
 werken er nu veel mensen thuis en daarom willen wij een punt maken van de digitale
 bereikbaarheid, want net zoals wij nu al een aantal vergaderingen online doen – en hopelijk
 kijken er mensen mee – vinden wij het heel belangrijk dat de digitale bereikbaarheid wordt
 bewerkstelligd, niet alleen in de grote steden maar ook in de Haarlemmermeer en geheel Noord-
 4595 Holland, dat deze digitaal bereikbaar zijn, want deze nieuwe wereld en de 1,5 m samenleving zal
 laten zien dat wij uiteindelijk veel minder de auto zullen pakken. Natuurlijk zal er angst zijn in
 het begin om het OV te pakken, maar juist daarom zullen er veel mensen zijn die thuis zullen
 werken. Daarom moeten wij volop inzetten op digitale bereikbaarheid en leefbaarheid van de
 Haarlemmermeer. Daarom zouden wij het fijn vinden als de Noord/Zuidlijn wordt doorgetrokken
 4600 naar Schiphol zodat daar de bereikbaarheid ook sneller gaat. Dan de moties. De motie van de
 VVD klinkt overbodig, want wij kennen deze gedeputeerde als iemand die veel koffie en thee
 drinkt en het gesprek blijft aangaan, dus in die zin doet hij dat al. De motie van SP is heel
 specifiek alleen gericht op lightrail, zeker zijn wij voorstander van OV maar daar moeten wij in de
 breedte naar kijken. Ik wacht eerst de reactie van de gedeputeerde af.

4605
 De heer **HOOGERVORST** (SP): Bij interruptie, heeft mevrouw Doevendans het dictum van de
 gewijzigde motie gelezen en niet de motie die vorige week is uitgegaan? U geeft aan, er is een
 grote nadruk op lightrail, maar dat staat eigenlijk niet in het dictum. Wij vragen echt alleen om
 een goed gedegen onderzoek want als je dat nu niet doet en je over 15 jaar denkt, hadden wij
 4610 het nou maar wel gedaan, dan is de aanleg van een lightrailverbinding veel en veel duurder en
 ook veel omslachtiger. Wilt u daar nog even nauwkeurig naar kijken?

Mevrouw **DOEVENDANS** (PvdA): Dat ga ik zeker doen en ik wacht nog even de beantwoording van
 de gedeputeerde af. Dan kom ik daar nog even op terug.

4615
 De heer **KLEIN** (CU): Voorzitter. Wij vinden het besluit om de Duinpolderweg definitief af te
 blazen, een wijs besluit. Het leek er bijna op dat de tijd en energie die in het verleden in
 onderzoeken en plannen gestoken zijn, langzamerhand nog de enige reden waren om de weg
 aan te leggen en dat is geen goede reden. Tegelijkertijd waren er een heleboel redenen om van
 4620 de aanleg af te zien. Het nut en de noodzaak waren niet aangetoond, zeker niet sinds besloten
 was dat maar een half stukje zou worden aangelegd. Er is in het geheel geen draagvlak in de
 omgeving, al helemaal niet bij de inwoners in Zwaanshoek omdat het dorp in tweeën gesplitst
 zou worden door de weg. Het proces dat heeft geleid tot deze keuze voor een middenvariant is
 onbegrijpelijk geweest en heeft het vertrouwen in de overheid geen goed gedaan. Wij denken dat
 4625 door nu definitief een streep te zetten door de Duinpolderweg, er duidelijkheid en rust kan
 worden geboden aan de inwoners van Zwaanshoek en wij met een open blik op zoek kunnen

gaan naar oplossingen voor de knelpunten die er wel zijn. Voor die oplossingen moeten wij een bril van de 21^e eeuw opzetten en dat betekent dat wij moeten kijken naar oplossingen die in lijn zijn met de klimaatopgave waar wij voor staan, die mensen in staat stellen om zich CO2 arm te verplaatsen. Wij zijn een groot voorstander van het investeren in goede fietsverbindingen en OV dat een volwaardig alternatief is voor de auto. Wij zien uit naar de uitwerking van de plannen door de gedeputeerde. Onze oproep aan GS is daarbij, denk daarbij breed en richt je niet alleen op de korte termijn, maar kijk naar de lange termijn. De motie van de SP is daarom een goede oproep en wij horen graag de reactie van GS daarop. Wij vragen om er vaart achter te zetten zodat wij in deze coalitieperiode de problemen zover oplossen dat die vermaledijde weg na deze collegeperiode niet opnieuw op de agenda verschijnt. Tenslotte, wij hebben in deze tijd allen gemerkt dat een goede buur beter is dan een verre vriend. Wij begrepen van onze collega's in Zuid-Holland dat ze daar nogal teleurgesteld zijn over het besluit. Dat kunnen wij ons voorstellen maar dat moet zeker geen reden zijn om het besluit te herzien, maar wij sluiten ons graag aan bij de oproep van de VVD om te investeren in de relatie met onze zuiderburen.

Mevrouw **VAN SOEST** (50plus/PvdO): Voorzitter. Wij zijn voor het voornemend besluit van GS tot het stopzetten van het project Duinpolderweg. Wij feliciteren de bewoners met hun tomeloze inzet gedurende bijna 15 jaar om dit onzalige plan te blokkeren. De laatste commissievergadering toonde duidelijk hoe verhard de standpunten waren. Aan de andere kant van de bewoners die volhardend en voortdurend gedurende een lange periode hebben ingesproken over leefbaarheid en duurzaamheid voorop, tegenover diverse organisatie die financieel-economische redenen aanvoerden. Om de realiteit duidelijk te scheppen en nieuwe kansen zowel bestuurlijk als voor marktpartijen, adviseren wij om in een vroeg stadium de bewoners serieus te betrekken bij de plannen om herhaling te voorkomen. Dan het HOV. Daar zijn wij natuurlijk voorstander van, maar hopelijk nemen zij dan ook even aandacht mee voor de oudere inwoners in Noord-Holland die niet altijd van de fiets of het OV gebruik kunnen maken. Hopelijk wil de gedeputeerde hier nog even op ingaan.

De **VOORZITTER**: Ik stel voor tot 20.05 uur te schorsen zodat de gedeputeerde zich kan voorbereiden op de gestelde vragen en ingediende moties en zijn beantwoording in eerste termijn. De vergadering is heropend.

Gedeputeerde **OLTHOF**: Voorzitter. Ik dank alle sprekers in de commissievergadering. Dat is een mooi proces geweest met zowel voor- als tegenstanders. Ik wil ook de Statenleden bedanken voor hun inbreng. Het is goed om eerst stil te staan bij het proces, want daar zijn verschillende geluiden over. Ook werd de indruk gewekt dat het proces niet zorgvuldig was verlopen. Volgens mij is het alles behalve dat. Vanaf de zomer 2019 toen het coalitieakkoord bekend werd, waren bestuurders aan Zuid-Hollandse zijde van de stuurgroep bekend met het standpunt van dit college. Vanaf dat moment zijn er meerdere contacten geweest met bestuurders vanuit de stuurgroep en is er altijd duidelijkheid gegeven over het feit dat het college wilde stoppen met het afmaken van de Duinpolderweg. Wel hebben wij afgesproken om een draagvlakonderzoek te doen bij de partijen aan de Noord-Hollandse kant en vervolgens als er een besluit genomen zou worden, dan zou dat een democratisch besluit zijn dat door PS genomen wordt. Aan beide

4670 hebben wij ruimschoots voldaan. Door mijn voorgangers, de heer Tekin en gedeputeerde Pels, is uitvoerig gesproken met zoveel mogelijk partners aan Noord-Hollandse zijde, zijn bestuurders vanuit de stuurgroep regelmatig geïnformeerd en hebben wij als afsluiting vanavond het debat over het stopzetten van de Duinpolderweg zodat wij de democratische legitimiteit hebben opgehaald bij PS. In dat opzicht is het proces heel zorgvuldig doorlopen. Neemt niet weg dat wij

4675 wel begrip hebben voor de teleurstelling bij de bestuurders vanuit de stuurgroep, omdat een proces dat al 10 tot 12 jaar loopt, op deze manier stopt en ik kan mij voorstellen dat daar teleurstelling over is. Maar volgens ons is dat onderdeel van het politieke en democratische proces want als een meerderheid tegen is, moet je soms andere keuzes maken. Wat betreft de relatie, het is gebleken dat die wel onder druk is komen te staan. Door het besluit dat wij hebben

4680 genomen, kijken bestuurders aan de Zuid-Hollandse kant er wel vreemd van op. Ik heb toegezegd en dat ga ik ook doen, ik heb volgende week al mijn eerste afspraak met de heer Vermeulen, dan gaan wij kennismaken en werken aan die relatie en zal ik mij volledig in gaan zetten om het contact met de bestuurders en andere partners zo snel mogelijk te herstellen om weer met elkaar naar de toekomst te kunnen kijken. Ik heb al met de Haarlemmermeer

4685 gesproken en deze week heb ik een afspraak met bewoners uit Beinsdorp en Zwaanshoek. Vervolgens zal ik met ondernemers en ontwikkelaars gaan praten over wat de toekomst ons gaat brengen. Dat is onderdeel van beide moties, dus u kunt ervan op aan dat ik dat oppak. Het is duidelijk dat het besluit over de Duinpolderweg niet op zich staat. Wij hebben duidelijkheid willen bieden over de toekomst van dit deel van de Duinpolderweg dat wij daarmee stoppen, dat wij

4690 voortvarend doorgaan met het opwaarderen van de nieuwe Bennebroekerweg, maar er zijn nog twee andere belangrijke projecten. Wij gaan zo snel mogelijk aan de slag met de HOV verbinding van Schiphol naar Noordwijk en ook de fietsverbindingen zullen wij voortvarend oppakken. Ook dan zullen wij nog niet klaar zijn, want uiteindelijk hebben wij met een bereikbaarheidsvraagstuk in het zuiden van onze provincie te maken, in de Haarlemmermeer. Wij starten in het najaar met

4695 een netwerkstudie om te kijken naar de bereikbaarheid in relatie tot alle woningen die er komen om te zorgen dat de mobiliteit op orde komt. Dat traject gaat niet alleen over wegen, maar nadrukkelijk ook over fietsverbindingen en OV en de leefbaarheid in het zuiden van de Haarlemmermeer. Met die studie proberen wij goed en breed in beeld te brengen wat er nodig is na de herwaardering van de nieuwe Bennebroekerweg en HOV en fietsverbindingen om te zorgen

4700 dat de wijken in de Haarlemmermeer goed bereikbaar zijn en ontsloten kunnen worden. Dat wij in die studie ook te maken gaan krijgen met knelpunten met Zuid-Holland, zoals de knelpunten bij de vaart en de bruggen, mag duidelijk zijn. Bij de netwerkstudie zullen wij ook in beeld brengen wat de knelpunten met Zuid-Holland zijn. Als er initiatieven vanuit Zuid-Holland of andere partners zijn, dan zullen wij daar altijd constructief en positief in zitten en kijken wat wij

4705 daarmee kunnen gaan doen. Wij hebben niet voor niets in het besluit opgenomen dat als er een voorstel komt om aan de zuidkant de verbinding aan te leggen, wij zeker mee zullen denken en eventueel bereid zullen zijn, in ieder geval zullen overwegen of daar een financiële bijdrage tegenover staat. Ja, we gaan heel snel aan de slag met onze partners in Zuid-Holland en omgeving, ja, wij pakken heel snel de HOV en fietsverbinding op en wij gaan heel snel aan de

4710 slag met de netwerkstudie over de bereikbaarheid van heel de Haarlemmermeer. Speciaal voor het CDA wil ik expliciet benoemen, want er is al een studie naar gedaan, maar ook in deze netwerkstudie zullen wij gaan kijken naar het opwaarderen van de positie van de N205 in dat

hele project. Dat is niet een studie die wij als provincie zullen doen, maar samen met bewoners, ondernemers, ontwikkelaars en bestuurders in de omliggende gemeenten en provincie. Daar
4715 zullen wij een coproductie van maken. Volgens mij heb ik het proces hier redelijk breed mee beschreven. Er was nog een vraag van de PVV over de files. Ook ik heb kennis genomen van het geluid dat er de komende tijd minder gebruik zal worden gemaakt van het OV. Het is overigens niet zo dat al die mensen in de auto zullen stappen, wat uit onderzoek blijkt dat een deel van die mensen de fiets zal pakken. Corona komt ons rauw op ons dak vallen en dit zal inderdaad de
4720 eerste gekte zijn voor de korte termijn, maar wij zijn hier met een studie bezig voor de komende 10, 20 tot 30 jaar en ik verwacht niet dat deze situatie zich zal voordoen gedurende 10, 20 tot 30 jaar, dus er zal ook herstel zijn. Ook door het kabinet wordt gekeken naar hoe wij het digitaal werken verder kunnen bevorderen. Deze tijd heeft laten zien dat wij van huis uit best wel veel kunnen bereiken met elkaar, wij zitten nu samen ook digitaal te vergaderen, dus daar liggen ook
4725 kansen. Dus er zal de komende tijd een toename van het autoverkeer zijn maar aan de andere kant liggen er ook mogelijkheden en kansen voor meer thuiswerken. Dat zijn vooral de korte termijn effecten en voor de langere termijn hebben wij de netwerkstudie en uitbreiding zeker nodig. Dan de moties. De motie van de SP en 50plus/PvdO. Met drie punten kunnen wij prima leven. Ik heb al gesproken over de inzet voor het verder ontwikkelen van de HOV Noordwijk-Schiphol samen met Zuid-Holland, dat gaan wij oppakken. Dat wij de HOV-verbinding optimaal gaan aanleggen en dat de kernen goed bereikbaar zijn, gaan wij ook oppakken en dat wij u regelmatig zullen informeren, is ook een feit. Ik raad deze motie toch af en de belangrijkste reden is de lightrailverbinding, want er is al een vervoerswaardenonderzoek geweest en ook met het wegvallen of het doortrekken van de Duinpolderweg, is de vervoerswaarde nog steeds niet
4735 positief. Daarnaast moeten wij er rekening mee houden dat u meerdere modaliteiten gaat inzetten op dat hele traject, want er wordt gesproken over metro en lightrail maar dat zijn twee verschillende sporen. U kunt niet in de metro blijven zitten en de lightrail opgaan, dat zijn verschillende sporen die moeten worden aangelegd. Een bus kan op meerdere manieren worden ingezet ook bij gebruik van de weg, en om dan nog een onderzoek te doen naar een studie die al
4740 heeft plaatsgevonden waarvan wij op dit moment verwachten dat het geen enkele meerwaarde heeft en gelet op het feit dat wij snelheid moeten maken om een aantal dingen op te pakken, denk met name aan HOV en de fiets, zou ik deze motie willen afraden. De motie van de VVD, wij gaan heel snel werken aan de relatie met de partners van de voormalige stuurgroep en andere belanghebbenden. Daar beginnen wij deze week mee en dat zullen wij de komende weken zeker voortzetten, ook in de netwerkstudie. Ik zie deze motie vooral als ondersteuning van de
4745 toezegging die ik heb gedaan en van de plannen die wij hebben, dus deze motie voeren wij al uit.

De heer **HOOGERVORST** (SP): Voorzitter. Dank aan de gedeputeerde voor het uitgebreide antwoord. Over de motie, ik ben blij dat u drie van onze punten kunt ondersteunen en ik ga
4750 ervan uit dat dat met enige voortvarendheid zal gebeuren. Ik wijs u erop en ik hoop dat u mij dat kunt bevestigen, dat in de regio Rotterdam wel degelijk een gemakkelijke overlap is met de Randstadrail, dat eigenlijk ook een soort lightrailverbinding is. Bent u het ermee eens dat het daar wel lukt om er een modaliteit van te maken? Mijn tweede vraag is, u sprak over onderzoek dat ooit gedaan is, daar heeft u ongetwijfeld helemaal gelijk in, daar heb ik ook over gelezen,
4755 maar bent u het met mij eens dat de tijden wel degelijk zijn veranderd en dat het wellicht

mogelijk is dat de uitkomsten van een onderzoek heel anders zullen zijn dan 10 jaar geleden? Missen wij dan niet de boot? Ik begrijp dat het lastig zal zijn, maar misschien is het toch goed om zo'n onderzoek te doen om er zeker van te zijn dat ook in de gewijzigde omstandigheden lightrail wellicht te duur of onmogelijk is.

4760

Gedeputeerde **OLTHOF**: Te duur laat ik even buiten beschouwing, maar wij willen heel snel aan de slag gaan met de HOV en dit kost extra tijd. Daarbij komt dat het gaat over een traject naar Noordwijk toe. Voor het eerste deel binnen Hoofddorp zou het misschien enige toegevoegde waarde hebben, maar als het verder gaat, wordt dat al snel minder. In het onderzoek is destijds

4765

nadrukkelijk gekeken naar de vervoerswaarde van een lightrail en daar is toen uitgekomen dat het in ieder geval geen meerwaarde heeft. Met de huidige woningbouwopgave en de ontwikkeling op het gebied van wegen leidt dat niet tot een grote verandering, waardoor nu de verwachting is dat de uitkomsten van het onderzoek zullen gaan toenemen. In vergelijking met Rotterdam, daar is weliswaar sprake van een metro en lightrail, maar ook daar moet u nog steeds overstappen van

4770

de metro op de lightrail en kunt u niet blijven zitten omdat de metro automatisch overgaat in een lightrail. Ik ben er een keer geweest en volgens mij moest ik toen heel nadrukkelijk overstappen.

Dan hebben wij het ook over een heel ander gebied in Rotterdam dan met een verbinding van Schiphol naar Noordwijk. U heeft het in uw bijdrage over de ontwikkelingen in de

Haarlemmermeer richting Schiphol, maar dat is maar een deel van het hele traject en hier hebben

4775

wij het over een lightrail naar Noordwijk toe, dus in dat opzicht zien wij niet de toegevoegde waarde om daar een onderzoek naar te doen. Sterker nog, het kost veel geld en ook veel tijd terwijl de uitkomsten waarschijnlijk niet anders zullen zijn dan toentertijd.

4780

De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Voorzitter. Dank voor de reactie van de gedeputeerde. U heeft het over de partners en over bewoners, ontwikkelaars en bestuurders. Wij missen hier – en zeker gezien de groen wind die het coalitieakkoord ademt – de natuur- en milieuorganisaties en andere maatschappelijke organisaties. Het lijkt wel of die een beetje van het speelveld afvallen en daar maak ik mij zorgen over. Worden die ook meegenomen in de netwerkstudie of op onderdelen van het traject?

4785

Gedeputeerde **OLTHOF**: De lijst van partijen die ik heb genoemd, is niet uitputtend. Ook de Fietzersbond is een belangrijke partner die wij daarin meenemen. Daar waar het over natuurwaarden gaat, zullen zij aan de orde zijn. U zult begrijpen dat het bij de netwerkstudie iets minder aan de orde zal zijn, maar op het moment dat wij gaan realiseren bij een mogelijke MER wel kijken wat de effecten zijn. Ik heb niet voor niets gezegd dat wij in de netwerkstudie ook nadrukkelijk gaan kijken naar de leefbaarheid. Dus wij focussen niet alleen op het vervoer van A naar B maar zeker ook op de leefbaarheid in het gebied en wat mij betreft is leefbaarheid ook natuur en milieu.

4795

Mevrouw **VAN SOEST** (50plus/PvdO): Houdt de gedeputeerde ook rekening met de oudere bewoners? Daar heb ik hem nog niet over gehoord.

Gedeputeerde **OLTHOF**: Uiteraard, oudere bewoners net als alle bewoners, zullen gaan kijken naar verschillende modaliteiten, fiets en HOV maar dat betekent ook gewoon toch dat wij op de
4800 weg verder met de auto zullen moeten gaan. Als het gaat over alle modaliteiten die worden aangeboden, als het gaat over opstappen, dan kijken wij ook naar mensen – dat heeft niet zozeer met ouderen te maken – met een beperking en dat kunnen ook jonge mensen zijn. Als wij iets gaan aanleggen, dan kijken wij naar een brede doelgroep van mensen die heel fit zijn en mensen die wat minder goed ter been zijn en wel met het OV of op een andere manier van A naar B
4805 willen.

De **VOORZITTER**: Dat was het einde van de eerste termijn. Is er behoefte aan een tweede termijn?

Tweede termijn

4810 De heer **DESSING** (FvD): Voorzitter. Dank aan de gedeputeerde voor de heldere en bondige antwoorden. Even kort de moties. Ik ben blij met de toezeggingen die hij gedaan heeft in verband met onze motie die wij samen indienen met de VVD en het CDA. Die toezeggingen lijken ons sterk genoeg om aan te geven dat de motie een soort van overbodig is en al wordt opgepakt. Ik
4815 laat graag even ter beoordeling aan de VVD wat zij daarmee willen, maar de beantwoording stemt ons naar tevredenheid. Wij gaan toch mee met de reactie van de gedeputeerde op de motie van de SP – ondanks de goede punten die erin staan – de vervoerswaarde van de lightrail en zullen de motie niet steunen.

4820 De heer **TERWAL** (VVD): Voorzitter. Ik heb de gedeputeerde goed beluisterd en als ik het dictum van de motie langsloop, dan heeft hij toegezegd dat hij gaat werken aan de relatie met de partners van de voormalige stuurgroep en op welke wijze hij dit gaat doen, laat ik even bij de gedeputeerde. Ook blij te horen dat hij ondernemers en ontwikkelaars bij deze gesprekken laat
4825 aanhaken en dat er een welwillende houding is van GS om te kijken naar initiatieven van Zuid-Holland en dat daar een financiële bijdrage voor is. De motie heeft zijn doel bereikt en is het logisch dat ik de motie intrek. Ik heb even ruggenspraak gehouden met de overige indieners en die zijn ermee akkoord.

De **VOORZITTER**: Dan is motie 46 ingetrokken.

4830 Mevrouw **VAN DER WAART** (GL): Voorzitter. Dank voor de beantwoording, heel helder. Ik had gezegd dat wij benieuwd waren naar het advies van GS over de motie van de SP en dat advies volgen wij. Ik was ook heel blij te horen dat de gedeputeerde zei dat onder leefbaarheid ook natuur en milieu wordt verstaan. Wij zien het vervolg met vertrouwen tegemoet.

4835 De heer **STEEMAN** (D66): Voorzitter. Wij gaan mee met de beantwoording van de gedeputeerde over de motie van de SP die deze motie afraadt vanwege het lightrailgedeelte. Wij zijn het volledig eens met de beantwoording en zullen dus niet voor de motie stemmen. Goed om te horen dat de motie door de VVD c.s. is ingetrokken en dat zij genoeg nemen met de
4840 glasheldere toezegging van het college. Dank aan de gedeputeerde en aan de PvdA-fractie voor

de focus op digitale bereikbaarheid, dat is een van onze stokpaardjes. Ik vraag de gedeputeerde om mijn maidenspeech nog een keer na te luisteren waaruit blijkt dat wij al vóór corona inzetten op de allerlaagste trede van de ladder van duurzaam vervoer, geen vervoer en dus duurzaam en digitale bereikbaarheid.

4845

De **VOORZITTER**: Met digitale bereikbaarheid zijn wij op dit moment volop bezig.

4850

Mevrouw **KUIPER** (CDA): Dank aan de gedeputeerde voor de heldere uiteenzetting en goed dat u het allemaal zo positief oppakt. Wij zijn enorm voor HOV, maar als er lightrailverbindingen zijn, dan zijn er wel andere verbindingen die eerder onderzoek verdienen dan de verbinding tussen Noordwijk en Schiphol.

4855

Mevrouw **DOEVENDANS** (PvdA): Voorzitter. Voor ons heel helder de beantwoording van de gedeputeerde over de motie van de SP. Dat advies zullen wij volgen. Fijn dat de motie door de VVD wordt ingetrokken omdat er voldoende vertrouwen is dat de gedeputeerde koffie en thee gaat drinken om de banden te versterken en ook fijn dat D66 ook zo blij is met de digitale bereikbaarheid dat wij al lang roepen dat dat zo belangrijk is en ook PS doen dat heel goed. Dank daarvoor.

4860

Gedeputeerde **OLTHOF**: Ik heb geen punten in tweede termijn. Alle vragen zijn beantwoord en er zijn geen nieuwe vragen meer gesteld.

4865

De **VOORZITTER**: Wij gaan de stemming peilen over motie 47 van de SP en 50plus/PvdO via de fractievoorzitters. Stemverklaringen of aantekening? Dat is niet het geval.

4870

De heer **VAN DER MAAS** (VVD): tegen.

Mevrouw **KOCKEN** (GL): tegen.

De heer **VOSKUIL** (PvdA): tegen.

Mevrouw **STRENS** (D66): tegen.

De heer **HEIJNEN** (CDA): tegen.

De heer **DEEN** (PVV): voor.

De heer **SMALING** (SP): voor.

Mevrouw **VAN SOEST** (50plus/PvdO): voor.

De heer **ZOON** (PvdD): tegen.

4875

De heer **KLEIN** (CU): tegen.

De heer **DESSING** (FvD): tegen.

4880

De **VOORZITTER**: De motie is verworpen met 45 stemmen tegen en 7 stemmen voor van de PVV, SP en 50plus/PvdO. Dan de stemming over de voordracht.

De heer **VAN DER MAAS** (VVD): voor.

Mevrouw **KOCKEN** (GL): voor.

De heer **VOSKUIL** (PvdA): voor.

Mevrouw **STRENS** (D66): voor.

4885 De heer **HEIJNEN** (CDA): voor.

De heer **DEEN** (PVV): voor.

De heer **SMALING** (SP): voor.

Mevrouw **VAN SOEST** (50plus/PvdO): voor.

De heer **ZOON** (PvdD): voor.

4890 De heer **DESSING** (FvD): voor.

De heer **KLEIN** (CU): voor.

De **VOORZITTER**: De voordracht is met 52 stemmen voor unaniem aangenomen.

4895 **11. Vragenuur**

De **VOORZITTER**: Er zijn geen interrupties toegestaan en er kunnen geen moties worden ingediend. De spreektijd bij het vragenuur is voor de eerste termijn PS 3 minuten en voor GS ook 3 minuten en de tweede termijn PS 1 minuut en voor GS ook 1 minuut. Eventuele aanvullende vragenstellers in tweede termijn krijgen ook 1 minuut. Er zijn een viertal vragen ingediend door
4900 PvdA en GL inzake MRA-verstedelijkingsstrategie, door CU inzake Regionale Energiestrategieën, de SP en PvdD inzake brute slachting zwanenkoppel in Oostwoud. De vragen van de fracties SP en van PvdD over hetzelfde onderwerp worden na elkaar aan de orde gesteld door de indieners.
Daarna kan de gedeputeerde mevrouw Rommel deze gebundeld beantwoorden en krijgt daar dan
4905 uiteraard ook meer tijd voor.

Mevrouw **DE VRIES** (PvdA): Voorzitter. De MRA is een belangrijke regio in Noord-Holland en heeft tegelijkertijd een enorme impact op de hele provincie. Het is geen nieuwe bestuurslaag en belangrijke beslissingen worden gewoon op gemeentelijk of provinciaal niveau genomen. Wij
4910 achten het van belang dat PS aan de voorkant van het overleg tussen Rijk en MRA over de verstedelijkingsstrategie worden meegenomen. Het gaat hier om een complexe en belangrijke materie die op heel veel gebieden ingrijpt, zoals de energietransitie, verduurzaming, leefbaarheid, bereikbaarheid, wonen, werken, noem maar op. Het is belangrijk dat wij ook de kleinere gemeenten in de MRA en de rest van de provincie meenemen. Misschien is het goed dit
4915 te agenderen in de komende commissie RWK, zo belangrijk is het wel. De vragen luiden als volgt.
1. Wat is concreet de stand van zaken rond het ontwerp Verstedelijkingsstrategie MRA? Hoe gaan GS PS verder informeren en betrekken bij de ontwikkeling van deze strategie? 2. Wat is precies de juridische status van deze strategie en hoe verhoudt deze strategie zich tot de (concept-) RES-en en de Provinciale Omgevingsvisie en -verordening? 3. Politieke keuzes betreffende het
4920 ruimtegebruik in de MRA zijn besproken in de stuurgroep Rijk-MRA. Wat was de inbreng van GS hierbij? Wat wordt de inbreng van GS in de vervolgesprekken over de ontwikkeling van de Verstedelijkingsstrategie? 4. Zijn GS met de PvdA-fractie van mening dat de Verstedelijkingsstrategie niet alleen een belangrijk kader wordt voor de indeling van de ruimte in de MRA, maar ook zijn invloed zal hebben op de ontwikkelingen in de rest van de provincie? 5.
4925 Zo ja, hoe nemen GS de belangen van de hele provincie mee in de ontwikkeling van deze Strategie? Zo nee, waarom niet? 6. Hoe denken GS te voorkomen dat de strategie ruimtelijk,

financieel en in mogelijk andere opzichten (een negatieve) invloed heeft op de belangen van de hele provincie?

- 4930 7. Hoe gaan GS PS aan de voorkant van de ontwikkeling van deze strategie meenemen? Wat is de basis van de inbreng van PNH en hoe luidt deze? 8. Kunnen GS concreet aangeven hoe de beleidskaders die in ontwikkeling zijn, zoals de concept RES-en en de Omgevingsverordening, alsmede het daarin neergelegde gedachtengoed en de daaruit voortvloeiende ruimtelijke en financiële opdrachten, worden meegenomen bij de ontwikkeling van de strategie? 9. Zijn GS met de PvdA en GL van oordeel dat leefbaarheid en verduurzaming bij de ontwikkeling van de
- 4935 Verstedelijkingsstrategie factoren van essentieel belang zijn? 10. Zo ja, hoe borgen GS dat leefbaarheid en verduurzaming bij elk van de genoemde gebieden daadwerkelijk worden meegenomen of liever nog leidend zijn?

- 4940 Mevrouw **GIELEN** (GL): Ik sluit mij aan bij de woorden van de PvdA. Het is een heel belangrijk onderwerp en het is belangrijk dat wij als PS vragen om door GS aan de voorkant goed meegenomen te worden. Ik wil graag van de gedeputeerde horen of wij dit terug kunnen laten komen in de commissie.

- 4945 Gedeputeerde **LOGGEN**: Voorzitter. Terecht dat de PvdA en GL hier aandacht voor vragen, want dit is een belangrijk iets wat besproken wordt in de MRA, de verstedelijkingsstrategie. Het voornemen lag er al om u daar aan de voorkant in mee te nemen. Misschien even goed om in perspectief te zetten, waar zijn wij mee bezig en hoe loopt het proces nu? Zoals u weet is ondergetekende voorzitter van het Platform Ruimte in de MRA en vanuit die hoedanigheid actief betrokken bij de verstedelijkingsstrategie. Met de meest actuele inzichten wordt vormgegeven
- 4950 aan de inbreng vanuit het Noord-Hollandse en al eerder is in de commissie gewisseld met betrekking tot het inzicht in het uitrollen van het Daily Urban System. Het lijkt mij goed om dat in de commissie goed en breed met elkaar te bespreken. De stand van zaken is dat wij op 8 juni a.s. een Bestuurlijk Overleg Leefomgeving hebben en daarin wordt de inhoud verder verkend. Recent zou er een ronde langs raden en Staten zijn geweest, maar door corona is dat niet doorgegaan. Ik
- 4955 hecht eraan dat wij dat gesprek daarover nog wel gaan voeren en ik neem aan dat die behoefte ook bij u en de gemeenteraden binnen de MRA leeft. De status van de strategie, het heeft geen juridische status maar het is een afsprakenkader tussen Rijk en regio en zo is het ook bedoeld, wij brengen ons beleid daarover in. Het is niet de bedoeling om daar heel politiek in te zitten in de MRA en het lijkt mij goed om de vragen daarover verder met elkaar in de commissie te
- 4960 bespreken.

Tweede termijn

- 4965 Mevrouw **DE VRIES** (PvdA): Dank voor de toezegging van de gedeputeerde dat het terugkomt in de commissie. Ik hoor u zeggen dat er al inhoudelijk gesproken wordt over de plannen en ambities van de verstedelijkingsstrategie in het bestuurlijk overleg van 8 juni a.s. Wanneer denkt u het in de commissie te kunnen brengen?

4970 Mevrouw **GIELEN** (GL): Daarop aanvullend, voordat de coronacrisis ons lastig begon te vallen, stond er een technische briefing hierover gepland en het lijkt mij goed dat hier op enig moment een vervanging voor komt. Is de gedeputeerde dat met ons eens?

4975 Mevrouw **VAN SOEST** (50plus/PvdO): Ik wil de heer Loggen vragen of hij de landelijke politieke partijen wil vragen om in Amsterdam een afvaardiging te laten deelnemen in de MRA, want er zit nu alleen maar een waarnemer in van de 50plus/PvdO, voor de rest geen andere landelijke partij. Wilt u zich hard maken dat er meer politieke partijen gaan deelnemen?

4980 De heer **VINK** (D66): Voorzitter. Ik zag de onderlinge vragen van de dames De Vries en Gielen en er komen heel veel aanvullende vragen bij mij op, maar het is beter om die met elkaar in de commissie te bespreken, dus ik waardeer de toezegging van de heer Loggen om dat daar te doen. Een ding triggert mij wel. Hij verwijst naar het bestuurlijk overleg dat plaatsvindt. Dat gaat over de verstedelijkingsstrategie en mogelijk ook over het bereikbaarheidsprogramma Samen bouwen aan bereikbaarheid en mogelijk ook over een aantal andere trajecten en misschien ook over de omgevingsagenda waar op termijn aan gewerkt zal moeten worden. Wat is zijn inzet bij
4985 dit komende bestuurlijke overleg? Daar ben ik benieuwd naar.

4990 Gedeputeerde **LOGGEN**: De oproep van mevrouw Van Soest, die kan ik niet helemaal plaatsen, over een afvaardiging van de landelijke partijen in de MRA. Als ik kijk naar het gezelschap waar ik in verkeer, dan zijn dat met name de wethouders en gedeputeerden van Flevoland en wethouders van MRA-gemeenten en die zijn van een breed politiek pluimage. Daarin zijn alle landelijke partijen in vertegenwoordigd. Graag een nadere verduidelijking door mevrouw Van Soest eventueel buiten de vergadering om. De vraag van mevrouw De Vries en de heer Vink, die liggen in het verlengde van elkaar, wat is nou de inzet van de provincie in het bestuurlijk overleg. Wij zitten daar natuurlijk niet helemaal blanco in. Wij hebben ons coalitieakkoord en
4995 verstedelijkingsstrategie waar wij ook binnen de provincie al langer aan werken en daar hebben wij recent op aangegeven, dat zou je nog moeten aanvullen met onze recente inzichten over het Daily Urban System en dat gaat zelfs over de grenzen van de MRA heen, dus dan krijg je ook de periferie van Alkmaar en Heerhugowaard en dat zal de inzet zijn om die strategie daar goed in te brengen, zodat wij over de grenzen van de MRA heen kijken en tegelijkertijd vanuit de poli-
5000 centrische gedachte – de tijd is te kort om daar uitvoerig op in te gaan – maar vanuit deze gedachte die autonome ontwikkeling van de centra te laten doen. Het OV-knooppuntenverhaal van de provincie past daar feilloos in, dus langs die bestaande lijnen waarop wij discussiëren, zal de inzet zijn en blijven, aangevuld met het inzicht met betrekking tot het verder uitnuttend van het Daily Urban System. Het Bestuurlijk Overleg Leefomgeving heeft een strategisch niveau en de
5005 uitkomst daarvan zal zeker terugkomen in de commissie. Een BOT-overleg met de commissie is gepland op 22 juni a.s.

5010 Mevrouw **VAN SOEST** (50plus/PvdO): Het gaat mij erom Amsterdam dat een hele grote stad is waar wij heel veel woningen gaan bouwen en infrastructuur aanleggen. In de MRA zit totaal geen landelijke politieke partij, dus ter verduidelijking, het gaat erom dat ook Amsterdam gaat meedoen want dat is een van de grootste problemen die zich gaan voordoen.

Gedeputeerde **LOGGEN**: Voorzitter. Ik stel voor om een keer met mevrouw Van Soest een kopje koffie te drinken, want mijn gesprekspartners in de MRA zijn de heer Ivens van de SP, mevrouw
5015 Doorninck van GL en mevrouw Dijksma, allemaal mensen van een partij met een landelijke
signatuur. Ik wil graag een keer met mevrouw Van Soest spreken over hoe de structuur van de
MRA ook vanuit het provinciale perspectief wordt bekeken. Dat aanbod doe ik graag.

De **VOORZITTER**: Ik heb u twee toezeggingen horen doen, een kopje koffie drinken met mevrouw
5020 Van Soest en een BOT overleg op 22 juni. Daar komt ongetwijfeld dit onderwerp nog terug.

De heer **KLEIN** (CU): Voorzitter, onze rondvraag gaat over de planning van de RES-en en zoals wij
allemaal begrepen hebben, is dat vanwege corona allemaal aangepast en daar hebben wij alle
begrip voor, maar tegelijkertijd zijn wij teleurgesteld dat de mogelijkheid van PS om bij te dragen
5025 aan dit belangrijke onderwerp, opnieuw is uitgesteld. Wij hebben eerder een vergadering gehad
over het perspectief op de RES-en en toen heeft de gedeputeerde gevraagd, houd u even bij u
wat u allemaal wilt inbrengen en wacht even tot de bespreking in juni, maar dat is niet zo ver
gekomen. De bespreking van de RES-en staat nu pas gepland voor de commissievergadering
RWK van 21 september en PS van 5 oktober 2020. Dat is nog heel ver weg en tegelijkertijd gaat
5030 er een aantal dingen gebeuren. Daarom een aantal vragen. 1. Hoe appreciëren GS de beide
concept-RES-en voor Noord-Holland-noord en Noord-Holland-zuid? a. In welke mate
beantwoorden die volgens GS aan de doelstellingen? b. In hoeverre zijn ze in lijn met de het
provinciale vertrekpunt dat wij hebben vastgesteld met het Noord-Hollandse Perspectief? Zijn GS
bereid om PS hierover schriftelijk te informeren? 2. Volgens de planning start het
5035 participatieproces waarin de zoekgebieden verder worden onderzocht, na de zomer. Zal dat voor
of na de vaststelling van de concept-RES door PS zijn of wordt er al voordat wij erover gesproken
hebben, actie ondernomen? 3. Andere partijen hebben ook visies en plannen geschreven.
Volgens de informatie op de site van de RES-en worden deze "samen met de concept-RES
aangeboden aan het Nationaal Programma RES". Worden deze plannen ook inhoudelijk betrokken
5040 in het verdere proces en zo ja, op welke manier? 4. Hoe denken GS het participatieproces van de
RES-organisatie af te stemmen met de formele inspraakprocedures bij de besluitvorming door de
provincie? Straks kunnen alle partijen ook nog bij ons komen inspreken voor de vaststelling in PS
van de concept-RES. 5. Zou u bereid zijn om een inspraakbijeenkomst of expertmeeting vanuit PS
te faciliteren voorafgaand aan de besluitvorming in september?

5045 Gedeputeerde **STIGTER**: Voorzitter. Het klopt dat de hele planning van het RES-proces een aantal
maanden is uitgesteld. Oorspronkelijk zouden voor 1 juli de concept-RES-en moeten worden
ingediend voor de doorrekening, maar dat is een aantal maanden doorgeschoven omdat wij net
in een fase zaten waarin een aantal bijeenkomsten werd georganiseerd door gemeenten en daar
5050 wilden wij ruimte voor geven. Dat speelde ook in andere provincies en daarom hebben wij
daarvoor in overleg met de minister en de gemeenten een aantal maanden meer tijd hebben
genomen. Inmiddels heeft u een Statenvoordracht ontvangen en daarin wordt een eerste beeld
gegeven van hoe het provinciebestuur aankijkt tegen de concept-RES-en zoals deze nu
voorliggen. Wij hebben aangegeven dat wij dat grosso modo in overeenstemming vinden met het

- 5055 eerder vastgestelde NH perspectief op de RES-en, zowel de gehanteerde uitgangspunten als qua doelstelling. Wel zien wij dat een aantal zoekgebieden zoals die nu zijn opgenomen in de concept-RES-en, een aantal provinciale beschermingsregiems raakt. Dat is een belangrijk aandachtspunt voor ons en bij de concretisering van die zoekgebieden zullen wij heel nadrukkelijk ons provinciale belang gaan inbrengen en dat kan ertoe leiden dat er zoekgebieden
- 5060 afvallen of mogelijk bijkomen. Het eerste beeld is gegeven in de Statenvoordracht. Het RES-proces staat vol van participatie. Er zijn inmiddels ruim 100 bijeenkomsten geweest waar duizenden bewoners op af zijn gekomen om te participeren en die hebben mede geleid tot de huidige concept-RES-en. Dat proces zal geïntensiveerd worden doorgetrokken naar de definitieve RES. Er is nog volop gelegenheid voor de inwoners om daar invloed op uit te oefenen. Na de
- 5065 zomer pakken wij dat weer op in de deelregio's om te gaan kijken hoe wij de voorliggende zoekgebieden kunnen gaan concretiseren. Het is niet zo dat PS of de gemeenteraden de concept-RES-en vaststellen. Dat was aan de orde bij de RES 1.0 en niet bij de concept-RES. Wel is het zo dat de raadsleden en Statenleden hun wensen en bedenkingen kunnen aangeven op de concept-RES, net als maatschappelijke organisaties. Dat wordt allemaal gebundeld in een reactienota en
- 5070 het totaalpakket wordt doorgestuurd naar het landelijk bureau van de RES-en maar wordt ook meegenomen in de doorrekening van de concept-RES-en door de planbureaus. Dat in totaal vormt het vertrekpunt voor de deelnemende organisaties, gemeenten, provincies en waterschappen om toe te werken naar een RES 1.0. Dat kunt u ook nalezen in de nota die wij daarop gaan vaststellen. Het participatieproces, er is geen formeel participatieproces gekoppeld
- 5075 aan de RES, dat is wel aan de orde in de indaling van de RES-en in het omgevingsrechtelijke instrumentarium. Uiteindelijk is het een strategie die een plek moet gaan krijgen in de omgevingsplannen en omgevingsverordening en daaraan is de reguliere inspraakprocedure gekoppeld. Ik ben altijd bereid om een bijeenkomst te organiseren teneinde de meningsvorming te faciliteren.

5080

Tweede termijn

- De heer **KLEIN** (CU): Voorzitter. Dank voor de toelichting op het proces. Het is inderdaad zo dat wij de Statenvoordracht ontvangen hebben vorige week, dat had ik nog niet gezien en daarmee
- 5085 zal een aantal vragen beantwoord zijn. Daar ben ik blij mee, want ik vond het incompleet om alleen de concept-RES te zien en nog niet de appreciatie van GS. Dank voor de toelichting op het proces en uw bereidheid om ons te faciliteren bij het organiseren van een meningsvormende bijeenkomst.

- 5090 Mevrouw **DE VRIES** (PvdA): Ik heb de brief van GS aan PS nog niet gezien. Gaat ook daadwerkelijk de participatiebijeenkomst door in het kader van de RES'en?

Gedeputeerde **STIGTER**: Alles wat wij van plan waren voor de zomer, zijn nu ingepland en gaan vooralsnog door na de zomer.

5095

De **VOORZITTER**: Dan de vragen van de SP en PvdD.

De heer **HOOGERVORST** (SP): Voorzitter. Begin december 2019 verscheen een bericht over de een brute slachting op een zwanenkoppel nabij natuurgebied Egboetswater in Oostwoud, een kern in de gemeente Medemblik. Twee zwanen werden in een weiland door jagers neergeschoten. De zwanen bleken niet direct te zijn gestorven en na enige minuten is hen door dezelfde jagers met de hand de nek omgedraaid, dit in aanwezigheid van enkele bewoners in het gebied. De opgeroepen politie kon niets doen. De papieren van de jagers bleken in orde en het had volgens de beambten ook geen enkele zin om aangifte te doen van de moordpartij. De fractie van de SP stelde op 6 april jl. schriftelijke vragen over deze gebeurtenis, afgelopen week zijn de vragen beantwoord. De antwoorden hebben ons uitermate verbaasd en zijn ronduit schokkend te noemen, ook voor veel burgers in de regio. Samen met onze collega's van de PvdD willen we daarom de volgende vragen stellen aan GS. 1. Uit de beantwoording van de vragen blijkt dat GS de wijze waarop de zwanen zijn gedood 'onwenselijk' vinden. Welke wijze van ombrengen van zwanen zou GS wel als 'wenselijk' betitelen? 2. Op welke gronden mogen jagers zwanen doden? Welke regels zijn daarvoor opgesteld? 3. Er zou in dit specifieke geval sprake zijn van – wat men noemt – "schade aan grasland". Hoe valt dit te rijmen met het jaargetijde waarin het een en ander plaatsvond, te weten begin december? En wie bepaalt dan dat er daadwerkelijk sprake is van dergelijke schade? De beantwoording geeft ons weinig vertrouwen als we het hebben over de grip die de provincie lijkt te hebben op de jacht op zwanen. 4. Wie verstrekt vergunningen voor het doden van zwanen? Welke voorwaarden zijn er voor het verkrijgen van een dergelijke vergunning? 5. Waarom is de provincie niet bereid om deze specifieke kwestie nader uit te zoeken? 6. In hoeverre zijn GS bereid de richtlijnen voor de jacht op zwanen dusdanig aan te scherpen dat het bijkans onmogelijk wordt om zwanen af te schieten? Kunnen we op weg naar een verbod op het doden van zwanen in de provincie?

De heer **ZOON** (PvdD): Voorzitter. Eind december is op brute wijze een knobbelzwanen koppel gedood door jagers. Uit antwoorden op vragen die de SP heeft gesteld, melden GS dat inderdaad verboden handelingen zijn verricht. De zwanen hebben onnodig geleden doordat de jagers de dieren nog 10 minuten hebben laten creperen nadat ze door kogels geraakt waren en de dieren zijn uiteindelijk gedood door de nek te breken. Deze niet toegestane handelwijze leidde echter niet tot handhaving. Hieruit wordt het beeld geschapen dat mensen met een geweer boven de wet staan. Dit roept de volgende vragen op: 1. Waarom heeft de provincie niet opgetreden tegen de brute en illegale slachting van de zwanen? 2. GS melden in de beantwoording op de schriftelijke vragen dat het hier gaat om een incident. a. Hoe weten GS zo zeker dat dit een incident is? Hoeveel controle op de jacht is er door de provincie? b. Wordt er nooit overgegaan tot handhaving bij incidenten en waarom is een incident een argument om niet te handhaven? 3. Gaat de provincie alsnog handhaven in deze zaak? De slachtpartij is immers door een omstander in beeld gebracht. Ook is er vooraf melding aan de provincie gedaan van schadebestrijding en heeft de politie de jachtaktes gecontroleerd, waardoor bekend is wie de overtredders zijn. 4. Heeft de Omgevingsdienst een politieaangifte nodig om over te gaan tot handhaving? 5. Volgens jaarverslag 2018 van de FBE zijn er 4.927 knobbelzwanen in leven en zijn er in dat jaar 1.185 gedood. Dit is 24% van de populatie. Klopt het dat 1 op de 4 zwanen wordt doodgeschoten? 6. De onderbouwing voor de vrijstelling voor afschot van knobbelzwanen is gebaseerd op oude gegevens en lijkt achterhaald. Bovendien is niet nauwkeurig aangegeven in de vrijstelling waar en

wanneer schade is opgetreden en op welke landbouwgewassen de schade betrekking heeft. a. Deelt u onze constatering dat voor de knobbelzwaan de wettelijk vereiste nauwkeurige onderbouwing ontbreekt en dat de vrijstelling niet is beperkt tot het strikt noodzakelijke? b. Gaat u de vrijstelling knobbelzwaan intrekken zolang niet voldaan wordt aan de wettelijke vereisten?

5145

Gedeputeerde **ROMMEL**: Voorzitter. Laat ik voorop stellen dat het op brute wijze doden van de zwanen door de nek om te draaien, dat wij dat als GS ook verschrikkelijk vinden en dat is ook niet toegestaan. Als dat gebeurt, zal er ook op gehandhaafd worden. Dat wil ik op voorhand meegeven. Toen dit incident – en het wordt een incident genoemd omdat bij de ODNH uitvoering wordt gegeven en in de gaten wordt gehouden hoe het gaat met de schadebestrijding en omdat er niet veel vergelijkbare zaken bekend waren – hebben wij dit een incident genoemd. Dat betekent niet zoals de heer Zoon leek te suggereren, dat je dan niet handhaaft, natuurlijk wel als er zoiets gruwelijks plaatsvindt dan ga je handhavend optreden. In deze situatie was de politie als eerste aanwezig als handhavende instantie en het was aan de politie om er een zaak van te maken. Op basis van de beschikbare informatie konden zij gewoon geen proces-verbaal opmaken. Dat is daarna door de politie besproken met de medewerkers van toezicht en handhaving van de OD en ook zij hebben geconstateerd na bestudering van de beschikbare gegevens dat er onvoldoende aanleiding was om handhavend op te treden. Ik heb naar aanleiding van deze gebeurtenis in februari gesproken met de burgemeester en wethouder van Medemblik en wij hebben toen afgesproken dat de burgemeester zou gaan uitzoeken of hij bewijslast kon aanbrengen. Blijkbaar was dat niet voldoende aanwezig. Ik heb gezegd dat er filmpjes waren maar die waren dus nog niet boven tafel. Ik heb gezegd, ga op onderzoek en als u dat allemaal heeft, komt u dan terug en dan kijken wij wat wij kunnen doen. Helaas is door corona het onderzoek en ook het gesprek met de jagers en omwonenden on hold gezet, want afhankelijk van de bewijslast die op tafel zou komen, kunnen wij de vervolgstappen bepalen. Dan een aantal vragen. Het is toegestaan om zwanen te verjagen inclusief ondersteunend afschot om schade aan gewassen – grasland, graszaad, graan, mais of groenten in bedrijfsmatige teelt – te voorkomen. Er zijn in dit geval meldingen gedaan rond Egboetswater en dat is ook vereist, via een elektronische melding en dat wordt getoetst door de OD NH. Dat is het hele jaar mogelijk. Het afschot in dit gebied is uitgevoerd binnen het kader van de provinciale vrijstellingsverordening. De meldingsplicht is dus uitgevoerd, maar waarom verjaging in december? Om schade aan onder meer grasland te voorkomen, is het mogelijk om jaarrond zwanen te verjagen, want het gehele jaar door kan er schade ontstaan aan het grasland doordat knobbelzwanen gras eten en gras vertrappen en de bodem verslempen en verontreinigen, dus ook in de winter kan al schade ontstaan. De grondgebruiker moet zelf gewassenbestrijding uitvoeren zonder daarvoor toestemming nodig te hebben, daarvoor is wel een melding noodzakelijk. Wat was de schade in dit geval? In de verordening staat niet als eis dat wordt aangegeven wat de schade is. Er moet wel sprake zijn van schade om gebruik te maken van de vrijstelling. Naar aanleiding van de vraag van de SP ben ik nu wel van plan om naar de verordening te kijken om te kijken of wij het melden van schade en welke schade het is, aan te scherpen. U heeft heel veel vragen gesteld en ik zeg u toe dat ik al uw vragen schriftelijk zal beantwoorden.

5180

De heer **HOOGERVORST** (SP): Dank voor het uitgebreide antwoord. Blij te horen dat ook GS dit voorval als 'verschrikkelijk' betitelen. Dat maakt het niet minder erg, maar ik ben blij dat u dit
5185 woord gebruikt, want het is inderdaad verschrikkelijk. U gaf wel aan, in zo'n geval, als je het als verschrikkelijk kunt betitelen, gaan wij handhaven, maar dat is hier blijkbaar niet gebeurd en is hier iets grondig misgegaan. Wij zien uit naar de schriftelijke beantwoording van al onze vragen en wij zijn blij dat u bereid bent om naar de verordening te gaan kijken. Laten we eerlijk zijn, het moet ons als provincie toch lukken om de afslachting van zwanen tot een echt minimum te
5190 beperken, alleen, alleen, alleen als het niet anders kan. Wat hier gebeurd is, mag gewoon niet meer voorkomen.

De heer **ZOON** (PvdD): Voorzitter. Ik ben blij met de schriftelijke beantwoording van alle vragen. U noemt het overigens verjagen, maar er zit wel een duidelijk verschil tussen verjagen en doden.
5195 Waar ik echt op aansla is dat u zegt, door corona kunnen wij niet meer handhaven of heel moeilijk. Is het echt zo dat u door corona niet meer kunt handhaven want dat is natuurlijk wel verontrustend. Heeft u daarvoor extra middelen nodig?

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Voorzitter. Ik ondersteun het betoog van de SP en PvdD en ik ben blij met het antwoord van de gedeputeerde. Ik hoop dat de gedeputeerde het mij bij voorbaat vergeeft dat ik haar er scherp aan zal houden dat wij zullen voorkomen dat deze situatie zich nog een keer voordoet, want zij zegt wel, het is in een incident, maar in de vijf jaar dat ik in PS zit, is het al de derde keer dat ik iets hoor van een slachting van alleen nog maar zwanen. Laten wij er gezamenlijk voor gaan zorgen dat deze situatie niet opnieuw voorkomt.

5200
5205 Gedeputeerde **ROMMEL**: Om bij het laatste te beginnen, het is helaas niet zo dat wij alles kunnen voorkomen en dat het wel een keer gebeurt. De heer Hoogervorst zei, als er niet gehandhaafd wordt in een verschrikkelijke situatie zoals deze, dan is er grondig iets mis. Het probleem in deze is dat de bewijslast niet rond is. Het is een soort van 'hear say', er zijn filmpjes, maar de
5210 bewijslast is niet rond. Vandaar dat de burgemeester heeft gezegd, ik ken de jagers en daar zullen wij mee gaan praten evenals met de omwonenden, om bewijslast naar boven te krijgen, zoals filmpjes, maar ik heb ze niet gezien. Daarom heb ik gezegd, als u dat kunt onderzoeken want het is in uw gemeente en u heeft daar de goede contacten en u kunt korte lijntjes maken. Als u dan terugkomt met die bewijzen, dan kunnen wij overleggen wat wij in de
5215 handhavingsprocedure gaan doen als vervolg. Dat in een verschrikkelijke situatie gehandhaafd moet worden, is wel duidelijk, maar alleen je moet wel bewijs hebben, want iedereen is onschuldig tot het tegendeel bewezen is. Dit moeten wij gewoon echt rond hebben. Mijnheer Zoon, ik heb niet gezegd dat wij niet handhaven in coronatijd. De burgemeester heeft gezegd dat hij door deze coronatijd geen gesprekken kan aangaan om de bewijslast naar boven te krijgen.
5220 Daar zit het hem in, want wij handhaven ook in deze tijd nog steeds.

12. Indien aan de orde, stemming over moties Vreemd aan de orde van de dag

5225 De **VOORZITTER**: Dan gaan wij stemmen over de twee moties 24 van de PVV, aanpassen klimaat en energie gerelateerd beleid, en motie 25 van de VVD c.s., maatregelen projecten infrastructuur tegen recessie, ingediend op 18 mei 2020.

5230 Gedeputeerde **STIGTER**: Motie 24, deze motie moeten wij ontraden, hoewel de genoemde documentaire best interessante inzichten geeft in de nadelen die duurzame energie kent en de effecten voor biodiversiteit. Maar er zit ook een grote hoeveelheid onjuistheden in de documentaire en dat vormt voor ons en ook voor het kabinet geen aanleiding om het voorgestane klimaatbeleid aan te passen. Dat betekent dat wij doorgaan met zon en windenergie. Kernenergie is aan het Rijk om dat mee te nemen. Wij kijken overigens met veel interesse naar het aardgasnetwerk, niet eens per se voor aardgas, maar wel om dat in de toekomst te gebruiken
5235 voor waterstof. Aan deze motie kunnen wij geen invulling geven, maar op onderdelen past het wel bij het beleid zoals dat uitgevoerd wordt.

De **VOORZITTER**: Wij gaan de stemming peilen over motie 24.

5240 De heer **VAN DER MAAS** (VVD): tegen.

Mevrouw **KOCKEN** (GL): tegen.

De heer **VOSKUIL** (PvdA): tegen.

Mevrouw **STRENS** (D66): tegen.

De heer **HEIJNEN** (CDA): tegen.

5245 De heer **DEEN** (PVV): voor.

De heer **SMALING** (SP): tegen.

Mevrouw **VAN SOEST** (50plus/PvdO): voor.

De heer **ZOON** (PvdD): tegen.

5250 De heer **DESSING** (FvD): Stemverklaring. Wij steunen deze motie, maar wij bevelen aan omdat de motie het onderwerp niet voldoende recht doet, om het onderwerp kernenergie nader te bespreken in de commissie, zodat wij op een constructieve manier van gedachten kunnen wisselen. Wij zijn bereid om hiervoor een discussienota in te dienen als startschot. Wij zijn voor.
De heer **KLEIN** (CU): tegen.

5255 De **VOORZITTER**: De motie is volgens de peiling verworpen met 41 stemmen tegen en 10 stemmen voor van de PVV, FvD en 50plus/PvdO. Dan de tweede motie 25 van de VVD, D66, CDA, 50plus/PvdO, SP over maatregelen projecten infrastructuur tegen recessie.

5260 Gedeputeerde **OLTHOF**: Voorzitter. Op dit moment doen de organisatie, de ambtenaren samen met de aannemers heel erg hun best om de lopende projecten door te laten gaan en ook lopende aanbestedingen gewoon door te zetten. Dat betekent dat wij de komende tijd geen gaten verwachten in de opdrachten van de provincie, maar vertragingen zijn wel mogelijk. Wij moeten oppassen dat we niet alles aan de coronacrisis toeschrijven, maar dat ook bij het aanvragen van vergunningen vertragingen kunnen optreden. Op korte termijn zetten we de lopende projecten
5265 en aanbestedingen door en voor de langere termijn laten wij een inventarisatie uitvoeren om te kijken welke projecten wij eventueel naar voren kunnen halen om toch een extra impuls aan de

economie en aannemers te geven. Maar wij willen wel gaan kijken, is het financieel haalbaar en is het ambtelijk haalbaar maar ook binnen de huidige kaders, dus de voorwaarden die wij nu ook hanteren en het moet toepasbaar zijn, want een weg opengooien doe je niet zo maar, want de impact is enorm, dus wij moeten kijken naar wat doet een maatregel met de omgeving. Ja, punt 1 van de motie daar zijn wij positief over en wij zullen inderdaad die inventarisatie gaan doen en waar mogelijk, dat onder de aandacht brengen bij de taskforce. Er wordt gesproken over de korte termijn, maar ik wil daar wel een winstwaarschuwing afgeven. De inzet is vooral geënt op lopende projecten en de zomervakantie komt eraan en een goede inventarisatie gaat wel even tijd kosten, dus ik verwacht richting PMO/PMI met een inventarisatie naar PS kunnen komen.

De **VOORZITTER**: Behoeftte aan stemverklaringen?

Mevrouw **DOEVENDANS** (PvdA): Voorzitter. Wij steunen de motie, maar wij vragen de VVD of zij ook naar de lange termijn willen kijken in plaats van alleen op de korte termijn. Wij geloven natuurlijk dat GS dit al doen. Het is wel belangrijk dat het gebeurt onder de huidige voorwaarden met het oog op duurzaamheid, social return waar mogelijk en met oog voor welzijn van de mensen en dan ook in de diversiteit bij de inwoners van Noord-Holland.

De heer **KLEIN** (CU): Voorzitter. Wij vonden het een sympathiek voorstel, maar wij maken ons wel zorgen over de effecten op de lange termijn en ook maken wij ons zorgen dat wij niet de besluitvorming moeten versnellen als het daar nog niet klaar voor is. Met de uitleg van de gedeputeerde zullen wij voor de motie stemmen.

De heer **ZOON** (PvdD): Voorzitter. Wij zien vooral een impuls richting de projecten A8/A9 in de motie. Bij PMO waar deze motie ook over gaat, zien wij juist dat je die niet naar voren moet halen want dat is in feite een verkwisting van middelen. Wat betreft de goede projecten van het PMI, gaan wij ervan uit dat de gedeputeerde dat al doet. Wij stemmen tegen de motie.

De heer **VAN DER MAAS** (VVD): voor.

Mevrouw **KOCKEN** (GL): voor.

De heer **VOSKUIL** (PvdA): voor.

Mevrouw **STRENS** (D66): voor.

De heer **HEIJNEN** (CDA): voor.

De heer **DEEN** (PVV): voor.

De heer **SMALING** (SP): voor.

Mevrouw **VAN SOEST** (50plus/PvdO): voor.

De heer **ZOON** (PvdD): tegen.

De heer **DESSING** (FvD): voor.

De heer **KLEIN** (CU): voor.

De **VOORZITTER**: De motie is aangenomen met 48 stemmen voor en 3 stemmen tegen van de PvdD.

5310 **13. Sluiting**

De **VOORZITTER**: Op 29 juni a.s. zullen wij weer vergaderen, dat wordt een lange vergaderdag die om 10.00 uur begint. 30 juni en 2 juli zijn vastgesteld als uitloopdata. Ik sluit de vergadering om 21.30 uur en wens u nog een fijne avond.

5315

5320